AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

1STE HEFTE 1898

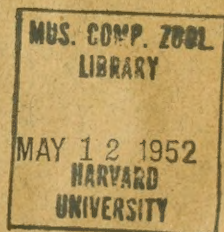
LOFOTFISKERIET

1898

BERETNING AFGIVEN AF UDVALGSFORMANDEN

RICHARD HANSEN

KRISTIANIA.
W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB
1899.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

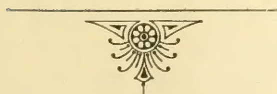
1STE HEFTE 1898

LOFOTFISKERIET

1898

BERETNING AFGIVEN AF UDVALGSFORMANDEN

RICHARD HANSEN

KRISTIANIA.
W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB
1899.

I. Administrationen vedkommende. *)

a. Opsynets Personale.

Opsynet var i Virksomhed fra og med 16de Januar til og med 27de April paa Strækningen fra Lofotodden til Guldvik. I Tiden fra 17de Marts til 18de April var derhos i Raftsundet stationeret Dæksbaaden «Petrellen» med 2 Mand paa Grund af Ansamling af Fiskere dersteds i Anledning af forefaldende delvis godt Fiske, hvilket dog snart ophørte.

Fra Begyndelsen bestod Opsynspersonalet af 9 Opsynsbetjente, 2 Underbetjente, 1 Styrmand, 2 Formænd og 21 Matroser samt desuden 1 Assistent ved Kontoret. Da der imidlertid i den første Del af Marts indtraf noget rigeligere Fiske i Østnæsfjorden, blev Opsynsbetjenten i Sund beordret did med Skøiten «Maasen», ligesom der i den Anledning blev forhyret en ny Matros. For Sunds Distrikt engageredes samtidig en ny Opsynsbetjent. Den 9de April aftraadte igjen denne, idet den oprindelige Betjent da vendte tilbage fra Østnæsfjorden, eftersom intet videre der var at varetage, i ethvert Fald ikke mere, end at Betjenten i Svolvær kunde overkomme det. Den til Fisket i Østnæsfjorden hyrede Matros forflyttedes til Sund, da der tiltrængtes Forstærkning i Opsynet dersteds.

Dæksbaaden «Petrellen» med 2 Mand tjenestgjorde foruden som anført i Raftsundet ogsaa i Østnæsfjorden og tildels i Svolvær.

Den gjennemsnitlige Tjenestetid udgjorde for Opsynsbetjentene 89 eller, naar den 10de Betjent med hans korte Funktionstid medtages, 83 Dage; for Underbetjentene og de øvrige Mandskaber var den, medregnet Reisedagene, 94. Kontoristen tjenestgjorde i 100 Dage.

Forøvrigt henvises til Tabel 1.

---

*) Meddelt af Opsynschef B. F. Motzfeldt.

Tab. 1.

Mærkedistrikt.	Opsyns-distrikt.	Fiskevær,	Opsynsdistriktets Udstrækning i Sømile.	Høieste Belæg			Betjentenes Mandskabshjælp.	Opsynsbetjent.	Fiskerilæge.
				Fartøier.	Baade.	Mand.			
A.	Raftsundet.	Løksund, Digermulen, Slotholmen, Molgavlen, Valen, Aarsten, Ulvaag.	$1^1/_2$	15	170	560	Dæksbaad «Petrellen». 2	Ingen.	Ingen.
B. C.	Skraaven.	Guldvik, Brettesnæs, Haversand, Vikan, Skraaven, Guldbrandsøerne, Sandø, Skjoldvær.	$1^1/_4$	22	524	2100	2	Lensmand H. Olsen.	Cand. med. P. S. Nicolaysen.
E. F.	Østnæsfjorden.	Odvær, Følstad, Langstranden, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen.	$1^1/_2$	148	1000	3400	Skøiten «Maasen» 1 og (Dæksb. «Petrellen». 2)	E. Caroliussen.	Cand. med. O. Moe.
S.	Svolvær.	Helle, Børvaagen, Svolvær, Osan.	$^3/_4$	55	420	2350	2	Lensmand L. Forsaa.	
H. I.	Vaagene.	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik, Rækøen, Storvaagen.	$^1/_2$	33	741	3150	3	Lensmand H. Jacobsen.	Cand med. G. Klem.
K. L. M.	Hopen.	Mølnosen, Ørsvaag, Ørsnæs, Hopen, Kalle.	$^1/_2$	112	513	2680	2	Furer M. Kvamseng.	
N.	Heninngsvær.	Guldvik, Festvaag, Sauøen, Henningsvær.	$^1/_2$	88	900	4800	3	Lensmand Olaf Olsen.	Cand. med. O. C. D. Bugge.
P. G. T. U.	Stamsund.	Valberg, Skokkelvik, Særholt, Stamsund, Esøen, Stene, Ure.	$1^3/_4$	76	1200	5600	3	Adj. Lensmand G. Pleym.	Cand. med. G. Winge.

V. W.	Balstad.	Brandsholmen, Sandsund, Mortsund, Moholmen, Baarsund, Balstad.	1	62	828	4400	3	Adj. Lensmand S. Riise.	Distriktslæge Oxholm til 2. Marts, senere Cand. med. K. Haug.
X. Y.	Sund.	Strømø, Nufsfjord, Næsland, Sund.	$1^1/_2$	98	1120	5600	2	E. Caroliussen og Lensmand M. J. Wik.	Cand. med. E. Platou.
Z. Æ. Ø.	Reine.	Havnø, Olenilsø, Reinø, Moskenæs, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa, Evenstad.	$1^1/_2$	88	1240	6050	3	Overretssagfører E. Borgen.	

Desuden var 1 Mand (Matros) og 1 Kontorist stationerede i Svolvær til Tjeneste hos Opsynschefen, Formanden og Dommeren samt Forvalteren.

b. Budgettet.

Foruden den almindelige Bevilgning blev hævet de til Opsyn i Raftsundet bevilgede Kr. 1 200,00. Desuagtet oversteg Udgifterne den samlede Bevilgning med ca. Kr. 900,00. Denne Overskriden blev dog dækket dels ved, hvad der kom ind som Erstatning for tabte Baadmærker, og dels ved Udbyttet for en Beholdning kasserede Baadmærker og nogle andre gamle Sager, der blev bortsolgte. Nogen Extra- eller Efterbevilgning blev saaledes ikke fornøden.

Indtægten af bjergede Redskaber tilfaldt «Lofotfiskernes Selvhjælpskasse».

Telegrammer om Fisket sendtes iaar til 107 Stationer udenfor Lofoten regelmæssig 2 Gange ugentlig. Om Veirforholdene blev telegraferet til de samme Steder som ifjor.

---

c. Politivæsenet.

Tabel 2 viser Antallet af vedtagne og idømte Bøder og af til Protokols førte private Sager m. v.

Tab. 2.

Forseelsernes Art.			Antal Bøder, vedtagne eller idømte aarlig.				
			1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Mulkter . . . . ialt			220	319	217	222	259
Procentvis af Fiskerantallet			0,80	0,98	0,67	0,70	0,87
Heraf var følgende for:							
Drevet Fiske uden Baadmærke . . .	gml. L. ny «	§ 9 § 7	5	1	—	1	1
Ulovlig Sætning paa delt Hav . . .	gml. « ny «	§ 11 § 16a	3	1	10	5	4
For tidlig Udror eller for sildig Sætning	gml. « ny «	§ 10 § 16c	77	116	48	47	57
Oversætning af Andres Redskaber . .	gml. « ny «	§ 15 § 19	1	—	—	—	3
Utilborlig Kapning o. a.	gml. « ny «	§ 16 « 20	14	8	7	7	7
Undladt at anmelde bjergede Redskaber	gml. « ny «	§ 17 § 21	—	—	—	—	1
Overstaaen eller Sætning paa Helligd.	gml. « ny «	§ 19 § 22	5	10	2	17	4
Forstyrelse af den almindelige Rolighed	gml. « ny «	§ 6 § 23	31	43	50	38	27
Overtrædelse af Havneforskrifterne .	gml. « ny «	§ 7 § 24	1	3	5	1	—
derhos for:							
Ulovligt Brændevinssalg			24	27	15	7	4
— Øl- eller Vinsalg			14	16	7	3	6
— Salg af andre Varer			45	91	72	84	136
Overtrædelse af Smughandelsloven af 27/7 1896 . .			—	—	—	6	1
— af Politivedtægter (for Vaagan) . . .			—	—	—	—	4
— af Sundhedsforskrifter			—	1	—	—	—
— af Lov af 11/6 1851 (og 27/7 1895) om Lotterispil			—	—	—	1	4
— af Lov af 6/6 1889 (Kvaksalveri) . . .			—	1	—	—	—
— af Lov af 8/3 1860 (Drab af Edderfugl)			—	1	1	—	—
— af Straffelovens Kap. 23 § 17			—	—	—	1	—
Vedtagne Bøder ved private Forlig			24	26	24	19	20
Sager afgjorte ved Voldgift efter den ny Lofotlovs § 38			—	—	—	—	6
Andre private Sager, førte til Protokols			168	208	212	160	80

Som det af Tabellen vil sees, var Antallet af Bøder i Vinter noget større end i 1894, 96 og 97, hvorimod 1895 viser sig i saa Henseende betragtelig at overgaa indeværende Aar. De i Vinter forholdsvis hyppige Forseelser mod den ældre Lofotlovs § 10, der stod ved Magt til den 15de April iaar, fra hvilken Tid den afløstes af den nye Lovs § 16 c, forefaldt samtlige i Vestlofoten, hvor Mængden af Fiskere ogsaa var samlet. De efter den nye Lov valgte Tilsynsmænd bistod Opsynet i at kontrollere specielt Morgenudroren, hvilket vistnok bidrog til, at Flere, der ellers vilde være slupne unna, nu blir knebne. I denne Henseende som ogsaa til Opretholdelse af Orden paa Havnene og delvis paa Land vil sikkerlig disse Tilsynsmænd kunne være til adskillig Nytte, hvorimod det er mere tvivlsomt, hvorvidt de vil magte at fremføre nogen Forbedring med Hensyn til den, hvor Massen af Fiskere forsamles, stadig og ogsaa i Vinter forefaldende Uorden paa selve Fiskehavet. Dog — Institutionen er endnu for ny og uprøvet til, at man om samme kan have nogen sikker Formening.

Af de for ulovligt Salg af spirituøse Drikke dikterede Bøder angik 3 Forseelser, der var begaaede under Fisket ifjor. Heraf fremgaar, at denne Art af Overtrædelser fremdeles er i Aftagende. Den hovedsagelige Ære herfor tilkommer den saakaldte «Smughandelslov» af 27de Juli 1896, der med sine strenge Bestemmelser og lette, praktiske Anvendelighed har virket afskrækkende, specielt lige overfor dem, der ikke var desmere hærdede i Trafiken, og som for de gamle, store «Gaukers» Vedkommende har bidraget sin gode Del til, at de fleste af dem i de Par sidste Aar er bleven tagne ordentlig ved Vingebenet. Som i Beretningen ifjor maa det imidlertid ogsaa i Aar vedkommende nævnte Lov henstilles til Herredsstyrelserne at indskrænke Antallet af Bevillinger til Restaurationsvirksomhed i adskillig Grad, I Vaagans Herred var der saaledes i Vinter over 100 Personer, der havde erholdt saadan Bevilling, og af disse henved 60 alene i Kabelvaag. En slig Overflod af Restaurationer kan paa ingen Maade være paakrævet, tilmed da mange af dem kun i høist uegentlig Forstand kan kaldes «Restaurationer» eller «Spiseforretninger», idet de vitterlig ikke har et Maaltid Mad at byde paa, knapt nok en Kop Kaffe, men derimod Bruslimonade, Cigarer, Sukkertøi, Frugt og andre mindre nødvendige Sager. For Fiskerne, særlig de unge af dem, er saadanne Restaurationer kun til Fristelse og til Ødelæggelse af deres surt fortjente Penge, for de virkelige og ordentlige Restaurationer kun til unødigt Tab bringende Konkurrence, og selve Indehaverne af disse Forretninger opdrages ved denne Virksomhed til Lediggjængere og uduelige Folk i Stedet for, at de, i Fald de var bleven negtede Bevilling, kunde have taget sig noget for, der var mere nyttigt for dem selv og Samfundet. At Kontrollen med Hensyn til den ulovlige Smughandel og Ordens Opretholdelse i det Hele taget i høi Grad vanskeliggjøres for Opsynet ved den Mængde Restaurationssteder, er allerede ifjor paapeget, men bør vistnok iaar

gjentages. Medens der som anført er en glædelig Nedgang at se i den tidligere Trafik med ulovlige Drikkevarer, klages der specielt fra de vestlige Vær over, at der foregaar et ikke ganske ubetydeligt, ulovligt Salg af Spirituosa fra Dampskibene, især fra rutegaaende Skibe under Anløb af Fiskeværene. En strengere Kontrol fra Forernes Side lige over for Restauratørerne og af disse lige over for Tjenerne eller Opvarterne synes derfor paakrævet.

Fra alle Opsynsbetjente er indberettet, at Ædruelighedstilstanden og Ordenen og Roligheden blandt Fiskerne og Almuen i det Hele taget i Vinter var særdeles rosværdig. Vistnok var det vanskeligt at faa fat i Drikkevarer, ligesom der var gjennemgaaende smaat om Penge for Folk paa Grund af det for de fleste saa tarvelige Fiske; men paa den anden Side bør man sikkerlig notere en god Del af Skylden for den heldige Tilstand og Orden paa den stigende Oplysning med Erkjendelsen af egen Værdighed og med Hensyntagen til Andres Ro og Bekvemmelighed. At Afholdsbevægelsen ogsaa har en stor Part af Æren, er selvsagt. En Undtagelse med Hensyn til Orden og Rolighed dannede dog i Vinter atter Stamsund. Rigtignok skal flere af de mere bekjendte Fredsforstyrrere have roet i Været, og da de ikke af sine Høvedsmænd blev tvungne til om Nætterne at holde sig hjemme, eftersom de den ene Nat efter den anden saaes at være paa Farten, var det ganske rimeligt, at der forefaldt Optøier. Men desuagtet synes det, som om der i Stamsund under Fisket er rigeligt nok af Gjæringsstof til Spektakler, hvad nu end Grunden hertil kan være. Der foranstaltedes i Vinter tvende Opløb der i Været. Det første fandt Sted i Bagerviken, hvorfra gamle «Kunstner Poulsen» skulde fordrives, fordi han «trak Pengene af Fiskerne». Paulsen sluttede med sine Forestillinger, men Hovedmanden for Optøierne blev kneben og fik sin velfortjente Straf. Det andet Opløb foregik ved Posthuset, hvor mellem 1000 og 2000 Mennesker samledes en Aften Kl. 9 og med Hujen og Skrigen diverterede sig til over Midnat, da de fleste blev trætte og fjernede sig. Det var en Skydebane og nogle Handelstelte, hvori solgtes Sukkertøi, som denne Gang stak Pøbelen i Øinene eller hvorefter dens Fingre denne Gang kløede. Der blev dog heldigvis ingen Molest eller Vold øvet, da Opsynspersonalet var tilstede og selv og ved Hjælp af Tilsynsmændene, der var tilsagte for Anledningen, holdt Øie med, om nogen skulde forgaa sig. Det er forgalt, at Voxne og som i dette Tilfælde ædrue Mennesker kan optræde paa en saadan Maade uden paaviselig grundet Foranledning, men kun af Kaadhed eller for at gjøre Spektakler. Saadan Opførsel virker nedsættende i det almindelige Omdømme af Fiskerne og berøver dem meget af den Sympathi, man ellers nærer for dem, og paa hvilken de ogsaa med skellig Grund forøvrigt kan gjøre Krav.

Antallet af Mulkter for ulovligt Salg af almindelige Handelsvarer var i Vinter saa stort som ingensinde tilforn. Maximum maa imidlertid

vel være naaet i saa Henseende; thi en grundig Forandring af Handelslovgivningen staar forhaabentlig nu for Doren og vil rette paa den for Tiden uholdbare og ufordragelige Tilstand vedrørende dette Punkt.

For Drukkenskab blev der foretaget ialt 16 Arrestationer, mod 19 ifjor. 5 foretoges i Svolvær, 6 i Kabelvaag, 4 i Stamsund og 1 i Sørvaagen.

De vedtagne og idømte Bøder, der er indkomne til Opsynet, udgjør Kr. 987,00 til Statskassen og Kr. 1 981,50 til Kommunekasser. Af sidstnævnte Beløb tilfaldt Vaagans Herredskasse Kr. 64,00, Vaagans Fattigkasse Kr. 365,00, Buksnæs Herredskasse Kr. 310,00, Buksnæs Fattigkasse Kr. 477,50, Flakstads Herredskasse Kr. 80,00, Flakstads Fattigkasse Kr. 205,00 og Moskenæs Fattigkasse Kr. 480,00.

Ialt skulde der tilfaldt Statskassen Kr. 1 037,00 og Kommunekasserne Kr. 2 091,50; men af Statskassens Tilkommende er Kr. 50,00 og af Kommunekassernes Kr. 10,00 af Vedkommende afsonede med Fængsel paa Vand og Brod, hvorhos en Bod paa Kr. 100,00 til Buksnæs Fattigkasse endnu henstaar uberigtiget.

---

d. Extraordinære Dommere.

Som extraordinær Dommer fungerede under hele Opsynstiden Overretssagfører N. J. Haugen. Nogen Hjælpedommer blev ikke tilkaldt, hvorfor ogsaa Dommerens Tid var meget sterkt optaget, og vilde han neppe have klaret Forretningerne alene, saafremt han ikke til nogle af sine Reiser havde faaet benytte det Dampskib sammen med Udvalgsformanden, hvilket denne efter indhentet Tilladelse havde leiet i Anledning af Distriktsinddelingerne og Havdelingerne.

Tabel 3 viser Antallet og Arten af Dommernes Forretninger i de 10 sidste Aar. De 27 retslige Afhørelser krævede ialt 38 Sessioner.

Tab. 3.

Forretning.	Sager behandlede af Dommerne.									
	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Ialt	[1])39	[1])23	[2])42	[2])34	[2])48	[1])61	[1])97	[1])52	[1])68	[2])49
Heraf var:										
Retslig Afhørelse under Efterforskning	—	21	8	13	13	28	35	26	46	27
Forundersøgelse	13	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Politisager	24	—	31	17	27	27	47	13	16	10
Søretssager	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1
Søforklaringer	—	1	1	—	2	—	—	—	—	1
Søprotester	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Taxationsforretninger	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Private Tvistigheder	1	1	2	4	4	4	12	12	5	7
Af de retslige Afhørelser og Forundersøgelser angik:										
Politiforseelser	—	6	—	2	2	4	3	—	6	3
Tyveri	7	7	2	3	4	6	14	12	14	11
Bedrageri og Falskneri	4	1	4	2	1	3	1	4	8	3
Fordølgelse af Hittegods	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Straffelovens Kapitel 18	—	—	—	1	—	—	1	1	—	2
Legemsfornærmelse	—	1	—	4	—	[3])7	4	5	9	2
Andre Forbrydelser	1	5	2	1	5	8	12	2	10	6
Uagtsomt Drab	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
En Fiskers Dødsmaade	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

[1]) 2 Dommere.
[2]) 1 Dommer.
[3]) 1 Drabssag.

e. Lægevæsenet.

Antallet af Fiskerilæger inden Opsynsdistriktet var som sædvanligt 7. Deres Navne og Distrikter er anførte i Tabel 1.

Udenfor Opsynsdistriktet var ansat som Fiskerilæger: Cand. med. S. Aarsæther i Værø og Røst, Cand. med. E. Saxlund i Borge og Gimsø, Cand. med. E. Rüsing i Bø og Malnæs, Cand. med. N. Christoffersen i Øksnæs og Cand. med. Hj. Schjelderup i Dverberg.

Efterstaaende Tabeller er som i de foregaaende Aar udarbeidede ved velvillig Imødekommen af Direktøren for det civile Medicinalvæsen efter den af Fiskerilægerne afgivne Sygestatistik. Tabellerne meddeler nærmere Oplysninger om Sygdomsforholdene i Opsynsdistriktet og i de foran anførte Distrikter udenfor samme.

Antallet af behandlede Syge var i Vinter mindre, end det i de 4 sidste Aar har været. I det Hele taget var ogsaa Sundhedstilstanden meget god under Fisket, og nogen Epidemi af større Betydning optraadte ikke.

Af Fiskerilægernes Indberetninger, der velvillig er udlaante, skal anføres følgende:

Skraaven. I Marts optraadte en Epidemi af acut gastro-enterit (Mave- og Tarmbetændelse), der dog forløb temmelig godartet og kun for en enkelt Persons Vedkommende gjorde Indlæggelse paa Sygehus nødvendig. Fiskerilægen, Nicolaysen, afholdt Foredrag for Fiskerne over Emnerne: «Aabne Saar, deres Behandling og Betydning» og «Om Smitte og smitsomme Sygdomme».

Svolvær og Østnæsfjorden. Forkjølelsessygdomme og Influenza gjorde sig mest gjældende, hvorhos kronisk Gastrit og Fordøielsesbesværligheder var tilstrækkeligt tilstede som Fiskernes sikre Følgesvende. At Fnat eller Skab synes at være vanskelig at udrydde blandt Fiskerne, fremhæves. Nødvendigheden af, at der i Svolvær og for Tilfælde af større Fiske ogsaa i Østnæsfjorden anskaffes et Isolationslokale eller en Sygestue, paapeges.

Vaagene og Hopen. Flere Fiskere forfros Hænder og Fødder paa Turen til Lofoten, ingen dog i nogen alvorlig Grad. Forkjølelsessygdomme var de almindeligste. 1 Tilfælde af Difterit forekom i Ørsvaag; den forløb let; men kunde Smittekilden til den ikke bringes paa det Rene. Til Storvaagen kom 3 Baade fra Brønnø, hvis Mandskaber havde havt Difterit i Hjemmet og derfor blev paalagte at indfinde sig hos Fiskerilægen til Undersøgelse. Der fulgte dog intet Tilfælde af Difterit efter disse Fiskeres Ankomst. Af «tre Dages Halsesyge» indtraf derimod flere Tilfælde i Storvaagen. Ogsaa denne Fiskerilæge gjør opmærksom paa, at «Fnat» er meget udbredt blandt Fiskerne, hvorhos han anfører, at Mangelen af Desinfektionsapparat ved Sygehuset bidrager mest til, at

man ligeoverfor denne og andre epidemiske Sygdomme staar noksaa hjælpeløs. I Anledning af Branden i Kabelvaag i Vinter fremhæves Nødvendigheden af, at der til Sygehuset for hvert Værerelse i 2den Etage anskaffes et Redningstaug eller en Taugstige.

Et Foredrag for Fiskerne blev afholdt af Fiskerilægen i Bedehuset i Kabelvaag.

Henningsvær. Bronchit og Influenza almindeligst forekommende. 8 Patienter, lidende af Nervefeber, indlagdes paa Sygehuset. De kom alle fra Laukvik paa Ydersiden og blev helbredede. 1 Difterittilfælde behandledes. Den Syge kom fra en Rorbod, hvori der ogsaa ifjor forekom et Tilfælde af samme Sygdom. Nødvendigheden af en Operationsstue paa Sygehuset og af, at der aabnes Gjennemgang fra det gamle til det nye Sygehus, fremholdes af Fiskerilægen.

Stamsund, Stene, Ure. En hel Del Tilfælde af Influenza, væsentligst forekommende i Ure, behandledes. Eftervirkningerne varede ofte i længere Tid, saa Sygdommen eller Epidemien ikke var saa ganske let. Derhos indtraf 8 Tilfælde af Nervefeber, de fleste i Ure, med 2 Dødsfald. Fiskerilægen karakteriserer forøvrigt Sundhedstilstanden i Stamsund og Stene som god, hvorimod han for Ures Vedkommende særlig i sidste Del af Fisket gjør en Undtagelse, idet han som en særlig Aarsag til den mindre gode Sundhedstilstand i dette Vær fremhæver den følbare Mangel paa Priveter dersteds og den store Ophobning af Fiskeaffald, som vanskeligt lader sig fjerne. 2 Tilfælder af Mæslinger optraadte ligeledes i Ure.

Balstad. Her fungerede, som Tabel 1 viser, Distriktslæge Oxholm til den 2den Marts, da han afløstes af Cand. med. K. Haug, hvorvel Distriktslægen, der bor paa Gravdal, fremdeles behandlede en Del Fiskere, der havde lettere for at søge til Gravdal end til Balstad, hvor Fiskerilægen da havde taget Station. 1 Tilfælde af Nervefeber med dødelig Udgang forekom, hvorhos i Slutten af Marts til i Midten af April optraadte en Epidemi af akut Diarrhoe — for Flere af noksaa alvorlig Art. Fraregnet desuden Influenza, der var af en mild og kortvarig Karakter, og et Par først i Fisket forekommende Tilfælde af Mæslinger, var Sundhedstilstanden gjennemgaaende god. Distriktslægen noterer det i Sammenligning med foregaaende Aar paafaldende ringe Antal af Værkefingre og deres slemme Følger.

Sund og Reine. Her forsamledes i Vinter den største Almue, og Belægget i Værene var mere end dobbelt saa stort som i almindelige Aar. Desuagtet viste Sundhedstilstanden sig som god, og Antallet af Patienter blev adskillig mindre, end man kunde ventet sig. Hertil bidrog dog forøvrigt ogsaa den Omstændighed at Distriktslægen, som bor i Sørvaagen, behandlede ikke saa faa Fiskere, som altsaa ikke kom med paa

Fiskerilægens Sygelister. Af epidemiske Sygdomme forefaldt 1 Typhustilfælde, der behandledes paa Reine Sygehus, og hvor Helbredelse fandt Sted. Desuden optraadte Mæslinger noksaa voldsomt med tildels langvarigt Forløb, ledsaget af Bronchiter og med flere Sygehusbehandlede. Endelig gav Influenza hele Vinteren temmelig mange Tilfælde. Ellers forekom de blandt Fiskerne almindelige Sygdomme i det sædvanlige Antal.

Tabel 4 angiver Antallet af de i hvert Distrikt behandlede Syge.

Tab. 4.

Behandlede Syge under Lofotfisket 1898.

Distrikt.	Behandlede Syge.			Fordeling paa Maanederne														
				Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.		
	Sum.	Deraf		Behand-lede.	Deraf		Behand-lede.	Deraf		Behand-lede.	Deraf		Behand-lede.	Deraf		Behand-lede.	Deraf	
		paa Syge-hus.	døde.		paa Syge-hus.	døde.		paa Syge-hus.	døde.		paa Syge-hus.	døde.		paa Syge-hus.	døde.		paa Syge-hus,	døde.
Indenfor Opsyns-distriktet:																		
Skraaven[1]	[1]) 394	[1]) 8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær og Østnesfjorden	630	14	—	—	—	—	231	6	—	324	8	—	75	—	—	—	—	—
Kabelvaag	855	81	1	12	2	—	464	43	—	310	33	1	69	3	—	—	—	—
Henningsvær	821	62	—	10	2	—	336	30	—	403	26	—	72	4	—	—	—	—
Stene	899	95	3	11	4	—	260	26	—	443	44	—	185	21	3	—	—	—
Balstad	938	41	4	34	7	—	157	11	3	470	10	—	277	13	1	—	—	—
Reine	911	86	2	40	5	—	255	21	—	336	32	1	280	28	1	—	—	—
Sum	5448	387	10	107	20	—	1703	137	3	2286	153	2	958	69	5	—	—	—
Udenfor Opsyns-distriktet:																		
Værø og Røst	355	29	—	27	—	—	133	12	—	129	11	—	66	6	—	—	—	—
Borge og Gimsø	212	11	—	70	—	—	81	10	—	52	1	—	9	—	—	—	—	—
Øksnes	184	1	—	58	1	—	70	—	—	56	—	—	—	—	—	—	—	—
Dverberg	58	—	—	22	—	—	17	—	—	14	—	—	5	—	—	—	—	—
Bø og Malnes	206	6	—	46	2	—	65	2	—	40	2	—	30	—	—	25	—	—
Sum	1015	47	—	223	3	—	366	24	—	291	14	—	110	6	—	25	—	—
Samlet Sum	6463	434	10	330	23	—	2069	161	3	2577	167	2	1068	75	5	25	—	—

[1]) Fordelingen paa Maanederne er ikke opgivet.

Tabel 4 a viser Dødsaarsagerne og de Dødes omtrentlige Alder og Tabel 4 b de Dødes Hjemstavn.

Tab. 4 a. **Opgivne Dødsaarsager under Lofotfisket 1898.**

Causa mortis.	Sum.	Alder og Kjøn. 15—20 Aar Mk.	20—30 Aar Mk.	30—40 Aar Mk.	40—50 Aar Mk.	50—60 Aar Mk.	60—70 Aar Mk.	Dødsaarsag.
		(Indenfor Opsynsdistriktet).						
Combustio	1	-	-	-	-	1	-	Forbrænding.
Febris typhoidea	3	-	2	-	1	-	-	Nervefeber.
Meningitis	1	1	-	-	-	-	-	Hjernebetændelse.
Morbus Brightii	1	-	1	-	-	-	-	Nyresygdom.
Pneumonia	3	1	-	1	1	-	-	Lungebetændelse.
Pleuritis	1	-	1	-	-	-	-	Brystbetændelse.
Sum	10	2	4	1	2	1	-	
		(Udenfor Opsynsdistriktet) Ingen.						
Altsaa ialt som ovenfor	10	2	4	1	2	1	-	

Tab. 4 b.

Hjemstavn (Herred) for de under Lofotfisket 1898 foran anførte Døde.

(Indenfor Opsynsdistriktet).

Søndre Trondhjems Amt = 1.

Bjugn 1.

Nordre Trondhjems Amt = 1.

Fosnæs 1.

Nordlands Amt = 7.

Brønnø 1, Bindalen 2, Tjøtta 1, Vaagan 1, Buksnæs 2.

Tromsø Amt = 1.

Tromsøsundet 1.

9 døde paa Sygehus, 1 hjemme.

Tabel 5 viser, hvor mange Procent af det hele Antal Lofotsøgende, der i de sidste 10 Aar er behandlede af Lægerne, hvor mange der har været indlagte paa Sygehus, og hvor mange er døde.

Tab. 5.

Aar.	Sum af Fiskere, Fartoisfolk o. a. i Lofoten.	Procent Syge af alle Mand.	Sygebehandlede.	Paa Sygehus Behandlede.	Procent paa Sygehus.	Heraf Døde.	Procent af Sygehusbehandlede.
1889.	34300	13.5	4603	457	9.9	18	3.9
1890.	35000	18.7	6533	603	9.2	46	7.6
1891.	35300	14.0	4937	569	11.5	32	5.6
1892.	34300	16.1	5508	515	9.4	29	5.6
1893.	31000	13.5	4193	419	10.0	9	2.1
1894.	32200	19.0	6125	—	—	22	—
1895.	37200	17.4	6470	454	7.0	15	3.3
1896.	37600	17.8	6680	469	7.0	16	3.4
1897.	35700	20.2	7221	520	7.2	14	2.7
1898.	33700	16.1	5448	387	7.1	10	2.6

De epidemiske Sygdomme inden Opsynsdistriktet er anførte i Tabel 6 a, og de udenfor Opsynsdistriktet, nemlig de af Fiskerilægerne i Værø og Røst, i Borge og Gimsø, i Øksnæs, i Dverberg og i Bø og Malnæs behandlede er angivne i Tabel 6 b.

Over de ikke epidemiske Sygdomme indenfor Opsynsdistriktet forefindes Opgave i Tabel 7 a, hvorhos Tabel 7 b viser Antallet af de behandlede veneriske Sygdomme for hvert af de sidste 10 Aar.

Endelig indeholder Tabel 7 c Opgave over de af Fiskerilægerne udenfor Opsynsdistriktet behandlede ikke epidemiske Sygdomme.

Tab. 6 a.

Epidemiske Sygdomme under Lofotfisket 1898.

(Indenfor Opsynsdistriktet).

Sygdom.	Sum.		Behandlede i				Fordeling paa Fiskeridistrikterne.													
							Skraaven.		Svolvær.		Kabelvaag.		Henningsvær		Stene.		Balstad.		Reine.	
	Behandlede.	Deraf Døde.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.
Tyfoidfeber	18	3	—	9	2	7	—	—	—	—	—	—	8	—	8	2	1	1	1	—
Simpel Feber	10	—	4	—	1	—	[1]5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—
Vandkopper	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Skarlagensfeber	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Røde Hunde	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Mæslinger	19	—	4	5	7	3	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	11	—
Rosen	8	—	—	3	5	—	—	—	—	—	2	—	4	—	2	—	—	—	—	—
Difteri	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Akuth Bronchit, Katarrh	551	—	8	172	235	109	[1]27	—	70	—	106	—	102	—	70	—	74	—	102	—
Katarrhalsk og follikulær Angina	121	—	3	39	62	16	[1]1	—	16	—	19	—	26	—	16	—	25	—	18	—
Influenza	411	—	—	148	186	77	—	—	46	—	22	—	72	—	111	—	46	—	114	—
Lungebetændelse	28	4	1	13	10	4	—	—	—	—	1	—	5	—	3	3	12	1	7	—
Brystbetændelse	44	1	6	13	18	7	—	—	3	—	6	—	4	—	9	—	10	—	12	1
Gigtfeber	13	—	3	4	5	1	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	2	—	7	—
Diarrhoe (akut)	153	—	1	35	40	35	[1]42	—	8	—	18	—	16	—	19	—	36	—	14	—
Blodgang	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum	1383	8	32	446	571	259	[1]75	—	144	—	811	—	244	—	241	5	209	2	289	1

[1]) Fordelingerne paa Maanederne ikke opgivet.

Tab. 6 b.

Epidemiske Sygdomme under Lofotfisket 1898.

(Udenfor Opsynsdistriktet).

Sygdom.	Sum.		Behandlede i					Fordeling paa Fiskeridistrikterne.									
								Værø og Røst.		Borge og Gimsø.		Øksnæs.		Dverberg.		Bo og Malsnes.	
	Behandlede.	Deraf Døde.	Januar	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.
Tyfoidfeber	8	-	1	7	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Simpel Feber	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Røde Hunde	9	-	1	8	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mæslinger	23	-	-	16	7	-	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Akut Bronchit, Katarrh	104	-	22	33	35	13	1	36	-	42	-	10	-	5	-	11	-
Katarrhalsk og follikulær Angina	26	-	10	8	5	2	1	11	-	7	-	6	-	-	-	2	-
Influenza	65	-	13	35	17	-	-	34	-	-	-	25	-	-	-	6	-
Lungebetændelse	17	-	4	2	3	6	2	2	-	2	-	4	-	1	-	8	-
Brystbetændelse	10	-	2	5	2	1	-	7	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Gigtfeber	7	-	2	1	4	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	4	-
Diarrhoe (akut)	15	-	5	6	4	-	-	1	-	5	-	6	-	-	-	3	-
Blodgang	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sum	287	-	61	122	77	22	5	124	-	66	-	54	-	7	-	36	-

Tab. 7 a.

Ikke epidemiske Sygdomme under Lofotfisket 1898.

(Indenfor Opsynsdistriktet).

Sygdom.	Sum.		Fordeling paa Fiskeridistrikterne.													
			Skraaven.		Svolvær.		Kabelvaag.		Hen-ningsvær.		Stene.		Balstad.		Reine.	
	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.
Hjernebetændelse	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Andre Hjerne- og Rygmarvssygdomme	23	-	10	-	2	-	8	-	-	-	1	-	1	-	1	-
Andre Nervesygdomme	157	-	4	-	23	-	21	-	26	-	15	-	51	-	17	-
Hjertesygdomme	32	-	1	-	2	-	5	-	5	-	4	-	5	-	10	-
Kronisk Bronchit, Asthma	46	-	-	-	17	-	4	-	2	-	6	-	11	-	6	-
Lungetuberkulose	40	-	2	-	8	-	6	-	3	-	3	-	8	-	10	-
Blodspytning (Blodbrækning)	7	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3	-	-	-	2	-
Akut Sygdom i Fordøielsesorganerne	110	-	8	-	12	-	9	-	21	-	11	-	40	-	9	-
Kronist Gastrit, Kardialgi	344	-	65	-	37	-	42	-	41	-	60	-	51	-	48	-
Leversygdom, Gulsot	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	5	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	-
Vatersot	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Anden Sygdom i Urinveiene	27	-	1	-	3	-	7	-	2	-	3	-	7	-	4	-
Andre kroniske Underlivssygdomme	24	-	-	-	2	-	10	-	-	-	4	-	8	-	-	-
Blod- og Ernæringssygdomme	41	-	7	-	13	-	1	-	1	-	11	-	8	-	-	-

Septhæmi Pyæmi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kronisk Rheumatisme	231	-	33	-	23	-	16	-	42	-	42	-	36	-	39	-
Fnat og andre smitsomme Hudsygdomme	127	-	4	-	17	-	22	-	21	-	18	-	20	-	25	-
Andre Hudsygdomme	182	-	2	-	11	-	28	-	36	-	34	-	41	-	30	-
Veneriske Saar	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-
Syfilis	13	-	-	-	-	-	-	-	5	-	3	-	3	-	2	-
Gonorrhoe, Epididymit	60	-	1	-	8	-	13	-	2	-	5	-	21	-	10	-
Saar (Vulnera)	199	-	60	-	14	-	22	-	12	-	17	-	41	-	33	-
Benbrud, Luxationer	22	-	-	-	1	-	2	-	3	-	4	-	9	-	3	-
Ben- og Ledsygdomme	94	-	2	-	24	-	2	-	12	-	16	-	20	-	18	-
Stod, Forvridning etc.	160	-	-	-	38	-	25	-	31	-	7	-	24	-	35	-
Seneskedebetændelse	73	-	11	-	12	-	7	-	12	-	13	-	10	-	8	-
Lymfangit, Aarebetændelse	42	-	-	-	6	-	6	-	7	-	1	-	14	-	8	-
Bylder, Flegmone, Karbunkel	204	-	11	-	11	-	18	-	31	-	29	-	41	-	63	-
Værkefingre	206	-	47	-	20	-	9	-	7	-	19	-	40	-	64	-
Ulcera	95	-	1	-	27	-	5	-	22	-	11	-	22	-	7	-
Forbrænding	20	1	-	-	3	-	1	1	3	-	3	-	2	-	8	-
Forfrysning	48	-	10	-	3	-	14	-	6	-	6	-	2	-	7	-
Oiensygdom	240	-	12	-	35	-	43	-	46	-	46	-	30	-	28	-
Øresygdom	149	-	19	-	18	-	31	-	17	-	28	-	12	-	24	-
Sygdom i Næsen, Blødning	27	-	1	-	2	-	5	-	6	-	3	-	8	-	2	-
Svulster	30	-	1	-	-	-	6	-	4	-	7	-	10	-	2	-
Brok	25	-	-	-	3	-	6	-	4	-	3	-	5	-	4	-
Andre Sygdomme	154	-	6	-	1	-	96	-	5	-	40	-	5	-	1	-
Sum	3265	2	319	-	401	-	491	1	435	-	479	-	610	-	530	1
Tandudtrækning	800	-	-	-	85	-	183	-	142	-	179	-	119	-	92	-
Epidemiske Sygdomme	1383	8	75	-	144	-	181	-	244	-	241	5	209	2	289	1
Samlet Sum Syge	5448	10	394	-	630	-	855	1	821	-	899	5	938	2	911	2

Tab. 7 b.

Antal veneriske Tilfælde under Lofotfisket.

Aar.	Sum af Lofot-sogende.	Antal veneriske Tilfælde	1 Venerisk kommer paa hver
1889	34 300	41	837
1890	35 000	49	717
1891	35 300	33	1070
1892	34 300	55	624
1893	31 000	41	756
1894	32 200	74	435
1895	37 200	97	384
1896	37 600	98	384
1897	35 700	51	700
1898	33 700	76	443

Det synes, som om Forholdet i denne Henseende i Aar var betydelig værre end ifjor; men flere af Tilfældene var gamle, og mange af de Behandlede henhorte ikke til Fiskerbefolkningen, saa der er Grund til at haabe, at om denne Sygdom blandt selve Fiskerne endnu ikke er i mærkbar Tilbagegang, den dog kan holdes inden Grændserne, saa den ikke tager Overhaand.

Tab. 7 c.

Ikke epidemiske Sygdomme under Lofotfisket 1898.

(Udenfor Opsynsdistriktet).

Sygdom.	Sum.		Fordeling paa Fiskeridistrikterne.									
			Værø og Røst.		Borge og Gimsø.		Øksnes.		Dverberg.		Bø og Malnes.	
	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.	Beh.	Døde.
Hjerne- og Rygmarvssygdomme	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Andre Nervesygdomme	24	-	6	-	6	-	3	-	1	-	8	-
Hjertesygdom	16	-	10	-	1	-	1	-	1	-	3	-
Kronisk Bronchit, Asthma	15	-	8	-	3	-	1	-	2	-	1	-
Lungetuberkulose	10	-	3	-	3	-	-	-	-	-	4	-
Blodspytning (Blodbrækning)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Akut Sygdom i Fordøielsesorganerne	11	-	6	-	2	-	-	-	1	-	2	-
Kronisk Gastrit, Kardialgi	96	-	24	-	28	-	18	-	6	-	20	-
Leversygdom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Anden Sygdom i Urinveiene	7	-	-	-	1	-	1	-	2	-	3	-
Andre kroniske Underlivssygdomme	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Blod- og Ernæringssygdomme	6	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk Rhematisme	59	-	13	-	18	-	10	-	7	-	11	-
Fnat og smitsomme Hudsygdomme	19	-	5	-	4	-	1	-	3	-	6	-
Andre Hudsygdomme	21	-	2	-	7	-	9	-	-	-	3	-
Veneriske Saar	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Syfilis	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Gonorrhoe, Epididymit	13	-	4	-	2	-	2	-	-	-	5	-
Saar (Vulnera)	27	-	3	-	6	-	12	-	3	-	3	-

Benbrud, Luxationer	12	-	2	-	1	-	-	-	1	-	8	-
Ben- og Ledsygdomme	12	-	7	-	2	-	-	-	-	-	3	-
Stod, Forvridning	40	-	10	-	8	-	8	-	3	-	11	-
Seneskedebetændelse	11	-	6	-	1	-	2	-	1	-	1	-
Lymfangit, Aarebetændelse	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-
Bylder, Flegmone, Karbunkel	39	-	15	-	2	-	4	-	-	-	18	-
Værkefinger	33	-	16	-	2	-	3	-	1	-	11	-
Ulcera	21	-	8	-	4	-	8	-	-	-	1	-
Forbrænding	5	-	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Forfrysning	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-
Oiensygdom	27	-	12	-	8	-	3	-	2	-	2	-
Ørensygdom	17	-	11	-	4	-	1	-	-	-	1	-
Sygdom i Næsen, Blødning	5	-	2	-	-	-	-	-	1	-	2	-
Svulster	5	-	2	-	1	-	-	-	2	-	-	-
Brok	6	-	2	-	1	-	3	-	-	-	-	-
Sum	575	-	188	-	118	-	95	-	38	-	136	-
Tandudtrækning	153	-	43	-	28	-	35	-	13	-	34	-
Epidemiske Sygdomme	287	-	124	-	66	-	54	-	7	-	36	-
Samlet Sum Syge	1015	-	355	-	212	-	184	-	58	-	206	-

f. Kirke- og Skolevæsenet.

Den extraordinære geistlige Betjening udførtes af Stiftskapellanerne T. Hegge i Skraaven, P. H. Rynning i Svolvær, J. M. E. Rolness i Henningsvær, A. Aamot i Stamsund, Stene og Ure med Station i Stene og O. Kjelland i Værene i Flakstad Præstegjeld med Station i Reine. Distrikternes ordinære Præster afholdt desuden som sædvanligt oftere gudstjenstlige Sammenkomster i forskjellige Fiskevær.

Af de indkomne Beretninger anføres her følgende:

Skraaven. Stiftskapellan Hegge overtog Tjenesten den 31te Januar og afreiste den 10de April. Hver Søndag og Helligdag afholdtes Møde saavel Formiddag som Eftermiddag i Forsamlingshuset. Søgningen til Gudstjenesten var i Forhold til Belægget stor. I den første Halvdel af Tiden, før Fiskerne endnu flyttede vestover, lykkedes det ogsaa paa Hverdage at samle Folk til Guds Ord. Fiskerskole holdtes af Læreren ved Skraavens Folkeskole, Christensen, for et meget vexlende Antal Elever. I det rummelige Skolelokale afholdt Stiftskapellanen og Lærer Christensen desuden godt besøgte Møder dels med Oplæsning og dels med musikalske Præstationer til Belærelse og Underholdning for Fiskerne.

Svolvær. I Tiden fra den 4de Februar til den 2den April afholdt Stiftskapellan Rynning i Alt 25 Samlinger, af hvilke 1 Fasteprædiken foregik i Østnæsfjordens Bedehus. Forøvrigt deltes Gudstjenesten ligeligt mellem Bedehusene paa Lilleøen og Svinøen hver Søndags For- og Eftermiddag, og i Ugens Løb blev der, naar der var Landligge, hver Onsdag paa Svinøen og hver Fredag paa Lilleøen afholdt Bibellæsninger og Fasteprædikener, hvorhos der endelig af og til afholdtes Aftenandagter paa Fiskerhjemmet i Lilleøens Bedehus. Søgningen var meget god særlig paa Lilleøen. Ogsaa i Aar betegner Stiftskapellanen Ordenen i Fiskeværet som rosværdig,

Bibliotheket bestyredes af Stiftskapellanen og var aabent 3 Gange ugentlig for Udlaan. Der var 38 Laantagere med 93 Udlaan, altsaa nær kun det Halve af Antallet ifjor; men Stiftskapellanen anfører, at det mislykkede Fiske vistnok var den væsentligste Aarsag dertil, da selv den lave Kontingent af 20 Øre for Vinteren holdt Flere tilbage fra Laan.

Fortsættelsesskole for Fiskere holdtes i 6 Uger fra den 14de Februar af Lærer L. S. Tolo. Hovedsagelig blev undervist i Norsk og Regning — heri indbefattet Bogholderi — Skolen søgtes af 32 faste Elever.

Fra Henningsvær foreligger ingen Beretning.

I Stamsund, Stene og Ure forrettede Stiftskapellan Aamot fra 8de Februar til 14de April. Hver Søndag afholdtes Høimessegudstjeneste i Stene Kapel og Eftermiddagstjeneste afvexlende i Stamsund og Ure, ligesom der paa Landliggedage blev holdt Bibellæsninger og Fasteprædikener skiftevis i de 3 Vær. I Stamsund forkyndtes Guds Ord desuden af Lærer A. Olsen fra Rødø og i Ure af Lærer Krogstad fra Reisen. Søg-

ningen anføres som ualmindelig god, idet der altid var fyldt Kirke eller Bedehus. Lærer A. Olsen holdt Skole i 40 Dage, og søgtes Skolen af 90 Konfirmerede og 17 Ukonfirmerede. Olsen bestyrede ogsaa Bibliotheket, hvor der var 850 Udlaan til 230 Laantagere.

I Balstad udførtes den geistlige Betjening af Sognepræsten, Arctander og Personelkapellan Trondsen. Ligesaa i Mortsund. Som Regel afholdtes Gudstjeneste mindst 1 Gang om Ugen i hvert af disse Værs Bedehuse. Aftenskole holdtes der i Balstad.

I Flakstadværene forrettede som anført Stiftskapellan Kielland, der ankom til Distriktet den 28de Januar. Foruden Reine, hvor han havde sin Station, besøgte han Aa, Sørvaagen, Moskenæs, Sund, Næsland og Nufsfjord samt Havnø og Sakrisø. Om Søndagene holdtes Gudstjeneste eller Bibellæsning Formiddag og Eftermiddag, paa Virkedagene Bibellæsning under Landligge og saa ofte Leilighed ellers gaves. I Fasteugen holdtes tillige Fastegudstjeneste. Sygehuset i Reine blev jevnlig tilseet og betjent med Guds Ord. Tilstrømningen til Gudstjenesterne var saa god, at Lokalerne, særlig Reine Kapel tildels var overfyldt.

Stiftskapellan Kielland sluttede den 13de April.

Distriktets Sognepræst, Provst Landmark, besøgte desuden flere af Værene og forkyndte Guds Ord for Fiskerne.

I Forsamlingshuset i Nufsfjord afholdt Lærer J. Olsen fra Lerfjorden i Alstahaug i Alt 30 Bibellæsninger. Møderne var besøgte delvis indtil Trængsel. Ligesaa holdt han Fiskerskole i Nufsfjord i 26 Dage for 30 Voksne og 11 Ukonfirmerede. Lærer Olsen anfører, at de Ukonfirmeredes eller «Landglunternes» Foresatte i Almindelighed ikke viser den tilbørlige Interesse for Skolen, hvorfor flere af de Unge undlader at søge denne. Bibliotheket eier nu 389 Bind. Der foregik 506 Udlaan paa 96 Laantagere.

---

g. Telegrafvæsenet.

Antallet af Stationer var 20, nemlig 19 faste og 1 Feltstation. Af disse holdes de 16 aabne hele Aaret, 8 som Telegraf, 5 som Telegraf i Fisketiden og som Telefon Resten af Aaret samt 3 som udelukkende Telefon.

Personalet ved disse Lofotstationer forstærkedes under Fisket med 30 Tjenestgjørende, hvorhos Personalet ved Lødingen Station blev forøget med 5.

Ørsvaag og Hopen Stationer aabnedes 10de og Vaterfjord Station 26de Januar; Felttelefonstationen i Stene den 1ste Februar.

Vaterfjord lukkedes 6te, Ørsvaag 23de og Hopen 32te April; Stene den 6te Mai. Stationen i Sund skulde ogsaa i Aar holdes i Virksomhed indtil videre.

Atter maa fremholdes Ønskeligheden, ja Nødvendigheden af, at Fiskeværene Vestre og Østre Næsland, hvor der jevnlig er et Belæg af henved 50 Baade men 250 Mand i Fisketiden bliver sat i Telefonforbindelse med Nufsfjord. Paa den omtrent 3 Kilometer lange Strækning mellem Næsland og Nufsfjord er det, naar man paa Grund af Uveir maa tage Landeveien temmelig vanskeligt at komme frem, hvorimod det siges, at Anlæg af Telefonlinje paa denne Strækning ikke skal møde større Naturhindringer.

Tabel 8 er velvilligen besørget udarbeidet af Telegrafinspektør K. Strømsted. Den viser Antallet af de ved Lofotstationerne i Januar til April i Aar expederede Telegrammer. Antallet var i Vinter 13 087 mindre end under Fisket i 1897.

Tab. 8.

Fortegnelse

over Antallet af expederede Telegrammer ved Telegrafstationerne i Lofoten under Vinterfisket i Aaret 1898.

Station.	Januar.		Februar.		Marts.		April.		Tilsammen.
	Afsendte.	Ankomne.	Afsendte.	Ankomne.	Afsendte.	Ankomne.	Afsendte.	Ankomne.	
Digermulen	60	53	68	162	253	367	139	196	1298
Brettesnæs	49	71	152	189	147	336	64	173	1181
Skraaven	189	164	461	297	584	495	250	325	2765
Vaterfjord	60	20	156	187	1110	875	54	51	2513
Svolvær	1193	590	2112	898	2699	2014	2036	1669	12211
Kabelvaag	458	368	1139	318	1608	1330	1098	961	8280
Ørsvaag	25	62	370	287	403	534	55	182	1918
Hopen	46	76	420	216	359	411	99	162	1789
Henningsvær	463	235	1153	609	1717	1443	882	784	7286
Lyngvær	35	28	37	32	41	69	31	64	337
Stamsund	307	281	1023	556	1776	1228	1439	1016	7626
Steine	16	26	146	204	290	394	195	282	1553
Ure	91	73	466	258	777	638	724	469	3496
Balstad	453	262	668	445	1606	1100	1426	950	6910
Borgevær	34	29	23	22	27	59	38	55	287
Nufsfjord	125	106	342	220	978	685	996	590	4042
Ramberg	36	33	16	31	17	27	21	22	203
Sund	237	186	361	257	1372	899	1256	853	5421
Reine	300	210	476	334	1396	983	1090	818	5607
Sørvaagen	407	306	685	425	1688	1228	1818	1278	7853
Tilsammen	4584	3179	10274	5947	18848	15115	13711	10900	
Ialt	7763		16221		33963		24611		82558

Tabel IX viser Telegrafkorrespondancen under Fisket i Lofoten de 6 sidste Aar.

Tab. IX.

Maaned.	1000 Telegrammer.					
	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Januar	8.8	10.5	10.5	9.4	10.3	7.8
Februar	20.5	18.9	21.1	19.2	18.0	16.2
Marts	33.1	31.5	45.7	35.5	39.8	34.0
April	20.2	32.1	28.2	23.0	27.5	24.6
Ialt	82.6	93.0	105.5	87.1	95.6	82.6

Telegrammernes Antal ved Lofotstationerne for hele Aaret anføres til Sammenligning i Tabel X.

Tab. X.

Aar.	1000 Telegrammer.				Procent af hele Aarets Expedition.
	Afsendte.	Modtagne.	Ialt.	I Fisketiden.	
1881	28.1	20.7	48.7	33.5	69.0
1882	29.4	21.1	50.5	34.4	69.0
1883	26.5	19.5	46.0	31.8	69.1
1884	27.7	21.5	49.2	33.8	68.7
1885	37.1	28.4	65.5	44.8	68.4
1886	35.6	27.3	62.9	46.5	73.9
1887	33.9	27.0	60.9	42.2	67.1
1888	52.1	40.2	93.2	62.3	67.5
1889	54.4	43.9	98.3	69.8	71.0
1890	68.0	53.6	121.6	80.0	66.0
1891	61.5	49.1	110.6	75.7	68.4
1892	60.2	50.4	110.6	76.3	69.0
1893	67.6	55.2	122.8	82.6	67.3
1894	77.4	62.0	139.4	93.0	66.7
1895	90.1	63.2	153.3	105.5	68.8
1896	78.0	55.6	133.6	87.1	65.2
1897	75.5	62.5	138.0	95.6	69.2

h. Post- og Passagerbefordringen.

Lokalruterne i Lofoten og Vesteraalen udførtes ogsaa i Vinter afvexlende af Det Vesteraalske Dampskibsselskabs Skibe «Hadsel» og «Vaagan». Tiltrods for vedkommende Føreres Dygtighed og Ihærdighed magtede Lokalskibene ikke altid at underholde den paaregnede Forbindelse med de Svolvær anløbende Hurtigruteskibe. Næst efter Farvandet og Veiret og de mange Anløbssteder maa Skylden herfor tilskrives Mængden af det Gods, der befordres med Lokalskibene væsentligst som omladet fra Hurtigskibene. Da Hurtigruterne imidlertid er komne i Stand nær sagt udelukkende for Postens og Passagerernes Skyld og Lokalruterne vel tilsigtes ordnede nærmest som en lokal eller stedlig Fortsættelse af Hurtigruterne, burde ingen af disse Ruter være for meget optagne af Vare- og Godstransport særlig der, hvor som i Lofoten de almindelige Hovedruteskibe gaar fra Vær til Vær og kan og ogsaa bør besørge den egentlige Godstrafik. Men disses — Hovedruteskibenes — Anløb af Lofotværene er da ogsaa en uomgjængelig Nødvendighed, saafremt det allermest i den travle Forretningstid under Fisket berettigede Krav paa saavidt mulig hurtig og direkte Forbindelse med Udenverdenen og mellem de forskjellige Steder i Fiskedistrikterne nogenlunde skal tilfredsstilles.

---

i. Havnevæsenet.

Ogsaa iaar er der fremkommen flere Krav paa Forbedringer af Havneforholdene i Lofoten.

En fortsat Opmudring fra Renden i Rækøkilen henimod Olsnæsset og Storvaaglandet vilde frembringe en større og bekvemmere Baadhavn, hvilken dersteds er adskillig paakrævet særlig paa Grund af den Mængde af Logibaade, som hver Vinter til sine Tider der optager Pladsen for de andre Fiskerbaade.

Det i forrige Beretning omhandlede Krav paa Gjenmuring og Paafyldning af den saakaldte Kaarbøval har iaar givet sig Udslag i et fra en Flerhed af Fiskere i Henningvær gjennem Amtmanden til Nordlands Amtsudvalg indsendt Andragende i den samme Retning.

Hensigtsmæssigheden og Nødvendigheden af, at Langsundet i Stamsund bliver opmudret, gjentages.

Man har ogsaa i Ure fremsat Krav om, at Havnen der bliver opmudret; især er det nødvendigt, at 1 à 2 større Stene, der ligger til Hinder for Færdselen i Havnen, bliver bortsprængte.

Opsynsbetjenten i Balstad gjør opmærksom paa, at der i Vinter hørtes adskillig Klage fra Fiskerne over, at deres ifjor indsendte Andragende om Opmudring i Hatviken ikke er indkommet.

Ved Østre Næsland er det selv under almindelig ugunstige Veirforhold nær sagt umuligt at komme fra eller paa Land, hvorfor der indstændig af Fiskerne anmodes om, at Løbet mellem Tankenakodden og Langskjæret maa blive gjenmuret, da dette antages at ville hjælpe betydeligt paa de uheldige Forhold.

En Bergknaus eller større Sten midt i Grimsholmsundet ved Sund er til adskillig Uleilighed for Fiskerne i det ellers noksaa trange Sund og burde derfor være bortmineret.

Et Andragende fra en Flerhed af Fartøiførere og Fiskere samt Rorværeiere om Anbringelse af Molo for eller Gjenkastning af Havnøhullet og Aarebrottet ved Havnø er med Anbefaling indsendt til Storthinget gjennem Havnedirektøren. Allerede i Beretningen for 1896 var der fremholdt Ønsket om en saadan Molo.

Den, der har seet den «Lending», som hidtil har været paa Evenstad, maa i Sandhed beundre dem, der driver Fiske fra dette Vær, og forundre sig over, at ingen Ulykker derfra spørges; thi stort værre Landingsforhold skal man vistnok lede længe efter. Det var derfor paa høi Tid, at Storthinget iaar bevilgede de fornødne Midler til Oprydning og Udbedring af Stoerne paa Evenstad. Til yderligere Betryggelse for en heldig Landing er der imidlertid paapeget en Molo eller Forbygning fra Storskjæret til Lilleskjæret, og det synes ogsaa, at et saadant Arbeide er fornødent, saafremt Forholdene ved Evenstad skal blive saa tilfredsstillende, som med Rimelighed kan forlanges.

---

k. Fyr- og Mærkevæsenet.

Opsynsbetjenten i Skraaven gjentager Ønskeligheden at, at der for det nordre Indløb fra Hølen anbringes 2 over Et lysende Fyrlamper, hvorhos han anfører, at der klages over, at Skraavens Fyr er for lavt og for svagt lysende for dem, der i Retningen fra Henningsvær søger det vestre Indløb til Skraaven.

I Nufsfjordens indre Havn — fra Bratholmen indover — findes der ingen Fortøiningsringe, og der er dog den bedste Havn i Været, til hvilken særlig som iaar under Tilflytning en Mængde Fartøier og Baade søger ind. Ved Opsynet er der nu med malede Kors betegnet, hvor der bør anbringes Fortøiningsringe, af hvilke der udkræves 11 paa vestre og 6 paa østre Side af Havnen samt 3 paa Bratholmen. Paa Bratholmsgrunden — omtrent midt i Indløbet til den indre Havn — forlanges derhos en Støtte eller et andet Mærke.

Paa et Skjær indenfor Store Grimsholmen ved Sund er der anbragt en Fortoiningsring, som imidlertid ved Høivande er overflydt og ikke kan naaes. Man har derfor fremsat Begjæring om, at der paa Skjæret maa blive opsat en Fortoiningsstøtte. Paa en Grund strax vestenfor nævnte Skjær og paa en anden Grund ret ud for Handelsmandens Kullager i Sund kræver man Mærker.

En Søile eller Støtte paa Middagsskjæret ved Aa ansees nødvendig.

II. Fiskerne vedkommende.

a. Ankomst og Afreise samt Flytninger inden Opsynsdistriktet.

Fiskernes Ankomst til Lofoten forsinkedes meget paa Grund af det urolige og stormende Veir, som herskede i hele Januar Maaned. Da Opsynet traadte i Virksomhed den 16de Januar, var der ingen fremmede Fiskere ankomne, og ved denne Maaneds Udløb kun indtegnet ca. 800 Baade, hovedsagelig Indbyggere og Folk fra de nærmeste Distrikter. Med Februar indtraadte stadigere om end koldt og tildels stormende Veir med østlige og sydostlige Vinde, og Belægget i de forskjellige Vær øgedes jevnt, indtil der ved Maanedens Udgang var samlet henimod det sædvanlige Antal Baade.

Af Ulykkestilfælder under Reisen til Lofoten er anmeldt to. Den første Februar var dog disse nær bleven øget i uhyggelig Grad, idet otte større Baade, der afseilede fra Helligvær om Morgenen, bestemt for Reine, nær havde styret sig ud igjennem Moskestrømmen i et Uveir med Snetykke og stærk vestgaaende Strømsætning. I sidste Øieblik fik de Landkjending og lykkedes det fem af Baadene at ankre op i et lidet Sund ved Gaarden Hell paa vestligste Pynt af Lofotodden, hvor de holdt sig i flere Timer ved at hjelpe til med at ro af alle Kræfter. Den sjette Baad blev fyldt af et Grundbraat og kantrede, hvorved 1 af Besætningen omkom. Af de øvrige to Baade kom den ene til Værø, medens den anden holdt det gaaende med Krydsning i Strømmen indtil den om Natten, da Vinden løiede, blev indbjerget til Aa. Da man kunde befrygte at flere Baade var gaaet samme Vei, blev der Dagen efter, ved Foranstaltning af Opsynsbetjenten i Reine, foretaget Undersøgelse langs Landet vestover fra Evenstad, ligesom Redningsskøiten i Reine og Dampskibet «Hadsel» undersøgte Mosken og omliggende Holmer, uden at noget blev paatruffet. Der er heller ikke senere anmeldt nogen savnet Baad.

Da der endnu ikke ved Marts Maaneds Begyndelse tegnede til at blive Fiske i Østlofoten, naar undtages et Tilløb i Østnesfjorden, hvorhen endel kortvarig Tilflytning fandt Sted, begyndte Fiskerne at trække vestover, hvilken Flytning vedvarede udover Marts Maaned, saa der østenfor Henningsvær kun gjenlaa et Faatal af Baade. Flytningen foregik hovedsagelig til Nufsfjord, Sund og Reine; men da alt Husrum i disse Vær snart var optaget, tyede man ogsaa til Moskenæs og Sørvaagen.

Endel Nordlændinger reiste hjemover allerede i Begyndelsen af Marts, enkelte endog uden at have havt Redskaber i Sjøen. Først i April var de fleste, der bestemte sig for Finmarksfisket reisefærdige, og i Paaskeugen (10de April) søgte mange Vestflyttere tilbage til sine tidligere Vær, de fleste for at gjøre klart til Hjemreise.

I Vestlofoten dreves Fisket indtil 20de April af et større Antal Baade. Efter den Tid minkede Baadantallet hurtigt.

Efterstaaende Tabel 11 viser Baadantallet, samt dets procentvise Størrelse ved Begyndelsen og ved Midten af hver Maaned samt ved dets nær forestaaende Afslutning i de sidste 5 Aar.

Tab. 11.

Tid.		Antal Baade tilstede.					Procent.				
		1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Januar,	Midten	800	300	100	500	100	12.8	4.0	1.3	7.0	1.4
Februar,	Begyndelsen	2400	2300	1400	2200	1300	38.4	30.6	18.7	31.0	18.8
—	Midten	4600	4100	3500	4500	3700	73.6	54.6	46.7	63.4	53.6
Marts,	Begyndelsen	5500	5600	6000	6000	5500	88.0	74.6	80.0	84.5	79.7
—	Midten	6100	7510	7500	7100	6900	97.6	100.0	100.0	100.0	100.0
—	Slutningen	6250	7400	7000	7100	6600	100.0	98.5	93.3	100.0	95.6
April,	Slutningen af 1ste Uge	5300	6500	4500	6000	4500	84.8	86.6	60.0	84.5	65.2
	2den Uge	3700	3600	2800	4000	3700	59.2	47.9	37.3	56.3	53.6
	3die Uge	2000	2600	400	1000	1200	32.0	34.6	5.3	14.1	17.4

Efterstaaende Tabel 12 viser Baadfordelingen ved de forskjellige Fiskevær. Tallene over Stregen betegner Garnbaade, under Stregen betegner Linebaade og efter samme Dybsagnbaade.

Tabel 12.

Ugen som endte.	Raftsundet.	Østnæs-fjorden.	Skraaven.	Svolvær.	Vaagene.	Ørsnæs, Ørsvaag, Hopen og Kalle.	Henningsvær.	Stamsund og Stene.	Ure.
Januar 29	—	—	—	—	—	0 31 31	21 60 81	12 57 69	0 50 50
Februar 5	—	—	7 7 14	9 24 33	33 33 2 68	3 144 147	48 195 243	96 103 199	6 41 47
— 12	—	67 99 166	53 63 116	20 37 57	103 57 10 170	115 225 340	211 377 2 590	290 209 499	46 82 128
— 19	—	76 134 210	76 97 16 189	55 75 1 131	284 100 80 464	159 297 3 459	242 408 26 676	306 244 1 551	53 101 1 155
— 26	—	93 185 12 290	138 152 49 339	101 187 3 291	295 134 163 592	172 318 7 497	248 431 61 740	337 248 585	64 115 2 181
Marts 5	—	130 280 30 440	155 253 53 461	128 453 7 588	309 187 199 695	175 318 10 503	271 492 67 830	369 284 48 701	70 121 4 195
— 12	—	103 493 20 616	163 295 54 512	142 466 8 616	309 187 199 695	175 318 10 503	283 513 73 869	425 316 60 801	73 125 4 202
— 19	50 100 20 170	128 630 19 777	165 298 60 523	142 468 10 620	309 223 219 751	175 319 19 513	285 528 74 887	409 341 50 800	76 132 4 212
— 26	0 30 30	98 580 19 697	165 298 60 523	140 455 10 605	309 223 219 751	175 319 9 503	292 531 72 895	452 343 55 850	81 145 5 231
April 2	70 90 160	80 210 290	110 171 50 331	120 340 5 465	309 223 219 751	161 280 9 450	214 359 72 645	318 307 57 682	84 136 4 224
— 9	20 30 50	30 10 40	61 86 44 191	60 260 5 325	150 200 219 569	113 247 360	104 215 37 356	237 179 24 440	65 130 3 198
— 16	60	30	—	50 250 3 303	100 120 200 420	69 245 7 321	43 147 14 204	176 250 24 450	50 120 3 173
— 23	—	—	—	—	—	—	0 20 20	15 140 155	0 80 80

Anm. Da Opsynet den 27de April hævedes, var der tilstede henimod 200

Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Sorvaagen.	Ialt: østenfor Henningsvær.	Ialt: i Henningsvær.	Ialt: vestenfor Henningsvær.	Ialt af hvert Brug.	Ialt.
3 / 198 = 201	11 / 56 = 67	6 / 98 = 104	10 / 101 = 111	3 / 118 = 121	0 / 31 = 31	21 / 60 = 81	45 / 678 = 723	66 / 769	835
13 / 294 = 307	17 / 67 = 84	6 / 106 = 112	18 / 145 = 163	3 / 198 = 201	52 / 208 (2) = 262	48 / 195 = 243	159 / 954 = 1113	259 / 1357 (2)	1518
50 / 368 = 418	19 / 106 = 125	14 / 111 = 125	26 / 201 = 227	5 / 267 = 272	358 / 481 (10) = 849	211 / 377 (2) = 590	450 / 1344 = 1794	1019 / 2202 (12)	3233
56 / 398 = 454	20 / 138 = 158	16 / 113 = 129	34 / 205 = 239	5 / 301 (1) = 307	650 / 703 (100) = 1453	242 / 408 (26) = 676	490 / 1500 (3) = 1993	1382 / 2611 (129)	4122
66 / 413 = 479	20 / 140 = 160	24 / 113 = 137	34 / 206 = 240	5 / 309 (1) = 315	799 / 976 (234) = 2009	248 / 431 (61) = 740	550 / 1544 (3) = 2097	1597 / 2951 (298)	4846
81 / 422 = 503	23 / 142 = 165	25 / 117 = 142	35 / 215 (1) = 251	5 / 327 (1) = 333	887 / 1491 (299) = 2687	271 / 492 (67) = 830	608 / 1628 (54) = 2290	1776 / 3611 (420)	5807
87 / 424 = 511	30 / 155 = 185	28 / 138 = 166	46 / 208 (1) = 255	6 / 358 (1) = 365	892 / 1759 (291) = 2942	283 / 513 (73) = 869	695 / 1724 (66) = 2485	1870 / 3996 (430)	6296
101 / 445 = 546	34 / 159 = 193	34 / 139 = 173	38 / 294 = 332	8 / 376 (6) = 390	969 / 2038 (347) = 3354	285 / 528 (74) = 887	700 / 1886 (60) = 2646	1954 / 4452 (481)	6887
107 / 457 = 564	38 / 164 = 202	35 / 157 (13) = 205	55 / 311 (3) = 369	8 / 431 (6) = 445	887 / 1905 (317) = 3109	292 / 531 (72) = 895	776 / 2008 (82) = 2866	1955 / 4444 (471)	6870
107 / 461 = 568	38 / 164 = 202	36 / 168 (17) = 221	55 / 294 (3) = 352	8 / 432 (6) = 446	850 / 1314 (283) = 2447	214 / 359 (72) = 645	646 / 1962 (87) = 2695	1710 / 3635 (442)	5787
107 / 466 = 573	38 / 164 = 202	36 / 168 (17) = 231	47 / 287 (3) = 337	8 / 432 (6) = 446	434 / 833 (268) = 1535	104 / 215 (37) = 356	538 / 1826 (53) = 2417	1070 / 2874 (358)	4308
105 / 453 = 558	38 / 164 = 202	30 / 185 (17) = 232	46 / 281 (2) = 329	8 / 438 (6) = 452	219 / 705 (210) = 1134	43 / 147 (14) = 204	453 / 1891 (52) = 2396	715 / 2743 (276)	3734
1 / 330 = 331	0 / 160 = 160	15 / 160 = 175	2 / 60 = 62	1 / 214 = 215	--	0 / 20 = 20	34 / 1144 = 1178	34 / 1164	1198

Baade i de vestlige Vær.

Tabel 13 indeholder Opgave over de fra de forskjellige Præstegjeld 16de Marts i Lofoten antegnede Fiskere, disses Fordeling ved de forskjellige Brug samt Antallet af Leiekarle.

Tabel 13.

Fortegnelse

over det i Lofoten den 16de Marts 1898 forsamlede Antal Fiskere, disses Fordeling ved de forskjellige Redskaber o. s. v.

Fra hvilket Præstegjeld.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.			Antal.
	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Garnbaade udrustede med Liner.	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Mand.	Baade med Liner.	Baade uden Liner.	Fiskere.	Baad-mandskaber	Baade.	Leiekarle.
Hjørundfjord	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1	-
Ørsten	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1	-
Aalesund	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	5	2	2	-
Aure	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1	-
Romsdals Amt	-	-	-	-	3	1	1	9	-	4	12	5	5	-
Hitteren	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1	-
Trondhjem	2	1	1	-	5	1	1	-	-	-	7	2	2	-
Rissen	5	1	1	-	10	2	2	-	-	-	15	3	3	3
Stadsbygden	231	39	39	-	4	1	1	-	-	-	235	40	40	18
Ørlandet	51	9	9	-	5	1	1	142	2	34	198	46	46	6
Bjugn	97	17	17	-	22	5	5	64	4	12	183	38	38	5
Aafjorden	6	1	1	-	26	6	6	92	13	11	124	31	31	7
Bjornor	11	3	3	-	15	3	3	16	-	4	42	10	10	7
Søndre Trondhjems Amt	403	71	71	-	92	20	20	314	19	61	809	171	171	46

Frosten	9	3	3	-	22	5	5	-	-	-	31	8	8	4
Levanger	-	-	-	-	3	1	2	-	-	-	3	1	2	-
Leksvigen	18	3	3	-	-	-	-	-	-	-	18	3	3	-
Inderøen	3	1	1	-	3	1	1	-	-	-	6	2	2	-
Ytterøen	11	3	3	-	16	4	4	3	-	1	30	8	8	4
Beitstaden	3	1	1	-	4	1	1	-	-	-	7	2	2	1
Stenkjær	3	1	1	-	5	1	1	-	-	-	8	2	2	1
Fosnæs	15	3	3	-	5	1	1	-	-	-	20	4	4	7
Namsos	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	5	1	1	-
Flatanger	-	-	-	-	23	5	5	-	-	-	23	5	5	9
Lekø	45	9	9	-	22	5	5	170	11	41	237	66	66	5
Kolvereid	72	15	15	-	55	13	13	13	2	2	140	32	32	12
Nærø	143	27	27	1	45	11	11	12	-	4	200	42	42	23
Nordre Trondhjems Amt	327	67	67	1	203	48	49	198	13	48	728	176	177	66
Bindalen	4	1	1	-	154	34	34	139	7	39	297	81	81	13
Brønø	317	58	58	-	372	83	84	201	61	3	890	205	206	83
Velfjorden	42	10	10	-	107	24	24	9	3	-	158	37	37	36
Vegø	88	18	18	-	462	93	93	-	-	-	550	111	111	151
Alstahaug	499	88	88	-	405	85	85	-	-	-	907	174	174	132
Herø	181	31	31	-	395	83	83	19	1	5	595	120	120	74
Tjøtø	127	23	23	2	1118	226	227	-	-	-	1245	249	250	387
Vefsen	269	45	45	-	81	18	18	-	-	-	350	63	63	52
Hatfjelddalen	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1	-
Søndre Helgelands Fogderi	1527	274	274	2	3099	647	649	371	73	47	4997	1041	1043	928
Mo	42	7	7	-	38	10	10	-	-	-	80	17	17	6
Hemnæs	306	53	53	-	50	12	12	3	1	-	359	66	66	85
Næsne	555	99	99	-	163	40	40	83	26	2	801	167	167	123
Lurø	127	24	24	3	84	20	20	108	35	-	319	79	79	43
Rødø	308	61	61	7	240	58	61	62	17	1	610	137	140	42
Nordre Helgelands Fogderi	1338	244	244	10	575	140	143	256	79	3	2169	466	469	299

Forts.

Fra hvilket Præstegjeld.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.			Antal.
	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Garnbaade udrustede med Liner.	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Mand.	Baade med Line.	Baade uden Line.	Fiskere.	Baad-mandskaber.	Baade.	Leiekarle.
Gildeskaal	235	46	46	-	294	71	72	6	-	2	535	119	120	46
Beieren	42	8	9	1	134	28	28	-	-	-	176	36	37	23
Bodo	66	15	15	1	53	14	14	-	-	-	119	29	29	21
Bodin	89	16	16	1	70	18	18	7	3	-	166	37	37	22
Skjærstad	160	30	30	-	91	24	24	39	7	5	290	66	66	7
Saltdalen	170	29	29	-	5	1	1	-	-	-	175	30	30	6
Kjærringo	26	5	5	1	124	28	31	7	2	-	157	35	38	13
Folden	99	18	18	-	596	129	135	53	14	-	748	161	167	35
Stegen	74	16	16	-	752	158	158	5	-	2	831	176	176	110
Hammero	119	24	55	1	447	102	105	15	1	4	581	131	135	20
Lødingen	89	22	24	2	681	209	227	4	1	1	774	233	253	9
Tysfjorden	49	11	11	-	367	86	87	-	-	-	416	97	98	3
Ofoten	269	53	54	3	570	145	145	41	9	2	880	209	210	8
Saltens Fogderi	1487	293	298	10	4184	1013	1045	177	37	16	5848	1359	1396	323
Hadsel	264	60	68	-	1178	281	330	8	-	4	1450	345	402	92
Sortland	204	41	42	-	350	97	99	-	-	-	554	138	141	17
Bø	32	8	9	-	66	16	16	-	-	-	98	24	25	3
Dverberg	7	2	2	-	38	12	12	12	-	6	57	20	20	1
Øksnæs	4	1	1	-	29	7	7	-	-	-	33	8	8	4
Værø	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1	2
Flakstad	131	29	31	2	1084	250	267	-	-	-	1215	279	298	484
Buksnæs	283	61	61	13	1452	316	332	-	-	-	1735	377	393	501
Borge	586	93	94	1	169	42	43	-	-	-	755	135	137	92
Vaagen	244	49	55	1	1197	309	411	22	1	8	1463	367	475	154
Lofotens og Vesteraalens Fogderi	1755	344	363	17	5568	1331	1518	42	1	18	7365	1694	1900	1350
Nordlands Amt	6107	1155	1179	39	13426	3131	3355	846	190	84	20379	4560	4808	2900

Kvædfjord	436	76	76	-	96	22	22	23	4	5	555	107	107	7
Ibestad	820	138	138	1	1033	203	203	-	-	-	1853	341	341	5
Trondenæs	370	66	66	3	624	169	169	8	1	3	1002	239	239	3
Bjarko	63	12	12	-	98	25	25	-	-	-	161	37	37	-
Trano	528	92	92	3	306	72	73	9	-	3	843	167	168	9
Maalselven	16	3	3	-	40	9	9	-	-	-	56	12	12	5
Lenvik	396	72	72	-	290	72	72	13	3	1	699	148	148	10
Balsfjorden	282	45	45	1	249	59	59	6	2	-	537	106	106	19
Tromsosund	183	40	40	2	320	81	81	5	1	1	508	123	123	2
Tromso	56	10	10	-	234	65	66	8	2	1	298	78	79	2
Lyngen	466	82	82	-	230	52	52	-	-	-	696	134	134	2
Karlso	75	13	13	-	321	69	69	6	2	-	402	84	84	4
Skjærvo	44	8	8	3	173	44	44	-	-	-	217	52	52	-
Tromso Amt	3735	657	657	13	4014	942	944	78	15	14	7827	1628	1630	68
Talvig	10	3	3	-	4	1	1	-	-	-	14	4	4	-
Loppen	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1	-
Maaso	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1	-
Finmarkens Amt	10	3	3	-	12	3	3	-	-	-	22	6	6	-

Rekapitulation.

Romsdals Amt	-	-	-	-	3	1	1	9	-	4	12	5	5	-
Sondre Trondhjems Amt	403	71	71	-	92	20	20	314	19	61	809	171	171	46
Nordre Trondhjems Amt	327	67	67	1	203	48	49	198	13	48	728	176	177	66
Nordlands Amt	6107	1155	1179	39	13426	3131	3355	846	190	84	20379	4560	4808	2900
Tromso Amt	3735	657	657	13	4014	942	944	78	15	14	7827	1628	1630	68
Finmarkens Amt	10	3	3	-	12	3	3	-	-	-	22	6	6	6
Ialt	10582	1953	1977	53	17750	4145	4372	1445	237	211	29777	6546	6797	3080

Tabellen viser en ikke ubetydelig Nedgang i Antal af Fiskere, forholdsvis mest for Trondhjems-Amterne. De to foregaaende Aars mislige Udbytte har formentlig bevirket, at Sogningen til Lofotfisket iaar var mindre end sædvanlig i de senere Aar.

Baadmandskabernes gjennemtnitlige Styrke har været:

1898	pr. Garnbaad	5.42,	pr	Linebaad	4.28,	pr.	Dybsagnbaad	3.23
1897	»	— 5.87,	»	—	4.18,	»	—	3.22
1896	»	— 5.85,	»	—	4.32,	»	—	3.20
1895	»	— 5.84,	»	—	4.09,	»	—	3.07
1894	»	— 5.72,	»	—	4.00,	»	—	3.12

Nedganden i Besætningernes Størrelse for Garnbaadenes Vedkommende skriver sig fra, at der iaar deltog i Garnfisket ikke saa faa mindre Baade udrustet med Smaagarn. Saadanne Baade har almindelig 3—4 Mands Besætning.

Forholdet mellem Baadbesætningernes Størrelse fra de forskjellige Distrikter vil sees af Tabel 14.

Tabel 14.

Distrikt.	pr. Garnbaad.			pr. Linebaad.			pr. Dybsagnbaad.		
	1896.	1897.	1898.	1896.	1897.	1898.	1896.	1897.	1898.
S. Trondhjems Amt . .	5.93	5.95	5.68	4 18	4.14	4.60	3.76	3.78	3.93
N. Do. Do. . .	5.71	5.50	4.88	4.06	4.17	4.23	2.51	3.07	3.25
S. Helgelands Fogderi .	5.73	5.79	5 57	4.75	4.74	4.79	2.98	3.13	3.09
N. Do. Do. .	5.91	5 61	5.48	4.00	4.14	4.11	3.26	3.11	3.12
Saltens Do. .	5.60	5.83	5 08	4.09	4.05	4.13	3.06	3.20	3.34
Lofotens ogVesteraalens Fogderi	5.85	6.22	5.10	4.18	4.22	4.18	2.50	2 46	2.21
Tromsø Amt.	5.95	5.94	5.69	3.87	3.94	4.26	2.96	2.92	2 69

Til Garnbaade benyttes mere og mere Snedseilsbaade, hvoraf ikke saa faa Dæksbaade. «Femboringen» forsvinder efterhaanden. Fiskerne fra Søndre Trondhjems Amt holder derimod fremdeles paa sine «Staværinger», der vistnok ogsaa er meget sødygtige Baade. Snedseilerne, især Dæksbaadene, har jo saa mange Fortrin fremfor Raaseilerne, ikke mindst derved, at de den øvrige Tid af Aaret kan benyttes ved Bankfiskeriet. Alene som Lofotbaade tør det dog være tvivlsomt, om de i Lønsomhed — Baadene er jo forholdsvis kostbare og fordrer bedre Udstyr samt svære Redskaber — kan konkurere med de billigere Baade.

Tabel 15 viser Sogningen til Lofoten fra de forskjellige Hjemsteder i Tidsrummet fra 1894—1898.

Tab. 15.

Hjemsted.	Antal Fiskere.									
	1894.	Procent.	1895.	Procent.	1896.	Procent.	1897.	Procent.	1898.	Procent.
Sondre Trondhjems Amt	874	3.2	1001	3.1	1203	3.8	1064	3.4	809	2.7
Nordre Do. Do.	658	2.4	777	2.4	907	2.8	815	2.6	728	2.4
Sondre Helgelands Fogderi	4836	17.6	5235	16.1	5842	18.1	5581	17.8	4997	16.8
Nordre Do. Do.	1868	6.8	2225	6.8	2545	7.9	2319	7.4	2169	7.3
Saltens Do.	5516	20.1	6094	18.8	5991	18.6	6406	20.5	5848	19.6
Lofotens og Vesteraalens Fogderi .	5292	19.3	7573	23.3	5788	17.9	6826	21.8	7365	24.8
Tromso Amt	8341	30.4	9516	29.3	9866	30.6	8248	26.3	7827	26.3
Ialt	27415*)	99.8	32492*)	99.8	32280*)	99.7	31312*)	99.8	29777*)	99.9

*) Fiskere fra andre her ikke anforte Hjemsteder iberegnede.

Tabel 16 viser Forholdet mellem Brugen af de forskjellige Fiskeredskaber i de sidste 10 Aar.

Tabel 16.

Aar.	Procent Fiskere.		
	Garnbrugere.	Natlinebrugere.	Dybsagnbrugere.
1889	38.7	52.5	8.8
1890	43.9	49.2	6.9
1891	44.5	47.4	8.1
1892	43.2	48.8	8.0
1893	42.8	49.6	7.6
1894	38.0	55.7	6.3
1895	26.3	66.7	7.0
1896	22.2	69.1	8.7
1897	28.9	62.7	8.4
1898	35.5	59.6	4.9

Som det af ovenstaaende Tabel vil bemærkes er der for Garnbrugernes Vedkommende en Forøgelse, medens Dybsagnbrugernes Antal er gaaet betydelig ned. Aarsagen hertil er, at en større Del af Dybsagnbrugerne er gaaet over til at fiske med Smaagarn. Af Smaagarn eller Smaafiskegarn var der i Vinter benyttet en hel Del. Dette Redskab, som tidligere kun har været brugt i Østlofoten, brugtes i Aar ogsaa med Held i Vestlofoten, hvor Fisken i længere Tid stod nær Land, hvilket formenes at være en absolut Betingelse for fordelagtigt Fiske med saadanne Garn.

Ved de i Aar foretagne Havdelinger i Vestlofoten er der saavidt mulig reserveret Fælleshav nærmest Land, blandt andet af Hensyn til, at Smaagarn kan bruges overalt langs Kysten, hvor dertil forøvrigt er Anledning.

I de Udvalgsmøder i Vestlofoten, hvor Synkenotspørgsmaalet behandledes, blev der fattet enstemmige Beslutninger om Forbud mod Brugen af dette Redskab. I Østlofoten blev der, paa Grund af Fiskernes Fraflytning, ikke Anledning til at behandle denne Sag.

Med Hensyn til Anvendelsen af de forskjellige Redskaber i de enkelte Distrikter i de sidste 10 Aar henvises til Tabel 17.

Tabel 17.

Aar.	Brugenes Fordeling.																				
	S. Trondhjems Amt.			N. Trondhjems Amt.			Søndre Helgelands Fogderi.			Nordre Helgelands Fogderi.			Saltens Fogderi.			Lofoten og Vesteraalens Fogderi.			Tromsø Amt.		
	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.	Garn.	Natline.	Dybsagn.
	Procent af Fiskere.																				
1889	40	10	50	45	23	32	37	43	20	70	18	12	42	55	3	23	77	0	39	59	2
1890	44	8	48	49	25	26	38	45	17	73	18	9	46	52	2	27	72	1	52	47	1
1891	42	8	50	44	24	32	41	40	19	72	18	10	44	53	3	30	69	1	50	49	1
1892	47	5	48	51	19	30	40	42	18	75	13	12	42	54	4	24	75	1	49	49	2
1893	47	4	49	44	23	33	37	46	17	75	17	8	37	60	3	21	78	1	56	43	1
1894	52	5	43	46	24	30	35	51	14	74	19	7	33	65	2	14	85	1	48	50	2
1895	43	11	46	29	33	38	26	62	12	54	34	12	20	76	4	9	89	2	36	62	2
1896	35	14	51	24	44	32	22	65	13	47	34	19	15	79	6	4	95	1	30	68	2
1897	42	9	49	24	40	36	27	61	12	52	25	23	21	72	7	14	85	1	41	57	2
1898	50	11	39	45	28	27	31	62	7	62	26	12	25	72	3	24	75	1	48	51	1

b. Leiekarle.

Sidste Rubrik i Tabel 13 viser Antallet af Leiekarle fra de forskjellige Præstegjeld. Nedenstaaende Tabel 18 angiver Antallet fra de forskjellige Fogderier eller Amter i de sidste 5 Aar samt det procentvise Antal af Distriktets Lofotfiskere.

Tabel 18.

Hjemsted.	Antal Leiekarle. 1894. Mand.	1895.	1896.	1897.	1898.
Søndre Bergenhus Amt	—	—	—	—	—
Nordre Do. Do.	4	—	—	—	—
Romsdals Amt	3	—	—	—	—
Søndre Trondhjems Amt	26	41	47	33	46
Nordre Do. Do.	28	60	66	76	66
Søndre Helgelands Fogderi	1084	1020	1241	1255	928
Nordre Do. Do.	326	260	337	305	299
Saltens Fogderi	314	310	324	367	323
Lofotens og Vesteraalens Fogderi	1166	1452	1481	1264	1350
Tromsø Amt	32	103	62	53	68
Finmarkens Amt	—	—	—	—	—
Ialt	2983	3246	3558	3353	3080
Procent af samtlige Fiskere	10.9	10.0	11.0	10.7	10.3

Nedgangen i Antal af Leiekarle falder størst paa Søndre Helgelands Fogderi. Hyren var i Aar fra 130—170, almindeligst 140 Kroner for bevante, og fra 100—120 Kroner for mindre bevante Folk, med frit Hus. Brændsel, kogt Mad og Kaffe. Med alt frit var den fra 60—100 Kroner.

Trods det for manges Vedkommende mislykkede Fiske, hørtes der forholdsvis faa Klager med Hensyn til Afklareringen. I Stamsund forefaldt endel Krangel ved Opgjørene, i hvilke Tilfælde der som oftest, manglede Kontrakt. At enkelte Leiekarle ogsaa i andre Vær maatte taale Reduktion i Hyren er sandsynlig. Gjennem Hyrekontoret i Svolvær forhyredes ogsaa i Vinter mange Leiekarle.

III. **Fiskeværene vedkommende.**

Efterfølgende Tabel 19 viser Antallet af de i de forskjellige Vær 16de Marts antegnede Fiskere og disses Fordeling ved de forskjellige Brug o. s. v.

Tabel 19.

Fiskevær.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal			Leiekarle. Antal.
	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Garnb. udr. med Liner.	Mand.	Baad-mandskaber.	Baade.	Mand.	Baade med Liner.	Baade uden Liner.	Fiskere.	Baad-mandskaber.	Baade.	
Brettesnæs . .	193	42	49	1	678	200	218	4	—	2	875	244	269	11
Østnæsfjorden .	417	118	128	—	1611	485	630	46	4	19	2074	626	781	69
Skraaven. . .	704	131	134	—	410	107	110	119	—	42	1233	280	286	22
Svolvær . . .	661	142	142	24	1628	468	475	26	1	9	2315	620	627	7
Kabelvaag . .	883	155	155	—	442	128	128	70	21	2	1395	306	306	58
Storvaagen . .	882	153	153	—	373	95	95	661	196	—	1916	444	444	115
Ørsvaag . . .	194	33	33	—	265	54	54	14	4	—	473	91	91	67
Ørsnæs . . .	179	31	31	—	630	126	126	—	—	—	809	157	157	56
Hopen og Kalle	664	111	111		683	139	139	16	5	—	1363	255	255	74
Østenfor Henningsvær. .	4777	916	936	25	6720	1802	1975	956	231	74	12453	3023	3216	479
Henningsvær	1668	292	292	1	2556	516	519	274	—	73	4498	881	884	263
Skokkelvigoerne	256	41	41	—	61	15	15	—	—	—	317	56	56	33
Stamsund . .	1947	339	339	6	1356	303	307	—	—	—	3303	642	646	275
Stene	396	72	72	—	108	26	26	173	—	55	677	153	153	28
Ure.	403	74	74	3	549	124	127	14	1	3	966	202	205	84
Øerne til Ure	3002	526	526	9	2074	468	475	187	1	58	5263	1053	1060	420
Mortsund med Brandsholmen	260	50	50	6	579	126	132	—	—	—	839	176	182	159
Balstad . . .	234	47	47	—	1542	310	310	—	—	—	1776	357	357	401
Nufsfjord . .	170	31	31	7	774	160	182	6	2	—	950	193	215	211
Sund	182	38	38	—	561	122	122	—	—	—	743	160	160	221
Brandsholmen til Sund. .	846	166	166	13	3456	718	746	6	2	—	4308	886	914	992
Reine	249	44	45	2	1136	260	268	8	3	—	1393	307	316	289
Moskenæs . .	16	3	6	3	292	63	64	2	—	1	310	67	71	65
Sørvaagen . .	24	6	6	—	810	180	183	12	—	5	846	191	194	291
Aa	—	—	—	—	706	138	142	—	—	—	706	138	142	281
Reine til Lofotodden . . .	289	53	57	5	2944	641	657	22	3	6	3255	703	723	926
Vestenfor Henningsvær . .	4137	745	749	27	8474	1827	1878	215	6	64	12826	2642	2697	2338
Ialt	10582	1953	1977	53	17750	4145	4372	1445	237	211	29777	6546	6797	3080

Tabel 20 viser, hvormange Fiskere der i de sidste 5 Aar har taget Nummer i de forskjellige Vær, samt til hvormange der i disse omtrent er Husrum.

Tabel 20.

Mærkedistrikt.	I 1881 Husrum til ialt.	Antal Fiskere taget Nummer.				
		1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Raftsundet	—	502	570	—	774	—
Brettesnæs	370	920	507	555	1221	875
Skraaven	2460	1867	1335	1858	898	1233
Østnæsfjorden	2050	497	3226	2268	1797	2074
Svolvær	3160	3931	4087	5230	2918	2315
Kabelvaag	2470	1587	1388	2279	1824	1395
Storvaagen	1932	1806	1682	2726	2623	1916
Orsvaag	900	552	375	681	656	473
Ørsnæs	740	631	668	776	847	809
Hopen og Kalle	1660	1262	1346	1777	1794	1363
Henningsvær	4810	3795	4664	4463	4526	4498
Øerne	330	86	195	124	137	317
Stamsund	3170	2367	3166	2121	2594	3303
Stene og Æsoen	1250	562	955	140	529	677
Ure	940	788	978	672	899	966
Brandsholmen og Mortsund	520	588	822	593	765	839
Balstad	1270	1490	1519	1333	1580	1776
Nufsfjord	590	614	909	716	857	950
Sund og Næsland	580	679	926	790	684	743
Reine	830	1156	1396	1334	1387	1393
Moskenæs	} 550	334	387	384	404	310
Sørvaagen med Bogen		733	688	746	823	846
Aa—Evenstad	330	665	703	714	775	706

Belægget procentvis i de forskjellige Grupper af Vær fremgaar af Tabel 21.

Tabel 21.

Strækning.	Fiskere indskrevne 16de Marts				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
	Procent.	Procent.	Procent.	Procent.	Procent.
Raftsundet	1.8	1.7	—	2.5	—
Brettesnæs—Hopen	47.6	45.0	56.2	46.6	41.8
Henningsvær	13.9	14.4	13.8	14.4	15.1
Øerne—Ure	13.9	16.3	9.5	13.3	17.7
Brandsholmen—Sund	12.3	12.8	10.6	12.4	14.5
Reine—Lofotodden	10.5	9.8	9.9	10.8	10.9

Om Rorbodernes Antal henvises til Tabel 22.

Tab. 22.

Sted.	Rorboder og Logishuse.							
	Rorboder tilhørende					Logishuse.		Husrum til ialt.
	Vær-eieren.	Fiskere.	Andre.	Ialt.	Rummer Antal Mand.	Antal.	Rummer Antal Mand.	
Østnæsfjorden	79	34	2	115	1957	77	1284	3241
Skraaven med Gulbrandsø	150	36	24	210	1830	17	170	2000
Skjoldvær	12	—	—	12	160	2	40	200
Svolvær	166	—	1	167	2270	66	906	3176
Osan	—	1	—	1	12	2	90	102
Kabelvaag	62	75	15	152	2300	6	70	2370
Storvaagen	116	72	3	191	2612	7	156	2768
Ørsvaag	35	9	—	44	558	—	—	558
Kjøndvik	31	2	—	33	350	—	—	350
Ørsnæs	50	—	—	50	510	—	—	510
Hopen	79	1	—	80	868	—	—	868
Kalle	75	1	—	76	908	—	—	908
Guldvigen	15	—	—	15	200	1	15	215
Festvaag	39	—	—	39	480	1	48	528
Sauøen og Skaten	68	—	—	68	630	—	—	630
Henningsvær	—	161	110	271	3928	13	275	4203
Skokkelvigøerne	19	1	—	20	250	—	—	250
Valbergøerne	7	1	1	9	80	—	—	80
Stamsund og Sværholt	238	9	4	251	3888	17	756	4644
Æsøen	5	—	—	5	50	—	—	50
Nedre Stene	70	3	—	73	968	4	80	1048
Øvre Stene	20	—	—	20	240	7	170	410
Ure	82	—	1	83	1034	10	166	1200
Brandsholmen og Mortsund Sandsund	63	11	6	80	908	1	30	938
Balstad	143	8	—	151	1540	6	70	1610
Nufsfjord og Strømø	86	—	1	87	1000	4	90	1090
Næsland	19	—	—	19	200	3	20	220
Sund	72	—	3	75	750	4	60	810
Havnø	43	1	2	46	460	2	12	472
Olenilsø, Sakariasø, Topø	30	1	—	31	305	—	—	305
Reine	62	—	2	64	610	2	60	670
Moskenæs	33	5	—	38	395	—	—	395
Sørvaagen med Bogen	56	1	5	62	700	1	12	712
Aa og Tind	54	—	5	59	570	1	30	600
Evenstad	10	—	—	10	89	—	—	89
Ialt	2089	433	185	2707	33610	254	4610	38220

Fra Henningsvær — specielt Hjemgaardsoen — klages over Mangel paa Renlighedssands hos Fiskerne. Det samme er Tilfældet for flere af Fiskeværene i Reine Opsynsdistrikt, hvor tildels Urensligheden florerer saavel inde i Rorboderne som udenfor og omkring disse. At enkelte Tilsynsmænd regnes blandt dem, der staar tilbage med Hensyn til Renhold af sine Rorboder og deres Omgivelser, er jo saa meget mere beklagelig. Man maa virkelig for Fremtiden kunne gjøre Regning paa, at disse overalt vil foregaa med godt Exempel ogsaa i dette Stykke, ligesom at de vil tilholde sine Kamerater at aflægge den gamle Slendrian, hvor den endnu maatte findes.

At der i Skraaven og i de fleste Vær i Reine Opsynsdistrikt ganske mangler Priveter for Fiskerne, er ogsaa noget, som ikke bør taales længere.

Om Mangel paa og besværlig Adkomst til Drikkevand indberetter Oysynsbetjenten i Skraaven, idet han paapeger, at der i Dølsviken og Vasviken dersteds ved Gravning af Bassiner vil kunne opsamles tilstrækkelig Kvantum godt Vand.

Nedenstaaende Tabel 23 oplyser om det procentvise Forhold mellem Belægget i de anførte Værgrupper og det i disse opfiskede Parti.

Tab. 23.

Strækning.	Det procentvise Forhold mellem Fiskernes Antal og det opfiskede Kvantum.									
	1894.		1895.		1896.		1897.		1898.	
	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Raftsundet	1.8	—	1.7	—	—	—	2.5	0.6	—	—
Brettesnæs—Hopen	47.6	17.6	45.0	47.3	56.2	55.9	46.6	19.2	41.8	7.2
Henningsvær	13.9	15.8	14.4	16.8	13.8	9.1	14.4	19.4	15.1	7.5
Øerne—Ure	13.9	19.5	16.3	8.4	9 5	7.3	13 3	28.7	17.7	17.7
Brandsholmen—Sund . . .	12.3	20.3	12.8	13.4	10.6	12.6	12.4	20.5	14.5	38.1
Reine—Lofotodden	10.5	26.8	9 8	14.1	9.9	15.1	10.8	11.6	10.9	29.5
Østenfor Henningsvær . .	49.4	17.6	46.7	47.3	56.2	55.9	49.1	19.8	41.8	7.2
Vestenfor Do. . .	36.7	66.6	38.9	35.9	30.0	35.0	36 5	60.8	43.1	85.3

Af Tabellen fremgaar, at Fangsten iaar gjordes i Vestlofoten bedst fra Brandsholmen og vestover, medens Østlofoten kun fik en forsvindende Del af den.

Efterfolgende Tabel 24 viser, hvorledes Fiskerne fra de forskjelllige Præstegjeld var fordelte i Lofotens Fiskevær.

Tabel 24.

Fra hvilket Præstegjeld.	Raftsundet.	Brettesnæs.	Skraaven.	Østnæsfjorden.	Svolvær.	Kabelvaag.	Storvaagen.	Ørsvaag.	Ørsnæs.	Hopen og Kalle.	Henningsvær.	Skokkelvigoerne.	Stamsund.	Stene.	Ure.	Mortsund og Brandsholmen.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Maskenæs.	Sørvaagen.	Aa.	Tilsammen.
Ørsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Hjørundfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Aalesund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	5
Aure	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Hitteren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Trondhjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	7
Rissen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	15
Stadsbygden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	219	-	-	-	-	-	6	-	4	6	-	-	-	235
Ørlandet	-	-	-	-	3	-	4	-	-	-	183	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	5	-	198
Bjugn	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	145	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	9	5	183
Aafjorden	-	-	-	-	-	-	45	4	-	-	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	5	124
Bjørnør	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	6	-	-	16	3	-	-	-	-	-	-	5	10	42
Frosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	-	31
Levanger	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Leksvigen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Ytterøen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
Beitstaden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	4	-	-	-	-	7
Stenkjær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	8

(Forts.)

Fra hvilket Præstegjeld.	Raftsundet.	Brettesnæs.	Skraaven.	Østnæsfjorden.	Svolvær.	Kabelvaag.	Storvaagen.	Ørsvaag.	Ørsnæs.	Hopen og Kalle.	Henningsvær.	Skokkelvigoerne.	Stamsund.	Stene.	Ure.	Mortsund og Brandsholmen.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Maskenæs.	Sorvaagen.	Aa.	Tilsammen.
Fosnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	20
Namsos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Flatanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	8	10	23
Leko	-	-	-	-	-	9	45	-	-	-	-	-	12	145	8	-	-	-	-	8	5	5	-	237
Kolvereid	-	-	-	-	19	5	11	-	-	-	12	-	17	-	15	30	16	-	-	5	-	-	10	140
Nærø	-	-	-	-	14	10	-	-	-	-	29	-	103	6	-	-	-	-	4	-	-	14	15	200
Bindalen	-	-	87	-	4	-	9	-	-	114	-	-	-	51	-	-	4	20	-	8	-	-	-	297
Brønø	-	-	29	4	8	-	436	18	-	22	40	-	18	4	81	2	22	-	5	182	4	5	10	890
Velfjorden	-	-	-	4	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	5	5	10	-	43	19	-	53	10	158
Vegø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	11	3	9	-	480	-	-	5	-	20	5	550
Alstahaug	-	-	-	-	12	-	3	-	-	-	342	-	309	-	15	5	6	14	5	153	4	29	10	907
Herø	-	-	-	-	29	-	-	-	-	-	319	-	119	-	31	-	-	-	-	44	23	-	30	595
Tjøtø	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	265	-	12	-	18	-	20	5	-	296	88	272	266	1245
Vefsen	-	-	-	12	12	6	-	-	-	221	10	-	6	-	-	-	-	-	-	23	18	42	-	350
Hatfjelddalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5
Mo	-	-	-	3	-	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	10	-	-	-	80
Hemnæs	-	-	-	-	-	140	26	72	-	-	12	-	57	-	-	11	-	-	28	8	-	5	-	359
Næsne	-	-	-	-	24	55	321	23	-	-	30	-	179	18	48	63	5	-	6	10	4	5	10	801
Lurø	-	-	-	10	6	12	181	-	-	-	-	-	-	15	51	4	-	40	-	-	-	-	-	319
Rødø	-	-	-	6	38	3	124	7	-	24	28	-	5	3	17	95	8	192	12	14	-	4	30	610
Gildeskaal	-	-	-	27	21	-	-	-	-	-	114	-	-	4	12	45	4	5	11	119	6	107	60	535
Beieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	-	-	-	56	47	9	35	176
Bodø	-	9	7	2	8	-	-	-	-	18	4	-	31	-	-	-	-	-	14	6	-	20	-	119
Bodin	-	-	6	24	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	4	-	9	-	42	-	-	5	166
Skjærstad	-	-	12	15	45	-	41	-	-	6	152	-	6	-	-	-	-	8	-	-	-	-	5	290
Saltdalen	-	-	-	-	-	-	68	-	-	42	-	-	24	24	12	-	-	-	-	-	-	-	5	175
Kjærringø	-	-	3	9	-	6	11	-	-	-	-	-	6	-	16	-	-	60	-	-	-	-	-	157
Folden	-	-	-	4	8	-	105	18	15	50	4	-	209	26	106	-	30	158	-	-	-	-	15	748

Stegen	-	-	105	4	8	-	6	-	255	122	153	-	129	-	-	19	-	10	20	-	-	-	-	831
Hammero	-	30	284	19	3	-	4	-	111	25	40	-	-	-	-	-	-	60	-	5	-	-	-	581
Lodingen	-	391	-	198	161	-	-	-	-	-	18	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	774
Tysfjorden	-	65	-	43	25	-	-	-	-	-	265	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	416
Ofoten	-	16	10	68	268	108	182	-	55	46	50	-	28	-	-	5	35	4	5	-	-	-	-	880
Hadsel	-	58	-	522	-	-	-	181	-	51	117	-	134	-	10	5	263	15	5	62	22	5	-	1450
Sortland	-	26	-	301	30	-	-	17	-	-	-	-	106	-	-	6	-	-	8	5	45	10	-	554
Bo	-	24	-	19	3	-	-	-	-	5	5	-	25	-	-	-	11	-	6	-	-	-	-	98
Dverberg	-	-	-	25	5	9	-	-	-	5	-	-	4	-	-	-	5	-	4	-	-	-	-	57
Oksnæs	-	-	-	6	4	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	33
Væro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Flakstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	142	480	237	35	166	150	1215
Buksnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	311	86	154	370	659	155	-	-	-	-	-	1735
Borge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90	289	313	-	-	11	46	-	-	6	-	-	-	755
Vaagan	-	139	81	325	105	90	67	35	45	5	449	28	-	-	-	44	-	10	15	13	5	7	-	1463
Kvædfjord	-	-	53	25	11	381	-	-	-	-	-	-	6	-	26	38	-	10	-	5	-	-	-	555
Ibestad	-	-	82	4	424	-	12	-	-	-	1081	-	201	21	3	-	10	-	10	5	-	-	-	1853
Trondenæs	-	35	55	55	497	243	12	11	-	24	-	-	35	17	-	-	10	3	5	-	-	-	-	1002
Bjarko	-	-	-	-	120	-	6	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	161
Trano	-	76	40	4	105	20	18	18	-	213	151	-	50	59	36	-	44	4	-	5	-	-	-	843
Maalselven	-	-	-	3	4	-	16	-	-	-	5	-	-	4	-	5	10	5	-	-	4	-	-	56
Lenvig	-	-	8	23	118	40	24	6	15	42	-	-	149	152	81	-	23	5	4	5	-	4	-	699
Balsfjorden	-	6	10	9	35	80	82	12	75	6	-	-	119	5	62	13	10	-	9	-	-	-	-	537
Tromsosund	-	-	-	147	47	80	24	-	148	41	10	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	508
Tromso	-	-	2	103	12	20	8	-	85	31	-	-	16	-	-	-	5	7	9	-	-	-	-	298
Lyngen	-	-	321	18	8	-	-	20	-	5	-	-	295	-	6	23	-	-	-	-	-	-	-	696
Karlso	-	-	38	25	4	21	-	-	5	240	-	-	54	-	5	-	10	-	-	-	-	-	-	402
Skjærvo	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	175	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	217
Talvig	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Loppen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Maaso	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3

IV. Fartøierne vedkommende.

a. Ankomst og Afreise samt Flytninger inden Opsynsdistriktet.

Ogsaa for Fartøiernes Reise til Lofoten var Veiret til Hinder først paa Vinteren, og kun faa var ankomne indtil Midten af Februar. Efter den Tid øgedes Antallet hurtig, saa de fleste var fremkomne i Begyndelsen af Marts. Udsigterne i Østnæsfjorden lokkede da mange dertil; men eftersom disse slog feil, blev Opholdet der kortvarigt. Efter forgjæves at have ventet indtil Midten af Marts paa Bedring i Østlofotfisket, flyttede Størstedelen af Fartøierne til Vestlofoten. Antallet af Kjøbefartøier var usædvanlig lidet; men det blev dog mere end tilstrækkelig i Forhold til Fisket, og mange maatte afseile uden at have faaet fuld Last. Til Finmarken afgik endel i Begyndelsen af April.

Tabel 25 viser Antallet af Kjøbefartøier ved hver Uges Slutning i d» forskjellige Opsynsdistrikter. Tallene i næstsidste Rubrik over Delestregen betegndr Antal af Fartøier østenfor, under Delestregen vestenfor og efter denne i Henningsvær.

Tabel 25.

Ugen, som endte.	Raftsundet.	Østnæsfjorden.	Skraaven.	Svolvær.	Vaagene.	Hopen.	Henningsvær.	Stamsund.	Ure.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Sørvaagen.	Ialt.		
Januar 29	-	-	-	-	-	1	13	4	-	3	-	2	4	1	1/14	13	28
Februar 5	-	-	4	16	1	5	23	4	2	3	2	2	4	2	26/19	23	68
— 12	-	6	7	17	11	24	40	8	2	8	2	2	9	4	65/35	40	140
— 19	-	12	18	36	22	52	56	24	3	13	3	3	9	8	140/63	56	259
— 26	-	18	33	55	33	112	73	33	8	16	4	6	10	8	251/85	73	409
Marts 5	-	90	22	45	26	66	87	50	11	21	5	5	10	9	249/111	87	447
— 12	-	140	17	53	25	55	88	54	15	29	12	14	20	15	290/159	88	537
— 19	15	60	11	30	21	82	87	69	17	62	31	23	26	16	219/244	87	550
— 26	7	33	7	22	11	28	64	73	18	53	40	58	45	25	108/312	64	484
April 2	10	17	9	15	8	17	51	76	17	45	39	55	43	40	76/315	51	442
— 9	5	3	5	10	7	6	40	60	15	37	35	50	43	43	36/283	40	359
— 16	2	-	-	3	4	8	18	45	14	32	36	49	38	36	17/250	18	285
— 23	-	-	-	-	-	-	-	12	7	14	22	20	11	12	/98	0	98

Anm. Da Opsynet hævedes den 27de April, henlaa 14 Fartøier i Vestlofoten.

Antallet af Kjøbefartøier ved hver halve Maaned i de sidste 7 Aar vil sees af Tabel 26.

Tabel 26.

Maaned.	Tid.	Antal Kjøbefartøier tilstede.						
		1892.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Januar	Midten	1	2	6	15	—	18	—
Februar	Begyndelsen	100	90	180	190	70	160	30
	Midten	280	450	490	340	260	270	200
Marts	Begyndelsen	550	510	690	620	695	450	420
	Midten	630	622	733	744	747	635	550
	Slutningen	400	521	696	680	500	590	450
April	Slutningen							
	af 1ste Uge	280	474	590	590	440	500	380
	- 2den Do.	104	250	448	330	350	320	290
	- 3die Do.	50	75	203	250	100	130	100
	- 4de Do.	—	—	58	75	—	—	—

Opgaver over de tilstedeværende Fartøier 16de Marts foreligger i Tabel 27. I denne er, foruden Kjøbefartøier og Bygdefarere, medtaget Logisfartøier samt Fartøier i Oplag.

Tabel 27.

Fortegnelse
over Kjøbefartøier og Bygdefarsjægter, optegnede i Lofoten den 16de Marts 1898.

By eller Fogderi.	Dampskib.	Bark.	Skonnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Jægtegaleas eller Jægt. Kjøber.	Jægtegaleas eller Jægt. Bygdefars.	Skøite.	Samtlige Fartøiers Antal.	Samtlige Fartøiers Besætning.	Samlet Drægtighed i Tons.	Gjennemsnit af Besætning pr. Fartøi.	Gjennemsnit af Drægtighed i Tons.	Logisfartøier eller Fartøier i Oplag.
A. By.														
Stavanger	-	-	-	-	1	-	-	-	1	6	72	6.0	72	-
Haugesund	-	-	1	-	-	-	-	1	2	10	122	5.0	61	-
Bergen	5	-	5	5	50	-	-	1	66	375	4234	5.7	64	-
Aalesund	1	-	1	6	8	-	-	-	16	95	1021	6.0	64	-
Molde	-	-	-	-	1	-	-	-	1	6	60	6.0	60	-
Kristianssund	-	-	7	6	34	1	-	1	49	237	2594	4.8	53	-
Trondhjem	-	-	2	1	4	12	-	-	19	94	1082	5.0	57	1
Stenkjær	-	-	-	-	-	1	-	-	1	5	50	5.0	50	-
Namsos	-	-	-	-	-	1	-	-	1	6	52	6.0	52	1
Bodø	-	-	2	-	4	1	-	2	9	33	655	3.7	73	-
Tromsø	-	1	-	1	5	1	-	3	11	52	784	5.2	71	1
Fra Byerne ialt	6	1	18	19	107	17	-	8	176	919	10726	5.3	62	3
B. Fogderi.														
Søndhordland	-	-	4	2	11	-	-	-	17	94	1029	5.5	61	-
Nordhordland	-	-	-	-	1	-	-	-	1	4	36	4.0	36	-
Hardanger og Voss	-	-	3	4	21	-	-	-	28	146	1514	5.2	54	-
Søndmøre	-	-	-	-	1	-	-	-	1	5	51	5.0	51	-
Romsdal	-	-	-	1	2	-	-	-	3	16	185	5.3	62	-
Nordmøre	-	-	1	-	4	1	-	1	7	34	241	4.9	34	-
Fosen	-	-	2	5	31	5	-	10	53	231	2080	4.4	39	2
Inderøen	-	-	-	1	1	12	-	-	14	67	677	4.8	48	2
Stør- og Værdalen	-	-	-	-	-	6	-	-	6	28	253	4.7	42	1
Namdalen	-	-	-	-	5	1	-	-	6	24	202	4.0	34	4
Søndre Helgeland	-	-	3	-	34	19	2	14	72	274	3148	3.8	44	8
Nordre Helgeland	-	-	1	-	6	1	-	2	10	38	237	3.8	24	2
Salten	-	-	7	3	83	9	-	24	126	532	5067	4.2	40	7
Lofoten og Vesteraalen	-	-	-	2	12	6	-	3	23	90	913	4.0	40	22
Senjen og Tromsø	-	-	2	-	4	1	-	4	11	47	448	4.3	41	2
Alten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fra Fogderierne ialt	-	-	23	18	216	61	2	58	378	1630	16081	4.5	43	51
Ialt	6	1	41	37	323	78	2	66	554	2549	26807	4.9	53	54

Det gjennemsnitlige Antal af Kjøbefartøier fra de forskjellige Byer og Fogderier i de sidste 5 Aar findes anført i Tabel 28 og Tabel 29.

Tabel 28.

By.	Fartøier tilstede.				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Kristiania	—	—	—	1	—
Farsund	—	—	—	—	—
Skudesnæshavn	—	1	—	—	—
Stavanger	1	1	1	—	1
Haugesund	—	5	6	1	2
Bergen	55	92	63	67	66
Florø	5	4	7	3	—
Aalesund	21	18	18	18	16
Molde	2	5	1	2	1
Kristianssund	81	83	79	65	40
Trondhjem	47	37	34	25	19
Levanger	1	—	—	—	—
Stenkjær	10	8	6	3	1
Namsos	4	3	1	1	1
Mosjøen	—	—	1	—	—
Bodø	20	16	18	14	9
Tromsø	9	8	15	7	11
Fra Byerne ialt	256	281	250	207	176

Tabel 29.

Fogderi.	Fartøier tilstede.				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Søndhordland	40	27	52	20	17
Hardanger og Voss	47	48	52	47	28
Nordhordland	2	3	4	3	1
Sogn	1	—	—	—	—
Søndmøre	1	—	1	—	1
Romsdal	7	4	4	6	3
Nordmøre	3	4	3	6	7
Ørlandet og Fosen	69	61	65	58	53
Trondhjemsfjorden	17	13	25	$\frac{1}{21}$	20
Namdalen	20	11	15	$\frac{1}{8}$	6
Helgeland	$\frac{2}{71}$	$\frac{2}{82}$	$\frac{1}{74}$	$\frac{1}{68}$	$\frac{2}{80}$
Salten	$\frac{2}{142}$	137	$\frac{1}{138}$	129	126
Lofoten og Vesteraalen	27	35	28	23	23
Senjen og Tromsø	26	38	38	36	11
Fra Landdistrikterne ialt	$\frac{4}{473}$	$\frac{2}{461}$	$\frac{2}{499}$	$\frac{3}{425}$	$\frac{2}{376}$

Anm. Tallene over Stregen angiver Bygdefarernes Antal, under Kjøbefartøiernes.

Tabel 30 og Tabel 31 viser Fartøiernes Antal i de forskjellige Fiskevær 16de Marts 1898 og deres procentvise Antal i de sidste 5 Aar.

Tabel 30.

Fiskevær.	Antal Fartøier tilstede 16de Marts 1898.									
	Dampskib.	Bark.	Skonnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Kjøbejægt.	Bygdefarjægt.	Skoite.	Logisfartøi eller Fartøi i Oplag.	Antal.
Brettesnæs	-	-	1	-	3	-	-	-	-	4
Østnæsfjorden	-	-	8	6	62	12	-	15	9	112
Skraaven	-	-	2	2	8	-	-	1	1	14
Svolvær	-	1	3	3	21	6	-	6	8	48
Kabelvaag	-	-	-	1	3	-	-	-	-	4
Storvaagen	-	-	1	-	14	1	-	3	-	19
Ørsvaag	-	-	6	5	47	6	-	4	-	68
Ørsnæs	-	-	1	-	5	1	-	-	-	7
Hopen og Kalle	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Henningsvær	-	-	8	2	54	16	1	9	6	96
Stamsund	1	-	5	5	18	12	-	2	6	49
Stene	-	-	-	1	12	3	-	4	1	21
Ure	-	-	1	-	9	4	-	2	-	16
Mortsund	-	-	1	4	7	-	-	3	2	17
Balstad	1	-	-	2	19	5	-	2	7	36
Nufsfjord	1	-	2	3	8	2	-	6	6	28
Sund	1	-	-	2	8	5	-	1	2	19
Reine	1	-	-	-	17	1	-	4	1	24
Sørvaagen	-	-	1	-	4	4	1	2	5	17
Moskenæs	1	-	-	1	3	-	-	2	-	7
Ialt	6	1	41	37	323	78	2	66	54	608

Tabel 31.

Strækning.	Kjøbefartøier tilstede 16de Marts				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Raftsundet	—	—	—	—	—
Brettesnæs—Hopen	42.4	73.5	76.5	47.6	46.9
Henningsvær	20.7	13.0	11.5	17.0	16.2
Øerne—Ure	20.6	4.2	4.5	18.1	14.3
Brandsholmene—Nufsfjord	10.6	3 8	3.1	11.5	11.9
Næsland—Lofotodden	5.7	5.5	4.4	5.8	10.7
Østenfor Henningsvær	42.4	73.5	76.5	47.6	46.9
Vestenfor Do.	36.0	13.5	35.4	35.4	36.0
Antal tilstede i Østnæsfjorden	5	234	25	53	103
Do. — i Raftsundet	—	—	—	—	—

Antallet og Gjennemsnitsprocenten af hver Klasse Fartøier i de sidste 10 Aar vil sees af nedenstaaende Tabel 32.

Tabel 32.

Aar.	Antal Fartøier tilstede 16de Marts.														Ialt	Drægtighed gjennemsnitlig i Tønder.
	Dampskib.		Bark, Brig, Skonnert, Galeas.		Slup.		Jagt,		Jægtegaleas eller Jægt.				Skøite.			
									Kjøber.		Bygdefars.					
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.		
1889	5	0.7	55	8.1	19	2.8	399	58.5	117	17.2	12	1.8	72	10.6	679	522
1890	7	1.0	51	7.0	32	4.4	435	59.7	121	16.6	5	0.7	77	10.6	728	516
1891	7	0.9	64	8.0	41	5.1	435	54.4	148	18.5	3	0.4	102	12.7	800	505
1892	5	0.8	69	10.9	32	5.1	341	54.1	110	17.5	6	1.0	67	10.6	630	520
1893	9	1.5	47	7.6	31	5.0	345	55.9	106	17.2	8	1.3	71	11.5	617	533
1894	6	0.8	67	9.1	34	4.6	414	56.5	120	16.4	4	0.6	88	12.0	733	508
1895	14	1.9	76	10.2	52	7.0	415	55.	106	14.2	2	0.3	79	10.6	744	555
1896	10	1.3	65	8.7	57	7.6	419	55.8	107	14.2	2	0.3	91	12.1	751	531
1897	8	1.2	52	8.2	46	7.2	364	57.3	95	15.0	3	0.5	67	10.6	635	540
1898	6	1.1	42	7.6	37	6.7	323	58.3	78	14.1	2	0.3	66	11.9	554	53

Anm. Drægtigheden er for 1898 angivet i Tons istedetfor tidligere i Tønder.

b. Handel.

Tabel 33 giver Oversigt over Handelen fra Kjøbefartøierne udenfor Indkjøbet af Fiskevarer.

Tabel 33.

Hjemsteder.	Samtlige Kjøbefartøiers Antal.	Antal Fartøier med Handel									
		Ialt.	Varernes Art.								
			Manufakturvarer.	Kolonialvarer.	Almindelig Krambodhandel.	Korn, Mel og Brødvarer.	Fedevarer.	Beklædningsgjenstande og Skotøi.	Fiskeredskaber og Taugværk.	Agn.	Trævarer, Ved etc.	Diverse.
Stavanger	1	1	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-
Søndhordland	4	2	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-
Hardanger og Voss	11	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Bergen	5	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Aalesund	1	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Romsdal	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordmøre	2	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Kristianssund	4	4	-	-	-	1	1	-	1	2	-	-
Trondhjem	6	6	-	4	1	3	1	-	3	-	1	-
Stenkjær	2	2	-	2	-	1	1	-	-	-	-	-
Fosen	6	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Inderøen	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Værdalen	1	2	-	1	-	2	1	1	1	-	-	-
Namsos	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Namdalen	1	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-
Søndre Helgeland	42	25	5	11	5	7	5	9	9	3	3	-
Nordre Helgeland	1	2	1	1	-	1	1	-	2	1	-	-
Bodø	5	4	1	2	1	1	2	2	2	1	-	1
Salten	52	13	1	7	1	3	4	1	7	2	1	2
Lofoten og Vesteraalen	8	3	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-
Senjen og Tromsø	7	2	-	1	-	-	1	1	2	1	1	-
Tromsø	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ialt		71	8	33	11	22	23	14	31	16	5	4

Handelsfartøiernes Antal var iaar mindre end det har været paa lang Tid. Den væsentligste Aarsag hertil er formentlig det mislige Fiske; men den Omstændighed, at de fastboende Handelsmænd, paa Grund af de forbedrede Kommunikationsforholde, nu har let for i en Fart at komplettere sine Vareforsyninger, vil maaske gjøre Fartøihandelen mere og mere overflødig.

V. Andre Næringsdrivende*).

Tabel 34 viser Antallet af andre fremmede Næringsdrivende, der i Aar søgte til Lofotens forskjellige Fiskevær.

Tabel 34.

Beskjæftigelse.	Andre fremmede Næringsdrivende tilstede 28de Marts 1898.																				
	Raftsundet.	Østnæsfjorden.	Skraaven.	Svolvær.	Kabelvaag.	Storvaagen.	Ørsvaag.	Ørsnæs.	Hopen.	Henningsvær.	Stamsund.	Stene.	Ure.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Sørvaaagen.	Moskenæs.	Tind og Aa.	Ialt.
Handlende	-	1	6	22	30	2	-	-	-	27	54	1	6	38	17	33	9	5	1	-	252
Uhrmagere	-	-	1	2	1	-	-	-	1	2	3	-	1	-	1	-	1	1	-	1	15
Guld- og Sølvarbeidere	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Andre Haandværkere	-	2	7	11	5	3	2	2	5	14	7	1	1	-	4	5	2	2	1	-	74
Fotografer	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3	2	-	-	2	1	1	1	1	-	-	14
Gravører	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidere	-	16	24	13	15	4	5	3	7	96	3	-	5	35	6	2	20	32	6	12	304
Betjente og Tjenere	-	7	11	18	19	2	2	7	7	50	22	2	4	16	8	20	2	5	7	11	220
Flækkere	-	-	-	-	1	2	-	-	-	1	2	-	-	4	-	2	-	3	-	-	15
Hovedkjøbere	-	-	7	4	-	-	4	3	3	20	65	13	8	20	2	8	15	8	3	12	195
Spiseværter	2	-	3	2	-	-	-	-	-	16	12	1	2	-	-	-	-	-	-	-	38
Musikanter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	5	-	-	11
Kunstnere	-	-	-	-	1	-	-	-	-	8	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	13
Kvaksalvere	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	4
Lever- og Rognkjøbere	-	11	6	7	-	-	-	-	-	27	-	-	-	10	5	7	-	-	-	-	73
Fiskekjøbere	-	-	4	-	1	11	-	-	-	1	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	27
Tranbrændere	-	4	-	24	12	20	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
Uden fast Arbeide	-	-	-	-	6	-	-	-	-	3	4	-	-	3	-	-	-	4	1	3	24
Ialt	2	41	69	105	95	44	13	15	23	283	176	18	27	143	45	78	50	66	19	39	1351

*) Meddelt af Opsynschef B. F. Motzfeldt.

I de to sidste Aar er Antallet af fremmede Næringsdrivende gaaet ned med ca. 200 aarlig. Skylden for Nedgangen i Vinter maa hovedsagelig skrives paa Regning af det mislige Fiske, der særlig for Østlofotens Vedkommende afskrækkede saadanne Næringsdrivende, som her omhandles, fra at søge til Lofoten.

Til Sammenligning er i Tabel 35 anført Antallet af fremmede Næringsdrivende i hvert af de sidste 7 Aar.

Tabel 35.

Haandtering.	Antal fremmede Næringsdrivende.						
	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Handlende	343	272	206	348	313	301	252
Uhrmagere	19	20	20	21	23	18	15
Guld- og Sølvarbeidere	2	-	-	1	-	2	2
Andre Haandværkere	91	70	74	81	85	99	74
Fotografer	12	16	13	20	21	21	14
Arbeidere	283	357	300	432	485	340	304
Flækkere	35	61	45	83	35	22	15
Hovedkjøbere	242	195	208	299	219	100	195
Spiseværter	41	49	38	30	19	28	38
Musikanter	16	11	7	9	14	8	11
Kunstnere	19	13	25	17	18	17	13
Gravører	3	2	2	4	3	5	-
Betjente og Tjenere	174	195	231	276	227	264	220
Kvaksalvere	-	-	5	11	2	3	4
Lever- og Rognkjøbere	-	-	25	72	89	116	73
Fiskekjøbere	-	-	6	23	17	25	27
Tranbrændere	-	-	65	102	125	116	70
Uden fast Arbeide	-	-	40	66	30	31	24
Ialt	1347	1334	1310	1895	1725	1516	1351

Arten af den Handel, der blev dreven af de tilreisende Handlende, udviser Tabel 36.

Tabel 36.

Varernes Art.	Af de tilreisende Handlende solgte i																
	Østnæsfjorden.	Skraaven.	Svolvær.	Kabelvaag.	Storvaagen.	Henningsvær.	Stamsund.	Stene.	Ure.	Mortsund.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Moskenæs.	Sørvaagen.	Ialt.
Fedevarer	—	—	5	1	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Frugt	—	1	2	2	—	5	6	—	—	—	3	2	1	1	—	1	24
Manufakturvarer	—	4	3	9	—	5	8	—	1	—	7	1	1	7	—	2	48
Beklædningsgjenstande	—	5	3	3	—	11	13	1	1	—	10	3	9	7	1	4	71
Fedevarer og Do.	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kolonialvarer og Fiskeredskaber	1	1	1	—	2	1	1	1	—	1	—	—	4	—	—	—	13
Jernvarer og Bliktøi	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	1	—	1	—	—	—	6
Staalvarer	—	1	2	—	—	1	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	9
Trævarer, Ved, Kul etc.	—	1	1	7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Uhre, Maskiner	—	—	—	2	—	—	5	—	1	—	3	1	6	1	—	—	19
Bøger, Papir, Blæk	—	2	2	—	—	2	5	—	2	—	1	1	3	—	—	—	18
Guld- og Sølvsager	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Modevarer	—	2	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6
Kortevarer	—	—	1	1	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Agn, Skjæl	—	2	13	1	—	–	6	—	1	1	10	7	8	—	—	—	49

Omsætningen skal for de Handlendes Vedkommende gjennemgaaende have været mindre end den sædvanlige. I hele Østlofoten var den saaledes hoist ubetydelig; men selv i Vestværene som Reine og Sørvaagen klagedes der over, at Omsætningen ikke paa langt nær stod i Forhold til den dersteds forsamlede store Almue og det forefaldende gode Fiske. Det vilde være glædeligt, om dette var et Tegn paa, at Fiskerne havde begyndt at økonomisere med sine Penge; men saadant er vel endnu mere at haabe end at tro.

Tabel 37 angiver de Steder, hvor lovlig Handel med spirituose Drikkevarer foregik i Opsynsdistriktet, og Rettighedernes Antal.

Tabel 37.

Fiskevær.	Handel med spirituøse Drikke. Brændevin.	Vin.	Øl.	Antal Rettigheder.
Raftsundet	-	-	-	-
Skraaven	1	1	1	2
Svolvær	1	1	1	2
Kabelvaag	-	[1]) 3	[1]) 3	3
Kalle	-	-	-	-
Lyngvær	1	-	-	1
Festvaag	-	-	-	-
Henningsvær	-	-	-	-
Ialt	3	5	5	8
1897	3	9	7	12
1896	3	8	8	11
1895	5	9	8	14
1894	5	8	7	13
1893	6	8	7	14
1892	5	6	7	12
1891	6	8	8	14
1890	6	8	9	15
1889	6	6	9	15
1888	8	10	10	18
1887	10	11	11	21

[1]) Heraf 2 Hoteller med kun indskrænket Ret til Udskjænkning.

Som Tabellen udviser, var Antallet af lovlige Udsalgssteder for spirituøse Drikke endnu mindre end i de foregaaende Aar. Dette hidrører fra, at et Par Hoteller, der ifjor havde indskrænket Ret til Udskjænkning, i Aar var bleven negtede saadan — om til Held for Sogningen af Reisende til Stederne eller til virkeligt Gavn for Afholdssagen skal være usagt; det vil Tiden vise —; men det synes dog noget haardt, at en ædruelig Reisende ikke paa et forøvrigt velstelt og godt og ordentligt Hotel skal kunne erholde en lovlig Flaske Øl eller Vin, især da det som oftest er vanskeligt dersteds at skaffe sig et drikkeligt Glas Vand eller Melk.

Som tidligere anført var Ædrueligshedstilstanden i Vinter under Fisket meget rosværdig. Faatallet af Udskjænkningssteder bidrog vistnok for en Del hertil; men for dem, der endelig vil eller maa beruse sig, er der dog fremdeles temmelig let Adgang dertil, idet man paa Apothekerne kan erholde, hvad der til den Ende tiltrænges. Ved Siden af Nafta som simplere Stimulansmiddel gaar aromatisk Bitter i store Doser som finere saadant.

VI. Veiret.

a. Landliggedage.

Det Antal Dage, regnede fra og med 16de Januar til og med 27de April, incl. Søn- og Helligdage, hvorpaa Veiret tildels eller ganske hindrede Redskabstrækning, findes anført i Tabel 38.

Tabel 38.

Maaned.	Landliggedage paa Grund af Veiret 16de Januar—27de April (102 Dage) 1898.			
	Østlofoten.		Vestlofoten.	
	Hele.	Delvise.	Hele.	Delvise.
Januar	8	3	10	4
Februar	7	8	9	6
Marts	5	7	10	2
April	2	0	2	0
Ialt	22	18	31	12
1898	40		43	
1897	31		39	
1896	46		57	
1895	35		39	
1894	43		47	
1893	47		54	
1892	45		48	
1891	48		53	
1890	29		35	
1889	39		44	

Januar Maaned forløb med Storm og Uveir, der saagodtsom hindrede al Bedrift. Fra Februars Begyndelse var østlige Vinde med klart og koldt Veir, paa faa korte Afbrydelser nær, fremherskende. Den stadige Paalandsvind var baade i Februar og Marts tildels stormende og bevirkede adskillige Landliggedage, af hvilke de mange, der indtraf i Tiden fra 10de—20de Marts, gjorde et slemt Afbræk i Fiskeriet i Vestlofoten, hvor der da fra Nufsfjord og vestover var større Fisketyngde tilstede.

Af de frygtede Nord- og Nordveststorme indtraf der i Fisketiden ingen Redningsskoiterne gaves saaledes ikke større Anledning til at yde Assistance; men gjorde derfor ikke mindre Nytte, idet kun Tilstedeværelsen af disse tjener til stor Betryggelse for Fiskerne. I Fiskeværene fra Moskenæs og vestover er der stærkt Ønske om at faa stationeret en Redningsskoite i Bogen, og blev der i Vinter indsamlet endel Penge i dette Øiemed. Fra 20de Marts udover var Veiret gjennemgaaende godt, fra Midten af April rent sommerligt. Som en Mærkværdighed kan noteres, at der fra Februars Begyndelse til Fiskets Slutning kun forekom et Par Regndage Veiret var i hele denne Tid friskt med lidt Snefald af og til.

Til Sammenligning med tidligere Aar indtages Tabel 39.

Tabel 39.

Aar.	Hele og delvise Uveirsdage fra 16de Januar til Fiskets Ende.				
	Januar.	Februar,	Marts.	April.	Ialt.
1888	10 / 11	11 / 11	9 / 10	2 / 2	32 / 31
1889	9 / 10	15 / 15	14 / 17	1 / 1	39 / 44
1890	5 / 7	13 / 15	6 / 7	5 / 6	29 / 35
1891	10 / 11	25 / 25	11 / 14	2 / 3	48 / 53
1892	9 / 9	12 / 15	21 / 21	3 / 3	45 / 48
1893	8 / 10	13 / 14	11 / 15	15 / 15	47 / 54
1894	6 / 7	17 / 18	19 / 20	1 / 2	43 / 47
1895	4 / 4	12 / 13	8 / 12	11 / 10	35 / 39
1896	14 / 14	17 / 20	8 / 15	7 / 8	46 / 57
1897	5 / 8	13 / 16	9 / 10	4 / 5	31 / 39
1898	11 / 14	15 / 15	12 / 12	2 / 2	40 / 43

Anm. Over Stregen gjælder Østlofoten, under Stregen Vestlofoten.

Tabel 40 viser Trækningsdagenes Antal i de forskjellige Vær.

Tabel 40.

Fiskevær.	Antal Trækningsdage fra 16de Januar—27de April (102 Dage).				
	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Sum.
Skraaven	—	13^{10}_{3}	22^{14}_{8}	10^{9}_{1}	$^{33}_{12} = 45$
Svolvær	—	16^{13}_{3}	25^{14}_{11}	11^{9}_{2}	$^{36}_{16} = 52$
Vaagene	—	14^{6}_{8}	22^{21}_{1}	19^{19}_{0}	$^{46}_{9} = 55$
Hopen	2^{1}_{1}	16^{9}_{7}	22^{14}_{8}	12^{11}_{1}	$^{35}_{17} = 52$
Henningsvær	7^{0}_{7}	21^{6}_{15}	26^{11}_{15}	15^{13}_{2}	$^{30}_{39} = 69$
Stamsund—Ure	4^{2}_{2}	14^{10}_{4}	23^{11}_{12}	15^{11}_{4}	$^{34}_{22} = 56$
Balstad	3^{2}_{1}	11^{4}_{7}	18^{13}_{5}	16^{14}_{2}	$^{33}_{15} = 48$
Nufsfjord—Sund	2^{2}_{0}	13^{8}_{5}	18^{16}_{2}	24^{17}_{7}	$^{43}_{14} = 57$
Reine	2^{2}_{0}	9^{7}_{2}	19^{16}_{3}	25^{23}_{2}	$^{48}_{7} = 55$
Sørvaagen	4^{2}_{2}	14^{4}_{10}	18^{13}_{5}	26^{21}_{5}	$^{40}_{22} = 62$

Anm. Over Stregen beiegner hele, under Stregen delvise Trækningsdage.

Søveirsdagenes Antal om Maaneden fra 16de Januar indtil Fiskets Afslutning findes for de sidste 5 Aar anført i Tabel 41.

Tabel 41.

Maaned.	Antal Søveirsdage i Aarene 1894—1898.									
	Østlofoten.					Vestlofoten.				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Januar	9	12	6	11	5	8	12	3	9	3
Februar . . .	18	20	14	16	16	13	19	11	12	12
Marts	18	28	23	25	23	16	27	19	23	19
April	22	22	15	20	21	21	21	13	20	21

b. Forlis.

Af Baadforlis indtraf i Vinter 17, hvoraf 2 foregik paa Reisen til Lofoten. Ved disse Forlis omkom tilsammen 18 Personer, hvoraf kun 1 var Medlem af Lofotfiskernes Selvhjælpskasse. At Fiskerne benytter sig saa lidet af denne Indretning til Lettelse af de Gjenlevendes Kaar, om Ulykken skulde ramme dem, hvorfor de desværre ofte er udsat, er en utilgivelig Ligegyldighed. I andre Livsstillinger ansees det nu som simpel Pligt for en Familiefader, ved Forsikring paa en eller anden Maade, at sikre sin Familie mod øieblikkelig Nød ved hans Bortgang, og naar dette kan ske ved et saa ringe Offer, som det, der udfordres for at blive Medlem af Selvhjælpskassen, bør enhver Lofotfisker yde det lille aarlige Bidrag. De økonomisk velhjulpne bør for Sagens Skyld gaa i Spidsen. For Tilsynsmændene foreligger her en smuk Opgave. Dersom de i hvert Fiskevær tager sig af Sagen med Kraft, er der ingen Tvivl om, at den overveiende Del af Fiskerne kan formaaes til at blive Medlemmer. Paa den Maade kan Selvhjælpskassen voxe sig saa stærk, at den maaske med Tiden træder støttende til ogsaa ved forefaldende Ulykkestilfælde, hvor den Skadelidte bjerger Livet. Det har vist sig, at der fra andre Hold ydes Bidrag til Selvhjælpskassen og disses Forøgelse er ikke usandsynlig, dersom Fiskerne selv viser Interesse for Sagen.

Selvhjælpskassens Bestyrelse vil sikkert med Glæde modtage Tilsynsmændenes Tilbud om Assistance med Indtegning af Medlemmer

Af andre Ulykkestilfælder forefaldt 1, idet en Mand, der skulde gaa fra Fiskeværet Evenstad til Gaarden Tuv i Vestlofoten, hvor han hørte hjemme, faldt ud over Fjeldet og slog sig ihjæl. Der er anmeldt 2 Fartøiforlis, som begge foregik paa Reisen til Lofoten. En Jagt fra Rødø mistede Riggen paa Vestfjorden og blev indbjerget til Nufsfjord af Dampskibet «Hadsel». Den anden, Slup «Hilla» fra Bergen, forliste totalt ved at drive iland paa Svinøen pr. Balstad Ingen Menneskeliv gik tabt ved disse Forlis.

Tabel 42 viser Tid og Sted for de aarlige Baadforlis fra 1889.

Tabel 42.

Aar.	Baadforlis.						Baadforlis.														
	Ialt.	Maaned.																			
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Ubestemt.	Raftsundet.	Brettesnæs.	Østnæsfjorden.	Svolvær.	Skraaven.	Vaagene.	Hopen.	Henningsvær.	Stamsund.	Ure.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Sørvaagen.
1889	14	-	1	13	-	-	-	2	-	-	3	-	1	2	2	-	-	2	-	-	2
1890	10	1	2	5	2	-	1	-	-	1	1	1	-	2	1	-	-	-	-	1	2
1891	42	1	14	21	6	-	-	-	[1])1	[1])1	[1])3	8	5	[1])3	4	1	5	3	2	[4])3	3
1892	7	1	3	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	1	-	1	1	-
1893	15	7	3	4	1	-	-	-	-	1	-	-	-	3	1	-	2	-	2	1	[2])5
1894	19	2	6	11	-	-	-	[3])1	[1])1	2	-	3	1	[4])4	2	-	3	1	-	1	-
1895	16	-	5	2	9	-	-	-	-	-	1	-	-	5	5	1	-	1	-	2	1
1896	25	-	10	6	9	-	-	-	-	3	2	1	1	4	1	-	2	-	1	[4])3	[3])7
1897	32	2	12	16	2	-	-	-	-	[2])3	1	1	2	[2])7	-	1	3	2	4	2	6
1898	17	2	6	5	4	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	1	4	-	5	3	-

[1]) Baadene forliste i Havn. [2]) Heraf 2 Forlis i Havn. [3]) Heraf 1 Forlis ved Paaseiling af Dampskib. [4]) Heraf 1 Forlis i Havn.

Tabel 43 viser Anledningen til og Antallet af Omkomne ved Forlis og andre Ulykkeshændelser under Lofotfiskeriet i de sidste 10 Aar.

Tabel 43.

Aar.	Ialt.	Baadforlis.								Omkomne ved andre Tilfælde.	Omkomne.	
		Anledning.			Tilregnelighed.			Antal Forliste.				
		Under Fiskeri.	Under Reise.	Andre Tilfælde.	Utilregneligt.	Kunde være undgaaet.	Ubestemt.	Reddede.	Omkomne.		Ialt.	I Forhold til 100 000.
1889	14	13	-	1	13	1	-	48	12	-	12	40
1890	10	8	2	-	8	2	-	33	6	[1])3	9	30
1891	42	35	2	5	35	7	-	131	49	-	49	161
1892	7	7	-	-	7	-	-	28	8	-	8	27
1893	15	13	-	2	11	3	1	50	17	[2])3	20	75
1894	19	16	-	3	15	4	-	59	16	[3])1	17	62
1895	16	15	1	-	13	3	-	45	27	-	27	83
1896	25	23	1	1	22	3	-	81	22	[1])1	23	71
1897	32	27	2	3	26	6	-	133	15	[1])3	18	57
1898	17	11	6	-	13	4	-	50	18	[4])1	19	64

[1]) Faldt overbord fra Baad. [2]) 1 ved Sneskred, 1 falden overbord, 1 ved Vaadeskud. [3]) Drab. [4]) Faldt udover Fjeld.

Oplysning om Maaden, hvorpaa Forlisene foregik, samt om Aarsagen, forsaavidt denne er bekjendt, tilligemed Baadenes Art findes anført i Tabel 44.

Tabel 44.

Aar.	Baadforlis.																									
	Maaden.								Tilregnelig Aarsag.								Baadenes Størrelse.									
	Ialt.	Fyldt eller kantret af Braadsø.	Kuldseiling.	Paaseiling.	Grundstødt.	Skaaret under.	Overlastning.	Andre Maader eller ubekjendt.	Ialt.	Uopmærksomhed.	Dumdristighed.	Liden Ballast.	Slet Udstyr.	Drukkenskab.	Uvidenhed.	Andre Aarsager.	Fembøring.	Otring.	1/2 Femterumming.	1/2 Fjerderumming.	Trerumming.	Kjæks.	Jolle.	Snedseilsbaad.	Skibsbaad.	Ubekjendt.
1889	14	1	8	-	-	1	-	4	2	1	-	-	-	-	-	1	2	7	-	2	1	1	-	1	-	-
1890	10	5	4	-	-	-	-	1	3	1	1	-	-	-	-	1	1	5	2	1	1	-	-	-	-	-
1891	42	20	12	3	1	-	1	5	2	-	1	-	-	1	-	-	8	16	5	2	2	-	3	4	-	2
1892	7	2	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-
1893	15	8	2	-	-	-	1	4	3	-	-	-	-	-	-	3	1	11	1	-	-	-	2	-	-	-
1894	19	10	2	1	2	-	2	2	4	-	2	-	-	-	2	-	1	8	4	2	3	-	-	-	1	-
1895	16	11	2	2	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	3	4	5	3	2	-	-	-	2	-	-
1896	25	12	7	4	-	-	-	2	5	1	1	-	-	-	-	3	-	17	3	4	-	-	1	-	-	-
1897	32	4	22	4	-	1	1	-	6	4	1	-	-	-	1	-	-	26	1	3	-	-	1	1	-	-
1898	17	8	5	2	-	1	1	-	4	2	-	-	-	-	-	2	-	10	2	2	2	-	-	1	-	-

c. Luftens Temperatur.

Endskjøndt Temperaturen i Februar og Marts ikke netop kan betegnes som usedvanlig lav føltes Kulden, i Forbindelse med den bidende østlige Vind, meget stærk, især i Tiden fra 4de til 9de Februar og fra 4de til 9de Marts. Det stadige Klarveir bragte ud paa Vinteren mange Solskinsdage og i den sidste Halvdel af April var Temperaturen i Middagstiden temmelig høi.

Gjennemsnitstemperaturen for hver Uge vil sees af Tabel 45.

Tabel 45.

Ugen, som endte.	Luftens Temperatur i Svolvær 1898. (Celsius Grader.)			
	Gjennemsnitlig.		I Ugens Løb.	
	Middag.	Laveste Temperatur.	Høieste Temperatur.	Laveste Temperatur.
Januar 29de	÷ 3.0	÷ 5.3	+ 4.4	÷ 7.2
Februar 5te	÷ 1.8	÷ 4.6	+ 4.4	÷ 7.8
— 12te	÷ 2.5	÷ 5.5	+ 3.9	÷ 8.3
— 19de	+ 1.2	÷ 0.7	+ 4.4	÷ 3.9
— 26de	+ 0.5	÷ 3.2	+ 3.9	÷ 5.6
Marts 5te	+ 0.3	÷ 2.3	+ 3.3	÷ 6.1
— 12te	÷ 0.4	÷ 3.9	+ 1.7	÷ 6.7
— 19de	+ 0.2	÷ 1.8	+ 2.2	÷ 3.9
— 26de	+ 0.6	÷ 5.2	+ 3.9	÷ 7.8
April 2den	+ 3.8	÷ 0.9	+ 8.3	÷ 3.3
— 9de	+ 4.3	÷ 2.1	+ 6.1	÷ 5.0
— 16de	+ 1.6	÷ 1.1	+ 3.9	÷ 1.7
— 23de	+ 13.5	+ 0.5	+ 19.4	÷ 0.0
— Indtil den 27de	+ 10.1	+ 2.2	+ 16.7	+ 1.1
Middeltemperatur	+ 2.0	÷ 2.2		

Tabel 46 udviser Middeltemperaturen ved Middagstid i Svolvær i de sidste 5 Aar.

Tabel 46.

Tid.	Luftens Middeltemperatur Middag. (Celsius Grader.)				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Januar 16de—31te	÷ 0.6	÷ 2.3	÷ 2.9	÷ 1.6	÷ 3.0
Februar 1ste—13de	÷ 0.9	÷ 3.3	÷ 0.1	÷ 3.9	÷ 2.2
— 15de—sidste	+ 1.7	+ 0.6	+ 3.5	+ 2.2	+ 0.9
Marts 1ste—15de	+ 1.0	+ 1.5	+ 2.1	+ 0.7	0.0
— 16de—31te	+ 2.6	+ 1.5	+ 2.9	+ 0.2	+ 0.4
April 1ste—24de	+ 8.1	+ 3.5	+ 5.2	+ 6.0	+ 6.7
Middeltemperaturen	+ 2.3	+ 0.7	+ 2.5	+ 1.4	+ 2.0
Laveste Middeltemperatur	÷ 1.1	÷ 3.7	÷ 1.7	÷ 3.1	÷ 2.2
Høieste Kuldegrad	÷ 8.9	÷ 10.6	÷ 13.6	÷ 10.6	÷ 8.3

d. Vandets Temperatur.

Dybvandsthermometre var i Vinter udlaante til Anders Ophaug af Ørlandet, som fiskede i Henningsvær, og til en Fisker i Østnæsfjorden. Fra begge foreligger Indberetning, men da det i Østnæsfjorden benyttede Thermometer viste sig at være i Uorden, hidsættes kun Hr. Ophaugs:

15de Februar.	55 Favne dybt.	Temp. i Overfladen 3 ° Do. ved Bunden 5.3 ° Do. paa 40 Favne 3.3 °	370 Fisk paa Garnlænken.
18de —	50 — —	Do. i Overfladen 3 ° Do. ved Bunden 4.7 ° Do. paa 40 Favne 4.3 °	55 Fisk.
25de —	56 — —	Do. i Overfladen 3 ° Do. ved Bunden 4.7 °	25 Fisk.
28de —	58 — —	Do. i Overfladen 2.5 ° Do. ved Bunden 5 °	290 Fisk.
8de Marts	48 — —	Do. i Overfladen 1.7 ° Do. ved Bunden 5.7 °	53 Fisk.

Maalingerne var tagne ca. 3/4 Mile ind af Henningsvær. Garnene brugtes ved Bunden.

VII. Fisket vedkommende.

a. Fiskets Gang.

De sædvanlige Prøvesæt i Januar blev i Vinter saagodtsom helt hindret af Uveiret. De faa Forsøg, der kunde gjøres for enkelte Vær, viste dog, at Skreien var kommen, omend Fangsten overalt var ubetydelig. Allerede omkring den 20de formærkedes Fisk fra Haugene og langt ind i Østnæsfjorden. Stimen maa dog have været temmelig tynd, eftersom der i Østnæsfjorden, hvorhen den formenes at have seget ind, da den hurtig forsvandt fra Høla, ikke blev noget større Fiske. At dømme efter den usædvanlig ringe Fangst, der gjordes paa alle Redskaber, selv for Henningsvær, kan noget Indsig af Betydning senere ikke være foregaaet til Østlofoten. Paa Østsiden af Skraaven har en mindre Stim gaaet ind sidst i Februar. Man fiskede nemlig da lidt for Brettesnes nogle Dage, og Fisken maa da have fortsat indover til Raftsundet, hvor den formærkedes i Midten af Marts. Nogen Fisketyngde paastodes der ikke at være, hvilket den der gjorte Fangst bekræftede.

I Vestlofoten var Veiret ligetil i Midten af Februar hinderligt for Fiskeriet, som der ikke tog noget rigtig Opsving før henimod Slutten af denne Maaned, da der fiskedes jevnt godt for alle Vær. Af Varighed blev dog dette Fiske ikke for Stamsund til og med Balstad, hvor det snart aftog igjen, hvorimod det slog godt til fra Nufsfjord og vestover med god tildels rig Fangst baade paa Garn og Liner ligetil Midten af April. Ved Nufsfjord, Næsland og Sund stod Fisken saa nær Land, at de Stormdage, der indtraf i Midten af Marts, intet synderlig Afbræk gjorde i Fisket, som ogsaa foregik helt op i Sundsstrømmen, hvor blandt andre de fra Østlofoten tilflyttede mindre Baade gjorde det godt. For Værene vestenfor Moskenes var Linefisket i Vinter ualmindelig jevnt og godt, for Reine og Øerne mere ujevnt. Fra Begyndelsen af April tog Fisket sig op igjen for Balstad, hvor det ligetil den 20de var ret godt baade paa Dag- og Natliner, samt tildels paa Garn. Ogsaa for Stamsund og især Ure blev der fra 11te til 20de April ganske godt Fiske paa

Liner, som for de Baade, der laa igjen, rettede lidt paa det tidligere misserable Udbytte.

Med Smaagarn, der brugtes fra de fleste Vær i Vestlofoten, gjordes der gjennemgaaende pen Fangst. Paa Dybsagn blev der trukket endel Fisk i Sund.

Om Aarsagen til, at Fisket slog saa komplet Feil for hele Østlofoten, var der adskillig Meningsforskjel blandt Fiskerne. Dels gaves Strøm- og Temperaturforholdene Skylden og dels troede man, at Fisken gik i Aate, der fandtes nemlig i Fiskemaver en Aate, som af enkelte paastodes at være Yngel af Blæksprut. Nok er det, Fisken var mere end almindelig urolig, der, hvor der den ene Nat gjordes lidt Fangst, var den næste fiskefrit.

De nærmere Forholde i de enkelte Vær vil fremgaa af det Følgende:

Raftsundet og Brettesnes. Paa Smaagarn og Liner fik man ved Brettesnes fra Midten af Februar nogle faa Fisk, indtil der den 25de s. M. paa et Par Garnlænker gjordes en Fangst af 350 og 700. Dette gjentog sig imidlertid ikke, og allerede ved Udløbet af den første Uge i Marts var de fleste Baade fraflyttet, da Fisken var forsvunden. Formentlig var den seget ind i Raftsundet, hvor en Linebaad den 14de Marts fik 100 ved Digermulen. Dagen efter fik en Garnbaad 1 000 og Linebaadene op til 100.

Noget Fiske at tale om blev der imidlertid ikke, det var baade smaat og ujevnt for de faa Line- og Smaagarnbaade, som laa der ud Marts Maaned. Ved Guldvigen havde man et Par Dages bra Fangst sidst i Maaneden og dermed var det forbi. De Forsøg, der senere foretoges, blev resultatløse.

Østnæsfjorden. Den 20de Januar blev første Line trukket med Fangst af 20 Skrei. Dagen efter var den 40—70 paa Strækningen fra Husvaagen til Vaterfjord. Senere fik man intet før den 1ste Februar, da der helt ind til Smaaskjær erholdtes over 300, gjennemsnitlig 150 Fisk. Derefter blev det igjen smaat, naar undtages, at enkelte paa Smaagarn fik optil 150, indtil de første Dage af Marts, da Fangsten var jevn og god paa alle Redskaber, optil 700 paa Dagline. Da dette rygtedes skeede strax stor Tilflytning, saa der mellem 5te og 12te Marts havde samlet sig ca. 1 000 Baade og 150 Fartøier. Haabet blev imidlertid skuffet, idet Fisket stadig aftog og Fraflytning til Vestlofoten begyndte. Mange Baade blev dog gjenliggende og fortsatte Fisket, dels ved Odvær og dels inde paa Pollene; men Fangsten var ujevn og liden, kun enkelte kunde paa begge Steder faa optil 200 paa saavel Liner som Smaagarn, af hvilket sidste Brug var en Masse tilstede i Vinter.

Den 6te April var Fisket omtrent ophørt og næsten alle Fiskere afreiste

Skraaven. Ikke før 1ste Februar blev Redskaber trukne. Et Par Linebaade fik da 17 og 118 Skrei. Den 2den var Fangsten paa 2 Nætters Garn 100—400—250 og paa Liner 70—150. Den 5te var Fisket paa overstaaede Redskaber ubetydelig og Storm hindrede derefter Trækning før 14de. Fangsten var da og hver Dag udover mod Maanedens Slutning saa liden, at en Flerhed af Fiskerne ikke deltog deri, idet de ikke fandt det lønnede for Agn og Redskabsslitage. De som drev Søen fiskede imidlertid de tre sidste Dage af Februar optil 500 og gjennemsnitlig for Garn og Liner 120. I Marts dreves Fisket kun af nogle faa Baade, de fleste var flyttet til Vestlofoten eller Østnæsfjorden og endel hjemreist. Fisket var vedvarende yderst smaat og i Begyndelsen af April var al fremmed Almue afreist eller reisefærdig.

Svolvær. I den sidste Halvdel af Januar foretoges som sædvanlig enkelte Prøvesæt med Liner, men uden nævneværdig Fangst. Den 1ste Februar fik 7 Baade paa natstaaede Liner gjennemsnitlig 100 Skrei, og man troede, at Fisket nu vilde begynde; men den 2den og 3die blev Fangsten mindre og mindre, og den 5te, da Garn første Gang blev trukne, var den ikke nævneværdig. Resten af Februar forløb uden at nogen Bedring indtraadte. 1ste Marts formærkedes igjen lidt Fisk, idet nogle Smaagarnbaade fik 100—200, og næste Dag fik Garnfolkene optil 700 — gjennemsnitlig 160 Fisk. Snart var dog dette Fiskesig borte; thi efter faa Dages Forløb blev saavel Garn som Liner trukne uden Fangst og siden ventede man forgjæves paa Fiske for Svolvær.

Kabelvaag og Storvaagen. Den 2den Februar fik man paa Liner optil 160 og paa tonætters Garn optil 700, ligesom nogle tidligere Trækninger havde vist, at der var lidt Fisk tilstede, og Haabet om godt Fiske var almindelig. Efterhvert som Tiden skred frem, tog imidlertid Fangsten af, saa den allerede ved Midten af Maaneden var lig 0 paa alle Redskaber. Flere Baade forsøgte nu med de forskjellige Redskaber inde i Østnæsfjorden; men da heller ikke dette gav noget Udbytte begyndte Almuen at flytte til Vestlofoten. De faa Baade, som bestemte sig til at ligge igjen, drev regelmæssig Sjøen, men det viste sig at være frugtesløst, ja der var Garnbaade som hele Vinteren drev Fiske i Distriktet og maatte vende hjem fra Lofoten uden at have faaet en eneste Fisk paa sine Redskaber. Saavel Bund som Fløitredskaber forsøgtes.

Ørsvaag, Ørsnes, Hopen og Kalle. For disse Vær gjælder omtrent det samme som for de to foran nævnte anført. Fiskerne maatte, efter en Tid at have drevet Sjøen med liden eller ingen Fangst, flytte til Vestlofoten. Med Garn gjordes nogle faa bra Trækninger i Februar, men de fleste fik saagodtsom intet. Sidst i Marts og i April fik nogle Linebaade, som laa igjen, jevnlig omkring 100 Fisk pr. Dag klods opunder Land.

Henningsvær. Et Par Linebaade gjorde den 12te Januar Provesæt og fik 20 Skrei hver, ca. 1 Mil fra Land. Forst den 20de skeede igjen 2 firenætters Trækninger med et Resultat af optil 50 Fisk. Stadigt Uveir hindrede nu Fiske saavelsom Fremkomst af Fiskere, indtil Begyndelsen af Februar. Denne Maaned forlob med stormende Veir og, efter hvad man af de Trækninger, der fandt Sted, tor domme, uden storre Indsig af Fisk. Veiret blev nu bedre, men af Fisk kom lidet paa Land. Det opfiskede Parti ogedes kun sparsomt i Lobet af Marts Maaned, og de fleste Garnbaade var flyttet til Vestlofoten. Mange Linebaade sluttede og reiste hjem forst i April og den 18de s. M. gjenlaa kun nogle Smaagarnbaade, der med magert Udbytte drev Sjoen. Fisken viste sig meget urolig. Snart fiskedes lidt langt ind paa Havet og snart formærkedes den helt oppe ved Festvaag og i Gimsostrommen. Bedst Fangst gjorde de Fiskere, der stadig holdt sig paa Gimsøstrømmen.

Stamsund, Steine og Ure. De faa Linetrækninger der, foregik omkring 20de Januar, gav fra 30—200 Skrei. Forste Garntrækning fandt Sted 3die Februar med Fangst 300—800, og den almindelige Mening var, at Garnfisket i denne Maaned, om Veiret havde tilladt jevnlig Trækning, vilde have givet nogenlunde tilfredsstillende Udbytte. Sidst i Maaneden fik saaledes enkelte Baade optil 1 300, almindeligst dog 100—300 Fisk. Linefisket var gjennemgaaende smaat indtil sidst i Februar, da det bedredes noget, og Fangsten var jevnlig 100, enkeltvis optil 500 Fisk, lige til henimod Midten af Marts; men blev det da igjen saa kleint, at flere Fiskere undlod at sætte. Noget Opsving tog det heller ikke for over Paaske, da de Baade, som laa igjen udover til den 20de April, gjorde det ganske godt. Garnfisket aftog igjen i Marts og omkring Midten af Maaneden flyttede mange Garnbaade vestover, medens der samtidig foregik Tilflytning ostfra. Uden at nogen Bedring i Fisket var indtraadt endnu forst i April, afsluttede da de fleste Garn, og flere Linebaade. Fisket var i hele taget bedst for Ure.

Balstad og Mortsund. Linefiskerne gjorde sin forste Fangst, som bestod i 20—80, gjennemsnitlig 50 Fisk, den 26de Januar. I Resten af Januar og langt ud i Februar oversteg den i Almindelighed ikke dette Tal. Garn blev ikke trukne for den 7de Februar og da med ujevn Fangst, optil 600 paa tonætters Redskaber. Den 25de Februar fiskedes for forste Gang jevnt godt paa saavel Garn som Liner. Man fik da 30—600 gjennemsnitlig 250 paa en til trenætters Liner, og 300—1 200 gjennemsnitlig 600 paa to til trenætters Garn. Men, ihvorvel enkelte Garnbaade i den nærmest derpaa folgende Tid tildels gjorde rig Fangst, blev Fisket fra nu af daarligere for begge Redskaber og tog ikke noget nævneværdigt Opsving for ved April Maaneds Begyndelse. Begunstiget af godt Veir fortsattes det da med Held til langt ud i Maaneden baade

med Dagliner og Natliner, samt Garn, hvorpaa Fangsten dog var noget ujevnere.

Naar undtages i April, da Fisken stod nær Land, holdt den sig hele Tiden langt ind og vest. Den var mere end almindelig urolig og vanskelig at træffe med Redskaberne.

Nufsfjord og Sund. Allerede den 7de Januar fik man paa Liner 10 Skrei nær Land ved Sund, men videre Forsøg blev paa Grund af Uveir ikke gjort for den 20de og 22de, da Fangsten for begge Vær var optil 400. De Trækninger, som derefter — tildels med lange Mellemrum — foretoges, gav lidet Udbytte indtil den første Halvdel af Februar var forløben. Efter den Tid blev der for hele Distriktet et usædvanlig godt Fiske paa Garn saavelsom Liner, og dette vedvarede trods den store Redskabsmængde, der paa Grund af Tilflytningen bragtes i Sjøen, uafbrudt til Begyndelsen af April, da det blev mindre paa Garn. Fisken stod hele Tiden nær Land baade for Nufsfjord, Næsland og Sund og strømmede endog helt op paa «Islændingen» i Sundsstrømmen, hvor især Linerne gjorde tildels rig Fangst til langt ud i April Maaned.

Reine, Sørvaagen, Aa og Tind. Den 21de Januar foregik de 5 første Linetrækninger for Reine med gjennemsnitlig 80 Fisk. Uveir hindrede derefter Bedriften til den 15de Februar, som bragte en Uges godt Fiske baade paa Garn og Liner. Et Stur indtraadte derpaa, og tog Fisket sig ikke op igjen før i de sidste Dage af Februar. Derefter vedvarede det, og var især for Værene fra Sørvaagen til og med Evenstad ofte rigt helt til Midten af April. En Uges Stormveir, som indtraf i Marts, gjorde imidlertid et slemt Afbræk i Fiskeriet.

I et saa vidstrakt Distrikt er det klart, at Fisket artede sig meget forskjellig. Saaledes var det hele Vinteren bedst fra Sørvaagen og vestover, særlig Bogen og Tind, hvor Fiskerne havde adskillig større Udbytte end der opnaaedes i Moskenes, Reine og Havnø.

---

b. Udbyttet.

Det til Handelsvare tilvirkede Udbytte ansloges ved Fiskets Slutning til 15 Millioner Fisk, 8 000 Hektoliter Lever, 11 254 Hektoliter Dampmedicintran og 20 555 Hektoliter Rogn.

Af Fiskepartiet blev $8^1/_{10}$ Million saltet til Klipfisk og $6^9/_{10}$ Million hængt til Rundfisk. Til Guanofabrikation opsamledes omtrent $8^3/_{10}$ Million Torskehoveder, hvoraf der desuden blev hjemsendt omkring $4^2/_{10}$ Million til Kreaturhoveder.

Værdien af disse Produkter kan formentlig anslaaes til omtrent $3^3/_{10}$ Million Kroner.

Til Fortæring i Lofoten og til Bortsendelse medgik antagelig $^8/_{10}$ Million Fisk.

Dampmedicintranen tilvirkedes ved 119 Damperier, hvoraf 80 paa Land og 39 ombord i Fartøier.

Tabel 47 viser det aarlige Udbytte af Fisk, Lever og Tran samt Antallet af Fiskere i de sidste 5 Aar.

Tabel 47.

Aar.	Antal Fiskere.	Opfisket Kvantum i Tusinder.	Fisk pr. Fisker.	Leverholdighed. Fisk pr. Hl. Lever.	Leverparti.	Tranparti.	Damp-medicintran-parti.
					1000 Hektoliter.		
1884	27798	17000	612	500— 700	16.9	10.1	4.20
1885	26625	26500	1000	400— 700	29.5	18.2	6.55
1886	28920	31000	1072	300— 650	41.0	25.4	10.00
1887	28030	29700	1060	300— 700	38.3	23.6	9.50
1888	31917	26000	815	250— 450	38.0	23.6	16.10
1889	30083	17200	572	200— 500	23.5	14.6	12.90
1890	30324	30000	989	200— 500	58.5	36.3	16.70
1891	30378	21050	691	250— 500	22.7	14.1	18.20
1892	30092	16250	540	280— 550	23.0	14.3	8.10
1893	26683	27000	1012	270— 550	31.5	19.5	18.60
1894	28000	28500	1017	400— 800	14.6	7.3	12.30
1895	32600	38600	1184	500—1300	11.0	3.8	12.30
1896	32280	18000	558	570—1000	2.5	1.2	8.85
1897	31312	25800	824	300— 720	7.7	3.8	18.26
1898	29777	15000	504	300— 700	8.0	4.0	11.25

NB. Dampmedicintranen er ikke medreguet i Lever- og Tranpartiet.

Tabel 48 viser, hvormeget der er opfisket i de forskjellige Maaneder.

Tabel 48.

Aar.	Opfisket Kvantum. Januar og Februar.	Marts.	April. Til 14de.	April. Efter 14de.	Ialt.
	Millioner Stykker.				
I Gjennemsnit 1871—1890	5.0	15.8	3.7	0.7	25.2
Procent	19.8	62.7	14.7	2.8	100
1892	3.7	9.8	2.3	0.5	16.3
Procent	22.7	60.1	14.1	3.1	100
1893	5.3	19.8	1.6	0.3	27.0
Procent	19.6	73.4	5.9	1.1	100
1894	5.9	13.6	8.0	1.9	28.5
Procent	17.5	47.7	28.1	6.7	100
1895	4.8	26.2	6.3	1.3	38.6
Procent	12.4	67.9	16.3	3.4	100
1896	1.2	12.5	3.8	0.5	18.0
Procent	6.7	69.4	21.1	2.8	100
1897	3.6	16.1	5.5	0.6	25.8
Procent	14.0	62.4	21.3	2.3	100
1898	0.8	10.0	4.2		15.0
Procent	5.3	66.7	28.0		100

Tabel 49 indeholder Opgave over Udbyttet af Fisk, Lever, Dampmedicintran og Rogn for hver Uge. Antallet af Trækningsdage i Ugen er anført længst tilhøire.

Tabel 49.

Ugen, som endte.		Ugentlige Opgaver over Udbyttet for 1898. Fisk. Ialt.	Fisk. Heraf saltet.	Fisk. Ugens Fiske.	Lever.	Damp-Medicintran.	Rogn.	Dage Trækning. Østlofoten. Fuld.	Østlofoten. Delv.	Vestlofoten. Fuld.	Vestlofoten. Delv.
		Millioner Stykker.			Hektoliter.						
Januar	29de .	0.018	0.004	0.018	41		28	0	3	2	0
Februar	5te .	0.074	0.008	0.056	198	11	163	1	1	2	2
—	12te .	0.179	0.041	0.105	343	92	430	2	1	2	0
—	19de .	0.327	0.090	0.148	470	219	781	3	2	1	1
—	26de .	0.765	0.197	0.438	888	600	1753	3	2	2	2
Marts	5te .	2.545	0.979	1.780	2198	1991	5585	4	2	4	2
—	12te .	4.576	1.779	2.031	3490	3368	9651	4	1	4	1
—	19de .	6.275	2.758	1.699	4467	4918	13207	2	3	1	2
—	26de .	8.177	3.759	1.902	5748	6510	17025	3	2	3	1
April	2den .	10.816	5.467	2.639	6971	8151	19512	4	2	3	2
—	9de .	12.041	6.010	1.225	7440	9271	20500	3	1	2	2
—	16de .	13.568	7.158	1.527	7725	10300	20550	3	0	4	1
—	23de .	14.745	8.001	1.177	7870	11200	20550	0	0	6	0
—	27de .	15.000	8.100	0.255	8000	11254	20555	0	0	5	0

Anm. Dampmedicintranen er ikke medregnet i Leverpartiet.

Skreien var i Vinter overalt stor og fyldig. Af de faa Opgaver, der er indløbne, fremgaar, at Vægten af 100 sløiet samfengt Fisk gjennemsnitlig skal have været:

I Henningsvær	i Februar	335	Kgr.
- —	- Marts.	275	—
- —	- April	255	—
- Stamsund	- Januar	310	—
- —	- April	230	—
- Reine	- Januar og Februar	300	—
- —	- April	260	—

Disse Vægtopgaver kan imidlertid ikke lægges til Grund for nogen nøiagtig Beregning af Gjennemsnitsvægten, dertil udfordres en ganske anderledes regelmæssig Veining i de forskjellige Opsynsdistrikter. Fra Henningsvær opgives Linefisken at have veiet i Februar Maaned fra 363 til 403 Kgr pr. 100 Stykker, medens Garnfisken var adskillig lettere. Dette er modsat af det sædvanlige Forhold, men kan maaske forklares derhen, at Garnfisken er fanget paa Smaagarn nær Land, hvor den falder smaa, som Regel. Det beviser ogsaa, at der ikke har været større Tilsig af Skrei i den Tid; thi det er en Kjendsgjerning, at jo rigere Fiske, jo jevnere i Størrelse er Fisken. Leverens Fedtholdighed var større end i forrige Aar. Efter de fra flere Trandamperier indhentede Opgaver tør antages, at der gjennemsnitlig medgik 2.18 Hl. Lever til 1 Hektoliter Dampmedicintran. Rognpartiet blev usædvanlig stort i Forhold til Fiskepartiet. 1000 Fisk gav nemlig gjennemsnitlig 1.71 Hektoliter Rogn, medens det sædvanlige Resultat af de tidligere Lofotberetninger sees at have været omkring 1.30. I Aaret 1888 gik det dog op til 1.69; men Aaret forud var det nede i 1.06. Ved denne Beregning er taget Hensyn til Fiskepartiets Størrelse den Dato, da Forøgelsen af Rognpartiet ophører, hvilket ikke indtræffer paa samme Tid i de forskjellige Aar.

I Tabel 50 er anført det antagelige Udbytte af Fisk ved hver Uges Slutning i de sidste 5 Aar.

Tabel 50.

Maaned	Lofotfiskets Udbytte i Millioner.									
	1894.		1895		1896.		1897.		1898.	
	Datum.	Millioner.	Datum.	Millioner.	Datum.	Millioner.	Datum.	Millioner.	Datum.	Millioner.
Februar.	3	0.60	2	0.11	1	0.02	6	0.42	5	0.07
	10	1.08	9	0.30	8	0.16	13	1.12	12	0.18
	17	3.01	16	1.00	15	0.35	20	1.62	19	0.33
	24	4.11	23	2.77	22	0.98	27	3.15	26	0.77
	—	—	—	—	29	1.17	—	—	—	—
Marts.	3	5.72	2	5.03	7	2.60	6	5.07	5	2.55
	10	9 22	9	11.56	14	5.22	13	7.90	12	4.58
	17	12 05	16	19.97	21	8.90	20	12.05	19	6.28
	24	16.36	23	26.23	28	13.26	27	15.87	26	8.18
	31	18.57	30	30.78	—	—	—	—	—	—
April.	7	23.40	6	34 32	4	15.75	3	20.41	2	10.82
	14	26.50	13	37.30	11	17.00	10	23.51	9	12.04
	21	28.00	20	38.10	18	18.00	17	25.22	16	13.57
	28	28.50	27	38.60	22	18 00	24	25 80	23	14.75
									27	15.00

Tabel 51 viser Lofotfiskets Udbytte af de forskjellige Produkter gjennemsnitlig i 1881—1885 og 1886—1890 samt i de sidste 8 Aar.

Tabel 51.

Aar.	Lofotfiskets Udbytte. Ialt Fisk.	Heraf Klipfisk.	Heraf Tørfisk.	Hoveder.	Rogn.	Medicintran.	Tran.	Værdi i Millioner Kroner
	Millioner Stykker.				1000 Hektoliter.			
I Gjennemsnit 1881—1885 . .	23.7	20.2	3.5	17.3	28.4	3.23	16.5	5.80
I Gjennemsnit 1886—1890 . .	27.5	23.5	4.0	15.5	29.5	13.10	25.0	6.21
1891	21.0	18.9	2.1	16 8	19.6	18.20	14.1	6.68
1892	16.3	12.8	3.5	12.2	17,4	8.10	14.3	4.30
1893	27.0	23.2	3.8	17.7	31.1	18.60	19.5	6.00
1894	28.5	24.5	4 0	20.0	24.4	12.30	7.3	7.00
1895	38.6	31 4	7.2	28.9	42.0	12.30	3.8	6.90
1896	18.0	15.3	2.7	11.2	16.0	8.85	1.2	5.15
1897	25.8	19.1	6.7	13.5	27 1	18.26	3 8	5.26
1898	15.0	8.1	6.9	8.3	20.6	11.25	4.0	3.30

Fordelingen af det erholdte Kvantum paa de forskjellige Fiskedistrikter sees af Tabel 52.

Tabel 52.

Opsynsdistrikt.	Udbyttets Fordeling paa Opsynsdistrikterne. Fisk. Ialt.	Fisk. Garn.	Fisk. Line.	Fisk. Dybsagn.	Lever. Hektoliter. Ialt.	Lever. Hektoliter. Brugt til Medicintran.	Rogn, Hektoliter.	Millioner Hoveder. Til Guano.	Millioner Hoveder. Hjemsendt.
	1000 Stykker.								
Raftsundet	0.130	0.050	0.080	-	345	-	180	-	-
Brettesnæs, Skraaven .	0.170	0.080	0.085	0.005	340	200	134	0 1	-
Østnæsfjorden	0.575	0.200	0.375	-	1340	600	1210	0.1	0.4
Svolvær	0.090	0.070	0.020	-	220	[1])860	190	-	-
Kabelvaag og Storvaagen	0.015	0.010	0 005	-	55	[1])440	50	-	-
Ørsvaag, Ørsnæs, Hopen og Kalle	0.050	0.020	0.025	0.005	160	80	70	-	-
Henningsvær	1.130	0.450	0.590	0.090	2640	2520	2260	0.5	0.6
Stamsund og Stene . .	1.900	1.410	0.450	0.040	5090	5000	2300	0.8	0.5
Ure	0.800	0.300	0.500	-	1480	1290	1200	0.4	0.1
Balstad	2.200	0.480	1.720	-	5010	3600	3021	1.0	1.0
Nufsfjord	1.640	0.490	1.150	-	3300	1550	1820	1.2	0.4
Sund	1.900	0.800	1.060	0.040	3780	2260	2040	1.3	0.5
Reine	1.400	0.400	1.000	-	2950	2450	1700	0.9	0.2
Sørvaagen	3.000	0.100	2.900	-	5800	3660	4380	2.0	0.5
	15.000	4.860	9.960	0.180	32510	24510	20555	8.3	4 2

[1]) Endel Lever tilført fra andre Fiskevær.

Tabel 53 giver Oversigt over det procentvise Forhold mellem Udbyttet for de forskjellige Brug og Antallet af Fiskere ved disse.

Tabel 53.

Aar.	Forholdet mellem Brugenes Udbytte.					
	Garnbrug.		Linebrug.		Dybsagn.	
	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.	Fiskere.	Fisk.
	Procent.					
I Gjennemsnit 1871—1880	50.4	48.7	39.6	45.6	10.0	5.7
1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9
1891	44.5	46.8	47.4	48.1	8.1	5.1
1892	43.2	35.4	48.7	61.7	8.1	2.9
1893	42.8	40.3	49.5	55.8	7.7	3.9
1894	38.0	24.2	55.7	72.1	6.3	3.7
1895	26.3	16.4	66.7	79.2	7.0	4.4
1896	22.2	21.1	69.1	75.5	8.7	3.4
1897	28.9	29.3	62.7	68.5	8.4	2.2
1898	35.5	32.4	59.6	66.4	4.9	1.2

Som sædvanlig brugte Dybsagnfiskerne ogsaa tildels andre Redskaber.

Mandslotterne findes anført i Tabel 54.

Tabel 54.

Opsyns-distrikt.	Mandslotter for 1898, angivet i Kroner.									Anmærkning.
	Høieste.			Middels.			Laveste.			
	Garn.	Line.	Dybsagn.	Garn.	Line.	Dybsagn.	Garn.	Line.	Dybsagn.	
Brettesnæs, Skraaven	123	68	85	60	31	28	0	0	0	
Østnæsfjorden	100	120	-	80	60	-	30	20	-	
Svolvær	65	25	-	35	10	-	25	0	-	
Kabelvaag og Storvaagen	43	40	-	20	15	-	0	8	-	
Ørsvaag, Ørsnæs, Hopen og Kalle	180	210	50	105	90	30	30	30	20	Fortjeneste i Vestlofoten indbefattet.
Henningsvær	250	150	100	160	80	60	50	25	20	
Stamsund og Stene	400	220	100	200	90	50	85	9	0	
Ure	270	340	-	170	150	-	80	60	-	
Balstad	280	400	-	160	160	-	80	40	-	
Nufsfjord	400	500	-	240	230	-	120	160	-	
Sund	550	560	120	250	240	80	150	170	40	
Reine	400	350	-	200	200	-	150	150	-	
Sørvaagen	350	570	-	280	300	-	200	200	-	

Forholdet mellem Garn- og Linefiskernes Lotter synes at være nogenlunde ligelig i de Vær, hvor noget Fiske af Betydning foregik. Af det magre Udbytte i Østlofoten faldt mest paa Garnfolkene, hvortil Smaagarnfisket for endel bidrog.

Tabel 55 viser det gjennemsnitlige Fangstudbytte pr. Mand i Tiaaret 1881—1890 samt i de sidste 8 Aar.

Tabel 55.

Aar.	Gjennemsnitsudbytte pr. Mand.	
	Stykker Skrei.	Kroner.
I Gjennemsnit:		
1881—1890	856	203
1891	691	220
1892	540	143
1893	1012	225
1894	1017	250
1895	1189	212
1896	558	160
1897	824	168
1898	504	110

Den gjennemsnitlige Bruttolot pr. Mand kan vel ikke erindres tidligere at have været saa liden i Pengeregning, som i Vinter. Fisketallet pr. Mand var dog i 1864 lavere, det androg nemlig kun til 449; men med daværende høiere Priser kalkuleredes Lotten til 132 Kroner.

Det samlede Parti har siden 1859 kun i Aarene 1862 med 11½ Million og 1864 med $10^2/_{10}$ Million, været mindre end i Aar. Antallet af Fiskere var den Gang henholdsvis 20 864 og 22 726. I en Tidsperiode af 40 Aar er altsaa Lofotfisket i 1864 det mindste og indeværende Aars det næstmindste i Fangst forholdsvis efter Antal Fiskere. Der er forøvrigt en mærkelig Overensstemmelse mellem disse to Aar i alle Forholde. Veir, Vindretning, Luftens Temperatur, Fiskens Størrelse og Leverhol-

dighed, dens Gang, dens Forekomst i Østnæsfjorden og Raftsundet og dens Gydetid stemmer paafaldende.

Mangel paa Agn indtraf ikke i Vinter. Der var tilstrækkelig Tilforsel baade af Sild og Lodde, hvorpaa Priserne holdtes rimelige. Af saltet Skjæl skal der være tilført omkring 7 700 Kvarttønder, hovedsagelig fra Bergenskanten og for endel fra Namdalen og Nordland. Endskjønt der i Vestlofoten forbrugtes adskillig af denne Artikel, er det sandsynlig, at der blev gjenliggende noget usolgt. I Østlofoten var Agnforbruget lidet og paa Grund af den store Flytning vanskelig at opgive. I Vestlofoten andrager det til $35\frac{1}{4}$ Kroner pr. Mand. I det Hele kan formentlig Agnudgifterne anslaaes til 350 000 Kroner, eller omtrent 20 Kroner gjennemsnitlig for hver Linefisker. Hvad Fiskerne selv medbragte til Lofoten af Agn er heri medregnet.

Udbyttet blev som før bemærket meget ujevnt fordelt. Medens enkelte Fiskere i Vestlofoten fik pene Lotter kunde andre i Østlofoten ikke klarere Husleie og erholdte Varer.

---

c. Priser.

De ved hver Uges Slutning i Vinter noterede Priser i de forskjellige Vær findes anførte i Tabel 56.

Tabel 56.

Priser paa Fisk, Lever, Hoveder og Rogn

Ugen, som endte	Raftsundet.				Østnæs-fjorden.				Skraaven.				Svolvær.			
	F	H	L	R	F	H	L	R	F	H	L	R	F	H	L	R
Februar 5																
— 12					14—15		10		16				14			
— 19					15		10		14							
— 26					15—16		10		16		12					
Marts 5					15—18		10—14	6—8	16—17	20	12		16—18		12—14	10
— 12					16—18		12—16	8—10	16-17.7	20	13—18		17	20—25		8—10
— 19					16—17		12—16	8—10	16—17	20	13—17	8	17	20—25	15—16	8—10
— 26	17—20		16—18	14—15	17—18	25	15—18	8—10	17	25	14—17	8	17	20—25	16—18	8—10
April 2	19—21	*5—25	19—20		17—18	20—25	16—18	8—10	18	25	18	20—21	17		17—20	8—10
— 9	17—19		17—19		17—18	20—25	17—18	8—10	18		18	16—21	20		17—20	17
— 16	16—17		16		16		15						18		17—20	
— 23																
— 27																

Ugen, som endte	Vaagene.				Hopen.				Henningsvær.			
	F	H	L	R	F	H	L	R	F	H	L	R
Februar 5												
— 12	14—16		10—12									
— 19	14—16		10—12						10—15		10—12	
— 26	14—16		10—12		12—14		10—12		16		10—12	
Marts 5	14—16		10—12		15—17	15—20	10—12		16—17		10—13	
— 12	14—16		10—12		16—17	15—20	10—12		16—18	25—30	12—14	
— 19	14—16		14—15		16—17	15—20	10—12		16—18	30	13—15	
— 26					16—17	15—20	10—12		17—19	30	13—18	10
April 2	16—18		13—17		16		15		17—22	30	16—19	20—25
— 9	18—19		14—16		16—17	15—20	20	21	19—20	30	16—20	23
— 16	18—19		14—16						16—18	30	16—18	
— 23												
— 27												

Anm. Tallene betegner:
For Fisk (F) Kroner pr. 100 Stykker
» Lever (L) — » Hektoliter.
» saltet Rogn (R) — » Hektoliter.
» Hoveder (H) Øre » 100 Stykker.

*) 5 løs, 25 saltet.

ved hver Uges Slutning 1898.

Stamsund.		Ure.		Balstad.		Nufsfjord.		Sund.		Reine.		Sorvaagen.	
F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H	F	H
L	R	L	R	L	R	L	R	L	R	L	R	L	R
16										17			
				10									
15—16.5	15	15—16	20							17			
10—12		10—11		10						10—12			
10—16	10—20	14—15	20	12—16						16.5—17			
8—12		10—11		10—12						12		10—12	
14—17	15—20	14—15	20—25	15—16	20	15—16	20—25	16		17	25—30	16—17	
10—12		10—12		9—12		10—12		10—12		10—12		10—12	
14—17.5	20	16—17	20—25	15—17	20	16	20—25	16—17	25—30	16—17	20—25	16—17	20—25
10—16		18—20		12—15		12—14		13—15		10—14		11—12	
16—18	20	16—17	25—30	16—18	15—20	16—18	15—25	16—18	25—30	16—17		17—18	20—25
12—16		12—14		13—15		13—15		12—16		12—14		12—15	
16—17.5	20	16—17	20—25	16—18	15—20	13—15		16—17	25—30	16—17		17—18	20—25
14—17		13—15	8—10			12—15		13—15	10—12	12—14	8—10	12—15	
14—18	20—25	17—18	20—25	16—18	15—20	17—19		13—19	25—30	17.5—19		17—19	20—25
15—17		17—19		13—16		16—18		12—17	8—10	16—19	8—10	12—15	
17—20	20—25	18—20	25—30	16.5—20	20—25	17—19		17—19.5	25—30	18—19		18—20	20—25
16—23		18—20		15—20	7	17—19		16—20		16—18	6	16—19	
15—20	20—25	18—19	30—35	17—20	15—30	16—18		16—20	25—30	19—21		17—19.5	25—30
18—23	18—24	18—20	20—25	17—21		16—19		14—22	2	16—19		17—20	20—24
17—20	25	17—19	30—35	17—20	15—30	16—18		16—18	25—30	17—18		17—19	25—30
19—23		18—20		16—20		15—17		15—18		16—18		16—18	
16—19		17—17.5	30—35	16—19	15—30	16—17		16—18	25—30	16—18		16—18	25—30
16—22		16—17	24—25	15—18	18—25	16—17	18—20	16—18	18—20	15—18		16—17	20—25
				16—17	15—30	15—16		15—16		16—17		16—17	25—30
				16	15—21	16—17	18—20	16—18	18—20	10—12		14—15	18—24

Gjennemsnitsprisen paa de forskjellige Fiskeprodukter samt paa Agn viser Tabel 57.

Tabel 57.

Opsynsdistrikt.	Gjennemsnitspriser i 1898 angivet i Kroner.												
	Fisk.						Agn.						
	Garn.	Liner.	Dybsagn.	Fersk Lever.	Saltet Rogn.	Hoveder.	Fersk Sild.	Saltet Sild.	Skjæl.	Saltet Skjæl.	Løs Rogn.	Lodde.	Saltet Sprutlever.
	pr. 100 Stkr.			pr. Hektoliter.	pr. Hektoliter.	pr. Hundrede.	pr. Hektoliter.						
Østnæsfjorden . .	18.0	16.5	15.0	15.5	18.0	0.23	5.0	—	—	42.0	9.0	—	—
Skraaven	17.5	16.0	15.0	13.0	20.0	0.20	5.0	—	—	—	—	—	—
Svolvær	17.2	16.5	—	16.5	17.0	0.22	5.0	—	—	36.0	10.0	—	—
Vaagene	17.1	15.4	—	13.0	23.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Hopen	16.5	15.5	14.0	16.0	20.0	0.18	—	—	—	—	—	—	—
Henningsvær . . .	19.0	18.0	17.0	15.0	23.0	0.30	7.5	4.0	—	25.0	7.0	14.0	14.0
Stamsund	17.1	15.8	15.0	16.2	23.0	0.20	8.0	11.0	—	30.0	5.0	10.0	—
Ure	16.8	16.1	—	15.5	23.0	0.25	8.0	10.0	—	32.0	—	10.0	15.0
Balstad	18.2	15.6	—	14.8	18.5	0.20	8.0	6.0	—	27.0	—	10.0	12.0
Nufsfjord	17.2	15.7	—	15.6	20.0	0.22	5.0	—	—	36.0	—	—	—
Sund	17.8	15.7	15.0	15.8	19.0	0.27	5.0	—	—	36.0	10.2	—	—
Reine	18.0	17.0	—	14.0	18.0	0.18	4.5	8.0	—	—	—	6.0	15.0
Sørvaagen	18.0	16.5	—	14.0	18.0	0.20	5.0	8.0	—	—	—	6.0	15.0

Til Sammenligning anføres i Tabel 58 Fiskepriserne i de forskjellige Vær siden 1891.

Tabel 58.

Fiskevær.	Gjennemsnitsprisen af Fisk (Kr. pr. 100) i Aaret							
	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Raftsundet	—	21.0	—	17.6	15.0	—	—	—
Østnæsfjorden	26.8	20.4	20.0	22.0	14.0	21.5	—	17.0
Skraaven	27.5	21.2	18.9	21.0	14.3	22.0	16.5	16.8
Svolvær	26.5	21.0	18.5	22.5	14.0	21.5	16.5	17.0
Vaagene	24.8	21.0	18.2	20.0	14.2	21.0	16.0	16.0
Hopen	27.0	22.0	18.9	20.5	14.6	21.0	16.0	16.0
Henningsvær	27.5	21.8	18.5	19.8	15.0	22.0	15.6	18.0
Stamsund	23.6	21.5	18.0	19.7	15.0	20.6	16.2	16.4
Ure	22.5	21.2	17.0	20.0	14.0	19.8	16.1	16.3
Balstad	24.5	21.5	16.2	20.3	12.5	19.5	16.0	16.2
Sund og Nufsfjord	22.8	21.4	16.3	18.5	13.6	19.5	16.2	16.1
Reine og Sørvaagen	24.0	20.4	16.2	19.5	12.8	19.6	16.1	16.8

De af Opsynsbetjentene indsendte Opgaver over Leverholdigheden til de forskjellige Tider er anforte i Tabel 59 pr. Tiendedels Hektoliter.

Tabel 59.

Ugen, som endte.	Raftsundet.	Østnæsfjorden.	Skraaven.	Svolvær.	Vaagene.	Hopen.	Henningsvær.	Stamsund.	Ure.	Balstad.	Nufsfjord.	Sund.	Reine.	Sørvaagen.
Februar 5te	—	—	38	30	—	—	30	30	30	30	30	30	30	30
			45	0			0	0	35	0	35	35	35	35
— 12te	—	40	38	40	30	—	30	30	35	33	30	30	35	30
		0	45	0	40		30	33	40	38	35	35	40	35
— 19de	—	38	40	—	30	30	30	30	35	38	30	30	35	30
		0	45		40	35	35	35	40	40	40	35	40	35
— 26de	—	0	40	—	30	35	30	30	35	33	38	35	42	35
		40	45		40	40	35	35	40	38	40	38	—	40
Marts 5te	—	0	40	35	30	35	40	39	35	40	35	35	40	40
		50	45	45	40	40	40	43	45	45	38	38	42	45
— 12te	—	45	40	35	30	35	40	39	35	40	38	38	42	40
		50	50	45	40	40	45	43	45	45	42	45	44	45
— 19de	0	40	45	38	30	35	40.	42	35	40	40	38	42	40
	50	45	55	48	40	40	45	47	45	45	50	45	44	45
— 26de	47	40	50	40	30	40	50	50	35	40	40	50	45	45
	50	45	60	50	40	45	50	55	45	45	50	58	45	53
April 2den	48	40	50	50	40	50	55	50	45	40	42	50	45	50
	50	45	60	60	50	50	75	55	55	45	53	58	50	60
— 9de	—	40	—	50	40	40	70	50	50	45	66	52	45	60
	50	50	60	60	50	45	75	55	60	50	70	65	50	70
— 16de	—	—	—	—	40	—	70	55	55	55	67	58	55	60
					50		75	60	65	65	72	65	60	70
— 23de	—	—	—	—	—	—	—	55	60	60	68	60	55	70
								60	70	65	72	70	60	70
— 27de	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	—	70
										65				70

Tabel 60 angiver for de sidste 10 Aar Gjennemsnitsværdien af den sløiede Fisk og Fisken i rund Tilstand.

Tabel 60.

Aar.	Gjennemsnitspris.	
	Sløiet.	Rund.
	Øre pr. Stykke.	
1888	17.7	23.3
1889	27.0	34.1
1890	20.5	24.2
1891	26.5	31.7
1892	21.4	26.4
1893	17.1	22.3
1894	20.0	24.6
1895	14.0	17.8
1896	21.1	28.6
1897	15.5	20.4
1898	16.6	22.0

d. Redskaberne vedkommende.

Redskabstabet anslaaes til 250 000 Kroner, hvoraf falder paa Garnene 50 000 Kroner og paa Linerne 200 000 Kroner. Slitagen formenes at kunne ansættes til 300 000 Kroner, hvoraf Halvdelen paa hvert Brug. De Opgaver, hvorefter denne Beregning er foretaget, er dog meget ufuldstændig. I Vestlofoten tabtes paa Grund af stærk Strømsætning adskillige Redskaber. I Østlofoten var Tabet ubetydeligt.

VIII. **Udvalgene vedkommende.**

Som første Skridt til Gjennemførelse af den nye Lov foretoges i Marts Maaned de i samme paabudte Valg paa Tilsynsmænd og Udvalgsmedlemmer med Suppleanter i alle Opsynsdistrikter, undtagen Raftsundet. Valgene forløb overalt i god Orden og under megen Tilslutning.

Til Udvalgsmedlemmer valgtes:

I Skraavens Opsynsdistrikt.
Garnbruger Christen Falch, Skaanland, af Steigen.
Linebruger Peder Andreasen, Hesten, af Lødingen.

I Østnæsfjordens Opsynsdistrikt.
Garnbruger Mathias Olsen, Skar, af Ofoten.
Linebruger Edvard Nordby af Tromsø.

I Svolvær Opsynsdistrikt.
Garnbruger Brede Heide, Tovik, af Trondenæs.
Linebruger Anton Nilsen, Dal, af Svolvær.

I Vaagens Opsynsdistrikt.
Garnbruger Hans Kristensen, Einmo, af Næsne.
Linebruger Martin Jacobsen af Kabelvaag.

I Hopens Opsynsdistrikt.
Garnbruger Hans Henriksen, Nordstrøm, af Sørreissen.
— Lars Lynghaug af Vefsen.
Linebruger Dankert Larsen, Hohnsnes, af Hadsel.
— Anton Johansen af Hadsel.

I Henningsvær Opsynsdistrikt.
Garnbruger John Lind Johansen, Aarsten, af Ibestad.
— Anders J. Ophaug af Ørlandet.
Linebruger Ole Paasche af Tjøtø.
— Søren Hansen, Dalen, af Ibestad.

I Stamsunds Opsynsdistrikt.
Garnbruger Jens Johnsen, Hjartland, af Stamnes.
— Peder C. Johannesen af Hemnes.
Linebruger Lars Fjelde af Stamsund.
— Andreas Tobiasen, Lillesæther, af Steigen.

I Balstad Opsynsdistrikt.
Garnbruger Haagen Pettersen, Hag, af Buksnes.
— Johan Karlsen, Øisund, af Melø.
Linebruger Hagbarth Høidahl, Sund, af Buksnes.
— Peter Nicolaisen, Igerø, af Vegø.

I Sunds Opsynsdistrikt.
Garnbruger Ole Jacobsen, Engen, af Melø.
— Jens Johannesen, Næs, af Flakstad.
Linebruger Enok Hansen, Haug, af Buksnes.
— Hans Jensen, Løbak, af Steigen.

I Reine Opsynsdistrikt.
Garnbruger Kristian Mathisen, Aakvig, af Tjøtø.
— Peder Rask, Tværvig, af Beieren.
Linebruger Edvard Jeremiassen, Rønvik, af Rødø.
— Johan Johnsen, Halsøen, af Vefsen.

Dernæst bestemtes de i Lovens § 5 foreskrevne Grændser mellem de forskjellige Opsynsdistrikters Fiskehav, hvilket Arbeide udførtes ved Hjælp at leiet Dampskib, og medtog en Tid af ca. otte Dage. Resultatet foreligger i nedenstaaende Plakat:

Fiskehav-Grændser

mellem Opsynsdistrikterne i Lofoten

i Henhold til Lov af 6te August 1897 § 5 og 14.

1. Grændsen mellem Raftsundet og Fællesdistriktet (Skroven, Østnæsfjorden, Svolvær og Vaagene).	Bestemmes senere.
2. Grændsen mellem Fællesdistriktet (Skroven, Østnæsfjorden, Svolvær og Vaagene) og Hopens Distritkt.	

3. Grændsen mellem Hopens og Henningsværs Distrikter:
En ret Linie fra Land i Retning Syd til Øst eller Peiling Nord til Vest efter Med:
«Østre Ende af Bindingsøen i Sigeflauget.»

4. Grændsen mellem Henningsvær og Stamsunds Distrikter:
En ret Linie fra Land i Retning Syd halv Vest eller Peiling Nord halv Øst efter Med:
«Kløvkollen i vestre Kant af Hornsryggen, hvor Varde senere vil blive anbragt».
NB. Paa Fiskebanken «Olan» angives Grændsen ved Krydsmedene Snetinden i vestre Kant af Kalrøre og Kjølpesnæsryggen midt mellem Æsoerne.

5. Grændsen mellem Stamsund og Balstads Distrikter:
En ret Linie fra Land i Retning Syd eller Peiling Nord efter Med:
«Høieste Top af Bukholmen midt i Klømmerflauget».

6. Grændsen mellem Balstads og Sunds Distrikter:
En ret Linie fra Land i Retning Syd halv Øst eller Peiling Nord halv Vest efter Med:
«Østre Hammer paa Strømøheien i vestre Kant af Fjeldet «Andopshesten», ogsaa kaldet «Løven».

7. Grændsen mellem Sunds og Reines Distrikter:
En ret Linie fra Land i Retning Syd til Øst eller Peiling Nord til Vest efter Med:
«Skjeltinden mod vestre Kant af Solbjørntinden».

Samtlige Grændselinier gaar saa langt ind i Vestfjorden som der er Fiskehav.

Svolvær den 25de Marts 1898.

Rich. Hansen.

De to østligste Grændser kunde, paa Grund af Udvalgsmedlemmernes Fraflytning, ikke bestemmes denne Vinter.

Havdeling mellem Garn- og Linebrugere blev foretagen i Balstads, Sunds, Reine og Stamsunds Opsynsdistrikter; men kan kun siges at have virket i de to førstnævnte Distrikter, eftersom Vedtægterne for Reine og Stamsunds Vedkommende traadte i Kraft mod Fiskets Slutning.

Balstads Fiskehav deltes i tre Teige, med Linehav østligst og vestligst samt Garnhav i Midten, hvilket efter Fiskeværenes Beliggenhed formenes at passe godt. De der benyttede Med er nogenlunde skarpe og godt synlige. Angaaende Delingen hørtes ingen Misnøie.

Havdelingen i Sunds Opsynsdistrikt gjælder kun en Grændse over Sundsstrømmen, hvorved de to Trediedele af den saakaldte «Islænding» er udlagt til Linehav. Om denne Deling har en Del af de tilflyttede Garnfolk udtalt sig misbilligende. Resultatet af samme i Form af lang-

varigt godt Fiske paa Sundsstrømmen, og andre ligesaa kompetente baade Garn- og Linefiskeres Bedømmelse taler imidlertid kun til Fordel for Delingen, naar der skal hensees til det Store og Hele. Det skal saaledes vanskelig med Rette af nogen kunne paastaaes, at Udbyttet af nævnte Fiske, om de der ansamlede ca. 250 Garnbade var given Anledning til at uddynge sin store Redskabsmasse i en saadan trang Fjord, var bleven saa stort og saavidt jevnt fordelt, som det blev. De flestes Mening er iallefald, at Fisken da i Løbet af ganske kort Tid var bleven stormet ud fra Strømmen, til stort Tab for Linebrugerne, hvoraf mange med sine smaa Baade ikke var rustet til at deltage i et Vestlofotfiske paa almindeligt Hav, og maaske til ringe Fordel for Garnbrugerne.

Om Havdelingen i sin Almindelighed kan berettes, at der overalt blandt Linefiskerne var afgjort Ønske om dens Indførelse Garnfiskerne indrømmede ogsaa for en stor Del, at Kravet fra Linefiskernes Side var berettiget; men mange frygtede for, at Vanskelighederne ved Overholdelsen vilde blive for store, og lede til Overtrædelser med derpaa følgende Retstvistigheder. Disse Betænkelig heder ytrede sig især der, hvor Fiskeriet tildels drives langt fra Land og de bestemte Med i mindre sigtbart Veir kan være utydelige.

I andre Distrikter var der Enighed om at forsøge Deling, idet man gik ud fra, at der i Tilfælde, ved Konduite fra Tilsynsmændenes Side, maatte kunne skjelnes mellem tilfældige og forsætlige Overskridelser af Havgrændserne. Opnaaelse af Forbedring i de bestaaende mislige Forholde med Hensyn til de forskjellige Brugs Sammenvikling og deraf følgende Redskab- og Fangsttab, ansaaes at være af saa stor Betydning, at det for Haanden værende Middel burde prøves.

At man ved at experimentere med Havdeling paa de Steder, hvor Forholdene ikke stiller sig altfor ugunstige derfor, maa kunne komme til et Resultat, omend dette ikke i alle Henseender kan blive paalidelig, hverken paa et eller 2 Aar, synes at være trolig. Fiskerne maa derfor ikke være altfor snar i sin Dom om det der foretages, selv om det tildels kan se ud, som om der lægges Hindringer i Veien for den tilvante Frihed. Man faar erindre, at der arbeides til Løsning af et Spørgsmaal, som i lang Tid har været oppe, og udelukkende med Ophjælp af Fiskeriet for Øie. At der i Begyndelsen muligens foretages flere Ændringer i de besluttede Havdelinger maa heller ikke vække stor Forundring. Man har jo, ihvertfald i Vestlofoten, ingen Erfaring at bygge paa. Efterhvert som denne indvindes, maa der kunne indtræde mere Stabilitet, enten i Retning af Bibehold eller hel Forkastelse af disse.

Med Hensyn til Redskabers Mærkning og Belastning fattedes der i Vestlofoten Beslutninger, og vil der sandsynligvis til næste Vinter, saasnart Konference med Udsalgene i Østlofoten er foregaaet, blive givet Vedtægter desangaaende.

Udførselsværdier.

Udførselsværdierne for de sidste 5 Aar findes anførte i Tabel 61, der grunder sig paa Opgaver, som velvilligen er meddelte af Oldermanden for de kontorske Handlende i Bergen.

Tabel 61.

Fiskeriprodukter.	Vægt eller Maal.	Udførselsværdierne.				
		1893.	1894.	1895.	1896.	1897.
Klipfisk	pr. 20 kg.	6.00	5.10	5.75	7.00	5.10
Rundfisk.	—	6.00	7.25	8.00	10.50	7.00
Længer	—	8.00	8.50	9.00	9.50	8.00
Rødskjær: Torsk	—	7.50	6.25	7.50	8.50	8.00
— : Hyse	—	3.00	3.50	3.00	3.50	3.50
— : Brosme. . . .	—	4.25	5.00	5.25	5.25	5.00
Titling: Torsk	—	6.00	8.00	9.00	8.50	7.50
— : Hyse	—	4.50	3.70	5.00	5.00	5.00
— : Brosme.	—	4.00	3.70	4.00	4.00	3.50
Storsei: 1ste Sort	—	4.50	4.20	4.25	4 20	4.50
— : 2den Sort. . . .	—	3.40	3.00	3.25	3.20	3.50
Middelsei	—	3.50	3.20	3.25	3.20	3.50
Smaasei	—	2.80	3.00	3.00	2.70	3.00
I Gjennemsnit alle Sorter Sei	—	3.50	3 40	3.40	3.40	3.75
Dampmedicintran.	pr. Td.	40.00	60.00	115.00	koldklaret 140.00	60.00
					uklaret 125.00	50.00
Raa	—	32.00	43.00	110.00	110.00	55.00
Tran, blank	—	30.00	33.00	80.00	75.00	45.00
— brunblank	—	28.00	31.00	50.00	62.00	37 00
— brun.	—	24.50	25 00	34.00	30.00	25.50
Rogn: 1ste Sort	—	26.00	36.00	26.00	40.00	28.00
— : 2den Sort	—	16.00	26.00	16.00	30.00	20.00
— : 3die Sort	—					10.00
Sortimenter af Rogn resp. .	—				2/5 & 3/5	1/3.1/2.1/6.

Torskefiskerierne i Tromsø og Nordlands Amter udenfor Opsynsdistriktet i Lofoten.

Efter Opgave fra de respektive Lensmænd er i Løbet af Vinteren 1898 i nedenstaaende Præstegjeld opfisket:

Tab. 62.

Fiskedistrikt.	Brug G/L D	Antal Mand.	Antal Kjøbefartøier.	1000 Fisk. Ialt.	Deraf Klipfisk.	Deraf Tørfisk.	Hektoliter. Lever.	Damp-Medicin-tran.	Rogn.	Pris F/L R
Værø	0/172	—	1	315	15	300	198	170	340	19/12—13
Røst	116/26	—	11	675	160	515	400	402	800	16—19/10—15
Dverberg	50/58	—	—	125	28	97	186	167	265	15—17/12—16 Desuden 120000 Stk. Sei.
Øksnæs	91/219	1682	7	220	84	136	300	162	460	16—20/10—13 18
Bø	91/60	—	3	405	40	365	410	200	375	15—18/10—14 18 Heri medregnet Udbyttet af Skraapfisket til 20/5
Hadsel			Intet Skreifiske foregaaet.							
Gimsø	32/58	560	—	9	—	9	8	6	7	
Borge	119/5	804	—	110	—	110	375	24	140	18—19/12—16 Desuden 38000 Stkr. Sei.
Ydersiden	499/595	—	—	1859	327	1532	1877	1131	2387	

Lødingen	Ingen Beretning modtaget.									
Hammerø	Do.									
Folden	Intet Skreifiske foregaaet.									
Steigen	Do.									
Gildeskaal	0/57	—	—	25	7	18	34	14	29	18/10—12
Melø	15/0	30	—	10	—	10	20	—	10	
Rødø	45/53	—	5	120	34	86	300	—	200	18.5/12 17
Lurø	31/177	811	—	164	17	147	360	—	200	
Næsne	14/10 8	—	3	42	23	19	100	—	40	13—18
Herø	26/24	—	3	115	26	89	—	67	182	14—15/10—12 22
Vegø	4/0	24	—	18	—	18	42	—	23	20/18 23
Øvrige Nordlands Amt	135/321 8	—	11	494	107	387	856	81	684	
Skjærvø	Ingen Beretning modtaget.									
Karlsø og Helgø	65/145	—	—	210	—	210	180	—	20	15/8—10 18 Vaarfisket til 19/5 medregnet.
Lyngen	Intet Skreifiske foregaaet.									
Berg	45/730	3000	21	1550	1350	200	300	1200	1500	16/14 15 I Fisket deltog ogsaa 4 Skøiter og 5 Dampskibe med 90 Mand.
Lenvik	Ingen Beretning modtaget.									
Tranø.	Intet Skreifiske foregaaet.									
Bjarkø	10/68	254	—	84	58	26	70	81	165	
Trondenæs	0/41	125	—	13	9	4	5	20	10	15/11 15
Tromsø Amt	120/984	—	21	1857	1417	440	555	1301	1695	

Rubrikken «Brug» betegner Tallene over Stregen, Garnbaade (G.), under Stregen Linebaade (L.) og efter Stregen Dybsagnsbaade (D.).
Anm. Dampmedicintranen er ikke indbefattet i Leverpartiet.

Lofotfiskernes Selvhjælpskasse.

Interessen for Selvhjælpskassen er fremdeles blandt Fiskerne saare liden. Vistnok var det iaar knapt om Penge paa Grund af det i det hele taget mislige Fiske; men det Bidrag, der kræves, for at man kan blive Medlem af Kassen, 20 Øre nemlig, er jo paa den anden Side saa ubetydeligt, at det trygt tør paastaaes, det er Mangelen paa Interesse og det rette Syn for denne udelukkende til Bedste for Fiskerne arbeidende Sag, som er den væsentligste Aarsag til den ringe Deltagelse.

Selvhjælpskassens Kapital udgjorde den 1ste Januar 1898 Kr. 23 471,32. Heraf udgjorde Kr. 16 233,88 Grundfondet, Kr. 2 000,00 horte til Uddelingsfondet og Kr. 5 237,44 til Reservefondet.

Regnskabet for 1897 er revideret af den extraordinære Dommer ved Lofotfiskeriet Overretssagfører N. J. Haugen sammen med Tillidsmændene Peder Carlsen af Steigen og Benjamin Tomassen Femrits af Gildeskaal samt Tillidsmandssuppleant Andreas Nielsen Vaag af Tjøtta. Revisionen havde intet at bemærke ved Regnskabet.

Under Lofotfisket iaar blev til Selvhjælpskassen indbetalt følgende Beløb:

I Skraaven ved Opsynsbetjent H. Olsen Kr. 12,20; i Svolvær ved Opsynsbetjent L. Forsaa Kr. 3,65 og ved Opsynsmandskaberne paa Marinen Kr. 5,40; i Kabelvaag ved Opsynsbetjent H. Jacobsen Kr. 2,25; i Henningsvær ved Opsynsbetjent Olaf Olsen Kr. 7,80 og ved Johan Abrahamsen Kilvær af Tjøtta Kr. 0,60; i Stamsund ved Opsynsbetjent G. Pleym Kr. 12,35 og ved Fuldmægtig Østensvig Kr. 2,90; i Ure ved Opsynsformand H. Forsaa Kr. 4,10; i Mortsund og Balstad ved Opsynsbetjent S. Riise Kr. 24,15; i Sund ved Opsynsbetjent E. Caroliussen Kr. 22.15 og ved Opsynsbetjent M. J. Wik Kr. 5,00; i Reine ved Opsynsbetjent E. Borgen Kr. 10,70; i Sorvaagen ved Underbetjent H. Mørck Kr. 22,38; i Tind ved A. E. Førde Kr. 4,70. Derhos er indsendt fra Tillidsmand Hans Mikal Johansen Dyrstad af Ibbestad Kr. 1,45 og fra Tillidsmand Mathias Olsen Skar af Ofoten Kr. 2,20 samt fra L. D. Sareussen Roglen Kr. 0,20. Hertil kommer Renter i Kristiania Bank og Kreditkasse for 1897 med Kr. 357,40 og 5 pCt. Renter af Pantobligation

(Kr. 13 000,00) i Rosteds Gade No. 7 i Kristiania med Kr. 650,00 samt Indtægter af bjergede Redskaber under Lofotfisket Kr. 640,10. Som Gave til Selvhjælpskassen har Konsul Bernhard Brons i Emden atter iaar gjennem Kommandørkaptein C. Knap indsendt Kr. 100,00, hvilke han beder modtagne som et Bevis paa tysk Symyathi for de stammebeslægtede Nordmænd og for de kjække norske Fiskere.

Den samlede Indtægt udgjør altsaa Kr. 1 891,77.

Paa Grund af det i Vinter som Følge af det mislige Fiske høist ubetydelige Salg af Lodder er der givet Henstand til i Slutningen af Fisket i 1899 med Bortlodningen af Selvhjælpskassens tvende Malerier.

Som Understøttelse er udbetalt Kr. 200,00 gjennem Lensmanden i Flakstad til den i April d. A. for Sund omkomne Anton Johansen Sælfjord af Flakstads efterladte Arvinger, nemlig hans Forældre. Desuden er betalt for en Regnskabsbog Kr. 1,80, hvorefter den samlede Udgift bliver Kr. 201,80.

Nettoindtægten bliver saaledes Kr. 1 689,97.

Selvhjælpskassens Kapital vil altsaa ved Aarets Udgang være Kr. 25 161,29. Heraf haves som Pantobligation i Rosteds Gade No. 7 i Kristiania Kr 13 000,00, paa Kontrabog i Kristiania Bank og Kreditkasse Kr. 11 855,37 og i Kasse hos Opsynschefen Kr. 0,92. Hvad der mangler, nemlig Kr. 325,00, skal som Renter af Pantobligationen for 2det Halvaar 1898 først indbetales den 11te December d. A.

INDHOLD.

P. J.-N.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

2DET HEFTE * 1898

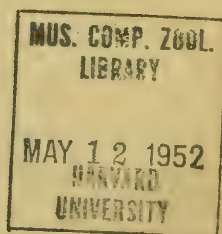
---

1. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om Vinter- og Vaarfisket i Finmarken 1898.
2. **Do.** Beretning om Sommer- og Høstfisket i Finmarken 1898.
3. **Beretning** om Skreifisket i Tromsø Amt 1898.
4. **Do.** om Skreifisket i Nordlands Amt udenfor Lofotens Opsynsdistrikt i Opsynstiden (herom se 1ste Hefte) 1898
5. **Do.** om Skreifisket i nordre Trondhjems Amt 1898.
6. **Do.** om Skreifisket i søndre Trondhjems Amt 1898.

(3–6: Væsentlig efter Lensmændenes Opgaver ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl.)

7. **Fogden i Nordmøre:** Beretning om Skreifisket i Nordmøre 1898.
8. **Fogden i Romsdal:** » » » i Romsdals Fogderi 1898.
9. **Byfogden i Aalesund:** » » » i Søndmøre 1898.
10. **Fiskeriinspektør Sørensen:** Beretning (i Uddrag) om hans Virksomhed i 1898.

KRISTIANIA.

W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB

1899.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

2DET HEFTE 1898

1. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om Vinter- og Vaarfisket i Finmarken 1898.
2. **Do.** Beretning om Sommer- og Høstfisket i Finmarken 1898.
3. **Beretning** om Skreifisket i Tromsø Amt 1898.
4. **Do.** om Skreifisket i Nordlands Amt udenfor Lofotens Opsynsdistrikt i Opsynstiden (herom se 1ste Hefte) 1898
5. **Do.** om Skreifisket i nordre Trondhjems Amt 1898.
6. **Do.** om Skreifisket i søndre Trondhjems Amt 1898.

(3–6: Væsentlig efter Lensmændenes Opgaver ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl.)

7. **Fogden i Nordmøre:** Beretning om Skreifisket i Nordmøre 1898.
8. **Fogden i Romsdal:** » » » i Romsdals Fogderi 1898.
9. **Byfogden i Aalesund:** » » » i Søndmøre 1898.
10. **Fiskeriinspektør Sørensen:** Beretning (i Uddrag) om hans Virksomhed i 1898.

KRISTIANIA.

W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB

1899.

Beretning om Skreifisket søndenfor Stat er indtaget med Fiskeriinspektør Buvigs øvrige Beretninger i 3 Hefte 1898.

Fra
Amtmanden i Finmarkens Amt.

Beretning

om Vinter- og Vaarfisket i Finmarken 1898.

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning om Vinter- og Vaarfisket inden Finmarkens Amt i Aaret 1898.

Lodden stødte under Land for Vestfinmarken i 1ste Halvdel af Marts og for Østfinmarken til forskjellige Tider fra sidste Halvdel af Februar og Begyndelsen af Marts, men idethele ujevnt, i Varangerfjorden kom den saaledes ikke under Land. Den forsvandt i Vestfinmarken i sidste Halvdel af April og for Østfinmarkens Vedkommende henimod Slutningen af Mai og Begyndelsen af Juni.

I Østfinmarken opgives større Fisketyngde at have stødt under Land for de vestlige Værs Vedkommende i Midten af April og 1ste Halvdel af Mai, østover senere, og forsvandt fra de fleste Vær omkring Midten af Juni. Fra Lebesby Opsynsdistrikt opgives, at Fisk har været tilstede fra Aarets Begyndelse.

I Vestfinmarken opgives større Fisketyngde at have stødt under Land i sidste Halvdel af April Maaned; men forsvandt i Midten og Slutningen af Mai.

Kobben viste sig forskjellige Gange under Loddetiden, endog saa langt vest som til Ingø, og øvede en forstyrrende Indflydelse paa Fisket.

I Vinteren 1897—98 har der ogsaa for Kjelvik og Honningsvaagene, Lebesby og Kjøllefjord samt Finkongkjeilen foregaaet endel Fiske.

Efter de modtagne Opgaver udgjorde Antallet af de under Fisket Forulykkede 11.

Tælling af Fiskere, Baade og Fartøier fandt Sted den 14de Mai.

Nedenstaaende Tabel viser Fordelingen af den fiskende Almue og Baadene paa de forskjellige Vær inden Finmarken paa Tællingsdagen.

Fiskevær.	Mænd.	Baade.	Fiskende fra Fartøi.	Udlændinge.
Loppen—Øxfjord	309	98	»	»
Hasvik, Brevik, Sørvær	417	124	»	1
Galten, Sandø	149	44	»	»
Medfjord	282	76	»	»
Kvalsund	124	47	»	»
Hammerfest Herred iøvrigt	296	72	»	»
Hammerfest By	48	18	»	»
Rolfsø	743	180	»	»
Ingø	1 345	326	»	»
H elmsø	281	75	»	»
Havøsund, Maasø	163	64	»	»
Gjæsvær	299	78	»	»
Skarsvaag og Opnan	97	32	»	»
Nordre og søndre Honningsvaag samt Kamøvær	768	209	»	»
Kjelvik—Helnæs	933	245	»	2
Sværholt	130	36	»	1
Kjøllefjord	490	106	»	»
Skjøtningberg	454	108	»	»
Dyfjord, Brændgam	81	31	»	»
Tømmervik og Godvik	128	45	»	»
Torskefjord og Lebesby	36	10	»	»
Mehavn	1 120	226	12	»
Gamvik, Stenvaag og Indre Tanen	704	180	»	»
Finkongkjeilen og Losvik	729	191	12	»
Berlevaag	550	139	»	»
Baadsfjord og Makur	466	96	»	»
Syltefjord	135	31	»	»
Havningberg med Finviken	343	96	»	»
Persfjord og Smaaværene	13	4	»	»
Vardø By	1 239	326	12	7
Kiberg	752	220	»	131
Kramvik	55	16	»	»

Fiskevær.	Mænd.	Baade.	Fiskende fra Fartøi.	Udlændinge.
Lille Ekkerø	5	2	»	»
Store Ekkerø	33	12	»	»
Vestre Jacobselv	74	28	»	1
Nordvaranger Herred forøvrigt . . .	136	43	»	4
Vadsø By.	111	36	23	3
Næsseby	171	63	»	»
Bugønæs	30	13	»	»
Grændse—Jacobselv	5	2	»	»
Sydvaranger Herred forøvrigt . . .	20	8	»	»
Ialt	14 155	3 756	59	150
Af disse var udrustede:				
med Garn.	142	42	»	»
» Line	4 900	1 329	»	»
» Dybsagn	134	37	»	»
» — og Line	1 336	358	»	»
» alle Redskaber	7 643	1 990	»	»

De paa Tællingsdagen i Finmarken værende Fiskere og Baade var fra:

Hjemsted.	Mænd.	Baade.	Hjemsted.	Mænd.	Baade.
Bergen.	12	2			
Aalesund , ...	227	34	Vadsø By	259	87
Kristiansund.	14	1	Trondhjems Stifts Landdistrikt . . .	44	5
Trondhjem	5	4	Bindalen	12	1
Bodø By	34	4	Brønø	96	22
Tromsø By	121	24	Vægø	53	18
Hammerfest By. . . .	87	27	Tjøtø og Vivelstad. .	138	44
Vardø By.	429	119			

Hjemsted.	Mænd.	Baade.	Hjemsted.	Mænd.	Baade.
Alstadhaug, Stamnæs. .	206	62	Trondenæs og Sand .	325	61
Herø	178	39	Berg og Torsken . .	18	4
Vefsen	35	4	Tranø, Dyrø og Sør-Reisen	708	161
Hatfjelddalen	2	»	Bjarkø	3	»
Næsne og Dønnæs. . .	69	14	Maalselven og Bardo .	108	18
Hemnæs og Korgen . .	32	8	Astafjord og Salangen	1196	263
Mo	9	»	Lenvik og Hilleso . .	475	106
Luro og Trænen . . .	20	4	Balsfjord og Malangen	349	84
Rodø og Melø	85	19	Tromsøsundet . . .	206	42
Gildeskaal.	14	3	Karlsø	144	34
Beieren.	5	»	Lyngen og Sørfjorden	995	232
Skjerstad	20	4	Skjærvø, Nordreisen .	1112	275
Saltdalen	145	34	Loppen—Øxfjord . .	311	88
Bodin	11	2	Hasvik	221	79
Folden	36	8	Alten og Kaafjord . .	65	13
Kjærringo.	12	»	Talvik	190	52
Stegen og Ledingen . .	37	15	Hammerfest Landsogn	426	111
Hammero	23	6	Kvalsund	223	75
Tysfjorden	152	28	Maasø	394	138
Ofoten	221	49	Kjelvik	424	170
Lodingen og Hol . . .	274	65	Kistrand	270	69
Vaagen og Gimsø . . .	99	27	Karasjok	2	»
Borge og Valberg . . .	58	9	Lebesby og Kjøllefjord	209	129
Buksnæs og Hol . . .	87	26	Tanen, Gamvik . . .	511	193
Flakstad og Moskenes .	49	14	Næsseby, Polmak . .	235	75
Værø og Røst	9	1	Nordvaranger. . . .	366	124
Hadsel	61	11	Sydvaranger	262	79
Øxnæs og Langnæs . .	115	27	Vardø Landsogn . .	327	120
Bø og Malnæs	1	»	Sverige	4	»
Dverberg og Andenæs .	32	4	Finland	76	»
Sortland	124	28	Rusland.	70	16
Kvæfjord	178	41			
			Ialt	14155	3756

Det tilsvarende Antal Fiskere og Baade paa Tællingsdagen i de 5 foregaaende Aar var:

I 1893 . . 15 803 Mand (hvoraf 615 Udlændinge) med 4 218 Baade
- 1894 . . 13 687 » » 376 — » 3 740 »

I 1895 . .	11 001	Mand (hvoraf	535	Udlændinge)	med 3 112	Baade
- 1896 . .	18 173	» »	652	—	» 4 777	»
- 1897 . .	16 641	» »	420	—	» 4 299	»

Betræffende de i Finmarkens Fiskevær paa Tællingsdagen værende Kjøbefartøier meddeles saadan Fortegnelse:

Stedernes Navne.	Antal.	Drægtighed i Tons.	Samlet Besætning, Føreren iberegnet.
a. Efter Hjemsted.			
Christiania	1	50	5
Haugesund	6	293	30
Hardanger	3	180	16
Søndhordland	2	144	11
Bergen	45	3 080,35	272
Aalesund	17	854	84
Molde	2	125	10
Kristiansund	29	1 569,60	144
Trondhjem	4	213	21
Tromsø	5	184	27
Hammerfest	6	219,5	26
Indherred	4	179,5	18
Fosen	4	199	17
Helgeland	2	78	9
Salten	2	81	9
Lofoten og Vesteraalen	3	117	14
Senjen og Tromsø	12	555	58
Finmarkens Landdistrikt	4	92	13
Rusland	17	815,80	66
Ialt	168	9 029,75	850
b. Efter Fiskevær.			
Loppen—Øxfjord	1	17	4
Hasvik	4	206	17
Galten	1	42	5
Medfjord	2	84	9
Rolfsø	11	570	55
Ingø	21	1 999,5	105

Stedernes Navne.	Antal.	Drægtighed i Tons.	Samlet Besætning, Føreren iberegnet.
Hjelmsø	4	169	19
Maasø	7	327	31
Gjæsvær	5	277	25
Honningsvaagene	13	668	72
Kjelvik	20	1 181	104
Skjøtningberg	2	115	10
Kjøllefjord	2	81,77	8
Mehavn	26	1 382	132
Gamvik og Stenvaag	9	616	50
Finkongkjeilen	11	706	68
Berlevaag	3	118	12
Baadsfjord	4	165	17
Syltefjord	1	59,70	5
Vardø	19	1 053,38	94
Kiberg	2	92,40	8
Ialt	168	9 029,75	850

I de anførte Opgaver er medtaget de Fartøier, som med fuld Last havde forladt Finmarken forinden Tællingen fandt Sted.

Med Hensyn til den samlede Deltagelse i Fisket tillader jeg mig at henvise til nedenstaaende Tabel, hvilken indeholder Oplysning om Antallet af Fiskere og Baade samt Skøiter, som for kortere eller længere Tid tog Del i Loddefisket i de forskjellige Vær:

Fiskevær.	Mænd.	Baade og Skøiter.
Loppen—Øxfjord	309	98
Hasvik Herred	820	215
Galten, Sandø	325	77
Medfjord	333	90
Kvalsund	174	64
Hammerfest Herred	412	126
Hammerfest By	64	28

Fiskevær.	Mænd.	Baade og Skøiter.
Rolfsø	730	183
Ingø	1 335	326
Hjelmsø	334	87
Havøsund (Maasø)	300	99
Gjæsvær	595	148
Skarsvaag	89	30
Honningsvaagene	878	218
Kjelvik	946	249
Lebesby og Kjøllefjord	1 408	355
Mehavn	1 060	305
Gamvik, Stenvaag, samt Tanens indre Distrikt	1 750	459
Finkongkjeilen	1 001	270
Berlevaag	864	204
Baadsfjord og Makur	712	135
Syltefjord	139	32
Havningberg	585	159
Persfjord og Smaaværene	13	4
Vardø By	2 470	630
Kiberg	1 038	302
Kramvik	64	20
Lille Ekkerø	3	1
Store Ekkerø	86	25
Vestre Jacobselv	74	28
Nordvaranger Herred forøvrigt	129	40
Vadsø By	226	62
Næsseby	150	60
Bugønæs	30	8
Grændse—Jacobselv	5	2
Sydvaranger Herred forøvrigt	20	8
Ialt	19 471	5 147

Heraf benyttede:

Alene Garn	142	Mand	8	Baade	og	Fartøier.
» Line	8 137	»	1 711	»	»	»
» Snøre, Dybsagn	288	»	47	»	»	»
Baade Garn og andre Redskaber	2 141	»	598	»	»	»
» Line og Snøre, Dybsagn	8 763	»	2 785	»	»	»

Følgende Tabel indeholder Fortegnelse over de under Fisket i de forskjellige Vær fremmødte Fartøier:

Fiskevær.	Antal.	Besætning, Fører iberegnet.	Drægtighed i Tons.
Loppen—Øxfjord	1	4	17
Hasvik	7	29	265
Galten, Sandø	1	5	42
Medfjord	3	14	114
Rolfsø	11	60	570
Ingø	21	105	1 099,5
Hjelmsø	5	23	206
Havøsund (Maasø)	7	31	327
Gjæsvær	10	50	517
Honningsvaagene	15	85	890
Kjelvik	23	117	1 327
Lebesby og Kjøllefjord	4	18	196,77
Mehavn	26	132	1 382
Gamvik og Stenvaag	16	87	1 040
Finkongkjeilen	11	68	726
Berlevaag	1	5	20
Baadsfjord	16	96	
Syltefjord	1	5	59,7
Havningberg	3	14	150
Vardø By	86	333	4 102,15
Kiberg	6	29	300,4
Grændse-Jacobselv	1	6	
Ialt . .	275	1 316	13 351,52

Politiopsyn førtes af vedkommende Lensmænd samt af særskilt ansatte Opsynsbetjente; fra 18de April til 23de Juni holdtes desuden extraordinært Opsyn.

Naar undtages endel vanlige Gadeuordener og Slagsmaal som Følge af Drukkenskab samt Linekapninger og deraf følgende Klammerier paa Søen maa Ordenen under Fisket betegnes som god.

Der opgives udfærdiget 45 Mulktforelæg, hvoraf 26 for Overtrædelse af Lov af 3die August 1897, 15 for Overtrædelse af Vedtægter og Søndagsfiske, 1 for Overtrædelse af Lov om Maal og Vægt, 1 for ulovlig Linekastning, 1 for ulovlig Trækning af anden Mands Redskaber og 1 for ikke at have benyttet Baadmærker.

Priserne paa Raaproduktet varierede mellem:

Kr. 10,00—Kr. 22,00 pr. 100 Stkr. Torsk.
» 8,00— » 21,00 - hl. Lever.
» 5,00— » 16,00 - hl. Rogn.
» 0,10— » 0,50 - 100 Stkr. Fiskehoveder.

Af den fangede Torsk kan regnes fra 300—1 000 Stykker paa 1 Hektoliter Lever.

Efter de fra Lensmændene og Opsynsbetjente modtagne Opgaver er der under dette Vinter- og Vaarfiske opfisket nedenstaaende Mængde Torsk og Hyse beregnet i Hundreder, Kveite m. V. beregnet i Kilogram samt Lever og Rogn beregnet i Hektoliter, ligesom der opgives solgt nedenstaaende Antal Fiskehoveder.

Distrikter.	Torsk.	Hyse.	Hoveder.	Kveite m. V. Kg.	Lever hl.	Rogn hl.
Loppen—Øxfjord . . .	112 900	4 000	50 000	10 000	288	30
Altens Fogderi .	112 900	4 000	50 000	10 000	288	30
Hasvik	654 000	22 000	640 000	81 000	1 243	400
Galten, Sandø	72 000	—	—	—	140	10
Medfjord	101 000	19 000	53 000	27 000	353	12
Kvalsund	49 900	2 100	—	—	101	—
Hammerfest Herred forøvrigt	66 600	3 400	—	2 800	139	—
Hammerfest By . . .	6 400	600	—	14 000	14	—
Rolfsø	361 000	3 000	120 000	31 000	1 007	10
Ingø	470 000	—	—	383 000	1 291	—
Hjelmsø	117 600	13 000	100 000	61 000	350	—
Havøsund, Maasø . . .	128 000	—	—	7 000	125	80
Gjæsvær	109 200	41 000	37 000	63 500	310	—
Skarsvaag	29 000	15 400	8 000	3 780	114	—
Honningsvaag	212 000	10 000	150 000	1 501 000	535	—
Kjelvik	327 000	61 600	—	36 635	1 210	—
Hammerfest Fogderi	2 703 700	191 100	1 108 000	2 211 715	6 932	512

Distrikter.	Torsk.	Hyse.	Hoveder.	Kveite m. V. Kg.	Lever hl.	Rogn hl.
Lebesby og Kjøllefjord .	650 000	30 000	100 000	30 000	1 320	84
Mehavn	450 000	50 000	440 000	200 000	1 500	—
Tanen—Gamvik	772 000	30 000	100 000	99 000	2 294	—
Finkongkjeilen	363 960	80 000	360 360	2 400	1 078	—
Berlevaag	927 500	50 000	—	7 000	2 061	—
Næsseby	10 000	13 000	—	—	32	—
Tanens Fogderi	3 173 460	253 000	1 000 360	398 400	8 285	84
Baadsfjord, Makur . . .	510 319	29 100	—	10 461	1 134	—
Syltefjord	117 000	—	—	—	338	—
Havningberg	246 400	66 000	—	11 200	682	—
Persfjord og Smaaværene	—	—	—	—	—	—
Vardø By	1 848 000	331 000	1 300 000	31 200	4 856	—
Kiberg	600 000	170 000	600 000	6 500	1 325	—
Kramvik	15 000	5 000	15 000	400	38	—
Vardø Fogderi	3 336 719	601 100	1 915 000	59 761	8 373	—
Lille Ekkerø	2 000	1 200	2 000	—	5	—
Store Ekkerø	12 000	11 000	10 000	—	32	—
Vestre Jacobselv . . .	5 876	9 879	5 200	100	20	—
Nordvaranger Herr. forøvr.	10 100	10 400	10 000	—	32	—
Vadsø By	20 400	63 000	50 000	58 800	86	—
Bugønæs	135	—	—	—	$^{1}/_{4}$	—
Gr. Jacobselv	190	1 750	—	—	2	—
Sydvaranger Herr. forøvr.	1 200	150	1 000	130	$2^{1}/_{2}$	—
Varanger Fogderi	51 901	97 379	78 200	59 030	$179^{3}/_{4}$	—
Finmarkens Amt	9 378 680	1 146 579	4 151 560	2 738 906	$24\ 057^{3}/_{4}$	626

Af det anførte Antal Torsk og Hyse skal der være forbrugt under Fisket omkring 179 465 Stykker, hvoraf 80 436 Torsk.

Ifølge de statistiske Opgaver er af det anførte Kvantum Torsk opfisket:

med Garn	674 000
» Line	7 251 980
» Snøre (Dybsagn) .	1 452 700

Fiskeriets samlede Udbytte omsat i Penge er med Fradrag af, hvad der er forbrugt under Fisket, i de indkomne Opgaver over det samlede Udbytte af Vinter- og Vaarfisket, beregnet til følgende Beløb:

For Altens Fogderi:						
Loppen—Øxfjord Herred					Kr.	21 092,00
For Hammerfest Fogderi:						
Hasvik Herred			Kr.	102 370,00		
Hammerfest Herred:						
Galten (Sandø) . . .	Kr.	12 360,00				
Medfjord	»	20 802,00				
Herredet forøvrigt . .	»	12 064,00				
			»	45 226,00		
Kvalsund			»	8 996,00		
Hammerfest By			»	3 336,00		
Maasø Herred:						
Rolfsø	Kr.	79 232,00				
Ingø	»	106 266,00				
Hjelmsø	»	25 571,00				
Havøsund (Maasø) . .	»	17 640,00				
Gjæsvær	»	23 560,00				
			»	252 269,00		
Kjelvik Herred:						
Skarsvaag	Kr.	5 746,00				
Honningsvaag . . .	»	77 995,00				
Herredet forøvrigt. . .	»	71 276,00				
			»	155 017,00	»	567 214,00
Lateris					Kr.	588 306,00

Transport			Kr. 588,306,00
For Tanens Fogderi:			
Lebesby Herred		Kr. 118 120,00	
Tanens Herred:			
Mehavn	Kr. 113 980,00		
Gamvik, Stenvaag og Indre Tanen . . .	» 142 000,00		
Finkongkjeilen . . .	» 77 727,00		
Berlevaag	» 154 055,00		
		» 487 762,00	
Næsseby Herred		» 2 630,00	
			» 608 512,00
For Vardø Fogderi:			
Vardø Herred:			
Baadsfjord og Makur .	Kr. 79 327,00		
Syltefjord	» 24 194,00		
Havningberg	» 48 092,00		
Kiberg	» 122 100,00		
Kramvik	» 3 087,00		
		» 276 800,00	
Vardø By		» 390 489,00	
			» 667 289,00
For Varanger Fogderi:			
Nordvaranger Herred:			
Lille Ekkerø	Kr. 414,00		
Store Ekkerø	» 2 585,00		
Vestre Jacobselv . .	» 1 322,00		
Herredet forøvrigt . .	» 3 558,00		
		» 7 879,00	
Vadsø By		» 9 349,00	
Sydvaranger Herred:			
Bugønæs	Kr. 21,00		
Grændse—Jacobselv .	» 145,00		
Herredet forøvrigt . .	» 165,00		
		» 331,00	
			» 17 559,00
Ialt . .			Kr. 1 881 666,00

De tilsvarende Tal var:

i 1893	Kr.	2 642 468,00
i 1894	»	2 681 320,00
i 1895	»	1 701 326,00
i 1896	»	4 928 142,00
i 1897	»	2 179 186,00

Da Fiskernes Antal udgjorde 19 471, har altsaa Gjennemsnitsfortjenesten pr. Mand udgjort

	Kr.	90,57
mod i 1893	»	125,41
» - 1894	»	159,41
» - 1895	»	110,59
» - 1896	»	207,22
» - 1897	»	99,32

Med Hensyn til den gjennemsnitlige og høieste Mandslot i de forskjellige Opsynsdistrikter stiller Forholdet sig saaledes:

Opsynsdistrikt.	Gjennemsnitslot.	Høieste Lot.	Opsynsdistrikt.	Gjennemsnitslot.	Høieste Lot.
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
Loppen—Øxfjord	100	200	Finkongkjeilen	50	150
Hasvik	190	400	Berlevaag	175	400
Galten, Sandø	42	150	Baadsfjord og Makur . . .	159	200
Medfjord	60	80	Syltefjord	175	300
Kvalsund	60	150	Havningberg	80	200
Hammerfest Herred . . .	50	140	Persfjord og Smaaværene .	—	—
Hammerfest By	60	150	Vardø By	200	350
Rolfsø	70	180	Kiberg	118	250
Ingø	67	125	Kramvik	45	125
Hjelmsø	76	166	Lille Ekkkerø	130	—
Havøsund (Maasø)	59	150	Store Ekerø	30	80
Gjæsvær	40	110	Vestre Jacobselv	18	38
Skarsvaag	64	100	Nordvaranger Herred forøvrigt	27	60
Honningsvaag	80	220	Vadsø By	78	230
Kjelvik	70	150	Næsseby	17	50
Lebesby, Kjøllefjord . . .	29	200	Bugønæs	—	—
Mehavn	120	250	Gr. Jacobselv	11	55
Gamvik, Stenvaag	93	300	Sydvaranger Herred forøvrigt	7	12

Af det anførte opfiskede Kvantum Torsk er ifølge Opgaverne virket til Rundfisk, Rotskjær og Russefisk samt Klipfisk:

Herreder.	Rundfisk.	Rotskjær og Russefisk.	Klipfisk.
	Stkr.	Stkr.	Stkr.
Loppen—Øxfjord	50 000	5 900	57 000
Altens Fogderi:	50 000	5 900	57 000
Hasvik Herred	478 000	12 000	142 000
Hammerfest Herred	160 600	5 900	70 600
Kvalsund Herred	15 900	—	34 000
Hammerfest By	2 400	—	4 000
Maasø Herred	399 200	62 000	712 600
Kjelvik Herred	245 300	40 400	282 100
Hammerfest Fogderi:	1 301 400	120 300	1 245 300
Lebesby og Kjøllefjord Herred . .	550 000	20 000	80 000
Tanens Herred	1 658 440	115 600	729 000
Næsseby Herred	10 000	—	—
Tanens Fogderi:	2 218 440	135 600	809 820
Vardø Herred	922 000	156 200	397 519
Vardø By	538 000	62 000	1 228 000
Vardø Fogderi:	1 460 000	218 200	1 625 519
Nordvaranger Herred	26 100	3 200	—
Vadsø By	18 000	1 400	1 000
Sydvaranger Herred	1 065	—	—
Varanger Fogderi:	45 165	4 600	1 000

Ialt 9 298 244

Fisken antages gjennemsnitlig af hvert stort Hundrede at have givet 62,7 Kg. Rundfisk og 113 Kg. Klipfisk.

Af Medicintran opgives tilvirket: 5 315 hl.,

hvoraf i Loppen—Øxfjord	hl.	31
— - Hasvik	»	185
— - Galten (Sandø)	»	4
— - Medfjord	»	112
— - Rolfsø	»	106
— - Ingø	»	470
— - Hjelmsø	»	44
— - Gjæsvær	»	58
— - Honningsvaag	»	31
— - Kjelvik	»	228
— - Lebesby og Kjøllefjord	»	350
— - Mehavn	»	450
— - Gamvik, Stenvaag og Tanens indre Distrikt	»	260
— - Finkongkjeilen	»	103
— - Berlevaag	»	245
— - Baadsfjord og Makur	»	512
— - Syltefjord	»	187
— - Havningberg	»	132
— - Vardø By	»	1 492
— - Kiberg	»	205
— - Kramvik	»	10
	Hl.	5 315

Finmarkens Amt, 13de December 1898.

T. J. W. Graff.

Fra
Amtmanden i Finmarkens Amt.

Beretning

om Sommer- og Høstfisket m. v. i Finmarken 1898.

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning om Udbyttet af dette Amts Sommer- og Høstfiske samt Haakjærringfangsten og øvrige Ishavsexpeditioner m. v. i Aaret 1898.

A. Sommer- og Høstfisket efter Sei, Torsk m. V.

Efter Sammendrag af de fra Lensmændene indkomne Opgaver er der i Sommeren og Høsten 1898 opfisket:

a.	Torsk, Sei, Kveite, Flyndre, Hyse, Uer m. V. solgt i raa eller saltet Tilstand til Russerne for 29 837 Matter Mel, (Matten veier ca. 144 Kg.), som efter dets Pris ved Salg til Almuen er ansat til	Kr.	439 790,00
b.	224 640 Kg. Rotskjær, som angives udbragt til .	»	68 389,00
c.	585 300 Kg. tør Sei af alle Størrelser	»	81 043,00
d.	Forskjellige Fiskevarer, saasom Torsk, Hyse, Sei solgt i raa Tilstand til de norske Handelsmænd eller til Russerne mod andre Varer end Mel, Rundfisk og Titling fra Høstfisket, Uer, Lax fanget ved Kysten m. v. udbragt til en Pengeværdi af	»	434 144,50
e.	22 540 Hl. Lever udbragt til	»	227 218,00
	Tilsammen	Kr.	1 250 584,50

Den tilsvarende Sum var i 1897 Kr. 1 028 299,80, i 1896 Kr. 1 253 879,95, i 1895 Kr. 1 076 966,00, i 1894 Kr. 1 380 974,00 og i 1893 Kr. 1 629 549,00. For de forskjellige Distrikter inden Amtet stiller Udbyttet af dette Fiske sig saaledes, som efterstaaende Tabel viser:

Distrikt.	a. Raafisk. Antal Matter Mel.	a. Pris pr. Matte. Kr.	a. Værdi. Kr.	b. Rotskjær. Antal Kg.	b. Pris pr. 20 Kg.	b. Værdi Kr.	c. Tørret Sei. Antal Kg.	c. Pris pr. 20 Kg.	c. Værdi Kr.	d. Forskjellige Fiskevarer (se foran Litra d.) Værdi. Kr.	Heraf Lax og Søørret. Antal Kg.	Heraf Lax og Søørret. Værdi Kr.	e. Lever. Antal hl.	e. Pris pr. hl.	e. Værdi Kr.	Ialt.
Alten . . .	360	12,00	4 320,00	2 500	7,00	875,00	7 000	3,50	1 225,00	2 400,00	1 500	1 200,00	220	10,00	2 200,00	11 020,00
Talvik . . .	820	14,00	11 480,00	36 000	7,00	12 600,00	80 000	3,25	13 000,00	28 350,00	4 500	2 700,00	2 600	10,00	26 000,00	91 430,00
Loppen—Øxfjord . . .	1 050	14,00	14 700,00	7 000	6,00	2 100,00	4 000	3,00	600,00	6 200,00	1 000	500,00	240	10,00	2 400,00	26 000,00
Hasvik . .	1 560	16,00	24 960,00	20 000	6,00	6 000,00	30 000	3,00	4 500,00	18 000,00	6 000	6 000,00	1 500	10,00	15 000,00	68 460,00
Hammerfest Herred . .	2 500	13,00	32 500,00	4 000	6,00	1 200,00	200 000	2,50	25 000,00	15 000,00	2 650	1 855,00	2 600	10,00	26 000,00	99 700,00
Hammerfest By . . .	200	19,50	3 900,00	»	»	»	18 000	2,50	2 250,00	10 000,00	»	»	220	10,00	2 200,00	18 350,00
Kvalsund . .	1 220	13,00	15 860,00	2 000	6,00	600,00	65 000	2,50	8 125,00	8 000,00	350	245,00	600	10,00	6 000,00	38 585,00
Maasø*) . .	8 500	16,00	136 000,00	90 260	6,00	27 078,00	77 300	3,00	11 595,00	59 286,00	2 610	1 200,00	4 367	10,00	43 670,00	277 629,00
Kjelvik . .	3 200	15,00	48 000,00	40 000	5,00	10 000,00	20 000	2,50	2 500,00	91 500,00	300	180,00	4 000	10,00	40 000,00	192 000,00
Kistrand . .	798	16,00	12 768,00	7 900	6,60	2 607,00	12 700	2,80	1 778,00	5 602,50	1 800	1 560,00	630	8,60	5 418,00	28 173,50
Lebesby—Kjøllefjord	1 800	13,00	23 400,00	10 000	7,00	3 500,00	5 000	2,50	625,00	16 000,00	900	720,00	900	10,00	9 000,00	52 525,00
Berlevaag .	440	16,00	7 040,00	»	»	»	»	»	»	500,00	»	»	20	10,00	200,00	7 740,00

Tanen Herred forøvrigt .	1 665	14,00	23 310,00	4 000	7,50	1 500,00	1 500	4,00	300,00	13 100,00	4 900	4 900,00	350	11,00	3 850,00	42 060,00
Næsseby . .	128	15,00	1 920,00	»	»	»	2 500	3,00	375,00	500,00	»	»	100	10,00	1 000,00	3 795,00
Nordvaranger . . .	1 552	14,00	21 728,00	280	6,00	84,00	55 300	3,00	8 295,00	7 292,00	»	»	889	9,00	8 001,00	45 400,00
Sydvaranger	860	15,00	12 900,00	700	7,00	245,00	7 000	2,50	875,00	27 450,00	24 350	19 500,00	490	10,00	4 900,00	46 370,00
Vadsø By .	982	14,00	13 748,00	»	»	»	»	»	»	4 000,00	»	»	1 136	9,00	10 224,00	27 972,00
Kiberg . .	887	13,00	11 531,00	»	»	»	»	»	»	12 619,00	»	»	500	10,00	5 000,00	29 150,00
Vardø Herred forøvrigt .	456	15,00	6 840,00	»	»	»	»	»	»	4 560,00	»	»	415	10,00	4 150,00	15 550,00
Vardø By .	859	15,00	12 885,00	»	»	»	»	»	»	103 785,00	»	»	763	10,00 17,00	12 005,00	128 675,00
Tilsammen .	29 837		439 790,00	224 640		68 389,00	585 300		81 043,00	434 144,50	50 860	40 560,00	22 540		227 218,00	1 250584,50

*) I Maaso er under Sommerfisket saltet til Klipfisk 795 333 Tal — eller 2 386 000 Kg. Torsk til en Værdi af Kr. 131 230,00, der ikke er medtaget i ovenstaaende Tabel.

Med Hensyn til Deltagelsen i Sommer- og Høstfisket for 1898 tillader jeg mig at henvise til nedenstaaende Tabel, der ogsaa udviser Gjennemsnitslot og høieste Lot i de forskjellige Distrikter.

Distrikt.	Deltagere.		Gjennemsnitslot.		Høieste Lot.	
	Ialt.	Heraf ikke hjemmehørende i Distriktet.	For Hjemfolket. Kr.	For Fremmede. Kr.	For Hjemfolket. Kr.	For Fremmede. Kr.
Alten Herred	140	»	55,00	»	100,00	»
Talvik Do.	820	65	80,00	20,00	320,00	55,00
Loppen—Øxfjord Do.	210	30	138,00	36,00	»	»
Altens Fogderi	1 170	95				
Hasvik Herred	692	512	90,00	110,00	225,00	225,00
Hammerfest Do.	628	260	130,00	110,00	180,00	150,00
Hammerfest By	128	60	120,00	100,00	150,00	120,00
Kvalsund Herred	317	32	120,00	100,00	150,00	120,00
Maasø Do.	3 000	2 510	136,29	136,29	360,00	350,00
Kjelvik Do.	1 132	758	170,00	170,00	400,00	400,00
Kistrand Do.	374	14	75,00	70,00	120,00	100,00
Hammerfest Fogderi	6 271	4 146				
Lesbesby—Kjøllefjord Herred	710	350	150,00	100,00	400,00	300,00
Berlevaag i Tanen Do.	70	»	100,00	»	200,00	»
Tanen Herred forøvrigt	570	70	75,00	65,00	450,00	150,00
Næsseby Herred	90	»	40,00	»	50,00	»
Tanens Fogderi	1 440	420				
Sydvaranger Herred	377	7	125,00	50,00	800,00	150,00
Nordvaranger Do.	392	14	114,00	100,00	250,00	120,00
Vadsø By	124	»	124,00	»	200,00	»
Varanger Fogderi	893	21				
Kiberg i Vardø Herred	1 061	937	80,00	20,00	200,00	125,00
Vardø Herred forøvrigt	274	92	62,54	26,24	113,21	49,46
Vardø By	950	450	250,00	80,00	300,00	130,00
Vardø Fogderi	2 285	1 479				
Finmarkens Amt 1898	12 059	6 161				
1897	11 530	5 689				
1896	11 845	6 216				
1895	11 342	5 962				
1894	12 158	6 779				

Russiske Fiskerbaade har ikke deltaget i Sommerfisket for 1898 undtagen i Sydvaranger Herred, hvor 16 Skoltelapper deltog i Fisket med en Gjennemsnitslot af Kr. 60,00 eller tilsammen Kr. 960,00 som Udbytte i det væsentligste af Laxefisket.

Den gjennemsnitlige Mandslot under Sommerfisket udgjorde Kr. 111,74 for Hjemfolket og Kr. 80,85 for Fremmede.

I Tuskhandelen med Russerne betales 20 Kg. Rugmel med fra 6—20 Kg. stor Kveite, fra 10—30 Kg. smaa Kveite, fra 14—50 Kg. Torsk og Uer, fra 16—72 Kg. Flyndre, fra 30—90 Kg. Hyse, fra 20—85 Kg. Sei.

De vexlende Priser beror væsentlig paa Tilstrømningen af Kjøbefartøier, men ogsaa for en Del paa Fiskens forskjellige Størrelse.

Under dette Fiske forulykkede 17 Mand, hvoraf 2 i Maasø Herred, 6 i Kjelvik Herred, 3 i Lebesby Herred, 4 fra Vardø By og 2 i Sydvaranger Herred.

B. **Sildefisket.**

a. Fedsildfisket har i 1898 været drevet i 7 Herreder.

Med Hensyn til Deltagelsen i og Udbyttet af dette Fiske henvises til Tabellen næste Side, der ogsaa viser Gjennemsnitspris samt Antallet af de fremmødte Kjøbefartøier m. v.

Det bemærkes, at af det opfiskede Kvantum Sild blev 185 065 Hl. tilvirket og solgt som Handelsvare. Af Fangstfartøier fremmødte ingen. Intet Menneskeliv gik tabt.

b. Vaarsildfisket foregik i Loppen—Øxfjord Herred, hvor der af 45 Notfiskere opfiskedes 2 000 Hl. Sild til en samlet Værdi af Kr. 20 000,00. Gjennemsnitsprisen var Kr. 10,00 pr. Hl. Af Kjøbefartøier fremmødte 4 Dampskibe med en Besætning af 20 Mand og en Drægtighed af 42 Ton. Intet Menneskeliv gik tabt.

c. Andre Sildefiskerier. I Februar, Marts, April og Mai stengtes endel Sild i Laugfjorden i Talvik Herred. Det saaledes opfiskede Kvantum, ca. 9 000 Tønder, til en Værdi af Kr. 54 000,00, var væsentlig stor Kristiania- og Kjøbmandssild, men ogsaa Smaasild, der benyttes til Agn og af Agndampskibe bragtes udover til Finmarkens Fiskevær.

Distrikter.	Mænd.	Garnbaade.	Notlag.	Kjøbefartøier.						Opfisket Kvantum.	Gjennemsnitspris pr. Hl.	Udbytte Værdi.
				Dampskibe.			Seil-Fartøier.					
				Antal.	Drægtighed i Ton.	Besætning.	Antal.	Drægtighed i Ton.	Besætning.	Hl.	Kr.	Kr.
Alten	375	65	10	5	ikke opgivet		5	ikke opgivet		18 240	6,00	109 440,00
Talvik	820	190	23	20	3 400	200	15	1 280	80	21 500	6,05	149 750,00
Loppen—Øxfjord	2 520	180	110	57	9 500	570	97	6 600	580	143 000	6,00	858 000,00
Hammerfest Herred	85	14	5	—	—	—	—	—	—	1 900	4,00	7 600,00
Kvalsund	32	13	—	—	—	—	—	—	—	300	4,00	1 200,00
Kistrand	10	—	1	1	ikke opg.	6	—	—	—	455	2,85	1 296,75
Sydvaranger	77	34	—	—	—	—	—	—	—	125	6,00	2 400,00
Tilsammen	4 619	497	149	83			117			185 520		1 119 686,75

C. Haakjærringfisket.

Deltagelsen i og Udbyttet af dette Fiske vil erfares af nedenstaaende Tabel, der tillige viser Værdien efter den for Mandskabets Part bestemte Pris.

Hjemsted.	Baade.		Fartøier.			Opfisket Lever.	Værdi.
	Antal.	Besætning.	Antal.	Drægtighed	Besætning.		
				Ton.		Hl.	Kr.
Hasvik Herred	2	8	—	—	—	70	700,00
Hammerfest By	—	—	4	86	25	1 286	11 025,00
Maasø Herred	—	—	1	36	5	354	3 540,00
Berlevaag	1	4	—	—	—	40	400,00
Vardø By	26	100	—	—	—	2 535	25 300,00
Do.	—	—	15	207	59	3 070	30 700,00
Ialt	29	112	20	329	89	7 350	71 665,00
mod i 1897	36	146	24	408	110	9 168	85 731,00
» i 1896	26	102	22	414	109	8 397	112 149,00
» i 1895	32	133	21	264	87	5 560	70 213,00
» i 1894	10	32	11	227	48	2 944	29 437,00

Baadenes Udbytte fordeltes i Hasvik saaledes, at hver Mand og Baad fik Kr. 70,00 som Part, i Berlevaag i 5 ligestore Parter, idet Baaden med Udrustning fik 1 Mands Part. I Vardø fik Baadeierne $^1/_4$ Part af Fangsten og Mandskabet $^3/_4$ Parter. Mandskabet fra sidstnævnte Sted holdt Kosten selv.

Fartøiernes Udbytte fordeltes i Maasø saaledes, at Rederiet erholdt $^2/_3$ for Fartøi og Proviant og øvrig Udrustning og Mandskabet $^1/_3$; i Hammerfest fordeltes Udbyttet formentlig som for Maasø og paa samme Maade som ifjor; herom er intet oplyst. I Vardø By fordeltes Udbyttet saaledes, at Rederiet fik $^1/_3$ af Fangsten og Mandskabet $^2/_3$ til Fordeling. Lønningsbetingelserne for Skipperne er ikke opgivet.

Den gjennemsnitlige Mandslot anslaaes for Hasvik Herred til Kr. 70,00; for Hammerfest By til Kr. 147,00 mod i 1897 til Kr. 167,42; for Maasø Herred til Kr. 236,00 mod i 1897 til Kr. 264,07; for Berlevaag i

Tanens Herred til Kr. 80,00 og for Vardo By for Baadfiskerne til Kr. 189,75 og for Fartoierne til Kr. 346,90 mod i 1897 Kr. 239,00. Fartoiernes Bruttoudbytte pr. Ton udgjorde for Hammerfest Kr. 128,20 mod i 1897 Kr. 139,00; for Maaso Kr. 98,33 mod i 1897 Kr. 110,00 og for Vardø Kr. 148,30 mod i 1897 Kr. 102,00.

Fangsten dreves fra Hasvik udenfor Soroen fra 3—5 Mil fra Land, for Hammerfests Vedkommende formentlig som tidligere tildels udenfor Kysten og dels under Spitsbergen, fra Maaso udenfor Soroen, Ingo og Bern Eiland, fra Berlevaag udenfor Tanafjorden (paa 2 à 300 Favnes Dyb) og fra Vardo udenfor Finmarkens Kyst, paa de norske Banker og ved Spitsbergen.

Fangstredskaberne var paa samtlige Steder den almindelige Haakjærringsjuks (Dybsagn).

Under dette Fiske forulykkede 4 Mand og 3 Fartøier fra Vardø.

D. Fangst efter Hvalros, Kobbe m. v. i Polaregnene.

Denne Fangst dreves i 1898 fra Hammerfest By med 23 Fartøier, Drægtighed 804 Ton og med en Besætning af 230 Mand; fra Vardø med 5 Fartøier, Drægtighed 180 Ton og med en Besætning af 44 Mand.

Udbyttet udgjorde efter de for Mandskabets Part betalte Priser:

for Hammerfest	Kr.	122 322,00
» Vardø.	»	31 000,00
Ialt	Kr.	153 322,00

Udbyttet fordeltes saaledes, at Rederiet for Fartoi og Udrustning fik 2/3 og Mandskabet 1/3 til Deling. Om Aflonning for Fører og Harpuner er ingen Oplysning meddelt.

Den gjennemsnitlige Mandslot udgjorde for Hammerfest Kr. 177,28 og for Vardø Kr. 235,00.

Redernes Bruttofortjeneste pr. Ton udgjorde for Hammerfest Kr. 101,43 og for Vardø Kr. 114,80.

Fangsten, der som formentlig tidligere er drevet under Spitsbergen—Novaja-Semlja, gav et Udbytte af 324 Hvalros, 20 648 Kobber, 2 Hvidfisk, 183 Bjorne, hvoraf 10 levende, 17 Rensdyr og 280 Kg. Dun.

Ingen Mand forulykkede, ligesom der heller ikke indtraf noget Forlis.

E. Hvalfangst.

I 1898 fangedes fra Dampskib:

I Hasvik	Herred	125	Hval til Værdi . . .	Kr.	125 000,00
» Hammerfest	—	63	—»— . . .	»	63 000,00
» Maasø	—	330	—»— . . .	»	485 000,00
» Lebesby	—	86	—»— . . .	»	86 000,00
» Tanen	—	221	—»— . . .	»	221 000,00
» Sydvaranger	—	11	—»— . . .	»	6 600,00
» Vardø	—	265	—»— . . .	»	300 000,00
Ingen ilanddrevet eller dræbt paa anden Maade.					
	Ialt	1 101	Hval til Værdi . . .	Kr.	1 286 600,00

I 1897	fangedes	1 080	Hval til Værdi	Kr.	1 320 600,00
» 1896	—	1 100	—»—	»	1 035 800,00
» 1895	—	625	—»—	»	663 700,00
» 1894	—	883	—»—	»	800 070,00
» 1893	—	1 252	—»—	»	1 466 700,00

Tabellen næste Side viser det samlede i Handelen komne Bruttoudbytte af dette Amts Fiskerier, Expeditioner til Ishavet m. v. i Aarene 1889—1898.

Finmarkens Amt, 1ste December 1899.

T. J. W. Graff.

	1898 1 000 Kr.	1897 1 000 Kr.	1896 1 000 Kr.	1895 1 000 Kr.	1894 1 000 Kr.	1893 1 000 Kr.	1892 1 000 Kr.	1891 1 000 Kr.	1890 1 000 Kr.	1889 1 000 Kr.
Vinter- og Vaarfisket	1 763,5	2 179,2	4 928,1	1 701,3	2 681,3	2 549,0	3 800,8	2 907,9	1 824,9	3 937,1
Sommer- og Høstfisket *)	1 381,8	1 170,5	1 366,8	1 117,1	1 426,9	1 629,5	1 647,9	1 659,6	1 139,4	1 321,2
Fedsildfisket	1 119,7	9,6	4,5	—	11,1	—	—	—	0,2	31,2
Vaarsildfisket	74,0	21,4	6,0	—	34,0	5,2	5,8	10,0	11,6	
Haakjærringsfiket	71,7	85,7	112,1	70,2	29,4	26,5	22,9	25,1	22,7	15,5
Ishavsexpeditioner	153,3	176,8	139,7	114,2	105,7	116,2	137,7	125,2	131,2	103,4
Hvalfangsten	1 286,6	1 320,6	1 035,8	663,7	800,0	1 466,7	1 168,0	776,2	686,0	756,9
	4 468,8	4 963,8	7 593,0	3 666,5	5 088,4	5 793,1	6 788,1	5 504,0	3 816,4	6 164,4

*) Heri indbefattet Værdien af den i Maasø under Sommerfisket til Klipfisk tilvirkede Torsk.

Beretning

om Skrejfisket i Tromsø Amt i 1898

(væsentlig efter Lensmændenes Opgaver ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl).

Skrejfiskerierne i Tromsø Amt har i 1898 givet et lidet Udbytte. For de forskjellige Herreder oplyses følgende:

1. Kvænangen. Her dreves Skreifisket væsentlig i Januar og Februar af 200 Fiskere fordelt paa 70 smaa Baade, som alle brugte Line. Idethele opfiskedes kun 62 000 Torsk, der gav 190 Hl. Lever. Gjennemsnitspriserne var Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk og Kr. 10,00 for 1 Hl. Lever. Værdien i Penge udgjorde ialt Kr. 11 200,00. Fiskeriet drives væsentligst fra Fiskernes Hjemsteder; det eneste Fiskevær af lidt Betydning er Segelvik, hvor der opfiskedes 20 000 Torsk af 80 Fiskere.

Gjennemsnitslotten for Fisket udgjør kun ca. Kr 56,00 pr. Mand.

2. Nordrejsen. 40 Fiskere fordelt paa 20 smaa Baade fiskede her alene med Line 12 000 Torsk, der gav 40 Hl. Lever. Gjennemsnitsprisen var for 100 Stk. sløjet Torsk Kr. 15,00 og for 1 Hl. Lever Kr. 10,00. Værdien ialt udgjorde Kr. 2 200,00 og Gjennemsnitslotten kun ca. Kr. 55,00.

3. Skjærvø. Her dreves Fisket af 600 Mand fordelt paa 200 smaa Baade, der udelukkende brugte Line. Ialt opfiskedes 115 000 Stk. Torsk, der gav 350 Hl. Lever og 20 Hl. Rogn. Gjennemsnitspriserne vare: Kr. 15,00 for 100 sløjet Torsk, Kr. 10,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 12,00 for 1 Hl. Rogn. Den samlede Værdi heraf ansættes til Kr. 20 990,00, hvilket gav Fiskerne en Gjennemsnitslod af ca. Kr. 35,00 pr. Mand.

Løksund er det eneste Fiskevær af nogen Betydning og her laa tilrors 160 Fiskere, der fangede 55 000 Torsk. Her laa ogsaa 1 Kjøbefartøi, en Dampbaad paa 80 Tons og med 6 Mands Besætning. Fisket faldt hovedsageligt i Januar og Februar.

4. Karlsø. Her fiskede 300 Mand fordelt paa 150 smaa Baade, hver Baad med 2 Mand. Af disse brugte 25 Baade Garn og 125 Line.

De fiskede tilsammen 125 000 Torsk, der gav 150 Hl. Lever. Gjennemsnitsprisen var Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk og Kr. 8,00 for 1 Hl. Lever og det samlede Udbytte i Penge Kr. 19 950,00. Gjennemsnitslotten var saaledes kun ca. Kr. 66,00 pr. Mand. Fisket blev drevet i Januar—April, og Deltagerne var spredt over hele Herredet. 1 Mand kom bort under Fisket.

5. Helgø. Her fiskede 180 Mand fordelt paa 60 smaa Baade, hvoraf 40 brugte Garn og 20 Line. Udbyttet var 100 000 Torsk, der gav 30 Hl. Lever og 20 Hl. Rogn. Priserne var gjennemsnitlig Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk, Kr. 10,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 18,00 for 1 Hl. Rogn og det hele Udbyttes Værdi Kr. 15 660,00. Gjennemsnitslotten blev saaledes ca. Kr. 87,00 pr. Mand. Brugerne af Garn fiskede betydelig mere end Linefolkene. Fisket foregik fra Januar til April incl. og Fisken faldt gjennemgaaende smaa og lidet leverholdig.

6. Tromsøsundet. Her fiskede 331 Mand, hvoraf 87 brugte Garn paa 31 Baade, 164 Line paa 58 Baade og 80 Dybsagn (Haandsnøre) paa 28 Baade, ialt 117 Baade. Fangsten var ialt kun 64 050 Torsk, der gav 90 Hl. Lever og 10 Hl. Rogn og havde en Pengeværdi af Kr. 9 050,00. Priserne var gjennemsnitlig for 100 Stk. sløjet Torsk Kr. 13,00, for 1 Hl. Lever Kr. 7,50 og for 1 Hl. Rogn Kr. 10,00. Gjennemsnitslotten blir her saaledes kun vel Kr. 27,00. Linfolkene har fisket daarligst. Fisket har foregaaet væsentligst i April Maaned og udelukkende af Hjemfolk.

7. Hillesø. Her fiskede 408 Mand fordelte paa 160 smaa Baade, der udelukkende brugte Line og fiskede ialt 170 000 Torsk, der gav 300 Hl. Lever og 140 Hl. Rogn til en samlet Værdi af Kr. 32 000,00. Priserne var gjennemsnitlig Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk, Kr. 17,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 10,00 for 1 Hl. Rogn. Gjennemsnitslotten blev ca. Kr. 78,00 pr. Mand. Fisket foregik mellem Kjølva og Tramvik og strakte sig fra December til April. Af Værene kan nævnes: Øjfjordvær, Løgvig, Sommerø. 4 Kjøbefartøjer med 20 Mands Besætning havde indfundet sig. 4 Mand kom bort under Fisket.

8. Berg (og Torsken). Her fiskede 3 000 Mand fordelt paa 775 Baade, hvoraf 45 havde baade Garn og Line, medens alle øvrige vare alene Linebrugere. Desuden var der 90 Mand, som drev Fisket fra 4 Skøjter og 5 Dampskibe. Samtlige disse brugte Line. Der opfiskedes ialt 1 550 000 Torsk, der gav 3 300 Hl. Lever og 1 500 Hl. Rogn. Af Fiskehoveder solgtes ½ Million. Gjennemsnitspriserne var for 100 Stk. sløjet Torsk Kr. 16,00, for 1 Hl. Lever Kr. 14,00, for 1 Hl. Rogn Kr. 15,00 og for 100 Hoveder 25 Øre. Den samlede Værdi Kr. 311 950,00. Gjennemsnitslotten pr. Mand blir ca. Kr. 100,00.

Af Kjøbefartøier fremmodte ialt 21, hvoraf 1 Dampskib. Det største Fiskevær er Holmenvær, Dampskibene gaar ud fra Gryllefjord

og af andre Vær kan nævnes: Medfjordvær, Hopen, Ørja, Svellingen.

Fisket faldt i 3 forskjellige Hovedafdelinger: 1. Det egentlige Vinterfiske fra Begyndelsen af December til Udgangen af Februar. 2. Fisket inde i Fjordene, hvori deltog væsentlig kun Smaabaade. 3. Bankfisket paa Svendsgrunden m. fl. Steder fra Begyndelsen af April til Begyndelsen af Mai med Dæksbaade og andre Storbaade samt Skoiter og Dampskibe. Dampskibene og nogle Dæksbaade drev dog dette Bankfiske helt fra December Maaned af.

9. Tranø. Her fiskede 80 Mand paa 35 smaa Baade med Line ialt 8 000 Torsk, der gav 38 Hl. Lever af samlet Værdi Kr. 1 744,00. Gjennemsnitslotten altsaa kun lidt over Kr. 20,00 pr. Mand. Priserne var Kr. 18,00 for 100 Stk. sløjet Torsk og Kr. 8,00 for 1 Hl. Lever.

10. Bjarkø. Her fiskede 254 Mand, hvoraf 50 med Garn paa 10 Baade og 204 med Line paa 68 Baade. De fiskede ialt 84 000 Torsk der gav 220 Hl. Lever og 165 Hl. Rogn. Prisen var gjennemsnitlig Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk, Kr. 11,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 15,00 for 1 Hl. Rogn. Den samlede Værdi var ca. Kr. 17 500,00 og Gjennemsnitslotten ca. Kr. 69,00 pr. Mand. Af Kjøbefartøier var der 4 (alle Seilfartøier) med tilsammen 18 Mands Besætning. I Steinavær, Melø og Flatø laa de fleste Fiskere og nogle faa i Sjursvig, Senjehesten, Skraalsvig, Krotø og Melø. Den største Fiskemængde var under i Begyndelsen af Januar, men Uveir og Agnmangel var da til Hinder for Bedriften.

11. Trondenæs. Her fiskede 125 Mand fordelt paa 41 Baade med Line og Snøre tilsammen 13 000 Torsk, der gav 42 Hl. Lever og 10 Hl. Rogn. Den samlede Værdi heraf var Kr. 2 562,00 og Gjennemsnitspriserne Kr. 15,00 for 100 Stk. sløjet Torsk, Kr. 11,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 15,00 for 1 Hl. Rogn. Lotten gjennemsnitlig pr. Mand kun lidt over Kr. 20,00. Fisket dreves omtrent udelukkende fra Grøtavær, hvor 1 Kjøbefartøi dr. 44 Tons med 4 Mands Besætning.

Mange af Fiskerne har, foruden at deltage i dette Vinterfiske, tillige for endel af Tiden drevet Fiske i Lofoten eller er reist om Vaaren til Finmarken. Fiskehovederne er i stor Mængde brugt til Kreaturfoder og kom saaledes ikke i Handelen, ligeledes endel Fisk anvendt til Fiskernes Husholdninger. I de øvrige af Amtets Herreder foregik intet Skrejfiske.

I følgende Tabel er Udbyttet m. m. opført til Sammenligning Herrederne imellem for 1898 og Totaludbyttet for de sidste 9 Aar.

Herrederne.	Antal Fiskere.	Fordelt paa Antal			Udbyttet		Omtrentlig Gjennemsnitslot i Kr.	Kjøbefartøier.
		Baade.	Seil-fartøier.	Damp-skibe.	i Stk. Torsk.	i Penge Kr.		
1. Kvænangen	200	70	—	—	62 000	11 200	56	
2. Nordreisen	40	20	—	—	12 000	2 210	55	
3. Skjærvø	600	200	—	—	115 000	20 990	35	1 Dampskib.
4. Karlsø	300	150	—	—	125 000	19 950	66	
5. Helgø	180	60	—	—	100 000	15 660	87	
6. Tromsøsundet	331	117	—	—	64 050	9 050	27	
7. Hillesø	408	160	—	—	170 000	32 000	78	4 Seilfartøier.
8. Berg	3 090	775	4	5	1 550 000	311 950	100	20 Seilfartøier, 1 Dampskib.
9. Tranø	80	35	—	—	8 000	1 744	20	
10. Bjarkø	254	78	—	—	84 000	17 500	69	4 Seilfartøier.
11. Trondenæs	125	41	—	—	13 000	2 562	20	1 Seilfartøi.
1898 Ialt	5 608	1 706	4	5	2 303 050	444 806		
1897	5 836				3 864 500	769 571		
1896	5 225				2 034 900	482 444		
1895	4 995				2 373 000	432 806		
1894	5 214				3 226 200	613 634		
1893	5 331				4 169 300	705 778		
1892	4 366				3 448 000	826 679		
1891	3 452				1 209 200	304 808		
1890	4 426				1 705 300	383 705		

Beretning

om Skrejfisket i Nordlands Amt i 1898,

udenfor Lofotens Opsynsdistrikt i Opsynstiden,
væsentlig efter Lensmændenes Opgave ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl.

1. *Dverberg.* Her fiskede ialt 571 Mand, hvoraf 330 brugte Garn fra 50 Baade og 241 Line fra 58 Baade.

De fiskede 133 000 Stk. Torsk og 120 600 Stk. Storsei, der gav 167 Hl. Dampmedicintran 186 Hl. Lever til andre Transorter og 265 Hl. Rogn; der solgtes af Sei og Torskehoveder tils. 245 000 Stk. Fiskets samlede Værdi ansættes til Kr. 47 081,00. Gjennemsnitspriserne var for 100 Stk. sløjet Torsk Kr. 17,00, 1 Hl. Lever Kr. 16,00, 1 Hl. Rogn Kr. 15,00, 100 Stk. sløjet Sei Kr. 8,00 og for 100 Stk. Torskehoveder Kr. 0,40.

Fisket foregik væsentlig i sidste Halvdel af Februar og i Marts. Belægget i de egentlige Fiskevær var 175 Mand paa Andenæs, 66 paa Haugsnæs, 54 paa Fiskenæs, 64 paa Skarsten og 56 i Børvaagen. Ingen Kjøbefartøier var tilstede under Fisket.

2. *Øksnæs.* Beretning afgivet ved Lensmanden i Øksnæs:

Til at begynde Fisket var som vanligt flere af saavel Garn- som Linemænd af Distriktets Indvaanere færdige ved Midten af afvigte December Maaned. Veiret blev imidlertid saa stormfuldt og utrygt, at lidet paa Sjøen kunde udrettes. Efter et Par Sæt af saavel Linebaade som enkelte Garnbaade viste det sig, at noget videre Fiskeopsig til de vanlige Sættepladse heller ikke var tilstede. I den første Uge af Januar fremkom de fleste udenbygds Fiskere og ligeledes nogle Kjøbefartøier, Landkjøber, Trandampere m. fl. Nogle Kjøbefartøier var desuden ankommet i Slutningen af December. Ved Ugens Udløb var i de forskjellige Rorvær omtrent fuldt Belæg. Opsynspersonalet var fra 1ste Januar tilstede og blev Opsyn sat den 2den samme Maaned.

Naar undtages 3 à 4 Dage var Januar Maaned helt igjennem stormfuld af V, SV, NV og NO. Den 4de Januar blev saavel Garn- som Line-

brug udsat, Linebruget forsynet med Agn af saltet Blæksprut, hvormed Almuen fra Hosten af havde Forsyning. Trækning som først fandt Sted den 7de Januar afgav liden Fangst, for Garn en 20 til 60 Tal og for Liner noget lignende, kun nogle faa Baade fra Rorværene Tinden og Sundero erholdt fra 200—350 Tal. Bruget blev da igjen sat og trukket den 11te og delvis den 12te, Fangsten fremdeles ringe af Torsk, men erholdtes tildels endel Sei.

Fra 12te til og med 23de Januar var intet Sjoveir, idelig Storm med oprørt Hav. Den 24de blev Veiret rolig, saa man fik Anledning til Udreise for at søge efter de fra 11te og 12te Januar udestaaende Fiskeredskaber, meget var da borte af saavel Garn som fornemlig Liner og af hvad der gjenfandtes var meget beskadiget. Den paa det gjenfundne Garnbrug værende Fangst, 300 til 500, var for det meste ubrugelig og maatte udkastes.

Fra 25de blev Veiret igjen stormende. Delvise Trækninger fra et og andet Rorvær foregik den 29de og 31te. Fangsten for en og anden Baad, som havde Bruget længst ude, en 2 à 300 Torsk, men for de fleste af saavel Garn som Liner 20—30 til 50 Tal. Paa Garnene derhos endel Sei. Det hele opfiskede Kvantum Torsk ved Maanedens Udgang udgjorde kun omkring 20 000.

Da Udbyttet viste sig fremdeles ringe ved de foregaaede Trækninger den 2den og 3die Februar, afsluttede endel Linebaade her og afreiste til Lofoten. I den første Halvdel af Februar forblev Veiret stormende af fra Ø til NO, navnlig den 4de, 10de til og med den 16de med adskillig Kulde. De faa delvise Trækninger, som i denne Tid foregik, var i sin Almindelighed heller ikke af videre Betydning. Fra 17de Februar og udover Maaneden var Sjøveir daglig. Fangsten enkeltvis 200, 300 til 400, men som almindelig for Garnbaadene 20 til 100. Liner med fersk Sild eller Lodde i den første Del fra 50 til 200 og 300, men senere 30 til 60 Tal. Det i Februar Maaned opfiskede Kvantum Torsk androg til omkring 120 000, saa Partiet ved Maanedens Udløb udgjorde 138 000 foruden for Garnbaadene endel Sei.

Naar undtages nogle faa Dage havdes i Marts et sjeldent godt Veir, klart tildels noget koldt, men Fangsten forblev fremdeles af mindre Betydning saavel for Garn som Liner, selv om disse sidste var forsynet med fersk Sild eller Loddeagn, hvoraf man af og til fik Tilførsel til en Pris pr. Stamp Sild 3 à 4 Kr. og Lodde til 5 à 6 Kr. Under det stadige Veir var flere af de større Linebaade lige ude ved Havgrundbakkene, men heller ikke der var videre Fangst at erholde. Trods det gode Veir landlaa Linebaadene af og til og havde ikke Bruget ude, idet de ikke fandt det regningssvarende. I de første Dage af Marts afreiste ogsaa nogle Garnbaade og endel Linebaade.

Nogen større Fisketyngde har saaledes iaar ikke stødt under paa disse Kanter. Den almindelige Mening var, at Torsken havde et «Jag»

længst ude paa Dybet, navnlig af Sild, og fandt man ogsaa tildels synlige Mærker deraf i Fisken. I nogle Dage af Februar saa man ogsaa ude paa Havet stort Brug af Hval og Fugl, og en Søndag stødte ogsaa Sildstimer under ved Skjærene udfor Stø, men forsvandt strax efter. Det i Marts Maaned opfiskede Kvantum andrög til nogle og otti Tusinde Torsk. Under dette Fiske har 100 sløiet Fisk afgivet en Vægt af fra 280 til 300 Kg. Hvad Leverholdigheden angaar afgav i Januar til Midten af Februar 300 Garnfisk og omkring 400 Linefisk 1 Hl. Lever, fra Midten af Februar og udover Maaneden 330—430, senere 400 og 500 eller noget mere, alt eftersom Fisken var bekommet paa dybere eller paa grundere Vand.

Fiskepriserne var i Januar 15 à 16 Kr. pr. 100, Lever alm. 10 Kr. pr. Hl., i Februar 17 og 18 pr. 100 og i Marts 18 og 19, tildels 20. Leveren i samme Tid 11—13. Leverens Fedme i den første Tid op imod 50 %, senere 40 og 38 %. Som vedliggende Tabel udviser var Udbyttet af

91 Garnb., Besætn.	637 Mand,	101 800 Torsk,	298 Hl. Lever og	174 Td. Rogn
219 Lineb., do.	1 045 do.	118 200 do.	296 » do.	» 233 » do.
310 Baade, Besætn.	1 682 Mand,	220 000 Torsk,	594 Hl. Lever og	407 Td. Rogn.

Udbyttet efter Gjennemsnitspriser 18 Kr. pr. 100 Garnfisk, 17 pr. 100 Linefisk, 12 pr. Hl. Garnlever, 11 Linelever og 18 Kr. pr. Tønde Rogn, repræsenterer en Kapital af Kr. 52 576; beregnet pr. Gaarnbaad Kr. 275 og pr. Linebaad Kr. 126, der saaledes bliver et saare misligt Resultat. For de Baade, der forblev i Fisket helt ud, stiller det sig lidt bedre.

Samtidig med Torskefisket i Januar og Februar erholdtes som anført endel Sei, ialt omkring 20 000, som i rund Tilstand kan ansættes til 10 Kr. pr. 100, udgjør saaledes et Beløb af Kr. 2 000.

Paa Linebaadene erholdtes derhos endel Smaafisk som Brosmer, Titling, Hyse, Ur og Længer. En væsentlig Del deraf medgik til Almuens Behov; omkring 8 000 Stk., blev solgt til Handelsvare til en Pris af 2 à 3 Øre pr. St. hovedsagelig Brosmer. Desuden blev paa Liner, hvorpaa man havde paasat endel større Angler, samt med Valiner opfisket omkring 58 000 Kg. Kveite, der solgtes til en Pris af fra 14 for den smaa og op til 32 Øre pr. Kg. for de større, gjennemsnitlig 20 Øre pr. Kg., udbragt til Kr. 11 600. Kveiten blev islagt og forsendt i Kasser til Trondhjem.

Af det opfiskede Parti Torsk blev saltet 84 000, Resten hjeldhængt. Af Leverpartiet er til Dampmedicintran tilvirket 140 Tdr., til Raatran er antagelig afsat 170 Hl. Lever.

Til Agnforbrug af Sild og Lodde er anvendt pr. Linebaad fra 4 op til 20 Kr., gjennemsnitlig 12 Kr. pr. Linebaad, som kun bliver at beregne for et Antal af 130 Linebaade og andrager saaledes til Kr. 1 560.

Skjønt jeg mangler speciel Opgave over Brugstabet fra 3die og 4de Mærkedistrikt har jeg fuld Formening om, at Brugstabet og Brugsslitagen iaar dreier sig mindst omkring 10 000 Kr.

Af Leiekarle, Hyrekarle, var iaar forhyret ialt 127, hvoraf en stor Del fra Landets forskjellige Trakter. Hyrelønnen har været fra 140 til 160 for Tiden fra 1ste Januar til 30te Marts. Til Hyrelønnen kommer videre frit paa Boden, ɔ: kogt Mad, Lys og Brænde samt Bodleie, der mindst for dette tilsammen kan ansættes til 15 Kr. Gjennemsnitlig kan Hyrelønnen saaledes ansættes til 160 Kr., som for 127 Personer andrager til Kr. 20 320. Sjøveirsdagene under dette Fiske har været i Januar 4 hele og 5 delvise, Februar 12 hele og 5 delvise, i Marts 15 hele og 8 delvise.

Under Stormdagene i Januar blev en Femboring og en Otringsbaad samt en 3 Rums Baad om Natten omkastet i sine Fortøininger; den første noget beskadiget, de to sidstnævnte knust i Splinter. En Baad udfor Stø blev paaseilet og gik tilbunds, Mandskabet blev dog bjerget.

Oppe ved Skjærene for Langnæs forulykkede en Mand, der med 2 andre paa en mindre Baad midlertidig havde været hjemme, og da var paa Retur til Rorværet Nyksund. De 2 andre blev til Nød bjerget. I en Tid af Januar til henved Midten af Februar var en Redningsskøite tilstede for Rorværene Stø og Langenæs. Om der ikke iaar indtraf videre Paakrav af dens Bistand, haaber man dog, at den ikke af den Grund unddrages fra at være tilstede under Fisket for senere Aar. Bistand for Fiskerbaadene her for Kysten under paakommende Aflandsstorm har som oftest været paakrævet.

Naar undtages enkelte Tilfælde af Influenza, har Sundhedstilstanden almindelig været god. Nogen Rolighedsforstyrrelse har heller ikke fundet Sted.

Efter det anførte Resultat maa Vintertorskefisket her iaar ansees som totalt mislykket. Saa lidet Udbytte har ikke forekommet paa de seneste forløbne 30 à 40 Aar tilbage. Det var jo f. A. af ikke stor Betydning, men dog adskillig bedre end som iaar. Til Exempel skal jeg tillade mig at anføre Udbyttet for nogle af de nærmest foregaaende Aar.

						Torsk	Lever	Rogn
1 897	af 94	Garnbaade	og	282	Linebaade	889 500	2 010	1 282.
1 896	» 72	do.	»	280	do.	1 760 000	300	2 850.
1 895	» 95	do.	»	237	do.	2 024 000	2 700	2 690.
1 894	» 108	do.	»	360	do.	2 882 700	4 800	3 500.
1 893	» 120	do.	»	201	do.	2 820 700	8 440	3 100.
1 892	» 131	do.	»	305	do.	2 228 300	6 660	2 240.
1 891	» 127	do.	»	139	do.	575 900	1 980	580.
1 890	» 106	do.	»	175	do.	1 467 400	5 050	1 570.

Øksnæs Opsynsdistrikt 17de April 1898.

Ærbødigst

L. M. Herness.

Fortegnelse

over Kjøbefartøier, som under Vintertorskefisket i 1898 søgte til Øksnæs Opsynsdistrikt.

Fartoiets Slags.	Drægtighed i Tons.	Hjemsted.	Antal Besætning.	Naar ankom.	Naar afgaaet.	Anmærkning.
						Saltede:
1. Skonnert	55	Kristiansund	5	23/12 97	5/3 98	6 000 afreiste til Lofoten for at komplettere.
2. Galeas	47	do.	5	»	18/3 »	17 000, do. do.
3. Jagt	47	do.	5	6/1 98	5/3 »	9 000 do. do.
4. Jagt	65	do.	6	24/1 »	3/3 »	2 000 do. do.
5. Jagt	34	do.	5	18/12 97	1/3 »	1 000 do. do.
6. Jagt	65	Bergen	6	5/1 98	2/3 »	afgik ballastet do.
7. Galeas	55	Aalesund	5	3/2 »	22/2 »	do. do. do.
8. Jægt	64	Øksnæs		23/12 97		befragtet for Landkjøber.

Nr. 1, 2, 3, 4 og 8 var beliggende i Nyksund, No. 5, 6 og 7 ved Sto.

Opgave

vedkommende Vintertorskefisket for Øksnæs Opsynsdistrikt fra 2den Januar til 2den April 1898.

	Antal		Udbytte af		
	Baade.	Besætning.	Antal Torsk.	Hl. Lever.	Tdr. Rogn.
1ste Mærkedistrikt:					
Garnbaade	33	231	44 500	126	78
Linebaade	2	7	1 500	4	2
	35	238	46 000	130	80
2det Mærkedistrikt:					
Garnbaade	31	210	35 800	105	58
Linebaade	31	135	12 200	29	21
	62	345	48 000	134	79
3die Mærkedistrkt:					
Garnbaade	21	149	10 000	32	20
Linebaade	94	448	61 000	158	128
	115	597	71 000	190	148
4de Mærkedistrikt:					
Garnbaade	6	47	11 500	35	18
Linebaade	92	455	43 500	105	82
	98	502	55 000	140	100
Ialt Garnbaade . . .	91	637	101 800	298	174
» Linebaade . . .	219	1 045	118 200	296	233
Tilsammen	310	1 682	220 000	594	407

Fisket har været drevet af følgende Antal Baade og Fiskere fra følgende Herreder

fra	Øksnæs	paa	68	Garnbaade	med	469 Mand
»	—	»	66	Linebaade	»	309 —
»	Hadsel	»	6	Garnbaade	»	42 —
»	—	»	53	Linebaade	»	248 —
»	Sortland	»	12	Garnbaade	»	86 —
«	—	»	43	Linebaade	»	206 —
»	Dverberg	»	5	Garnbaade	»	40 —
»	—	»	49	Linebaade	»	244 —
»	Bø	»	3	—	»	13 —
»	Trondenæs		2	—	»	10 —
»	Ibestad		2	—	»	10 —
»	Salten		1	—	»	5 —

Paa Garn blev samtidig opfisket 20 000 Sei og paa Linebrug af Kveite 58 000 Kg. foruden endel Smaafisk, hvoraf omkring 8 000 St. kjøbt og hængt til Handelsvare.

De vigtigste Fiskevær i Øksnæs ere Nyksund, Sørsand-Vaage, Langenæs, Sto, dernæst kommer Bredstrand, Sunderø og Tinden m. fl. Steder.

3. *Bø.* I Fisket deltog 1709 Mand paa 411 Baade, hvoraf 579 Mand paa 91 Baade drev Garnbrug, 1140 paa 320 Baade drev Linebrug. Den hele Fangst var 405 000 Stk. Torsk, der gav 1 028 Hl. Lever og 410 Hl. Rogn. Prisen i Gjennemsnit var for 100 sløiet Torsk Kr. 16,80, for 1 Hl. Lever Kr. 10,00 og for 1 Hl. Rogn Kr. 18,00. Det hele Udbytte er beregnet til en Værdi af Kr. 85 700,00.

Der var fremmødt 3 Kjøbefartøier, dr. 85 Tons og med tils. 11 Mands Besætning, hvoraf 2 laa i Hovden og 1 i Strømsjø.

De vigtigste Fiskevær var:

Hovden	med	266	Fiskere,	der	fiskede	69 000 Torsk.
Nyhvaag	»	156	»	»	»	39 000 »
Strømsjø	»	71	»	»	»	31 400 »
Skaarvaag	»	85	»	»	»	7 000 »

Forholdene med Fiskets Gang og Veirliget var nogenlunde ligt de, der er forklaret for Øksnæs's Vedkommende.

4. *Gimsø.* I Fisket deltog 559 Mand paa 87 Baade, hvoraf 254 Mand paa 32 Baade drev Garnbrug og 305 paa 55 Baade drev Linebrug. Den samlede Fangst var kun 8 600 Stk. Torsk, der gav 23 Hl. Lever og 7 Hl. Rogn til en Værdi ialt af Kr. 1 838,00. Gjennemsnitpriserne var for 100 Stk. sløiet Torsk Kr. 16,00 for 1 Hl. Lever Kr. 14,00 og for 1 Hl. Rogn Kr. 20,00.

Fiskeværene ere:

Vikerø	med	129	Fiskere,	der	fiskede	1 800 Torsk.
Hovsund	»	250	»	»	»	5 000 »
Laukvik	»	180	»	»	»	1 800 »

Fisket varede mellem 2den Januar og 20de Marts og Udbyttet er formentlig det elendigste, der nogensinde er opnaaet i noget gammelt Skrejfiskedistrikt.

5. *Borge.* I Fisket deltog 804 Mand paa 125 Baade. Af disse var der kun 20 Mand paa 5 Baade, der drev udelukkende Linebrug, medens alle de andre vare Garnfolk, der dog delvis var forsynet med Line og benyttede denne. I Slutningen af Fisket benyttedes ogsaa Dybsagn (Haandsnøre), uden at nogen Baad alene var udrustet med dette Redskab. Den samlede Fangst var 110 000 Stk. Torsk, der gav 425 Hl. Lever og 140 Hl. Rogn. Gjennemsnitsprisen var for 100 sløiet Torsk Kr. 19,00, for 1 Hl. Lever Kr. 14,00 og for 1 Hl. Rogn Kr. 16,00. Den hele Værdi ansættes til Kr. 29 090,00.

Der fiskedes hele Vinteren — Januar—Marts — og tildels i April, men Fangsten var ikke nogen Tid af Betydning.

De vigtigste Fiskevær ere:

Kvalnæs	med	123	Fiskere,	der	fiskede	11 600	Stk.	Torsk.
Høinæs	»	86	»	»	»	12 100	»	»
Sandø	»	127	»	»	»	13 800	»	»
Kalværet	»	33	»	»	»	2 600	»	»
Borgevær	»	120	»	»	»	19 400	»	»
Eggum	»	298	»	»	»	50 500	»	»

Det er her almindeligt, at hvert Baadlag har en «Koksgut,» som stiller med Lagets Husholdning og aflønnes med den Fangst, der faaes paa 1/2 eller 1 Garn af Lænken, men som ikke er med paa Sjøen. Af disse var der ialt 116 Stk., der ikke er medregnet blandt Fiskernes Tal.

6. *Flakstad.* Dette Herreds Indreside hører til Lofotens Opsynsdistrikt, men efter at Opsynet her var hævet blev der fisket 30 000 Stk. Torsk, der gav 40 Hl. Lever og som havde en Værdi Kr. 5 025,00. Fiskens Gjennemsnitspris var Kr. 15,00 pr. 100 Stk. sløiet Torsk, Leverens Kr. 12,00 pr. Hl. og endel Torskehoveder solgtes efter Kr. 0,30 pr. 100 Stk. De fiskendes Antal er medtaget i Beretningen for Lofotfisket i 1898. Paa Herredets Ytterside er der ikke drevet noget Vintertorskefiskeri.

7. *Værø og Røst.* Beretning afgivet af Lensmanden i Distriktet:

A. Værøfisket.

Allerede den 6te Januar begyndte de fremmede Fiskere at indfinde sig, men grundet utrygt Veir kunde Prøvesæt ikke foregaa før den 24de s. Md., da Liner blev sat af 8 Baade og fandt Trækning Sted den 26de med Fangst fra 2—100 Skrej. 30te s. Md. blev 4 Nætters Liner trukket af 4 Baade med Fangst 40—100. Trækningen den 1ste og 2den Februar gav ligeledes ujevnt, dog noget bedre Udbytte.

Medio Februar var Størstedelen af de fremmede Fiskere ankommet, men grundet vedvarende urolige Veirforholde blev intet ordentligt Fiske begyndt, før den 1ste Marts, til hvilken Tid det opfiskede Parti kun udgjorde 12 000 Skrej.

Fra Begyndelsen af Marts Md. udgjorde det samlede Baadantal 150, der samtlige drev Linebrug, hvorhos 8 Baade ogsaa var udrustet med Garn.

Med Undtagelse af enkelte mindre heldige Forsøg paa Yttersiden i Marts Md. foregik Fisket den hele Tid paa Værøens Indreside, men vedblev det ogsaa i Begyndelsen af Marts Md. at give et ujevnt og tarveligt Udbytte. Fra den 7de Marts og til Maanedens Udgang blev Udbyttet omend fremdeles ujevnt, dog bedre og foregik i denne Tid det bedste Fiske, thi i hele April Md. var Fisket igjen ujevn og smaat, hvorfor ogsaa de fremmede Fiskere, der paa Grund af det mislige Udbytte var

bestemt paa at ligge ud April Md., da ingen Forandring indtraadte, begyndte at afslutte allerede omkring 20de s. Md.

Ved denne Tid viste der sig imidlertid at være kommet et Sig nær Land paa Mostadviken, hvor der nu indtil Udgangen af April væsentlig af Indbyggerne fiskedes ganske godt saavel paa Liner som Dybsagn.

De faa Forsog der blev gjort med Garn gav intet nævneværdigt Udbytte.

Veirforholdene var fra Begyndelsen af Marts Md. til April Maaneds Udgang, da Skreifisket anssaaes afsluttet, ganske tilfredstillende, Stromforholdene derimod var saavel i Februar som Marts til nogen Hinder for Bedriften.

I Fisket deltog ialt 170 Linebaade, 2 Garnbaade og 30 Smaabaade med tilsammen 887 Mand.

Det opfiskede Parti udgjorde 315 000 Skrej, hvoraf saltet 15 000, 198 Hl. Lever, 340 Hl. Rogn og 170 Hl. Damptran.

Redningsskoiten «Bergen» var under Fisket stationeret i Rostnesvaag i Tiden fra 22de Januar til Udgangen af Marts.

3 Trandamperier var i Virksomhed, 2 Kjobefartoier var en kortere Tid tilstede.

B. Røstfisket.

Den forste Garnsætning for Rost foregik 7de Januar af Indbyggerne med 5 Baade og foregik Trækning Dagen efter med Fangst 200 Fisk. Paa Grund af Storm og Uveir næsten hele Januar Maaned ankom de fremmede Fiskere til Stedet ikke for i Slutten af Januar. I Begyndelsen af Februar bedredes Veiret, saa regelmæssige Trækninger kunde foregaa; men Fisket var ualmindeligt daarligt. Fisket paa Ydersiden af Rost maa saaledes iaar betegnes som totalt mislykket baade for Garn og Liner og mærkedes ikke nogen Gang storre Fisketyngde under Land der. Af den Grund gjordes iaar tidligere end sædvanlig Forsøg paa Fiske paa Indersiden, idet der blev sat Liner den 22de og Garn den 24de Februar, Det viste sig da, at der var Fisk tilstede, skjont vistnok ikke i storre Mængde der heller. Det blev saaledes smaat med Fisket i Februar Md. ogsaa. I Begyndelsen af Marts bedredes Fisket lidt efter hvert paa Indresiden, saa man i den sidste Halvdel af Maaneden fiskede taaligt. Veiret var bra i Marts Md. ogsaa, men fra Begyndelsen af April blev det ofte stormfuldt, saa Fisket i denne Maaned hindredes stærkt af Veiret. Da Veiret bedredes i Midten af April tog Fisket af igjen og det i saa stærk Grad, at de fleste Garnbaade sluttede Fisket omkring 20de April. Efter 24de April var det kun 3 Garnbaade som satte Garn og af Linebaadene laa ogsaa bare ganske faa i Vinterroren og Fisket var jevnt smaat. Den 18de April gjorde en Smaabaad Forsog med Dybsagn og da den trak 50 Fisk rustede en hel Del af Garnmændene sig ud med Dybs-

agn, saa saadant Fiske dreves et Par Dage af ca. 50 Smaabaade. Fisken stod da op i Bakken og gik hverken paa Garn eller Liner, hvorimod man paa Smaabaadene trak op til 100 paa 1 Snore.

Dybsagnfisket tog dog ogsaa strax af, saa der ved Udgangen af April var saagodtsom frit for Skrej under Land for Røst.

I Røstfisket deltog 116 Garnbaade, hvoraf 15 ogsaa brugte Dybsagn samt 42 Linebaade med en samlet Besætning af 880 Mand.

Under Fisket var 3 Trandamperier i Virksomhed, hvorhos ialt 11 Kjøbefartøier var tilstede.

Det samlede opfiskede Parti for det hele Distrikt udgjør 990 000 Skrej, 21 000 Hl. Lever, hvoraf tilvirket 572 Hl. Damptran, 1 140 Hl. Rogn.

Herfor er den samlede Værdi af Fisket beregnet til Kr. 230 660,00.

Efter dette kan Bruttolodderne for Linefiskerne ansættes til Kr. 95,00 pr. Mand, og for Garnfiskerne til Kr. 200,00 pr. Mand.

Udbyttet saavel for Værø som Røst er saaledes misligt — under et Middelsaar.

Overensstemmende med Amtets Bestemmelse var der fra 1ste til 30te April etableret særskilt Opsyn saavel for Værø som Røst.

Efter derom fremsat Andragende foretoges i Begyndelsen af April Havdeling paa Indresiden af Røst, hvorved Linefiskerne til uindskrænket Brug fik udlagt en nærmere begrændset Teig.

Denne Foranstaltning viste sig at være heldig og vandt almindelig Tilfredshed.

En under Opsynets Virksomhed indløben Forestilling om Udvidelse af Tiden for extraordinært Opsyn er gjort til Gjenstand for særskilt Behandling.

Umiddelbart efter det særskilte Opsyns Ikrafttræden foretoges Valg paa Tilsynsmænd og Udvalg i Henhold til Fiskerilovens §§ 4 og 9. Disse Valg fulgtes med adskillig Interesse og syntes den Foranstaltning, som ved disse Valg er tilsigtet, at vinde Fiskernes udelte Bifald, ligesom den for Opsynspersonalet vil medføre Støtte og Lettelse under deres ofte vanskelige Hverv.

Ordenen var under hele Fisket udmærket og der blev ikke forelagt Bøder udenfor Overtrædelse af Fiskeriloven.

For Overtrædelse af denne dikteredes ialt 33 Bøder. Af disse vedkommer 29 Overtrædelse af Lovens § 14, en §§ 14 og 19, en § 17, en §§ 17 og 19 og en § 23.

Med Undtagelse af 5 Bøder, der forelagdes paa Værø, vedkommer de øvrige Røst.

Af Bøderne blev 11 forelagt for det særskilte Opsyns Ikrafttræden; de øvrige under dettes Virksomhed.

Sundhedstilstanden var under hele Fisket gjennemgaaende god og indtraf blandt Fiskerne intet Dodsfald ved Sygdom eller Ullykkeshendelse.

Værø den 28de Mai 1898.

Rønning.

Gjennemsnitspriserne vare for 100 sløjet Torsk Kr. 18,00, for 1 Hl. Lever Kr. 14,00, for 1 Hl. Rogn Kr. 18,00 og for 100 Stk. Fiskehoveder Kr. 0,30.

8. *Gildeskaal.* I Fisket deltog 173 Fiskere, fordelt paa 57 Baade, der alle brugte Line og som tilsammen fiskede 25 000 Stk. Torsk, der gav 62 Hl. Lever og 25 Hl Rogn, ansat til en samlet Værdi af Kr. 5 395,00. Gjennemsnitspriserne vare for 100 Stk sløiet Torsk Kr. 17,00, for 1 Hl. Lever Kr. 10,00 og 1 Hl. Rogn Kr. 21,00. Fiskerne vare fordelte paa Fleinvær med 115 Fiskere og en Fangst af 12 000 Skrej og paa Fuglovær med 58 Fiskere og en Fangst af 13 000 Skrej. Fisket foregik fra Udgangen af Januar til Midten af Marts.

9. *Melø.* Her fiskede kun 30 Mand paa 15 smaa Baade, der drev Smaagarnbrug. Fangsten blev ialt 10 000 Fisk, der gav 20 Hl. Lever og 10 Hl. Rogn, og hvis samlede Værdi ansattes til Kr. 1 350,00 efter en Gjennemsnitspris af Kr. 10,00 for 100 sløiet Torsk, Kr. 10,00 for 1 Hl. Lever og Kr 15,00 for 1 Hl. Rogn. Fangsten foregik i Marts og April fra Reipaag (20 Mand) og Bolgvær (10 Mand).

10. *Rødø.* Her fiskede 473 Mand paa 98 Baade, hvoraf 45 vare Garnbaade med 260 Mand og 53 Linebaade med 213 Mand. Den hele Fangst var 120 000 Stk. Torsk, hvoraf 88 000 fiskedes med Garn og 32 000 med Line. Fisken gav idethele 300 Hl. Lever og 200 Hl. Rogn. Værdien af hele Fangsten var Kr. 29 000,00 og de betalte Priser i Gjennemsnit Kr. 18,30 for 100 sløiet Torsk, Kr. 12,00 for 1 Hl. Lever, Kr. 17,20 for 1 Hl. Rogn. Af Kjøbefartøier var der 5 Stk., alle Seilfartøier med tilsammen 18 Mands Besætning og dr. 151 Tons.

Fisket foregik fra

Myken, hvor 271 Mand fiskede kun 50 000 Torsk og hvor der laa 4 Kjøbefartøier, i Februar, Marts og første Halvdel af April, men var hele Tiden usædvanligt daarligt, og fra

Valvær, hvor 202 Mand fiskede 70 000 Fisk og hvor der var 1 Kjøbefartøi, i Februar og Marts. Her var ogsaa Fisket smaat, men dog bedre end i Myken.

Linefisket var det daarligste, Garnfisket noget bedre.

11. *Trænen.* Her fiskede 811 Mand, fordelt paa 208 Baade, hvoraf 31 med 156 Mand drev Garnbrug og 177 med 655 Mand Linebrug. Den samlede Fangst var 164 000 Stk. Torsk, der gav 360 Hl. Lever, 220 Hl. Rogn og der solgtes 100 000 Fiskehoveder, alt til samlet Værdi af Kr. 36 730,00. Gjennemsnitspriserne var for 100 sloiet Torsk Kr. 17,00, 1 Hl. Lever Kr. 10,00, 1 Hl. Rogn Kr. 21,60 og 100 Fiskehoveder Kr. 0,50. Af Kjøbefartoier fremmodte 7 med 24 Mands Besætning og dr. tilsammen 176 Tons.

Fisket her falder i 2 Afdelinger:

1) Det egentlige Vinterfiske, der drives fra Selvær, væsentligst med Garn, dog var der ogsaa nogle Linebaade, i 1898 af 211 Mand, der fiskede ialt 100 000 Stk. Torsk. Her mødte op 3 Kjøbefartøier og Fisket faldt hovedsagelig i Februar og de tre sidste Uger af Marts.

2) Vaarfisket (eller Skraapfisket), der dreves fra Husø (med Sanna) af 531 Mand, der fiskede 51 400 Stk. Torsk i sidste Uge af Marts og i April, samt fra Sydholmen, hvor 69 Mand fiskede 12 600 Torsk i April Maaned. Under Vaarfisket brugtes udelukkende Line og i Husø mødte op 4 Kjøbefartøier. En hel Del af de Fiskere, der driver Vaarfisket, kommer fra Vær i andre Herreder, hvor de har deltaget i Vinterfisket.

12. *Næsne* (og Dønnæs.) Her fiskede 118 Mand paa 32 Baade, hvoraf 74 Mand paa 14 Baade brugte Garn, 28 Mand paa 10 Baade Line og 16 Mand paa 8 Baade Dybsagn (Haandsnøre). Fangsten var ialt 42 000 Stk. Skrej, hvoraf 30 000 fiskedes paa Garn, 10 000 paa Line og 2 000 paa Snøre. Den gav 114 Hl. Lever og 60 Hl. Rogn og Værdien var Kr. 8 910,00. Gjennemsnitsprisen for 100 sløiet Torsk Kr. 15,00, for 1 Hl. Lever Kr. 14,00, for 1 Hl. Rogn Kr. 12,00 og for 100 Fiskehoveder Kr. 0,70. Der var 3 Kjøbefartøier, alle Seilfartøier, tils. med 8 Mands Besætning og dr. 62 Tons. Baadstøøen er den mest benyttede Fiskeplads.

13. *Herø.* Her fiskede 236 Mand paa 50 Baade, hvoraf 153 Mand paa 26 Baade drev Garnbrug, 83 Mand paa 24 Baade Linebrug. Der fiskedes ialt 115 000 Stk. Torsk, der gav 258 Hl. Lever og 182 Hl. Rogn til en Værdi af tils. Kr. 23 200,00. Priserne vare 14 à 15 Kr. for 100 sloiet Torsk, 10 à 12 Kr. for 1 Hl. Lever og Kr. 22,00 for 1 Hl. Rogn. Sandsundvær er det eneste Vinterfiskevær og der fremmødte 3 Kjøbefartoier med 10 Mands Besætning. Fisket faldt væsentlig i Februar og Marts.

14. *Vega.* Her dreves Fisket af 4 Baade med 24 Mand, der havde Garn som Hovedbrug, men som ogsaa var forsynet med andre Redskaber. De fiskede fra Bremstenen tils. 18 500 Stk. Torsk, der gav 42 Hl.

Lever og 23 Hl. Rogn og havde en Værdi af Kr. 4 985,00. regnet efter Kr. 20,00 for 100 sløiet Torsk, Kr. 18,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 23,00 for 1 Hl. Rogn.

Noget Fiske med Dampskibe eller Seilfartøier blev ikke drevet i Amtet.

I de andre Herreder foregik i 1898 intet Skrejfiske.

I følgende Tabel er Udbyttet m. m. opført til Sammenligning Herrederne imellem for 1898 og af Totaludbyttet for de sidste 9 Aar:

Herrederne	Antal Fiskere	Antal Baade	Udbyttet i St. Torsk	Udbyttet i Penge, Kr.	Omtrentlig Gjennemsnitslot i Kr.	Kjøbefartøier
Dverberg . . .	571	108	133000	47 081	82	Ingen. (I Værdien er Sejen medr.)
Øksnæs	1 682	310	220000	52 576	31	8 Seilfartøier.
Bø	1 719	411	405000	85 700	50	3 —
Gimsø	559	87	8 600	1 838	3	Ingen.
Borge	804	125	110000	29 090	36	Ingen.
Flakstad . . .			30 000	5 025		
Værø og Røst .	1 767	385	990000	230 660	130	13 Seilfartøier.
Gildeskaal . .	173	57	25 000	5 395	31	Ingen.
Melø	30	15	10 000	1 350	45	Ingen.
Rødø	473	98	120000	29 000	61	5 Seilfartøier.
Trænen	811	208	164000	36 730	45	7 —
Næsne og Dønnes	118	32	42 000	8 910	75	3 —
Herø	236	50	115000	23 200	98	3 —
Vega	24	4	18 500	4 985	208	Ingen.
i 1898 ialt . .	8 967	1890	2 391 100	561 540		
- 1897 » . .	10 336		5 919 500	1 325 331		
- 1896 » . .	10 165		6 670 900	1 999 804		
- 1895 » . .	9 315		8 652 700	1 584 178		
- 1894 » . .	10 878		8 744 800	1 887 507		
- 1893 » . .	9 929		10004400	2 113 009		
- 1892 » . .	10 214		9 384 500	2 512 403		
- 1891 » . .	9 125		4 287 200	1 256 361		
- 1890 » . .	7 624		6 387 450	1 558 586		

Beretning

om Skrejfisket i nordre Trondhjems Amt 1898.

(Væsentligst efter Lensmændenes og Opsynsbetjents Indberetninger)
ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl.

1. Vigten. Beretning fra Opsynsbetjenten i Vigten:

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning om Skrejfisket i Vigten for 1898. Det anordnede Fiskeriopsyn har ved undertegnede Opsynsbetjent og en fast Assistent været i Virksomhed fra 15de Februar til 20de April.

Ved Opsynets Ikrafttræden var ingen fremmede Fiskere ankommet til Gjæslingerne og Nordø, hvorimod nogle faa Fiskere var ankomne til Skjærvær, dog uden at have gjort Fangstforsøg. Veiret havde fra Begyndelsen af Februar Maaned været noksaa stormende med svær Sjøgang, hvilket vedvarede til henimod Maanedens Slutning. De sidste Dage af Februar og i Begyndelsen af Marts Maaned indtraadte den Forandring, at Havet blev roligere; men sydostlige stærke Vinde herskede fremdeles og var adskillig hindrende for Fiskebedriften.

Allerede fra medio Februar mærkede man Tilstedeværelsen af Fisk for Ytterværene Nordø og Skjærvær. Derimod for Gjæslingernes Vedkommende vedblev det, uagtet spredte Fangstforsøg paa de almindelige Fiskegrunde blev gjort, at være yderst smaat med Fisk, og som Følge deraf flyttede Størstedelen af Fiskerne til Ytterværene, især til Nordø, hvor Fisket allerede da tegnet meget godt baade paa Garn og Liner. Den 7de Marts fik saaledes en Garnbaad for Gjæslingerne ikke ubetydelig Fisk, hvad der gav grundet Haab om, at Fisket ogsaa her maatte komme sig; men det viste sig senere paa et Par Undtagelser nær, at Fiskemængden ikke var tilstede af nogen større Betydning. Hertil kommer, at forholdsvis faa Baade drev Fiske paa Gjæslinghavet — kun 35 Baade — hvilket gjorde sit til, at Totaludbyttet kun blev 40 000 for dette Vær.

I Ytterværene, hvor den øvrige fiskende Almue holdt sig, var Fisk tilstede i rigelig Mængde, og rigtig god Fangst blev gjort, naar Veiret tillod Fiskerne at komme paa Sjøen. Saaledes fra 10de til 21de Marts var det saagodtsom ikke Sjøveir nogen Dag, og Fiskerne led i den Tid betydelige Tab baade paa Redskab og Fangst. Det viste sig, da Veiret endelig lagde sig, og disse — optil 13 Nætters — Redskaber blev trukne, at en stor Mængde Fisk gik tabt, idet den havde staaet for længe paa Redskaberne, saa disse tilligemed Fangsten var næsten ubrugelig. Fra 21de Marts til Maanedens Slutning var Veiret nogenlunde bra, og Fisket foregik godt, ja endog rigt, især for Nordøhavets Vedkommende, ikke sjelden optil 1 000 Fisk paa Garnlænken, og dette bevirkede, at Fiskepartiet steg noget hurtigt. Fra 2den til 8de April blev Veiret igjen meget slemt, og Fiskeriet led atter et stort Afbræk.

Fisket har for Nordøhavets Vedkommende iaar holdt sig jevnt godt lige fra Begyndelsen af Marts Maaned til 20de April, tiltrods de herskende Veirhindringer, hvorimod det for Skjærværhavets Vedkommende viste sig, at Fisket tog stærkt af allerede i Begyndelsen af April. Garnfisket slog igrunden bedst til ogsaa iaar, og Totaludbyttet blev 623 000 Fisk[1]), hvilket maa betragtes som et godt Middelaars og Gjennemsnitslot pr. Mand noget over, idet et forholdsvis lidet Antal Fiskere deltog i Fiskeriet.

I Opsynsdistriktet har været i Drift 236 Baade + Fiskerdampskibet «Falken» og i Fiskeriet deltaget 974 Mand. 15 Kjøbefartøier med Besætning tils. 49 Mand. Desuden var med Fiskeexpeditions- og Handelsforretninger iland paa Fiskeværene beskjæftiget 25 Mand. Altsaa samlet og beskjæftiget med Fisket ialt 1 048.

Det opfiskede Kvantum og Udbyttet i Penge deraf, beregnet efter Gjennemsnitspriserne for Produkterne i fersk Tilstand, udgjør:

For 623 000 Fisk à Kr. 16,00 pr. 100 Stk.	=	Kr.	99 680,00
» 900 Hl. Lever à » 11,00 » Hektoliter	=	»	9 900,00
» 400 » Rogn à » 14,00 » —	=	»	5 600,00
» 400 000 solgte Fiskehoveder à Kr. 0,40 pr. 100 Stk.	=	»	1 600,00
		Kr.	116 780,00

Beløbet fordelt paa de i Fisket deltagende Fiskere bliver dette en Gjennemsnitslot af Kr. 119,90.

Af Leverpartiet er dampkogt 750 Hl. og deraf udvundet 350 Hl. Medicintran.

Der er ved Ulykkeshændelser paa Sjøen under Fisket intet Menneskeliv gaaet tabt.

De bjergede Fiskeredskaber, som under Fisket er afleveret til Opsynet, og som endnu er ugjenkjendt af Fiskerne, er bragt til Opbevaring

[1]) Heraf var 434 000 opfisket paa Garn, 171 000 paa Line og 18 000 paa Snøre.

paa Sorgjæslingen i Hans Jonassens Sjøhus. Opgave over samt Angivelse af Mærker paa de hittede Sager er D. D. sendt Lensmanden i Nærø og Vikten.

Tvistigheder mellem Fiskerne under Fisket er ved Opsynets Mellemkomst bleven bilagt i Mindelighed, hvorfor ingen er angivet eller anmeldt for Lovovertrædelser.

Heisning af Signalflag samt Udlevering af Baadmærker er som vanligt udført af dertil af Opsynsbetjenten antagne Personer, som derfor er udbetalt Godtgjørelse som omforenet.

Regelmæssig en Gang hver Uge i Fisketiden er gjennem Rørvik Telegrafstation sendt Opslagstelegrammer om Fisket til 6 forskjellige Optagelsesstationer og derhos samtidig en skriftlig Rapport sendt Fogden og Fiskeriinspektøren samt til sidstnævnte endel Schemaer i udfyldt Stand angaaende Fiskevægt m. v. — — — —

Sluttelig maa bemærkes, at der ved Nytaarstider 1898 paa Vikten dannedes et Selskab med Navnet «Falken», som havde til Formaal at drive Skrejfiske med Dampskib udenfor Vikten.

Selskabet gik strax igang med Anskaffelse af Skib og andre til Fangsten hørende Redskaber og endelig Forhyring af fornødent Mandskab til denne Bedrift. Skibet gik ud sin første Prøvetur den 21de Februar og holdt sin Bedrift gaaende til 15de April næstefter. Resultatet af denne Bedrift blev, at Skibet, som udelukkende brugte Line, opfiskede ca. 38 000 Stk. Torsk samt endel anden Fisk, saasom Brosme, Lange og Smaakveite. — — — — — — — — — — — — — — — — —

Vikten 21de April 1898.

Ærbødigst

J. Waagø.

For de forskjellige Fiskevær anføres:

Fiskeværene.	Antal Fiskere.	Opfisket Antal Torsk.	Antal Kjøbefartøier.	Bedste Fisketid faldt mellem
Sørgjæslingerne	171	40 000	1	fra 7/3 til 14/4
Nordøerne	433	413 000	12	» 1/3 » 20/4
Skjærvær	101	91 000	2	» 1/3 » 15/4
De øvrige Vær	269	79 000	0	» 1/3 » 15/4

2. Flatanger. Her fiskede 150 Mand paa 37 Baade, hvoraf 5 brugte alene Garn, 6 alene Line, 9 alene Snøre og 17 baade Garn og andre Redskaber. De fiskede ialt 90 000 Torsk, der gav 196 Hl. Lever

og 196 Hl. Rogn. Priserne vare Kr. 20,00 for 100 sløiet Torsk, Kr. 14,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 21,00 for 1 Hl. Rogn. Den samlede Værdi anslaaes til Kr. 24 860,00 og Gjennemsnitslotten til Kr. 165,00.

I Amtets øvrige Herreder foregik intet Skrejfiske i 1898.

Til Sammenligning anføres Udbyttet m. m. for de sidste 9 Aar i følgende Tabel:

Aar.	Antal Fiskere.	Opfisket Antal Torsk.	Udbragt til Værdi i Kr.
1898	1 096	713 000	141 640
1897	1 136	521 500	87 493
1896	1 335	333 000	84 095
1895	1 863	889 800	134 144
1894	1 375	594 400	118 876
1893	1 438	847 000	159 466
1892	1 860	722 500	186 991
1891	1 596	433 200	120 953
1890	1 574	563 000	127 417

Beretning

om Skrejfisket i søndre Trondhjems Amt 1898.

(Væsentlig efter Lensmændenes Opgaver ved Fiskerikonsulent Jens O. Dahl.)

1. Bjørnør. Her fiskede 827 Mand paa 214 Baade, som væsentligst brugte Garn, men tildels ogsaa Line og Snore. De fiskede ialt 407 000 Stk. Torsk, der gav 900 Hl. Lever og 765 Hl Rogn. Af Fisken var ca. 80 000 fisket paa Line og Snore, 327 000 paa Garn. Gjennemsnitsprisene vare Kr. 20,00 for 100 sløiet Torsk, Kr. 10,00 for 1 Hl. Lever og Kr. 16,00 for 1 Hl. Rogn og den samlede Værdi ansættes derefter til Kr. 102 640,00.

Der fremmødte ingen Kjøbefartøier.

Fiskerne og Fangsten var fordelt paa følgende Fiskevær:

1.	Sæter med Omgivelser .	58	Fiskere,	der	fangede	25 600	Stk	Torsk.
2.	Ramsøaunet	111	»	»	»	55 300	»	»
3.	Buerø	104	»	»	»	62 200	»	»
4.	Skjærvø	53	»	»	»	35 600	»	»
5.	Vig	33	»	»	»	19 000	»	»
6.	Været og Almindingen .	204	»	»	»	103 000	»	»

Om Fisket udtaler Lensmanden i Bjørnør:

«Fisket begyndte paa Grund af Stormveir først ved 20de Februar og sluttede ved Udgangen af Marts. Garnfisket gav idetheletaget bedst Udbytte, skjønt endel Fisk blev mere garnstaaet end foreneligt med god Vare. Fisken faldt gjennemgaaende smaa, men mere leverholdig end i 1897. Af Leverpartiet blev dampet ca. 75 Tdr. Medicintran. Til Forbrug under Fisket antages medgaaet ca. 6 000 Stk. Skrei med Lever og Rogn, hvortil intet Hensyn er taget i nærværende Opgave.»

2. Froien. Her fiskede 2 707 Mand paa 627 Baade og 2 Fiskefartøier. 132 Baade benyttede alene Garn, Resten af disse og de 2 Fartøier Line og Snore. Der fiskedes ialt 1 337 465 Torsk, der gav 2 776 Hl. Lever og 2 519 Hl. Rogn til en samlet Værdi af Kr. 306 092,00. Gjennemsnitspriserne vare for 100 Stk. sløiet Torsk Kr. 17,00, for 1 Hl. Lever Kr. 12,00, for 1 Hl Rogn Kr. 17,00 og for 100 Fiskehoveder Kr. 0,60

Der fremmodte ialt 54 Kjøbefartøier, drægtig ca. 1 000 Tons og med 147 Mands Besætning. Alle var Seilfartøier.

Under Fisket kom der bort ialt 7 Mand.

De største Fiskevær er følgende:

Titran	med	1 020	Fiskere,	Fangst	500 000	Stk.	Torsk	og 25	Kjøbefartøier
Halten	»	554	»	»	319 865	»	»	» 21	»
Kya	»	426	»	»	255 600	»	»	» 4	»
Sulen	»	278	»	»	91 000	»	»	» 4	»

Fisket faldt væsentlig fra 14/2 til 2/4 i Titran, fra 11/2 til 25/3 i Halten, fra 28/2 til 16/4 for Kya og i Sulen fra 14/2 til 16/4.

3. Hitteren. Her fiskede 129 Mand paa 43 Baade, hvoraf 30 brugte Garn i Forbindelse med andre Redskaber, og 13 Line og Snøre. De fiskede ialt 64 500 Torsk, som gav 150 Hl. Lever og 200 Hl. Rogn og der solgtes 6000 Fiskehoveder. Priserne var i Gjennemsnit Kr. 18,00 for 100 sløiet Torsk, Kr. 11,00 for 1 Hl. Lever, Kr. 20,00 for 1 Hl. Rogn og Kr. 0,50 for 100 Hoveder. Fangsten udgjorde en samlet Værdi af Kr. 17 290,00. Hele Fisket foregik fra Kværnvær i Tiden fra 15de Januar til 1ste April.

Til Sammenligning af Udbyttet m. m. Herrederne imellem for 1898 og Udbyttet inden Amtet i de sidste 9 Aar hidsættes følgende Tabel:

Herreder.	Antal Fiskere	Udbytte i Antal Torsk.	Værdi i Kroner.	Kjøbe-fartøier.	Omtrent Gjennem-snitslot.
Bjørnør.	827	407 000	102 640,00	»	124,00
Frøien	2 707	1 337 465	306 092,00	54	113,00
Hitteren	129	64 500	17 290,00	»	134,00
Ialt 1898	3 663	1 808 965	426 022,00		
» 1897	3 233	1 588 000	353 297,00		
» 1896	2 852	1 711 600	458 607,00		
» 1895	3 074	959 600	189 308,00		
» 1894	2 948	1 178 000	260 740,00		
» 1893	2 231	891 500	250 022,00		
» 1892	2 258	874 900	265 742,00		
» 1891	2 371	891 500	276 920,00		
» 1890	2 089	666 500	171 703,00		

Beretning

om Skrejfisket i Nordmøre 1898.

(Afgivet af Fogden i Nordmøre.)

Angaaende Skrejfisket Vaaren 1898 giver jeg mig herved den Ære at indberette:

Fisket paabegyndtes ved Begyndelsen af Februar og vedblev til Udgangen af den første Uge i April Maaned.

Det hovedsageligste Fiske foregik i Edø (Smølens) Distrikt i Februar og første Halvdel af Marts og i Kvernæs Distrikt i Marts Maaned.

Der blev opfisket:

I Edø Distrikt:

med Garn	441 600 Fisk	
» Line	542 600 —	
» Snøre	49 000 —	
eller af 466 Baade med 1 994 Mands Besætning		1 033 200 Fisk

mod 1 108 000 Fisk i 1897.

I Kvernæs Distrikt:

med Garn	352 300 Fisk	
» Line	705 150 —	
» Snøre	1 000 —	
eller af 267 Baade med 1 720 Mands Besætning		1 058 450 —

mod 1 659 607 Fisk i 1897.

I hele Fogderiet 2 091 650 Fisk

mod 2 767 607 i 1897.

Hvert Hundrede usløiet Fisk betaltes gjennemsnitlig i Edø Distrikt med Kr. 21,38 og i Kvernæs Distrikt med Kr. 20,37.

Det opfiskedes Værdi er:

I Edø Distrikt	Kr.	220 894,60
- Kvernæs Distrikt	»	215 637,00
eller i hele Fogderiet	Kr.	436 531,60

mod Kr. 558 872,27 i 1897.

Heraf er beregnet Udbytte af:

	Lever.	Rogn.
I Edø Distrikt . .	2 127 Hl.	1 315 Hl.
I Kvernæs Distrikt	2 088 »	1 429 »
at være	4 215 Hl.	2 744 Hl.

af Værdi Kr. 54 084,60 og Kr. 50 481,50.

4 Mand omkom ved Ulykkeshændelser under Fisket.

Redskabstabet angives at have været:

I Edø Distrikt . . .	ca.	Kr.	800,00
I Kvernæs Distrikt. .	»	»	2 056,00
	Ialt	Kr.	2 856,00

Nordmøre Fogedembede, 29de September 1898.

A. Koren.

Beret

om Skrejfisket i Roms

(Efter Sammendrag af de statistiske

Herred.	I. Angaaende Deltagelsen i Fisket. A. Fiskere. Samlet Antal Fiskere.	Heraf benyttede: Alene Garn.	Alene Line.	Alene Snøre.	Garn og andre Redskaber.	Line og Snøre.	B. Baade, Skøiter og Dampskibe: Antal Baade.	Antal Skøiter.	Antal Dampskibe.	Heraf udrustede: Alene med Garn.	Alene med Line.	Alene med Snøre.	Med Garn og andre Redskaber.	Med Line og Snøre.
Akerø	263	263	—	—	—	—	36	—	—	36	—	—	—	—
Sandø	494	487	7	—	—	—	72	—	1	72	1	—	—	—
Frænen . . .	406	149	—	—	257	—	53	5	—	—	26	—	32	—
Bud	716	197	206	—	100	213	107	16	—	28	38	—	16	41
Tilsammen. .	1 879	1 096	213	—	357	213	268	21	1	136	65	—	48	41

ning

dals Fogderi 1898.

Opgaver ved Fogden i Romsdal).

II. Ang. Udbyttet af Fisket. (Kvantum).								III. Gjennemsnitspriser.						
Ialt Stykker Torsk.	Heraf: Med Garn.	Heraf: Med Line.	Heraf: Med Snore.	Lever i Hektoliter.	Rogn i Hektoliter.	Solgte Torskehoveder.	Solgt eller selvvirket.	Pr. 100 Stkr. sløiet Torsk.	Pr. Hl. Lever.	Pr. Hl. Rogn.	Pr. 100 Stkr. Hoveder.	Totalsum.	Kjøbefartøier.	Tabte Menneskeliv.
								Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
180 000	180 000	—	—	450	140	100 000	180 000	20,00	14,00	16,00	1,00	45 540	—	—
300 000	288 000	12 000	—	750	230	200 000	300 000	20,00	14,00	16,00	1,00	76 180	—	5
311 000	100 000	211 000	—	727	560	311 000	311 000	14,717	12,00	14,00	0,60	64 200	3	—
445 300	172 300	273 000	—	985	742	356 500	445 300	13,00	13,27	24,81	0,68	91 873	4	—
1 236 300	740 300	496 000	—	2 912	1 672	967 500	1 236 300	—	—	—	—	277 793	7	5

Romsdals Fogderi, 7de Oktober 1898.

Carl G. Petersen.

Beretning

om Skrejfisket paa Søndmøre 1898.

(Afgivet af Byfogden i Aalesund).

Betræffende indeværende Aars Vaartorskefiske for Søndmøre skal jeg herved give mig den Ære at meddele:

Hele første Halvdel af Februar Maaned var Veiret omløbende og stormende, saa intet nævneværdigt Fiske kunde foregaa, ligesom kun endel af Fiskerflaaden var fremmødt. Den 20de Februar indtraadte godt Veir, der med smaa Afbrydelser varede til 8de Marts, da det igjen slog om til ustadigt, stormende Veir, dog med enkelte Søveirsdage henimod Slutningen af Maaneden. I de første Dage af April afsluttedes Fisket for godt. Den væsentligste Del af Fangsten faldt i Tiden mellem 20de Februar og 8de Marts, og var Udbyttet bedst for Liner, hvilket Fiske dog hindredes adskilligt ved Agnmangel, især i de første Dage. Fiskens Kvalitet var tilfredsstillende og adskillig bedre end de foregaaende Aar. De enkelte Forsøg, som anstilledes i Uveirsperioderne i første Halvdel af Februar og Midten og sidste Halvdel af Marts paadrog adskillige Redskabstab, især af Garn. I Fisket deltog:

Distrikter.	Dampbaade.	Skøiter.	Garnbaade.	Linebaade.	Dybsagnbaade.	Besætning.
Sande	»	»	62	29	6	533
Herø	»	3	97	72	75	1 360
Ulfstein	»	16	49	5	2	539
Borgund	1	17	30	54	28	754
Aalesund	11	147	«	9	»	1 502
Vigerø	»	18	23	89	20	927
Ulla	»	4	93	26	1	803
Tils.	12	205	354	284	132	6 418

Fisket afsluttedes med et Udbytte af:

Distrikter.	Fisk.	Rogn.	Lever, util-virket.	Medicin-tran.
	Stk.	Hl.	Hl.	Hl.
Sande	229 100	514	37	280
Herø	557 000	1 020	110	600
Ulfstein	370 100	700	203	445
Borgund	490 200	1 020	10	520
Aalesund	1 617 000	3 210	—	1 531
Vigerø	547 000	1 178	—	540
Ulla	430 000	960	—	500
Tilsammen	4 240 400	8 602	360	4 416

Sammmenligner man nærværende Aars Deltagelse med de nærmest foregaaende Aars, viser den en ikke ubetydelig Aftagen saavel i Mandskab som Antallet af Baade, medens Antallet af Skoiter holder sig omtrent uforandret og Antallet af Dampskibe tiltager noget. Denne Tilbagegang i Størrelsen af den fiskende Almue kan dog ikke opfattes som et Tegn paa en Svækkelse af Fiskerierne, men er en Følge af Overgangen fra de ældre til mere moderne og formaalstjenlige Baadtyper, der i Forhold til Fiskerievnen noier sig med mindre Mandskab. Navnlig er Overgangen fra aabne Baade til Dæksbaade nu stærk, og denne nye Retning for Fartoitypen forklarer saavel Baadantallets Aftagen som Skoiteantallets mindre Fremgang At Fiskerievnen ikke er i Tilbagegang, men tvertimod maa antages at gaa jævnt frem, synes at fremgaa af de foreliggende Resultater, idet man selv under et ugunstigt Fiske som indeværende med overveiende Veirhindring formaar at drive Kvantummet op til et godt Middelsaars Udbytte, til Fordeling mellem en forholdsvis mindre Fiskeralmue.

Saavidt mig bekjendt, er intet Menneskeliv gaaet tabt under Fisket.

Aalesunds Byfogedkontor, 5te August 1898.

H. Benneche.

Fra
Fiskeriinspektøren i Finmarken.

Beretning

om hans Virksomhed i 1898 (i Uddrag).

Jeg har herved den Ære at afgive Beretning om min Virksomhed som Fiskeriinspektør i Finmarken i 1898.

— —

Lodden stødte under Land ved Skjøtningberg og Kjøllefjord de første Dage i Marts og den 9de Marts ligeledes ved Honningsvaag, hvor der stængtes endel, der førtes af Agndampskibene til Lofoten. Omkring Midten af Marts var der Lodde under Land næsten overalt i Finmarken og i Slutningen af Maaneden stort Brug af Lodde og Fugl specielt ved Vardø. Lodden stod under Land til i Begyndelsen af Mai, da den meste strøg fra Kysten, men nogen Lodde saaes dog enkelte Steder til langt ud i Juni, saaledes stængtes endel Lodde og Sild ved Vadsø og andre Steder inde i Varangerfjorden af og til i hele Juni Maaned. I Marts Maaned drev en Masse død Lodde iland, specielt i Vestfinmarken. Hval saaes næsten ikke nær Land hele Vaaren udover.

Naar undtages for Bredvig og noget Garnfiske i Kjøllefjord og udfor Kjelvik var der intet Fiske i Finmarken før 13de April, fra hvilken Dato et godt Dybsagnfiske begyndte udfor Gamvik og Mehavn. De fleste Storbaade fra Vardø reiste da til disse Steder, forøvrigt var der liden fremmed Almue samlet der. Dette Dybsagnfiske varede til henimod Maanedens Slutning, da Agndampskibene begyndte at føre Agn did, hvorfor man gik over til Linebrug. I sidste Halvdel af April var der ogsaa noget Fiske flere Steder i Vestfinmarken, men fra Berlevaag og østover var der intet Fiske før de første Dage af Mai, da der begyndtes at fiske bra fra Vardø og hele Kysten vestover. Udsigterne var derfor da gode over hele Finmarken, og man ventede sig et rigt Fiske, men

desværre viste Kobben sig allerede 10de Mai i store Masser ved Vardø og trak sig hastig vestover, jagende Fisken fra Land, eftersom den drog frem, saa det næsten blev forbi med alt Fiske indtil Maanedens Slutning, da Kobben forsvandt, og Torsken atter begyndte at søge under Land. I Juni fiskedes bra næsten over hele Østfinmarken, naar man ikke maatte ligge paa Land paa Grund af Agnmangel eller Storm, og da Opsynet hævedes den 27de Juni, var det opfiskede Kvantum noget over 21 Millioner Kg. eller ca. 9 Millioner Torsk.

Som et Bevis paa i hvilken Grad Kobben kan ødelægge et godt Fiske kan anføres, at der i Ugen fra 29de April til 6te Mai opfiskedes 3,3 Millioner Kg. Torsk, endskjønt der endnu ikke da var ankommen synderlig fremmed Almue. Den næste Uge, i hvilken Kobben begyndte at komme, fiskedes 2,1 Million Kg., men saa i de paafølgende 3 Uger indtil 3die Juni ikke mere end 1 Million ugentlig, endskjønt hele Almuen i denne Tid var samlet i Finmarken. I Begyndelsen af Juni begyndte flere af de fremmede Fiskere at reise fra Finmarken, men alligevel opfiskedes der, efterat Kobben var strøgen og trods delvis Agnmangel og Storm, over 3 Millioner Kg. ugentlig indtil Udgangen af Juni. Man havde ifjor utvivlsomt havt et godt Loddefiske i Finmarken, hvis ikke Kobben var kommen og drevet Fisken fra Land, og det er desværre at befrygte, at flere Loddefisker vil blive ødelagt paa denne Maade, hvis man ikke kan finde Midler til at holde denne farlige Gjæst borte.

Man skylder Kobbens Komme paa Hvalfangsten, idet man mener, at Hvalfangerne har fordrevet Hvalen fra Kysten, og at Kobben ikke turde komme, hvis der kun var mere Hval under Land, men dette synes mig utænkeligt, thi Hvalen spiser jo ikke Kobbe, og de er jo begge arktiske Dyr, der færdes i samme Farvand andensteds. Er ikke Aarsagerne til Kobbens Komme dens rimligvis stærke Formerelse i Hvidehavet, saa maa disse Kobbevandringer være periodiske og ikke usandsynlig staa i Forbindelse med den Sildeperiode, vi nu har faaet her i Finmarken. Der har jo nu i flere Aar været ikke saa lidet Sild Vinter og Vaar udover baade ude ved Kysten og i flere af vore Fjorde, og da jo Sild er en god Føde for Kobben, synes det ikke utænkeligt, at det er denne, den søger, naar den forlader sine Yngleplacise i Hvidehavet.

At hindre dens Komme til den norske Kyst eller standse dens Jag langs Kysten er vistnok umuligt; der skal ifjor have været fanget endel Kobbe paa den murmanske Kyst i Kobbegarn, og Vardø Fiskeriforening vil iaar bekoste anskaffet lignende Garn for at forsøge Fangst af den ogsaa her, men saadanne Foranstaltninger vil vel hjælpe lidet imod de svære Kobbemasser, der nu i flere Aar er kommen til Kysten. Skulde ikke Kobben af egen Drift ville søge andre Veie, er vistnok det eneste Middel dens Ødelæggelse paa selve Fangstpladsene i Hvidehavet, men dertil er jo norske Fangstmænd hindret Adgang.

Sommerfisket efter Torsk og Hyse var daarligt saagodtsom over hele Finmarken, hvorfor ogsaa de Priser, der betaltes af Russerne for disse Fiskesorter, var omtrent det dobbelte af, hvad der vanligt betales. Seifisket var derimod godt flere Steder, og specielt i Porsangerfjorden, men ogsaa i den ydre Del af Varangerfjord var der i længere Tid Masser af Sei, hvoraf endel toges med Synkenoter. De fleste Fiskere fik dog lidet godt af dette Fiske, da faa af dem har saadanne Noter i Østfinmarken, naar undtages Folk fra Vadsø, Kiby og Ekerø.

Et Par dækkede Baade fra Vardø gjorde i Juli Maaned et Par Ture ud til Bankerne udfor Vardø for at fiske efter Kveite, og disse gjorde noksaa gode Forretninger, hvorimod Dampskibet «Finmark» af Mehavn, der ligeledes gjorde endel Fiskeforsøg derude, var mindre heldig og fandt ikke Fisket lønnende. Det gaar smaat med at faa oparbeidet og udviklet et ordentligt Bankfiske her i Finmarken; der gjøres ənkelte spredte Forsøg, men er man ikke strax heldig og gjør god Fangst, gaar Fiskerne træt og slutter. Man kan jo ikke være sikker paa at træffe Fisken hvert Aar aldeles paa samme Sted, men at søge den op paa ukjendte Fiskepladse, synes Fiskerne de ikke har Raad til, naar de ved at fiske under Land altid kan faa noget. Saavidt jeg har bragt i Erfaring, drev Russerne iaar for offentlig Bekostning videnskabelige Undersøgelser og Fiskeforsøg med Dampskib udenfor den murmanske Kyst, og der skal under disse Forsøg være fundet flere gode Fiskepladse, og jeg tvivler heller ikke paa, at man ogsaa paa denne Maade vilde kunde finde flere gode Fiskepladse ogsaa udenfor Finmarkens Kyst, hvorfor det vistnok vilde være gavnligt, om vi kunde følge Russernes Eksempel i dette Stykke. Var det saa hos os som i England og tildels flere fiskeridrivende Lande, at kapitalstærke Forretningsmænd var interesseret i det egenlige Fiske, vilde det nok gaa hurtigere med at faa udviklet vort Bankfiske, men saa er jo ikke Tilfældet ialfald her i Finmarken, og Fiskeren selv magter jo ikke at gjøre Fiskeforsøg paa ukjendte Fiskepladse langt tilhavs, uden de med nogenlunde Sikkerhed tør paaregne Fortjeneste. Derfor bliver vistnok den eneste Udvei til Havfiskets Udvikling, ialfald her i Finmarken, at man først kan vise Fiskerne, hvor de gode Fiskepladse er at finde.

Efter mange Aars Forløb fik man atter ifjor Sildefiske i Finmarken, idet der fangedes og saltedes ca. 180 000 Tønder Sild, væsentlig i Oxfjord, Talvik og Alten. Allerede i nogle Aar har man mærket Sild i flere af Finmarkens Fjorde og tildels udenfor Kysten, men noget egentlig Sildefiske har man ikke havt siden Sextiaarene for ifjor, da Silden kom saa nær Land, at den kunde tages med Not. Rigtignok har der i de senere Aar været taget endel Sild i flere af Finmarkens Fjorde baade med Not og Garn, men denne Sild har væsentlig været benyttet til Agnsild, da det meste af den fangede Sild har været lidet skikket som

Handelsvare. Ifjor var derimod Silden af god Kvalitet, og da der ikke samtidig var noget Sildefiske længere syd, samledes strax en større Almue med Noter og Garn væsentlig fra Tromsø Amt, Vesteraalen og Salten, ligesom Kjøbefartøier fra Haugesund, Bergen og fra Kysten nordover, i Øxfjord, hvor Silden først søgte ind. Fisket begyndte der den 26de September, idet der da gjordes tre Stæng paa ca. 6 000 Maal med Noter tilhørende Handelsmand Buck og endel Fiskere hjemmehørende i Øxfjord.

Da der ingen Telegrafstation er i Øxfjord eller der i Nærheden, maatte Hr. Buck reise med første Dampskib til Tromsø for at skaffe Kjøbere op, og var da ogsaa heldig her at paatræffe Dampskibene «Marie» og «Aron» fra Bergen, der var kommen nordover for at indkjøbe og salte Sild, og med disse to Dampskibe drog han da tilbage til Øxfjord.

Paa denne Maade blev man da bekjendt med, at der var Sild i Øxfjord, og allerede den 29de kom Dampskibet «Ragnar» tilhørende Hindøselskabet, did med 4 Notbrug, der strax gjorde flere Stæng paa tilsammen ca. 11 000 Maal, senere kom daglig i længere Tid Notbrug, Garnbaade og Kjøbefartøier sydfra, og Fisket fortsattes udover til Midten af December med vexlende Held baade for Notbrugernes og Garnbaadenes Vedkommende. I Talvik og Alten fiskedes ligeledes endel Sild i Maanederne Oktober og November, men det væsentligste Sildefiske foregik dog i Øxfjord. Denne Fjord er ca. 2½ Mil lang, har Form af en Støvle, og de fleste Stæng gjordes ved Havnen (Støvlens Rist), Arnelbugten (Støvlens Hæl) og Kolsaaker (midt under Fodsaalen). I denne Del af Fjorden foregik ogsaa Garnfisket, men i den ydre Del af Fjorden ligesom inde i Fjordens Bund var der intet Fiske. Den fangede Sild var jevn stor fra 27 til 30 cm., enkelte Sild maalte helt op til 35 cm., og der var lidet af Sild under 25 cm. Silden var især ved Fiskets Begyndelse adskillig isterholdig. Hval saaes næsten ikke under hele Fisket, derimod var der i længere Tid adskillig Sei og Akker (Blæksprut) i Fjorden.

Da jeg er bekjendt med, at der fra Finmarkens Amtmand vil blive indsendt en udførligere Indberetning om dette Sildefiske i Øxfjord, Talvik og Alten, anser jeg det ikke nødvendigt nærmere at omtale dette, men vil kun paapege Ønskeligheden af, at der snarest muligt bliver oprettet Telegrafstationer i Øxfjord og Bergsfjord, thi da vi sandsynligvis og forhaabentlig faar Silden tilbage til disse Fjorde nu nogle Aar udover, vil det være af ubetaleligt Værd at have Telegrafstation paa Stedet. Jeg har forøvrigt i Skrivelse af 23de December f. A. tilladt mig at henlede Finmarkens Telegrafinspektørs Opmærksomhed paa denne Sag.

I Finmarkens øvrige Fjorde mærkedes ogsaa Sild af og til udover Høsten, og specielt var der i enkelte af Fjordene i Syd-Varanger Sild i længere Tid, men da man her ikke havde Noter at fange den med, blev ikke det opfiskede Kvantum stort. Endel af Indbyggerne samt nogle Fiskere fra Vadsø og Vardø drev dog noget Fiske med mindre Sildegarn

Høsten og Vinteren udover og nedsaltede fra 30 til 70 Tønder pr. Baad. Silden var her noget mindre end i Øxfjord.

I Maanederne November og December har der været adskillig Torsk under Land flere Steder i Vestfinmarken, saaledes ved Kjollefjord, Honningsvaagene, Kjelvik, Hasvik og Talvik, men uroligt og stormende Veir har ofte hindret Fiskerne fra at komme paa Sjøen, saa det opfiskede Kvantum ikke blev synderligt stort. I Vardø og Østfinmarken forøvrigt har der ikke været drevet synderlig Høst- og Vinterfiske, da Fiskerne finder dette lidet lønnende baade paa Grund af, at Agnet ofte er dyrt samt vanskeligt at erholde, og fordi Borenskabstabet paa denne Tid af Aaret pleier være stort. For Hysen, der nu i flere Aar har været borte, kommer igjen, vil vel vanskelig Vinterfisket tage sig op her.

Noget over Halvparten af den under Loddefisket opfiskede Torsk blev hængt til Rundfisk, men da det væsentligste Fiske foregik sent paa Aaret, og Tørringsforholdene flere Steder var ugunstige, blev meget af den hængte Fisk ikke prima Vare. Saavidt jeg har bragt i Erfaring, blev dog ikke Klagerne paa Rundfisken saa mange og store som Aaret forud, og forholder dette sig saa, har vel dette sin Grund i, at Konjunkturerne for Salg i Italien maa have været bedre end i 1897. Paa enkelte leverede Partier skal der dog være klaget saavel over Kvalitet som Sortering, og enkelte Afskibere har vistnok maattet gjøre Afslag i den omakkorderede Pris. Jeg kan ikke forstaa andet, end at det maatte være heldigst baade for Sælger og Kjøber, om al Fisk solgtes fob. og at Kjøberen havde sin Vrager her, der sorterede Fisken baade efter Kvalitet og Størrelse, som man vilde have den, thi derved vilde undgaaes baade Krangel og Ubehageligheder efterpaa. Enkelte Kjøbere af Finmarksfisk ordner sig nu paa denne Maade, og kunde der opnaaes Enighed blandt Finmarkens Handelsmænd om, at de kun vilde sælge sin Fisk paa disse Betingelser, antager jeg nok, at saavel Hamburgerne som Bergenserne vilde ordne sig saa, at de fik Agenter og Vragere til at modtage Fisken for sig heroppe, og at det vilde være til alles Fordel, om vi kunde komme saa langt, føler jeg mig forvisset om.

En Handelsforening dannedes ifjor af Handelsmændene i Vestfinmarkens Landdistrikter, og jeg har hørt, at man iaar agter at faa dannet en lignende Forening i Østfinmarken, og disse Foranstaltninger har jeg god Tro paa kan komme til at virke gavnligt i mere end en Henseende.

Hvalfangsten blev i 1898 drevet af 23 Dampskibe, det samme Antal som foregaaende Aar, og Fangsten beløb sig til 1 072 Hval, altsaa nogle Hval mere end i 1897. Udbytte af Tran og Guano var dog mindre, dels paa Grund af, at der blev fanget forholdsvis lidet af den værdifuldeste Hvalsort, Blaahval, og fordi to af Guanofabrikerne paa Grund af Flytning ikke blev drevet den største Del af Fangsttiden. Kraftfoder-

fabrikker i Jarfjord flyttedes til Ingo, og Selskabet «Haabet» flyttede sit hele Etablissement fra Bussesund til Baadsfjord. Iaar vil disse Fabrikker igjen være i fuld Drift.

Den meste Hval blev skudt paa Strækningen fra Nordkyn til Sørøen og ofte meget langt fra Land. Kapt. Ingebrigtsen benyttede ogsaa ifjor i Lighed med foregaaende Aar Slæbebaad i et Par Sommermaaneder, og skjød i denne Tid endel Hval, væsentlig Blaahval, paa Havet omkring Bearen-Island, hvor han ogsaa skjød 4 Bootlenose.

Priserne paa saavel Hvalolie som Guano skal ifjor have været noget bedre end i 1897, men derimod har Priserne paa Barder været lavere. Værdien af den samlede Fangst kan antagelig anslaaes til Kr. 1 150 000,00.

Efterat man nu i nogle Aar ikke har hørt synderlig Klager over Hvalfangstens Skadelighed, kom disse ifjor paa Grund af det mindre gode Loddefiske atter frem med fornyet Kraft. Der afholdtes Massemøder og fattedes Resolutioner, der da væsentlig gik ud paa absolut Forbud mod Tilgodegjørelse af fanget Hval i Finmarken det hele Aar. Man har nu tildels frafaldt de gamle Paastande, at Lodden hindres fra at komme til Land, at Skud skræmmer Fisken og at Blod af anskudt Hval forurenser Sjøen, men der fremholdes nu, som før nævnt, at Kobbens Ankomst til Kysten skyldes Hvalfangsten. Skulde vi nu igjen faa nogle gode Fiskeaar, vil nok Klagerne over Hvalfangsten atter forstumme en Tid, men at disse vil komme igjen, hvergang vi faar et mindre godt Loddefiske, derom føler jeg mig forvisset, selv om Kobben skulde udeblive. Jeg har i Aarrækker fremholdt Ønskeligheden af, at der maatte blive foretaget grundige videnskabelige Undersøgelser under Finmarkens Fiskerier, og jeg gjentager, at man alene paa denne Maade kan finde Aarsagen til de saa forunderlig vexlende Fiskerier heroppe. Intetsteds i vort Land er Fiskerierne saa vexlende og ubestemmelige som her. Loddens Indsig er uregelmæssig, Loddetorsken kommer det ene Aar til Østfinmarken, det andet til Vestfinmarken eller kan omtrent udeblive fra hele Finmarken, selv om der er Lodde nok under Land, Hysen, hvoraf der enkelte Aar kan være store Masser, forsvinder aldeles og kan være borte i flere Aar, Seien søger enkelte Aar i store Masser ind i Fjordene, andre Aar holder den sig mere ude ved Kysten, og Silden samt forskjellig anden Fisk kan være borte i Menneskealdre for saa at komme igjen. Alt dette maa have sin naturlige Aarsag, og kunde man ved Videnskabens Hjælp faa stadig undersøgt Vandets Temperatur og Saltgehalt samt den Fiskeaate, der af Strømmen føres hid eller udvikles her, saa skulde det undre mig, om man ikke med Tiden skulde kunne faa opklaret mange Spørgsmaal paa Fiskeriernes Omraade, der nu ere uløste og som gjør, at man nu lægger Skylden paa feilslaaede Fiskerier baade paa det ene og det andet, som ikke har noget dermed at gjøre. Saadanne grundige videnskabelige Undersøgelser vilde ikke alene blive af stort videnskabeligt Værd, men ogsaa sikkerlig kunne blive af ikke ringe Betydning for Finmarkens

Fiskerier, hvorfor jeg i Ærbodighed vil henstille til det høie Departement at tage under Overveielse, om der ikke bør søges bevilget de nødvendige Midler til Oprettelse af en biologisk Station enten i Vardø eller et andet passende Sted i Finmarken, hvorfra da de videnskabelige Undersøgelser kan føres og ledes.

For saadanne grundige Undersøgelser er foretagne, bør ialfald Hvalfangst efter min Formening ikke forbydes i Finmarken.

Opgave over Hvalfangst i Finmarken i 1898.

Selskabernes Navne.	Bestyrer.	Station.	Blaahval.	Finhval.	Seihval.	Knølhval.	Fade Spæktran.	Fade Kjødtran.	Sække Guano.	Ton Barder.	Antal Fangstbaade.
Kristiania Hvalfangerselskab . .	Castberg	Bussesund	4	22	34	3	1 146	575	3 408	5,8	2
Laurvigs Do. . .	Berentsen	—	2	27	28	1	1 340	75	0	5,8	2
Hvalfangerselskabet «Haabet» *) .	Olsen	Baadsfjord	0	16	17	0	61	0	84	0	1
Do. «Neptun» . .	Lange	—	1	31	39	3	1 957	305	0	10,5	2
Evensens Hvalfangerselskab . . .	Evensen	—	0	15	21	1	626	130	0	4,5	1
Stokke Do. . . .	Andersen	Riisfjord	4	42	38	3	1 900	200	0	8,8	2
Foyns Do. . . .	Olsen	Mehavn	1	62	67	3	1 715	1 043	2 250	9,0	3
Tønsbergs Do. . . .	Hoff	Oxøfjord	1	41	51	5	1 657	0	0	8,8	2
Hvalfangerselskabet «Vestfold» . .	Bryde	Tufjord	0	39	59	8	1 960	232	0	10,2	2
Do. »Skjold og Værge»	Larsen	Ingø	0	60	42	9	2 321	450	0	10,5	2
Ingebrigtsens Hvalfangerselskab .	Ingebrigtsen	Rolfsø	11	45	11	16	2 050	350	0	10,0	1
Hvalfangerselskabet «Thekla» . .	Christensen	Sørøen	0	29	32	1	1 236	0	0	5,5	1
Do. «Finmarken» .	Dessen	—	0	19	108	0	2 210	0	3 200	9,4	2
Kraftfoderfabrikken	Bull	Ingø	0	0	0	0	0	107	465	0	0
Samlet Fangst i 1898			24	448	547	53	20 179	3 467	9 407	98,8	23
Samlet Fangst i 1897			94	400	513	56	21 623	4 317	13 649	112,5	23
Samlet Fangst i 1896			58	733	106	174	20 635	5 616	16 504		27

*) Selskabet «Haabet» solgte alle sine skudte Hvaler med Undtagelse af 1 til Selskabet «Neptun».

Sælfangst blev i 1898 drevet fra Hammerfest af 21 mindre Seilskibe paa fra 20 til 55 Tons Drægtighed og med en samlet Besætning af 218 Mand. Fangsten for disse Fartøier var 12 404 Smaasæl, 1 855 Storsæl, 238 Hvalros, 85 Bjørneskind og 21 levende Bjørne. Værdien af denne Fangst paa Fangstmændenes Haand opgives at være Kr. 118 421,00.

Fra Vardø blev denne Fangst drevet af 5 mindre Seilskibe paa tilsammen 180 Ton og med en Besætning af 44 Mand. Fangsten var 3 347 Sæl, 61 Hvalros, 53 Bjørneskind og 10 levende Bjørne. Værdien af denne Fangst er opgiven at være Kr. 31 000,00.

Saavidt jeg har bragt i Erfaring, blev Sælfangst drevet i Hvidehavet ifjor af 3 mindre russiske Seilskibe, hjemmehørende paa Murmanskysten, der alle fik fuld Last, samt af et større Dampskib med delvis norsk Besætning, der ligeledes fik god Fangst. Foruden disse Fartøier skal efter Forlydende et muligens to Dampskibe iaar udrustes til Fangst i Hvidehavet, saa det ser ud til, at Russerne nu for Alvor vil lægge sig efter denne Fangst der.

Haakjærringfisket har iaar været drevet foruden af 4 mindre Fartøier og nogle mindre Baade fra Hammerfest samt nogle Baade fra Yderværene af 41 Skøiter og Baade hjemmehørende i Vardø. Flere af disse har gjort god Fangst og faaet fra 400 til 500 Hl, andre har været mindre heldige og kun drevet Fangsten i kort Tid. Det opfiskede Kvantum Lever er for Vardøfiskernes Vedkommende ca. 5 600 Hl. til en Værdi paa Fiskernes Haand af Kr. 56 000,00. Fangsten drives i Maanederne Februar, Marts og April paa Bankerne øst for Vardø og i Sommermaanederne tildels paa Bankerne og tildels under Spitsbergen. Under dette Fiske forulykkede i Marts tre dækkede Baade fra Vardø, to af disse seilede iland paa den Murmanske Kyst og blev Vrag, medens det lykkedes Mandskabet at bjerge sig, den tredie Baad kom derimod desværre bort med Mandskab og alt.

Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning havde ogsaa ifjor to af sine Skøiter stationerede heroppe i 8 Maaneder fra Oktober til Juni, den ene i Honningsvaag—Kjelvik, den anden i Vardø, ligesom en Skøite var stationeret i Finkongkjeilen og en anden i Bergsfjord i Maanederne November og December; desforuden kom 4 Skøiter op efter Lofotfisket og var stationerede under Loddefisket i Ingø, Kjøllefjord, Gamvik og Kiberg. Trods det, at Indtægterne har været smaa for Befolkningen de to sidste Aar, har man dog i Kredsene ved at afholde Basarer og paa anden Maade indsamlet ikke smaa Bidrag til Redningssagen i 1ste Distrikt, og ifjor oversteg det indsendte Beløb saaledes Kr. 10 000,00, hvoraf dog et større Beløb indkom ved et afholdt Redningsmarked i Tromsø.

Fiskerhjem holdes fremdeles aabne under Loddefisket i flere af Finmarkens større Fiskevær, men da Driften i 1897 havde givet betydeligt Tab, blev Vardøkomiteen nødt til at nedlægge Driften i Ingø og Berlevaag og drev saaledes kun Hjemmene i Vardø, Havningberg og Henningsvaag. Bestyrelsen for den indre Sjømandsmission i Bergen optog dog Driften af Fiskerhjem i Mehavn og Berlevaag, hvor Hjemmene bestyredes af en Emisær og en Diakonisse. Det er at haabe, at den Indre Sjømandsmission ser sig istand til at optage Driften af Hjemmene paa de Steder, hvor Vardøkomiteen slutter, thi Fiskerne er nu blevne vante til disse Hjem med sine Læse- og Skriveværelser, og jeg tror ogsaa, at Hjemmene virker til stort Gavn for den fiskende Befolkning.

I Fiskehermetik har vi endnu kun en Fabrik her i Finmarken, nemlig Stavanger Preserving Comp.s Filial i Vardø. Den daarlige Tilgang paa Hyse hele Aaret rundt samt ogsaa i lange Tider Mangel paa anden Fisk har gjort, at denne Fabrik ikke paa langt nær har havt tilstrækkelig Raastof, men har maattet standse Driften i længere Tider ad Gangen. Da dertil Priserne paa saavel Hyse som Torsk den største Del af Aaret har været høie, er det vel tvivlsomt, om Driften har været lønnende; men forhaabentlig faar vi snart igjen Hyse under Land, og da vil vistnok baade denne Fabrik og flere Fabrikker kunne drives med Held i Finmarken. Fabrikken har ofte før havt vanskeligt for at skaffe sig den fornødne Melk til rimelig Pris, men denne Mangel er nu tildels afhjulpen ved, at Melk nu kan faaes fra Harstad med den ifjor begyndte Hurtigrute.

Ingeniør Martens fra Kristiania fik i 1897 et pent lidet Anlæg istand i Vardø for Tilberedelse af fersk Fisk efter sin patenterede Methode, men de rent ugunstige Fiskeforhold her ifjor Vinter, idet det næsten ikke var Fisk af nogen Slags at faa fra November til April, gjorde, at ingen ordentlig Forsøgsdrift blev foretaget. Nogle faa Tønder Hyse og Torsk blev i Februar sendt til Hamburg, og denne Fisk skal efter senere modtagen Meddelelse fra Hr. Martens have vist sig at være baade salgbar og god flere Maaneder senere.

Under mit Ophold ved Bergensudstillingen i Sommer undersøgte jeg i de forskjellige Landes Afdelinger, om der skulde findes noget Fiskeredskab, som jeg antog kunde benyttes med Held ogsaa her i Finmarken, men jeg fandt faa saadanne, som jeg ansaa tjenlige. Til Kystfiske benyttes næsten overalt de samme Redskaber som hos os, nemlig Dybsagn, Liner, forskjellige Sorter Garn samt Synkenøter; Forskjellen var kun den, at man i enkelte Lande, f. Ex. England, Amerika og Japan, benyttede noget sværere og stærkere Liner end vanligt i Finmarken, og jeg har ogsaa stadig fremholdt for Fiskerne Nødvendigheden af at have saa

gode Fiskegreier som muligt og da specielt gode Liner. Det store Linetab, man ofte har heroppe, skyldes nemlig for en stor Del, at de benyttede Liner er for gamle og daarlige, og Fiskerne indrømmer ogsaa dette, men da de jo selv maa bekoste sig alle sine Fiskeredskaber, kvier de sig for at kjøbe dyrt Linebrug, og vil gjerne benytte Linen saa længe, det paa nogen mulig Maade gaar an, som rimeligt er.

Af Redskaber, som jeg saa paa Udstillingen, men som ikke benyttes i Finmarken, er det for det første den amerikanske Posenot, men med saadan er der af min Formand, nuværende Sekretær Fleicher, gjort Forsøg heroppe efter Fangst af Sei, men viste den sig utjenlig. Saa har vi den engelske Trawl, der muligens paa enkelte Steder kunde benyttes, men anser jeg det for temmelig sikkert, at man vil forlange Brugen af dette Fiskeredskab forbudt indenfor Milgrændsen, saasnart den kom i Brug heroppe, og det maatte da være ude paa Havbankerne, den kunde benyttes. Jeg paahørte i Bergen et Foredrag om Trawlfiske af Hr. Mundahl fra Hull, og han udtalte, at man nu ikke længere kun var henvist til at trawle paa grundere Vand, men at Trawl kunde benyttes paa et Dyb af optil 200 Favne. Hvis saa er Tilfældet, kan der jo for Dybdens Skyld trawles omtrent over hele Havet østenfor Bearen Island, og jeg antager ogsaa, at Bunden her flere Steder er skikket for Trawling, men om dette Slags Fiske med kostbare Trawldampskibe vil lønne sig saa langt fra Markedspladsen for Salg af fersk Fisk, er vel tvivlsomt, ligesom man jo ogsaa er henvist til kun at kunne trawle her en kortere Tid af Aaret og paa den Tid, da Priserne paa fersk Fisk i Udlandet er lavest. Jeg har derfor ikke stor Tro paa, at Trawlfisket efter engelsk Mønster vil blive lønnende heroppe, men derimod saa jeg i den danske Afdeling etslags mindre Trawl eller Vad, der i Danmark benyttes til Fangst af Flyndre, som saavel jeg, som de Finmarksfiskere, der besøgte Udstillingen, troede maatte kunne benyttes flere Steder heroppe med Held.

Enkelte Steder i vore Fjorde er nemlig Dybden fra 50 til 100 Favne, og Bunden vistnok ogsaa nogenlunde jevn, hvorfor jeg skulde anse et Forsøg med dette Fiskeredskab gavnligt. Et Par Fiskere har ogsaa konfereret med mig om Anskaffelse af et saadant Flyndrevad, men da Bestyreren for de praktisk-videnskabelige Undersøgelser, Hr. Dr. Hjort, har meddelt mig, at han muligens kommer til Finmarken til Sommeren for at foretage Forsøgsdrift med et lignende Vad, har jeg tilraadet disse Fiskere at vente med Anskaffelsen, indtil man faar se Resultatet af Dr. Hjorts Forsøgsfiske.

I den danske og svenske Afdeling var der ogsaa en Flerhed af forskjellige Sorter Ruser, som jo kun kan benyttes i grundere Vand, men da jeg troede, at dette Fiskeredskab muligens med Held kunde benyttes til Hjemmefiske i flere af vore Fjorde, bragte jeg med

mig op en dobbelt Ruse, som jeg da har fremvist for Fiskerne under mine senere Reiser i Distriktet. Enkelte Folk har allerede bestilt sig saadanne, og Forsøg med dette Fiskeredskab vil saaledes blive gjort.

Andre Fiskeredskaber, skikkede for Brug her i Finmarken, og som ikke allerede ere kjendt og benyttede her, saa jeg ikke.

Vardø den 31te Januar 1899.

I Ærbødighed
G. Sørensen.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

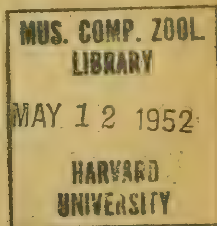
FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

3DIE HEFTE 1898

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB

1899.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1898

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

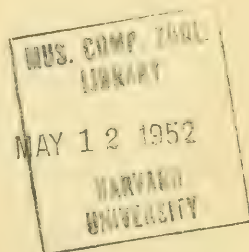
3DIE HEFTE ❉ 1898

I. **Fiskeriinspektør Buvig**, Beretninger:
1. Om Vaarsildefisket 1898.
2. Om Torskefisket 1898.
3. Saavel Torske- som Sildefisket vedkommende.
4. Om Makrelfisket 1898.
5. Om Vintersildefisket langs Norges Sydkyst 1898—99 (Østlandsfisket).

II. Beretninger om Forsøg paa **Drivgarnsfiske** med offentlig Bidrag:
6. Fra Nikolai Martinussen, Bø i Nordland.
7. » Bernt Nordstrand, Fører af D/S. «Falken», Vigten.
8. » L. S. Larsen, Fører af Skøite «Rakel», Aalesund.
9. » Johan O. Walderhoug, Fører af Kutter «Blooming Lily», Aalesund. (I Uddrag).

III. **Fiskeriinspektør Johnsen**:
10. Opgaver over Eksporten af Kveite og Flyndre, fra Nordlands og Tromsø Amter 1897 og 1898.
11. Beretning om hans Virksomhed i 1898. (I Uddrag).

IV. **Fiskeriinspektør Wallem**:
12. Beretning om hans Virksomhed i 1898. (I Uddrag).

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNER, AKTIESELSKAB

1899.

Fra
Fiskeriinspektøren i søndre Distrikt.

Beretning om Vaarsildefisket 1898.

Trods det uhørt langvarige Uveir i Januar og Februar iaar blev der optaget næsten ligesaameget Vaarsild dennegang som i 1897 — eller ialt henved 300 000 Maal. Desuden tvivler neppe nogen Fisker paa, at mindst det dobbelte kunde været fanget, om ikke Stemningen efter det gode Storsildefiske lige iforveien havde været saa mat, at Salterne næsten ikke turde befatte sig med Vaarsilden, hvorfor Garnfiske blev forholdsvis umuligt, — saameget beklageligere er dette, som Silden i det hele taget var sjelden fed og fin og formelig blev bedre og bedre, jo længer det led paa; takket være Englands store Forbrug af fersk Sild lønnedes Arbeidet saa taalelig for Notbrugenes Vedkommende. Nu ny Handelstraktat mellem Rusland og Norge skal oprettes, og Vaarsilden utvivlsomt synes kommet igjen, er det Ønske atter blusset op blandt alle Interesserede: *Gid Rusland kunde aabnes for vor Vaarsild igjen!*

I. Garnfisket.

Stavanger og Søndre Bergenhus Amter («søndre Distrikt»).

I Begyndelsen af December 1897 saaes de første Aater vesten- og sydvestenom Utsire, og udenfor Karmøens Sydvestpynt fik man samtidig lidt Blandsild paa Garn; efterhaanden blev Aateforekomsterne hyppigere, men da man i Januar vilde til for Alvor, var Veiret saa rebelsk, at man kun kunde se til fra Land af. Fra omkring 21de Januar af saaes i nogen Tid daglig Hval for Strækningen Karmøen—Kvitingsø—Jæderens Rev, og i Løbet af de følgende 14 Dage fik man med megen Møie tilkjæmpet sig nogle Klatter i Aaterne — væsentligst mellem Urter og Ferkingstadøerne; 12te, 15de, 21de, 22de og 24de Februar fandt ogsaa Aatefiske Sted paa Sirefjorden i Strøget Rovær—Fæøen—Urter, men i det hele taget brydde man sig kun lidet om slig Udfart, efterat Silden Mandag 7de Februar havde gjort Land ved Utsire og Kvitingsøerne.

I Tiden 8de—18de Februar var Kvitingsøerne det vigtigste Fiskevær, — her samledes efterhaanden vel 200 Baade, som trods forholdsvis meget Landligge fik adskillig Sild, men utvivlsomt havde oparbeidet det flerdobbelte Kvantum, om Veiret og navnlig Konjunkturerne havde været noget gunstigere; de faa Baade, som samtidig brugte Garn ved Utsire, helst i Norvikvaagen fik ogsaa saameget de bare vilde. For Karmøens Sydside viste Silden sig 24de Februar samt 3die og 8de Marts, men kun en ren Bagatel optoges her. Ved Røvær begyndte Garnfisket 15de Februar og stod paa i 14 Dage; det var ogsaa iaar bedst omkring den 22de («Peters Stol»), da 500 Baade endda deltog, men da man den 23de tildels kun opnaaede 1 Krone Maalet og kun øinede yderligere Prisfald, lagde mange Sildegarnene iland for dennegang. Trods de elendige Priser fangedes imidlertid fremdeles endel Garnsild: omkring Fæøen i Tidsrummet 21de Februar—5te Marts, i Osnesgavlen omkring Slutningen af Februar og endelig langs Slettens Inderside — udenom hele den Strækning, hvor der efterhaanden stængtes — i de sidste 4 Uger før Jevndøgnet.

For Strækningen Ramsholmerne—Brandesund stod der allerede midt i Februar meget Hval og Fugl, men først 3die Marts begyndte Fiske ved Rødholmerne og samtidig fornammes Silden langs Sydsiden af selve Espevær, omkring hvilket Vær saavelsom omkring Bømmeløens søndre Del, mellem Bømmelhavn og Noklingvaagen, saa ialt omkring 100 Garnbaade holdt paa til Udgangen af Marts; omkring 21de Marts fornammes ogsaa Silden omkring Hisken. Torskefangstredskaber, som 18de Marts trakkes i Nærheden af Brandesund, var overgydte af Silderogn; 21de Marts begyndte i Sund lidt Garnfiske, som varede til Begyndelsen af April, — dette Fiske foregik helst omkring Glesvær. Nordenfor sidstnævnte Vær fandt intet nævneværdigt Vaarsildefiske Sted ivinter.

For de forskjellige Vær i Distriktet fordelte Garnsildefangsten sig saaledes:

Omkring Utsire optoges ialt 1 375 Maal = Kr. 10 290,00 (100 Maal var fanget i Aater).

Omkring Kvitingsøerne optoges ialt 7 250 Maal = Kr. 26 600,00.

Udenfor Karmøens Syd- og Vestside optoges ialt 1 850 Maal = Kr. 10 825,00 (1 350 Maal var fanget i Aater).

Udenfor Karmøens Nordside optoges ialt 2 750 Maal = Kr. 8 115,00.

Omkring Fæøen optoges ialt 10 200 Maal = Kr. 12 725,00 (975 Maal var fanget i Aater).

Omkring Røvær optoges ialt 28 775 Maal = Kr. 62 225,00 (2 975 Maal var fanget i Aater).

Langs Slettens Inderside optoges ialt 12 000 Maal = Kr. 25 000,00.

I Finnaas optoges ialt 9 500 Maal = Kr. 11 000,00.

I Sund—Lindaas optoges ialt 1 300 Maal = Kr. 1 500,00 (100 Maal var fanget i Aater).

For Maaltonden, hvori der efterhaanden gik 500—775 Sild, varierede Prisen mellem 8 Kroner og 75 Øre.

I Nordre Bergenhus («nordre Distrikt»)

har i de senere Aar Vaarsilden i Regelen først indfundet sig ved Februar Maaneds Udgang, — iaar var den under Frøiskjærene 21de Februar og havde kanske endda tidligere været fornummet, om Veiret havde tilladt Forsøg; den 23de Februar tog man ogsaa smaat fat ved Hovden og den derpaa følgende Dag udenfor Batalden—Kinn. I Fisket for Trøien og Hovden tog kun Hjemmefolk Del, og da Silden allerede ved Februar Maaneds Udgang havde gjort fra sig her, var der ikke synderlig udrettet; omkring Kinn—Sverslingerne derimod var efter et Par Dages Forløb vel 150 Garnbaade i Virksomhed, og da Fisket, som varede til og med 9de Marts, i Slutningen af Februar og de Par første Dage af Marts var meget godt, blev Størsteparten — omtrent $^2/_3$ — af det i nordre Distrikt ivaares optagne Garnsildekvantum fanget her. Ved Askroven lod Silden sig saavidt merke, før den 7de Marts stødte til Rygstenen, hvor man 8de, 9de og 11te Marts gjorde god Fangst; den 12te havde man Fornemmelse ved Molvær, og den følgende Uge fik man ogsaa lidt ved Smelvær—Hindø. Den 22de Marts stod Silden under Haastenen, hvor endel Baade den følgende Dag fiskede ganske bra, og 24de og 25de gjorde den ogsaa Landgang ved Bueland og Værø; trods Kjøbermangel var henved 100 Garnbaade isving ved disse Vær, og saaledes fik Fjorddistrikterne en ikke saa ringe Forsyning herfra heller, omend Silden — som vanligt — gjorde kort Proces i dette Strøg.

Bortseet fra nogle faa Maal, som 8de Marts optoges omkring Kløvningen (udenfor Vaagsvaag), blev der andetsteds i nordre Distrikt intet Vaarsildefiske af dennegang.

Prisen for Garnsilden, hvoraf der gik 520—575 i Maaltønden, varierede mellem Kr. 2 og Kr. 2,75.

II. Notfisket.

Hvor der stængtes, Antal Stæng.		Naar Laasene sattes.	Naar Laasene tømtes.	Den bergede Notsilds Mængde i Maal.	Den bergede Notsilds Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Priser (pr. Maal) høieste.	Priser (pr. Maal) laveste.	Priser (pr. Maal) gjennemsnitlige.
Søndre Distrikt. Utsire:	Norvikvaagen, 7	7/2	10—22/2	6 250	ca. 600	8,00	8,00	8,00
Utsire:	Sørvaagen, 3	11/2	18/2—13/4	1 130	ca. 590	10,00	-	8,80
Utsire:	Norvikvaagen, 1	14/2	16/2	620	ca. 600	8,00	7,00	7,25
	Skudenes ved Vikeholmerne, 4	24—25/2	15/3	1 100	775	5,00	2,00	3,00
Fæøen:	Vestre Havn, 2	3/2	5/2	500	ca. 600	8,00	8,00	8,00
Fæøen:	Sørøens Sydside, 1	10/2	11/2	300		7,00	7,00	7,00
Fæøen:	Omkring Været, 27	23—25/2	28/2—12/5	28 050	600—730	10,00	4,00	5,30
Fæøen:	Langøen (udenfor Torvestad Kirke), 1	25/2	5/3	1 150	650	5,50	5,00	5,20
	Røvær—Bjørkevær, 25	18—23/2	19/2—23/3	18 200	600—740	6,00	3,00	4,82
Sletten:	Vormedal 10	19—25/2	25/2—12/4	10 350	590	6,50	2,00	4,44
Sletten:	Eltrevaag 35	2—11/3	4/3—29/4	61 250	725	8,00	1,25	-
Sletten:	Eltrevaag 1	23/2	23/3	100		2,00	2,00	2,00
Finnaas:	Espevær, 19	7—19/3	7/3—28/4	23 350	650—751	8,00	1,50	3,62
Finnaas:	Kallevaag—Vikefjorden, 10	8—17/3	10/3—29/4	10 500	725—800	-	1,25	-
Finnaas:	Bømmelhavn, 5	10—15/3	35/4	4 000	650—750	4,00	3,00	3,50
Finnaas:	Nordøerne, 5	17—19/3	21—26/3	6 375	750—850	3,00	1,50	2,00
Finnaas:	Lyngøerne, 1 Mil nordenom Espevær, 2	22—25/3	23—26/3	375	740	1,75	-	1,70
Finnaas:	Nautøen, 1/2 Mil søndenom Hisken, 1	26/3	26/3	400	725	1,50	-	1,50

Sund: 20de Marts stængtes lidt ved Kleppestø, Store—Sotras Sydostpynt, og i Løbet af vel 14 Dage herefter kastedes der jevnlig: omkring Stolmesundet, i Bakkesundet, i og omkring Haakalsund, ved Toftøens Vestside, Glesvær, Golten og i Tellevaagen — ialt vel et Snes Laase, hver paa 50 à 800 Maal, hvorved ialt fangedes en 6 000 Maal à 2—3 eller for ialt 13 580 Kroner; først i Mai havde man oppe denne Sild, hvoraf der gik 650—800 i Maaltønden. (Sidst i Mai fangedes ligeledes omtrent 3 000 Maal temmelig mager Sild af Størrelse som «Kristianiasild», Pris 3—5 Kroner).

Stavanger Amt: 100 000 Maal = Kr. 496 025,00
Søndre Bergenhus: 80 000 » = » 302 439,00

		Naar der stængtes, Antal Stæng.	Naar Laasene sattes.	Naar Laasene tomtes.	Den bergede Notsilds Mængde i Maal.	Den bergede Notsilds Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Priser (pr. Maal) høieste.	Priser (pr. Maal) laveste.	Priser (pr. Maal) gjennemsnitlige.
Nordre Distrikt.	Askvold:	24de og 25de Marts sattes ved Værø flere Laase, som først 4de Mai endelig var tomte, — ligeledes stængtes der 26de Marts endel ved Bueland, som optoges i Dagene 2den—6te April; saaledes fangedes ialt henholdsvis 6 250 og 1 250 Maal, Kvalitet 450—600, Pris 4,50—2,50—3,67 Kroner.							
	Kinn—Bataldén:	Kinns Østside, 4	28/2—2/3	(10—30)/3	4 500	530—570	6,50	4,00	5,26
		Sandøerne, 3	5/3	(11—25)/3	4 650				
		Lille-Bataldens Nordside, 1	9/3	21/3	250				
	Hovden:	Kvanhovden, 1	22/2	19/3	1 825		4,50	4,50	4,50
		Kvalviken, 1	23/2	5/3	175		4,00	4,00	4,00
	Bremanger:	Havrø, 3	(21—23)/2	(18—26)/3	2 240	520—580	5,00	-	4,60
		Gaasøen, 2	(26—28)/2	(4—7)/3	1 360	-	5,20	-	4,65

Norde-Bergenhus: 22 500 Maal = Kr. 102 500,00

Ialt, inden 15de Mai: 202 500 Maal = Kr. 900 964,00

Anmerkning: Under orkanagtige Byger tabtes den 16de Februar Størsteparten af den paa Norvikvaagen (Utsire) stængte Sild og alt den 11te Februar i Østmarken stængte, hvorhos Nøterne sterkt beskadigedes. Stormen Natten til 27de Februar tilintetgjorde 4 større Laase ved Fæøens Vestside samt endel Stæng ved Røvær og Bjørkevær. 7de Marts mistedes — formedelst sterk Strøm — endel Notsild ved Espevær. Endelig tabtes for Storms Skyld den 12te Marts en hel Del Laasesild omkring Kinn. — Som yderligere Bevis for, at der ogsaa med Nøter kunde været fanget meget mer end skeet iaar, kan anføres, at alle Nøter ved Utsire, Værø og Bueland allerede var i Sjøen, mens Sildeindsig der endnu fandt Sted; og den 6te Marts var der Tusener og atter Tusener Maal Sild under Fastlandet ved Sletten, som hverken Not- eller Garnbrug ænsede.

Af foranstaaende og Opsynets Iagtagelser forøvrigt fremgaar følgende:

Opgave over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse.

Inden	Kvantum (i Maal) Garnsild/Notsild Værdi (i Kroner). Stavanger.		Søndre Bergenhus.		Nordre Bergenhus.		Ialt.		Middelpris.	Garnsild/Notsild Til Export. Saltet.*)	Røget.	Fersk.	Til Hjemmeforbrug.
6/2	1 050	8 200,00	25	100,00			1 075	8 300,00	7,72	250		500	325
	500	4 000,00					500	4 000,00	8,00			500	
13/2	7 000	36 550,00	25	100,00			7 025	36 650,00	5,22	500	500	2 250	3 775
	5 500	29 000,00					5 500	29 000,00	5,27			5 250	250
20/2	17 960	68 265,00	40	125,00			18 000	68 390,00	3,80	1 000	2 000	6 500	8 500
	8 000	41 000,00					8 000	41 000,00	5,13			7 500	500
27/2	50 250	124 835,00	1 750	3 440,00	3 000	7 500,00	55 000	135 775,00	2,47	22 500	4 000	7 000	21 500
	20 000	100 000,00	7 000	28 000,00	500	2 125,00	27 500	130 125,00	4,73		1 000	25 500	1 000
6/3	56 750	140 780,00	5 750	12 140,00	7 500	18 750,00	70 000	171 670,00	2,45	30 000	5 500	7 500	27 000
	36 000	175 000,00	12 000	47 000,00	2 000	8 400,00	50 000	230 400,00	4,61		1 000	47 500	1 500
13/3	57 500	142 280,00	10 000	17 640,00	12 500	30 625,00	80 000	190 545,00	2,38	33 500	5 500	11 500	29 500
	45 000	218 000,00	20 000	75 000,00	5 000	21 000,00	70 000	314 000,00	4,49		1 500	66 000	2 500
20/3	57 500	142 280,00	14 500	22 640,00	13 000	31 850,00	85 000	196 770,00	2,31	35 000	5 500	14 500	30 000
	54 000	260 000,00	29 000	110 000,00	12 000	50 000,00	95 000	420 000,00	4,42	7 500	2 000	83 000	2 500
27/3	57 500	142 280,00	16 250	24 650,00	14 250	34 400,00	88 000	201 330,00	2,29	37 500	5 500	14 500	30 500
	65 000	300 000,00	39 750	150 000,00	15 250	65 000,00	120 000	515 000,00	4,29	17 500	2 000	98 000	2 500
3/4	57 500	142 280,00	17 500	26 000,00	15 000	36 000,00	90 000	204 280,00	2,27	37 500	5 500	15 000	32 000
	84 000	400 000,00	50 000	185 000,00	16 000	70 000,00	150 000	655 000,00	4,37	30 000	2 000	112 500	5 500
15/5	57 500	142 280,00	17 500	26 000,00	15 000	36 000,00	90 000	204 280,00	2,27	37 500	5 500	15 000	32 000
	100 000	496 025,00	80 000	302 439,00	22 500	102 500,00	202 500	900 964,00	4,45	37 500	2 000	150 000	13 000

*) Af de under «Saltet» opførte 75 000 Maal var de 20 000 «letsaltet».

Følgende Tabel, der bl. a. indeholder Opgave over Udførselen af Vaarsild fra Haugesund Tolddistrikt under Fisket iaar, viser i Forbindelse med foranstaaende Opgaver, at Haugesund og Vaarfisket saaatsige betinger hinanden; ved alle Tal er underforstaaet: *Maaltønder*.

Inden	Indkommet til Haugesund og Omegn.	Hvad foretaget med den indkomne Sild				
		Saltet	Letsaltet	Iset	Røget	Taget til Hjemme-forbrug.
		for Export.				
6/2	ca. 450			450		
13/2	ca. 5 500			5 250	200	
20/2	ca. 10 500	300		8 750	1 200	250
27/2	ca. 50 000	19 000		25 250	2 550	3 200
6/3	ca. 80 000	24 000	1 750	43 750	3 500	7 000
13/3	ca. 105 000	25 750	3 250	60 000	3 750	12 250
20/3	ca. 130 000	27 500	10 000	70 000	3 750	18 750
27/3	ca. 155 000	27 500	10 500	91 000	3 750	22 250
3/4	ca. 175 000	27 500	10 500	106 000	3 750	27 250
10/4	ca. 185 000	27 500	10 500	112 500	3 750	30 750
17/4	ca. 200 000	27 500	10 500	125 000	3 750	33 250
24/4	ca. 210 000	27 500	10 500	132 500	3 750	35 750
1/5	ca. 215 000	27 500	10 500	137 250	3 750	36 000
8/5	ca. 218 000	27 500	10 500	139 750	4 000	36 250

Udført (exporteret)									
Fersk (iset) til				Saltet til				Letsaltet til Tyskland.	Røget til England.
England.	Tyskland.	Antwerpen.	Island.	Sverige.	Tyskland.	Rusland.	Antwerpen.		
450									
5 250									200
8 350	135								900
24 250	675								1 750
41 500	2 190	60		125			25	1 000	2 600
56 500	3 440	60		525			25	2 500	2 925
65 250	4 690	60		525	275	1 050	25	7 600	3 400
84 000	6 880	60	60	750	475	1 500	25	9 750	3 675
98 000	7 880	60	60	5 000	775	1 500	25	9 750	3 675
104 500	7 880	60	60	6 750	975	2 000	25	9 750	3 675
116 750	8 130	60	60	6 800	1 075	2 000	25	9 750	3 675
123 750	8 630	60	60	9 000	1 150	3 500	25	9 750	3 675
128 500	8 630	60	60	9 125	1 675	5 800	25	9 750	3 675
131 000	8 630	60	60	9 500	1 675	5 800	25	9 750	3 875

Beretning om Torskefisket 1898.

Dette Fiske, som i de nærmest foregaaende Aar havde været misligt, blev iaar, naar alt kom til alt, ganske tilfredsstillende. For en ikke uvæsentlig Del kom dette af, at Fisken iaar — mod Sædvane — ogsaa besøgte hele Kysten mellem Lindesnes og Jæderens Rev; ifølge gamle Folks Udsagn skulde der for omtrent 50 Aar siden været en lignende Foreteelse, idet man da ogsaa fik en overraskende Visit af Vaartorsken her.

Allerede i den første Uge af Marts meldtes om «ualmindelig rigt Skreifiske», — ligedan i den følgende Uge, da Gang paa Gang Smaasjægter med 1 Mand bare i Løbet af Dagen paa Pilk trak en 50 Torsk udenfor Katland, Lister, helst i 35 Favnes Dybde, mindre paa Listerfjorden, omend ogsaa her ret bra idetheletaget. Paa større Baade, hvorfra ogsaa Garn og Liner anvendtes, optil 200 Fisk om Dagen. 14de, 15de og 16de Marts lønnede ogsaa Umagen sig, men i de paafølgende 8 Dage hemmede sterk Kuling Fisket, og senere fornammes blot Fisken. Skade kun, at der var saa lidet Folk og Redskaber tilstede; ialt en 150, mest smaa Baade optog *omkring Lister* tilsammen 70 000 Torsk (200—800 pr. Baad), hvoraf endel solgtes fersk for 10 Øre pr. Kilogram, mens det meste saltedes af Fiskerne selv til Forbrug i Bygderne. I omhandlede Tidsrum fangedes her ogsaa en ikke ringe Mængde Hellefisk, Smaatorsk, Hyse og Smaasild, hvilken sidste kom vel med til Agn.

Paa Siragrunden sagdes fanget gjennemsnitlig omtrent 2 000 Fisk (500 Kroner) af hver af et halvt Snes Garnbaade fra Aaensire i Løbet af en 14 Dage à 3 Uger omkring Midten af Marts; hele Maaneden igjennem fik derhos omtrent 20 Linebaade fra Hitterøen en 1 000 à 1 200 Fisk hver paa denne Grund. Ogsaa disse Fiskere saltede selv den største Del af Fangsten, da næsten intet Opkjøb fandt Sted under Fisket.

Langs Strækningen mellem Sogndal og Ogne formerkedes Torsken sidst i Februar, og fik 200 Baade med Garn, Liner og Snører i Marts ialt 100 000 Fisk, hvoraf de 60 000 saltedes til Klipfisk, 10 000 sendtes i Is til Kristiania, og Resten toges til Hjemmeforbrug. Her skal tilføies, at der senhøstes ifjor og tildels ogsaa ivaares udenfor vor Sydvestkyst var en Masse Ufisk — tildels, som man mente, veritabel Graahai, som ikke alene spolerede en hel Del Redskaber, men endog var saa nærgaaende, at flere næsten ikke vovede sig paa Sjøen med Baad i nogen Tid; noget saadant vidstes ikke tidligere oplevet.

Udenfor selve Jæderen fornam man vel Torsken søndenom Revet ogsaa, men noget synderligt blev det der ikke af; omkring Lille-Feistenen

og paa Flakket mellem denne Holme og Kjør derimod fik en 150 Baade ivinter — mest i Marts — tilsammen omtrent 25 000 Torsk, hvis Middelpris blev 22,5 Øre; Størsteparten heraf saltedes til Klipfisk, endel opkjøbtes til Hermetik-Fabrikerne i Stavanger, og lidt tog Fiskerne selv til Husbrug.

Af det saaledes ilandbragte Parti — henved 250 000 Torsk — skulde mindst Halvparten været «ægte Skrei».

Om Fisket for den nordre Del af Stavanger Amt og det bergenhusiske hidsættes følgende:

1. Stavanger Amt.

I de sidste 3 Uger før Julen 1897 fangedes lidt «Klub» langs Karmøens Vestside — helst udenom Aakrehavn; det Ruskeveir, som indtraadte med Julen, afbrød dette Fiske, og da Silden kom, foretrak Fisken den for Krogen indtil videre.

I Ugen 6te—12te Februar sattes Prøveliner omkring Ferkingstadøerne, hvor en Baad paa 2 Nætter fik tilsammen 300 Torsk og vel saa meget Sei, og udenfor Røvær; formedelst Uveiret kunde det meste af disse Redskaber først mange Dage senere trækkes. Sidst i Ugen havde man god Fornemmelse paa Garn i Nørvikvaagen (Utsire), men Haaen havde ogsaa huseret saa slemt med disse Redskaber, at der neppe heraf blev noget tilovers for Vedkommende.

I Ugen 13de—19de Februar uafladelig Landligge for Torskefiskerne. I de følgende 8 Dage havde man god Fornemmelse baade paa Garn og Liner langs Karmøens Syd- og Vestside, omkring Utsire samt mellem Urter og Fæøen—Røvær; den 23de Februar, netop som Garnfiskerne fandt at maatte slutte med Silden, havde man allerede den glade Bevidsthed, at der var Fisketyngde under Land, og omkring Marts Maaneds Begyndelse var Fisket sogar meget godt — helst vestenom Karmøen, man begyndte nu ogsaa at faa Fisken mellem Fæøen—Røvær og Fastlandet indenfor.

I Ugen 6te—12te Marts befandtes Fisken magrere og dens Rogn løsere end tidligere; Fangsten for Garnmanden aftog, men blev til Gjengjeld noget bedre for Linebrugerne, — Strøget vestenom Karmøen var fremdeles det bedste Fangstfelt. Foruden Torsk fangedes — navnlig omkring Urter — endel Lange, Brosme og Kveite. Nogetnær ligedan artede Fisket sig i den følgende Uge, da ogsaa Dagliner med tilfredsstillende Resultat anvendtes; Fisken søg nærmere ind under Røvær, og Fangsten saavel her som paa Sletten var daglig saapas, at flere og flere

Folk tog fat. Fisken blev imidlertid mindre og magrere, mens først i Marts 100 Torsk veiede 300, veiede det samme Antal nu kun 260 kg.

Først i Ugen 20de—26de Marts Trækning af overstaaede Redskaber, forøvrigt — trods Kuling tildels — idetheletaget ganske god Fangst fremdeles; sidst i Ugen begyndte dog Fisken at fjerne sig fra Land, og Garnfisket tog slut. I den følgende Uge tog Fangsten kjendelig af Dag for Dag, og paa Grund af strid Strøm sammenvikledes og tabtes en hel Del Liner; den ene efter den anden lagde derfor op, og efter Paasken forsøgte neppe nogen mer efter Skreien for denne Gang.

Rogn- og Leverholdighed: Sidst i Februar gav 375 à 400 Torsk 1 Hektoliter Rogn, midt i Marts maatte der 500 à 800 Fisk dertil, og 20de Marts havde Fisken gydt; Leverholdigheden var paa de samme Tidspunkter henholdsvis 400, 400—500 og 500.

Priserne paa Værene stillede sig saaledes: For Fisken rund 28—18 Øre med 22 Øre som Middelpris, for 100 Hoveder og Rygger 40—30 Øre, for Rogn — i Begyndelsen 8,60, midt i Marts 12 og sidst i Marts 18 Kroner pr. Hektoliter, og for Lever ligeledes 10—12 Kroner.

Resultatet af Fisket vil nærmere erfares af følgende Tabel:

Inden.	Fiskepartiet (Antal Fisk).			Saltet til Klipfisk.	Til Forbrug i Landet.	Leverpartiet.			Rogn-partiet.
	Fra Strøget sønden- og vestenom Karmøen.	Fra Utsire, Urter—Fæøen og Røvær samt Sletten.	Hele Distriktet.			Hele.	«Satte».	Damp-medicin-tran.	
27/2	45 000	40 000	85 000	Ialt 600 000	Ialt 200 000	1 700 Hektoliter.	875 Hektoliter.	325 Hektoliter.	1 000 Hektoliter.
6/3	200 000	90 000	290 000						
13/3	325 000	125 000	450 000						
20/3	430 000	170 000	600 000						
27/3	537 500	217 500	755 000						
3/4	557 500	227 500	785 000						
10/4	570 000	230 000	800 000						

Hvormeget Sei der opfiskedes sammen med Torsken kan ikke opgives, men det var ialfald ikke ubetydeligt.

2. Søndre Bergenhus.

Udenfor Solsvik—Fedje fornammes Skreien omkring Midten af Januar, og først i Februar viste det sig at være adskillig Fisk fore langs hele den ytre Skjærgaard; men for Uveirets Skyld kom man først over Midten af Februar igang med ordentlige Forsøg. Efter Forløbet af den første Uge i Marts, mens Fisken endnu var fyldig og idetheletaget meget pen, indskrænkede pludselig Fangsten sig til svage Fornemmelser bare, og man troede, at den allerede fuldstændig havde forladt Kysten, da den omkring 20de Marts atter bed paa; i Dagene 22de—25de Marts fiskedes meget godt og man udrettede daglig noget, indtil Fisken i Paasken tog tilhavs igjen. Foruden over Uveir klagedes der tildels over Mangel paa Agn, hvormed «Byfiskerne» (Forseilerne af fersk Fisk fra Værene til Bergen) i Regelen maatte forsyne Fiskerne paa Strækningen Sotra—Fedje. I Slutningen af Marts og Begyndelsen af April brugtes delvis Liner ogsaa paa Fangstfeltet nordenom Selbjørnsfjorden, — forøvrigt benyttede man blot Snører her; søndenfor nævnte Fjord brugtes hele Tiden begge disse Slags Redskaber samt — allersydligst — Garn. Først i Marts var *Rognholdigheden* 550 og *Leverholdigheden* 400 omtrent, — ved Jevndøgn var Fisken paa det nærmeste klar med Gydningen. Paa Værene varierede *Prisen* for Fisken rund mellem 25 og 20 Øre med 21 Øre som Middelpris; da der i Distriktet fiskede 3 500 Mand (1 127 Baade), skulde Mansloten altsaa blevet Kr. 10,50.

Følgende Tabel indeholder nærmere Redegjørelse for Fiskets Gang og Udbytte:

Inden	Fiskepartiet (Antal Fisk).									Saltet til Klipfisk.	Til Forbrug i Landet.	Leverpartiet.			Rognpartiet.
	Sveen.	Finnaas.	Fitje.	Sund.	Fjeld.	Turø—Hennø.	Fedje.	Hele Distriktet.				Hele.	«Satte».	Dampmedicintran.	
27/2	1 000	10 000	5 000	17 500	10 000	30 000	16 500	90 000	Ialt 250 000.	Ialt 100 000.	775 Hektoliter.	400 Hektoliter.	150 Hektoliter.	400 Hektoliter.
6/3	2 000	22 000	8 000	30 000	18 000	55 000	25 000	160 000						
13/3	2 250	28 250	9 000	35 000	22 000	62 500	28 500	187 500						
20/3	2 500	32 000	10 000	37 500	24 000	65 000	29 000	200 000						
27/3	5 500	46 000	12 500	45 000	29 000	75 000	32 000	245 000						
3/4	13 000	53 000	18 500	58 000	42 500	95 000	40 000	320 000						
10/4	15 000	55 000	20 000	65 000	50 000	100 000	45 000	350 000						

Samtidig med Torskefisket fangede man ikke ubetydelig med Sei, hvormed Torvet i Bergen især i Begyndelsen af Marts var vel forsynet, samt lidt Brosme og endel Kveite.

3. **Nordre Bergenhus.**

For Ugen 20de—26de Februar var det for Uveirs Skyld endnu intet større Forsøg gjort efter Skreien, de enkelte, som af og til havde vovet sig ud, vidste dog vel, at Fisken var der; men strax i Begyndelsen af nævnte Uge kunde man berette om optil 900 Fisk paa en Dag pr. Rykbaad og paa alle Redskaber var Fangsten tilfredsstillende hele Ugen igjennem langs Strækningen Stat—Kinn. I Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts tiltog Fisket; Torsken var særdeles lever- og rognholdig, — 100 Fisk rund veiede 500 Kilogram. I Ugen 6te—12te Marts varierede Dagsfangsten for Rykbaadene mellem 40 og 300, for Linebaadene mellem 100 og 800 og for Garnbaadene mellem 200 og 600; den 9de og 10de maatte imidlertid alle holde sig i Havn, og heller ikke senere i Ugen fik man nordenom Bremangerøen udrettet noget. Ogsaa hele den følgende Uge gik hen under Uveir, og de forholdsvis faa, som etpar Gange var ude, trak mest overstaaede Redskaber med mer eller mindre bedærvet Fisk. I Begyndelsen af Ugen 20de—26de Marts endnu Ruskeveir, den 22de trak mange Redskaber, som havde staaet i 14 Døgn; fremdeles gjorde Garnmanden Fangst, men heldigst var nu Krogredskaberne. Sidst i Ugen, da Fangsten merkbart dalede, veiede 100 flekkede Torsk 235 Kilogram. Sidst i Marts var der de Linebaade, som kunde faa 500 Fisk i Drætten, men idetheletaget viste det sig, at Fiskets Afslutning var nær; i de første Dage af April var Kulingen for sterk igjen, og da Paasken kom, var Fisken reist.

Lever- og Rognholdighed: 360 à 575 Fisk gav 1 Hektoliter Lever; dennes Fedtholdighed viste sig at variere mellem 40 og 50 Procent. Inden Gydningen sidst i Marts var forbi, angaves Rognholdigheden til 365 à 725. *Priserne* for Fisken rund dreiede sig mellem 26 (for Garnfisk) og 17 (for Rykfisk), for Leveren erholdtes 10 à 13 Kroner Hektoliteren, for fersk Rogn 19—22 og for saltet 20—25 Kr. pr. Hektoliter, — alt paa Værene.

Ligesom for de sydligere Fangstfelter hidsættes følgende yderligere Oplysning:

Inden	Fiskepartiet (Antal Fisk).						Saltet til Klipfisk.	Til Forbrug i Landet.	Leverpartiet.			Rognpartiet.
	Kinn—Batalden.	Kalvaag.	Bremmangerpollen.	Vaagsvaag.	Selje nordenfor Vaagsvaag.	Hele Distriktet.			Hele.	«Satte».	Dampmedicintran.	
$^{27}/_{2}$	35 000	117 500	30 000	115 000	30 000	327 500	Ialt 1 475 000.	Ialt 105 000.	3 250 Hektoliter.	1 450 Hektoliter.	200 Hektoliter.	2 200 Hektoliter.
$^{6}/_{3}$	60 000	277 500	90 000	250 000	82 500	760 000						
$^{13}/_{3}$	90 000	400 000	145 000	305 000	90 000	1 030 000						
$^{20}/_{3}$	100 000	465 000	160 000	325 000	100 000	1 150 000						
$^{27}/_{3}$	112 500	500 000	180 000	365 000	120 000	1 277 500						
$^{3}/_{4}$	122 000	528 000	205 000	445 000	200 000	1 500 000						
$^{10}/_{4}$	125 000	540 000	215 000	475 000	225 000	1 580 000						

Naar der trods det usedvanlig langvarige Uveir iaar fiskedes saapas som skeet, skyldes dette bl. a. den Omstændighed, at Fisken — mod Sedvane i mange Aar — gik ind Frøisjøen lige til Smørhavn, hvilket nemlig gjorde det muligt ogsaa under Uveiret mellem 9de og 25de Marts, da det mestendels var umuligt at komme ud til de almindelige Fangstfelter, at faa en hel Del Fisk iland. I de sidste 40 Aar skal ikke Torsken i saapas Tyngde have søgt saa langt ind; gamle Folk vilde vide, at der i de gamle, gode Tider fiskedes saaledes borte i Frøisjøen.

Udenfor Bueland laa som sedvanligt kun nogle faa Hjemmebaade efter Torsken i Løbet af Marts; disse havde imidlertid oftere god Fornemmelse. Længere syd i nordre Vaarsilddistrikt gjordes der hellerikke synderlig Torskefangst — bedst vistnok i Strøget udenfor Skjerjehavn, hvor der i gamle Dage tildels skal være fisket bra. Ialt antoges saaledes fanget en 20 000 Torsk, derhos trak man saavel her som nordenfor adskillig Sei, alt til Hjemmeforbrug.

Af det «til Forbrug i Landet» opførte Kvantum — ialt henved 600 000 — Torsk antages omtrent Halvparten tilgodegjort af de hermetiske Fabriker i Stavanger; særlig herunder viste det samme sig at være Tilfælde med Torsken som med Silden iaar,—Fisken var overordentlig fin og fed.

Saavel Torske- som Sildefisket vedkommende.

Veiret.

Det er allerede ovenfor nævnt, at Storm og Sjø hindrede eller besværliggjorde alt Fiske før 20de Februar; Forholdene var jo isaamaade saa exceptionelle, at man maatte gaa 50 Aar tilbage i Tiden for at finde Magen.

Af de ved Utsire Fyr anstillede og egne meteorologiske Iagttagelser hidsættes forøvrigt:

I Januar havde man 2 Dage — sidst i Maaneden — Storm fra Nordvest og 6 Dage «sterk Kuling» — ellers spagere Vind, men Sjøen — fra Vest som oftest — var daglig svert urolig. Luftens Temperatur i samme Tidsrum varierede mellem + 7,6° (C.) og + 1,5,° og Middeltemperaturen Klokken 8 om Morgenen blev + 4,88°; Temperaturen i Sjøens Overflade varierede ligeledes mellem + 6,8° og + 5,3,° og Middeltallet her blev + 6,05°.

I Februar oplevedes 3 Stormdage — den 16de, 17de og 20de; den 16de og 17de aldeles oprørt Hav, ellers som oftest tung Sjø. Luftens Temperatur varierede mellem + 7,7° og ÷ 1,9° og Overfladevandets mel-

lem + 6,2° og + 4,3°, og de respektive Middeltemperaturer blev + 2,22° og + 5,31°.

I Marts havdes «sterk Kuling» 3 Dage; i vel 14 Dage — omkring Midten af Maaneden — var Sjøen meget urolig. Luftens Temperatur varierede mellem + 5,2° og ÷ 2,0°, Overfladevandets mellem + 5,0° og + 3,0°, og Middeltemperaturerne blev + 2,04° og + 4,01°.

I April var baade Vind og Sjø moderatere. Luftens Temperatur varierede mellem + 10,0° og + 1,3° med + 4,77° som Middeltemperatur, mens de tilsvarende Tal for Overfladevandet vat + 6,4°, + 4,4° og + 5,12°.

23de December 1898.

Ærbødigst

H. L. Buvig.

Fra
Fiskeriinspektøren i søndre Distrikt.

Beretning om Makrelfisket 1898.

I. Foraarsfisket

begyndte omkring 17de Mai og afsluttedes i Begyndelsen af «Hundedagene».

Fangsten var gjennemgaaende betydeligere dennegang end de foregaaende Aar; ialt fangedes der antagelig mer end dobbelt saa meget Makrel med Garnene i 1898 som i 1897, men Priserne blev rigtignok ogsaa lavere i 1898, 10—1,50 — 3 Kroner pr. Snes, — med Nøter fangedes paa Kristiansandskanten ogsaa endel Smaaslumper. Det meste af Sommermakrellen omsattes ogsaa iaar i vore egne Byer, kun en Mindredel exporteredes til England og Tyskland.

Klager over utilstrækkelig Hensynsfuldhed fra de Fangstfeltet befarende Dampskibe hørtes fremdeles, formedelst Kollisioner med disse mistedes atter endel Redskaber.

II. Efteraarsfisket

foregik ogsaa iaar for det meste i August og September Maaneder.

Følgende Tabel viser Resultatet for dette Tidsrum af Fisket i Nordsjøen; enkelte Fartøier begyndte forresten allerede i første Halvdel af Juli at dorge derude, og saaledes fangedes ialt en 60—70 Tønder smaafaldende Makrel, som ikke er medtaget i Tabellen, hvorimod heri er medtaget Fangsten i Oktober for de faa, som da endnu holdt det gaaende.

Fangstfartøierne.				Ud-			
				Flekket			
Hjemsted.	Antal.	Drægtighed (i Registertons).	Mandskab.	Antal Tønder pr. Fartøi.	Ialt. Tønder.	Ialt. Kilogram.	Værdi paa første Haand.
							Kr.
Smaalenene	3	15—63, 128	6— 7, 20	24 — 50	109	8 042	4 950,62
Jarlsberg og Larvik .	3	34—60, 134	6— 7, 19	9 — 39	65	4 785	2 937,73
Bratsberg	1	43	6	29	29	2 140	1 326,80
Nedenes	10	20—57, 312	6— 8, 68	3 — 38	173	12 619	7 755,88
Lister og Mandal .	17	17—60, 584	5— 8, 111	5 — 64	449	33 613	20 602,80
Stavanger	78	8—74, 2 967	4—10, 524	4 —105	2 450½	179 208,5	107 388,75
Søndre-Bergenhus .	43	10—73, 1 143	4— 9, 234	2 — 50	1 058	78 449	47 274,23
Nordre-Bergenhus .	—	—	—	—	—	—	—
Romsdal	18	15—63, 529	5— 8, 121	15½— 44	449½	33 401	20 386,07
Norge	173	8—74, 5 840	4—10, 1 103	2—105	4 783	352 257,5	212 622,88
Sverige	78	12—97, 3 355	5—12, 612	½—115	3 018	223 404	138 608,86
Danmark	4	24—38, 124	6— 7, 25	9— 30	84	6 198	3 842,76
Ialt	255	8—97, 9 319	4—12, 1 740	½—115	7 885	581 859,5	355 074,50

Anmerkninger:

Fisket i Nordsjøen dreves iaar i samme Strøg som Aaret iforveien — under noksaa variabelt. Garn; men med disse fangedes kun ½ Tønde af de ialt 20 Tønder, som Fartøiet fik — det uheldige

Som det af ovenstaaende Tabel sammenholdt med de tilsvarende Opgaver angaaende som sedvanligt — var den sidst fangede Makrel den peneste og bedste; i denne Forbindelse der paa sidste Reise fra 8de til 24de Oktober — i Løbet af 1½ Dag fik 11 Tønder, endvidere September til 13de Oktober, fik 25 Tønder, samt Anna» af Sandefjord, der sluttede 3die

Under Stormen sidst i August mistede en Slup fra Veavaagen 1 Mand og 1 svensk Mand og Mus;» mer eller mindre Skade paa forskjellige andre Fartøier skrev sig ogsaa fra

Af det Faktum, at den samlede Makrelfangst fra aabne Sjøen ogsaa i de sidste Aar er bentlig medrette, at en ny Makrelperiode hos os er nær.

bytttet.

Makrel. Makrellen kjøbtes mestendels efter Sortement.	Forudsat kun saa dan Makrel, som — ifald flekket — vilde blive at henføre til Nr. 3, rund saltedes, var af den fra Nordsjøen iaar indbragte Makrel:	Rundsaltet Makrel. Antal Tønder pr. Fartøi.	Ialt. Tønder.	Ialt. Kilogram.	Værdi paa første Haand. Kr.
		25—67	122	9 118	3 523,00
		3—13	27	2 032	794,00
		11	11	822	319,00
		0—45	175	13 133	5 126,00
		0—26	194	14 541	5 654,50
		0—46	300½	22 447	8 811,90
		0—16	210	15 710	5 984,20
		—	—	—	—
		0— 7	31	2 350	905,00
		0—67	1 070½	80 153	31 117,60
		0—48	790½	58 936	22 915,10
		8—12	39	2 915	1 131,00
		0—67	1 900	142004	55 163,70

Kr. 26,00 — Kr. 34,00 — Kr. 29,03 pr. Tønde eller Kr. 0,39 pr. Kilogram.

Indbragtes der bl. a. følg. Partier (Kg.) flekket Makrel.

Til (Sted).	Nr. 0 (bloaters).	Nr. 1.	Nr. 2.	Nr. 3.	Ialt.
Haugesund	18 708	14 446	39 144	33 498	105 796
Stavanger	27 600	28 980	46 184	51 336	154 100
Egersund	31 377	58 409	68 556	29 666	188 008
Kristiansand S. . . .	12 329	11 201	16 250	9 860	49 640
Tilsammen	90 014	113 036	170 134	124 360	497 544
	(18,09 %)	(22,72 %)	(34,19 %)	(25 %)	(100 %)
à kr.	0,80-0,95-0,90	0,65-0,85-0,76	0,45 0,60 0,55	0,30-0,40-0,35	0,30-0,95 0,61

Kun undtagelsesvis solgtes den flekkede Makrel «samfængt» — helst paa Karmøens Vestside.

14,54 % over 15 Tommer lang (Nr. 0),
18,26 % » 13—15 —»— (» 1),
27,48 % » 11—13 —»— (» 2),
39,72 % 11 Tommer eller derunder lang (Nr. 3).

gjennemgaaende mindre blidt, Veir. Saavidt vides, brugte fremdeles kun «Silden» af Skudenes Veir angaves at have været Skyld heri.

foregaaende Aars Fangst fremgaar, var Makrellen dennegang ikke lidet større end ifjor, og — fortjener følgende Fartøier at nævnes som de mest udholdende: «Dagny» af Veavaagen, Kutteren «Mai» af Randøsund, der ialt gjorde 3 Ture og paa den sidste, som varede fra 25de Oktober og af den samlede Fangst — 50 Tønder havde faaet de 30 siden Midten af September. Makrelfartøi 2 Mand, og — sandsynligvis samtidig — forsvandt «Oscar» af Bremanger «med dette Uveir.

voxet, mens Fangstfartøiernes Antal i noksaa betydelig Grad er aftaget, slutter man — forhaa-

Samtidig med omhandlede «Havfiske» fangedes atter adskillig Høstmakrel i vor egen Skjærgaard — mellem Stavanger og Trondhjem, af hvilken Makrel adskilligt forbrugtes ogsaa herhjemme — i Modsætning til Fangsten fra Nordsjøen, der, paa den rundsaltede nær, udelukkende var bestemt for Amerika; der stængtes saaledes noget ved Karmøens Syd- og Vestside (i Veavaagen f. Ex. ialt 21 000 Stykker = 84 Tønder), lidt ogsaa ved Fæøerne — udenfor Haugesund, samt forskjellige Partier igjen i det Bergenhusiske og paa Trondhjemshøider, — men ligesaalidt herom som om Foraarsfisket er det endnu muligt at give nøiagtigere Besked.

10de Mai 1899.

H. L. Buvig.

Fra
Fiskeriinspektøren i søndre Distrikt.

Om Vintersildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1898—99. (Østlandsfisket).

I. Garnfisket.

a. I aaben Sjø (Drivning).

Ved Hjelp af et lidet Statsbidrag — ialt Kr. 1 200,00 — havde Hr. Chr. Flack af Arendal udstyret den solide og velseilende Fiskekutter «Ocean» til Drivning efter Sild i Skagerak ihost, og dette Prøvefiske fandt Sted i Tidsrummet 13de Oktober—31te December; først efterat en lignende Expedition er udført forstkommende Høst ogsaa, er imidlertid det nævnte Statsbidrag helt optjent. For Laanet af dette 21 Registertons drægtige Fartøi skulde betales Kr. 100,00 pr. Maaned, og med det sendtes ialt 50 Garn (Traad Nr. $^{30}/_{12}$) — 40 ganske nye paa 200 Maskers Dybde og 60 Alens Længde med 20 Omfars Masker, mens de øvrige 10 Garn, der var 1 Aar gamle, men saagodtsom ubrugte, kun var 150 Masker dybe; derhos havdes endel Reservegods iland. Den omtrent 700 Favne lange Manilla-Kabel var i 80 Favnes Længde $3^3/_4$ Tommer tyk, de næste 80 Favne $3^1/_2$ Tommer og saaledes videre aftagende indtil 2 Tommers Tykkelse; Stjerterne var 2 og $1^1/_2$ Tommer tykt Toug, og hver Kag — paa 25 Liter — forsynet med galvaniserede Jernbaand. Besætningen — 6 flinke Fiskere foruden Fartøiets Eier og Fører, Hr. Chr. Martin Olsen af Arendal, der formaaedes til at være interesseret i Foretagendet for én Fjerdedel, — skulde lønnes med $^8/_{15}$ af Fangsten, de øvrige $^7/_{15}$ skulde tilfalde Fartøiet og Redskaberne; ifald Expeditionen mislyktes, skulde Folkene have 40—50 Kroner Maaneden hver, paa andre Vilkaar vilde ingen gaa med. Rummet i Fartøiet var inddelt i Binger for den eventuelle Fangst. Føreren var paalagt at føre Journal, hvori noteredes paa hvilke forskjellige Steder og i hvilke forskjellige Dybder der fiskedes, og om Resultatet holdtes Fiskeriinspektøren underrettet pr. Telegraf; af det modtagne Journaluddrag hidsættes:

$^{13}/_{10}$ stod «Ocean» om Formiddagen for østlig Vind, der først var frisk, men senere paa Dagen løiede af, tilsjøs — først Bidevind sydsydøstover til 8 om Aftenen, derefter nordover til Klokken 10, da man med Hirshals Fyr i SV$^1/_2$V havde 25 Favne Vand; Seilene affiredes, og Garnene sattes.

$^{14}/_{10}$: Efterat man hele Natten havde drevet østnordøstover, paabegyndtes Indhivningen Kl. 5$^1/_2$, og Kl. 10 Fm. var Garnene inde — med nogle faa Stykker Makrel og Sild. Nu styredes OSO til Kl. 2, da Skagen passeredes, og derpaa OtS, indtil et svensk Fyr kom isigte i ONO, og nogle andre Drivere paatraffes; her sattes, men hellerikke følgende Morgen nogen Fangst.

$^{15}/_{10}$: Efter Trækningen om Morgenen styredes for Arendal, som naaedes om Aftenen; ingen Sildesyner underveis.

$^{16-23}/_{10}$: Storm — Landligge.

$^{24}/_{10}$: Under Paalandsvind krydsedes ud, men Kl. 11 om Aftenen ankredes igjen — ved Torjusholmen, da Veiret var for rusket.

$^{27}/_{10}$ stod man tilsjøs igjen — først Bidevind sydvestover for Vestenvind, følgende Dag vestover for sydsydvestlig Vind til Kl. 8 om Aftenen, da man havde Ryvingen Fyr i NO — 12′ af E. G.; her sattes Garnene.

$^{29}/_{10}$ var hele Fangsten 12 Sild.

$^{30}/_{10}$-$^6/_{11}$: Landligge.

$^7/_{11}$: Kl. 10 om Aftenen sattes 6 Mil søndenom Torungerne.

$^8/_{11}$: Indhivning mellem Kl. 5 og 8 om Morgenen, hvorefter der styredes for Arendal, hvor 8 Maal Sild lossedes; om Aftenen tilsjøs igjen.

$^9/_{11}$: Kl. 2 om Morgenen sattes etpar Mil søndenom Torungerne, hvor 2 Maal fangedes. Derefter styredes etpar Mil sydover, og Kl. 3$^1/_2$ Em. sattes igjen.

$^{10}/_{11}$: Indhivningen paabegyndtes allerede Kl. 1 om Natten, da Garnene vilde koble sig, og Kl. 6 var de inde — med 15 Maal Sild.

$^{14}/_{11}$: Der sattes Kl. 10 om Aftenen, da Torungerne peiledes i NNV — 12′ af E. G.

$^{15}/_{18}$: Nattefangsten 1$^3/_4$ Maal. Efter Trækningen stod man sydover, og Kl. 6 om Aftenen, da Landet netop var afsigte, var Garnene ude igjen.

$^{16}/_{11}$: Indhivning mellem Kl. 4 og 8 om Morgenen, da Tromlingerne peiltes i Nord — 7′ af E. G.; Fangsten 26$^1/_4$ Maal.

$^{17}/_{11}$: Efter Losning i Kristiansand stod man for frisk SV-Kuling tilsjøs igjen.

$^{18}/_{11}$: Kl. 1 Fm. sattes Garnene omtrent 6 Mil af Torungerne, og nu fangedes 16 Maal; om Eftermiddagen sattes igjen sammesteds.

$^{19}/_{11}$: Kl. 4 om Morgenen var Garnene atter inde — med 8 Maal Sild.

$^{21}/_{11}$: Man gik ud fra Arendal om Morgenen og styrede under stiv Vestenkuling OSO-over til Kl. $3^1/_2$ Em., da man satte og antog sig 5 Mil af Land.

$^{22}/_{11}$: Nattefangsten $6^1/_2$ Maal, — Silden stod langs Garnenes Underkant; der styredes tilbage for Arendal, og her laa man veirfast til og med 27de. *Da «Ocean» kom ind med disse $6^1/_2$ Maal, kom ogsaa det tyske Fiskedampskib «Friederich Albert» ind til Arendal for Storm og Snetykke; det havde sidste Nat faaet omtrent 80 Maal 6 Mil søndenom Torungerne — og vist gjort ganske bra Fangst de nærmest foregaaende Nætter og «Oceans» Fører benyttede Anledningen til at bese det tyske Fartøi og dets Redskaber.*

$^{28}/_{11}$-$^7/_{12}$ gjordes gjentagende Forsog paa at drive, men dels Storm, dels Stille gjorde det umuligt.

$^8/_{12}$ fangedes om Aftenen 10 Maal 10 Kvartmil søndenom Risør.

$^{9-12}/_{12}$: Storm — Landligge.

$^{13}/_{12}$ stod man tilsjos igjen, og følgende Morgen trakkes 5 Maal Sild udenfor Kysten mellem Arendal og Grimstad.

$^{14-21}/_{12}$ dreves Landfiske, da Silden nu stod inde, og Veiret i Sjøen vedblivende var ugunstigt for Drivning.

$^{22}/_{12}$ gik man ud med Kutteren igjen; der sattes 6 Kvartmil i SO af Torungerne.

$^{23}/_{12}$ lossedes Nattefangsten — 23 Maal — i Arendal.

$^{24-28}/_{12}$: Landligge.

$^{29}/_{12}$ seiledes ud, indtil Torungerne havdes i NV — 8′ af; Garnene sattes Kl. 4 om Eftermiddagen.

$^{30}/_{12}$: Indhivning mellem Kl. 4 og 7 om Morgenen — 2 Maal Sild.

Denne første Expedition var forbi.

Ialt fangedes med «Ocean» i omhandlede Tidsrum:

Ved Drivning 127 Maal à 6—15 Kroner . .	Kr.	1 240,40,
paa Landsæt for	»	273,02
Tilsammen	Kr.	1 513,42;

heraf tilfaldt Kutteren med Redskaber: $^7/_{15}$ af Kr. 790,40 = Kr. 368,90, $^6/_{15}$ af Kr. 450,00 = Kr. 180,00 og $^1/_3$ af Kr. 273,02 = Kr. 91,00; og af disse Kr. 639,90 tilkom Kutteren alene — for $2^3/_4$ Maaneder — Kr. 275,00. Naar hertil føies Omkostningerne med Garnenes Reparation, slutter Hr. Flack Opgjøret med, saa «har jo ikke dette første Forsøg vist sig lønnende trods Statstilskuddet.»

Og atter kom man til den Erkjendelse, at

Der trænges Dampskib til saadan Bedrift.

b. Under Land (paa «Landsæt»)

var det svert smaat ivinter ogsaa.

Paa østre Side af Kristianiafjordens Munding gjordes den første Fangst Storsild den 9de December, da en Baad fik 4 Maal paa 3 Garn ved Heia; de andre, som havde sat her Aftenen iforveien, fik paa Grund af Uveir først senere trukket. Den 14de December trak en 50 Baade 2—15 Maal omkring Torbjørnskjær—Tisler, paa Lauerlera og i Sækken; strax efter var der i Virksomhed 200 Garnbaade, som i samme Strøg daglig før Julehelgen fik 1—30—3 Maal. Mellem Jul og Nytaar var det formedelst Uveir vanskeligt at fiske udenskjærs, — det var da helst i Løperen og mellem Kirkeøen og Sandøerne—Singleøen man fik lidt; men Silden gik tyndt, Baadenes Antal reduceredes efterhaanden, og da de 3 første Uger af Januar var omme, ansaaes Sildefisket omkring Hvaler forbi. 20de December fornammes Silden i Skjebergkilen, og ialt nogle hundrede Maal Garnsild fangedes langs Fastlandet inden 8de Januar; allerede fra Begyndelsen af var forøvrigt Is til Hinder her. Prisen paa denne Sild, hvoraf der gik 450—550 i Maaltønden, varierede mellem Kr. 10,50 og 7 Kroner paa Værene.

Omkring Tjømø, navnlig mellem Færder og Sandøsund, fik man lidt Storsild ogsaa i Vaddrætterne de sidste Dage af Oktober, men kun faa Maal ialt; ogsaa hele Tiden senere fik man kun enkelte Sild, — 21de December fik en Baad 3 Maal, vistnok den største Fangst her dennegang. Og bedre var det ikke nogetsteds vestenom Kristianiafjorden, før man nærmede sig Arendal; her kom lidt Sild under Land midt i December, og fra da af til Julen og i den anden Uge af Januar fik omtrent 30 Baade omkring Tromø tilsammen 650 Maal, — mellem Julehelgen og 8de Januar var næsten ingen ude for Ruskeveirs Skyld.

Drivningen udenfor Kristiansand S. begyndte i de sidste Dage af November og paagik under usedvanlig mange Afbræk formedelst Uveir til i Begyndelsen af Februar; ogsaa her fik man det meste i sidste Halvpart af December, 50 à 60 Baade — saagodtsom udelukkende fra Randøsund og Flekkerø — bragte iland ialt henved 5 000 Maal Sild, hvoraf Størsteparten igjen gik til England i Is.

II. Notfisket.

I Tiden fra og med 5te December til og med 21de Januar stængtes ved Hvaler tilsammen 20 Smaasild-Dotter, hver paa 10—1 000 Maal; ialt fangedes herved og med Smaavad omtrent 5 750 Maal — mest omkring Kirkeøen. Paa samme Maade fangedes langs Fastlandet omkring Julen 1 250 Maal. For denne Sild fik Fiskerne Kr. 2,00 – 8,25—3,50 pr. Maal.

Af Foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forovrigt fremgaar følgende:

Opgave over Fangstens Størrelse ved hver

Inden	Kvantum (i Maal). Garnsild. / Notsild. Smaalenene.		Jarlsberg og Larvik.	Bratsberg.	Nedenes.		Lister og Mandal.	
4/12							150	1 200,00
	—	—						
11/12							400	3 200,00
	100	325,00						
18/12	2 500	21 250,00			100	800,00	1 000	8 000,00
	250	800,00						
25/12	7 000	57 250,00			400	3 200,00	2 500	21 000,00
	500	1 600,00						
1/1	8 000	66 000,00	Tilsammen 100 Maal Garnsild = Kr. 750,00.		450	3 600,00	3 600	32 000,00
	750	2 400,00						
8/1	9 200	77 000,00			500	4 000,00	4 200	38 000,00
	1 500	5 000,00						
15/1	9 800	83 000,00			650	5 200,00	4 500	41 500,00
	3 500	12 000,09						
22/1	10 000	85 000,00			650	5 200,00	4 800	45 000,00
	5 000	17 000,00						
29/1	10 000	85 000,00			650	5 200,00	4 950	47 000,00
	7 000	24 500,00						
5/2	10 000	85 000,00			650	5 200,00	5 000	47 500,00
	7 000	24 500,00						

Til Sammenligning hidsættes følgende af de
Opgave over Sildefisket og Sildesaltningen inden

Fra Landfiskesessionens

I Tidsrummet.		19/11	26/11	3/12	10/12	17/12	21/12	31/12
Totalfangst (i Maal) af	Garnsild	14	92	313	2 646	6 933	11 565	11 874
	Notsild	417*)	538	2 236	6 598	30 584	76 221	93 915
Saltet (Tønder)	Indmadsild	-	98	138	2 542	6 773	12 083	13 502
	Tomsild	-	-	-	-	935	10 520	19 674
Udført (Tønder) til	Tyskland	-	-	-	-	43	43	1 318
	Rusland	-	-	-	-	-	-	-
	Andre fremmede Lande	-	-	-	-	-	-	-
Til Landets eget Forbrug (Tønder)		-	85	125	360	968	1 957	2 743

*) Det meste heraf — 317 Maal — fanget med Snurpenot udenfor Winga.

Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse:

	Værdi (i Kroner).		Garnsild. Notsild.			
			Til Export.			Til Hjemmeforbrug.
	Ialt.	Middelpris.	Saltet.	Røget.	Fersk.	
150	1 200,00	8,00			140	10
400	3 200,00	8,00			375	25
100	325,00	3,25				
3 650	30 450,00	8,34	2 000		1 500	150
250	800,00	3,20			225	25
10 000	82 200,00	8,22	4 000		5 000	1 000
500	1 600,00	3,20		100	300	100
12 150	102 350,00	8,42	4 800		6 000	1 350
750	2 400,00	3,20		150	450	150
14 000	119 750,00	8,55	5 200		7 300	1 500
1 500	5 000,00	3,33		500	750	250
15 050	130 450,00	8,67	5 700		7 750	1 600
3 500	12 000,00	3,43		900	1 850	750
15 550	135 950,00	8,74	6 000		7 900	1 650
5 000	17 000,00	3,40		1 200	2 600	1 200
15 700	137 950,00	8,79	6 000		8 050	1 650
7 000	24 500,00	3,50		1 500	4 250	1 250
15 750	138 450,00	8,79	6 000		8 100	1 650
7 000	24 500,00	3,50		1 500	4 250	1 250

officielle svenske Ugerapporter sammensatte
Göteborgs och Bohus Län Vinteren 1898—99.

Begyndelse — 13/11 — til og med

7/1	14/1	21/1	28/1	4/2	11/2	18/2	25/2	4/3 (slut)
11 924	12 273	12 545	12 855	13 003	13 060	13 207	13 217	13 217
119 585	139 696	160 694	186 593	198 735	206 298	221 462	230 716	236 058
13 782	14 035	1 416	14 620	14 985	15 143	15 153	15 163	15 163
20 994	22 339	22 972	24 808	25 628	25 758	26 003	26 081	26 081
6 500	6 691	9 634	10 535	11 404	14 190	14 838	16 233	17 383
1 360	3 428	5 755	7 209	8 463	8 978	8 978	8 978	8 978
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 232	6 385	9 937	11 353	12 100	13 113	13 264	13 873	14 214

14de Mai 1899. *H. L. Buvig.*

Beretning

om Forsøg med Drivgarnsfiske efter Sild udenfor Vesteraalen 1898.

Under 27de Juni dette Aar indløb Underretning fra Departementet, at mit Andragende om Bidrag til Forsøgsdrift efter Sild udenfor Vesteraalen var indvilget med et Beløb, stort Kr. 900,00, ni hundrede Kroner.

Jeg havde imidlertid truffet alle Forberedelser, saa at jeg allerede den 5te Juli kunde seile ud med en Udrustning af 30 Garn, fornødne Bøier med mere. Veiret var godt, og vi seilede paa kryds og tvers Havbugten udenfor Vesteraalen i en Afstand fra Land indtil 12 Mile uden Spor af Sildesyner. Praiede flere Baade saavel fra Lofoten som fra Vesteraalen, der intet havde seet til Sild, ei heller Tegn til Sild, hvorefter vi efter 3 Døgns Søgen efter Sildesyner, — der pleier som Regel at følge Hval og Fugl med Sildestimen — søgte under Land for Storm.

Efter 5 Dages Forløb blev Forsøg paany foretaget. Vi seilede ud den 14de Juli; Veiret var godt, og vi satte ud vore Redskaber, første Gang cirka 3 Mile fra Land. Overalt fik vi nogle faa Sild fra førstnævnte 3 Mil til 6—9—12 og 15 Miles Afstand fra Land, hver Gang fra 15—20 til 100 Stykker Sild.

Forsøgene blev udført med den aller største Omhyggelighed uafbrudt i 9 Døgn, hvorefter vi seilede under Land.

Mandag den 25de Juli seilede vi atter ud, ogsaa denne Gang i godt Veir. Forsøgene udførtes saaledes som tidligere, men med samme Resultat med Hensyn til Fangst af Sild. Da vi denne Gang havde undersøgt baade paa kryds og tvers i 5 Døgn, seilede vi atter under Land.

Det forekom os saaledes, som om Sildestimen var yderst tynd og spredt, hvilket muligens havde sin Grund i den overordentlige Mængde af Blæksprut, som overalt var tilstede fra den yderste Rand af Havbroen og lige under Land.

Senere er Forsøgene fortsat Gang paa Gang lige til Midten af August, fra hvilken Tid Uveir næsten uafbrudt har hindret Bedriften.

Med Hensyn til, hvorvidt det maa ansees praktisk at bruge saapas stort Dæksfartøi, cirka 23 Tons drægtig, til Fangstfartøi med Drivgarn efter Sild, skal jeg udtale, at det er min faste Formening, at et saapas stort Fartøi, naar Hensyn tages til den store Udrustning, absolut behøves for en rationel Drift og tidsmæssig Bekvemmelighed for Mandskabet.

Stensvig, Bø i Vesteraalen, den 20de September 1898.

Nikolai Martinussen.

Beretning

om de med Fiskedampskibet „Falken“ gjorte Forsøg med Drivgarn efter Sild udenfor Kysten af Namdalen i Maanederne August—September Aar 1898, med offentligt Bidrag.

Paa Grund af Sildegarnenes senere Ankomst end betinget kunde Forsøgsdriften derfor tage sin Begyndelse først

1ste Uge Tirsdag den 2den August med Afgang fra Skibets faste Station Austadfjord i Vikten Kl. 2 Eftermiddag til Havstrækningen mellem Sklinden, Horten og Lekøen, hvor Forsøg foranstaltedes 3 Døgn i Træk med et Udbytte af knapt ½ Maal Sild. Lidt Brug af Fugl observeredes.

2den Uge. Afgik Mandag den 8de August Kl. 1 Eftermiddag til Folden, hvor Forsøg gjordes Nat til Tirsdag den 9de August mellem Appelvær og Namsenlandet, men uden Fangst. Nat til Onsdag den 10de August gjordes atter Forsøg paa Havstrækningen imellem Sklinden, Horten og Lekøen med Udbytte 30 Sild. Nat til Torsdag den 11te August passeredes hele Viktens Yderside i en Distance fra Land af 3 à 4 Mile med Afgang fra Kvaløen og Indgang ved Fiskeværet Gjeslingerne, men da ikke saa meget som en Fugl observeredes, fandt Fører og Mandskab noget Forsøg meningsløst.

3die Uge. Afgik Mandag den 15de August Kl. 3 Eftermiddag paa Lekøfjorden, men maatte paa Grund af tiltagende Nordenvindsstorm søge Land. Tirsdag Eftermiddag den 16de August undersøgtes Havet nordenfor Sklinden, men da intet Brug kunde observeres, gik vi ind. Nat til Torsdag gjordes Forsøg paa Folden eller 2½ Mil sydvest for Nylandsskjæret med Fangst af kun 2 Sild.

4de Uge. Afgik Tirsdag den 23de August Kl. 4 Eftermiddag til Havstrækningen imellem Sklinden, Horten og Lekøen, hvor Forsøg gjordes Nat til Onsdag den 24de August med Udbytte 7 Sild. Uveir hindrede Resten af Ugen Forsøg paa Havet.

5te Uge. Fremdeles Uveir ogsaa hele denne Uge, saa at ingen Forsøg kunde gjøres.

6te Uge. Afgik Tirsdag den 6te September Kl. 3 Eftermiddag til Havstrækningen imellem Sklinden, Horten og Lekoen, hvor Forsøg gjordes 2 Døgn i Træk med Fangst af 60 Sild. Adskilligt Brug af Fugl og Springer kunde observeres. Vi kom til det Resultat, at der kun maatte være Smaasild eller Mort.

7de Uge. Afgik Onsdag den 14de September til samme Strøg, hvor atter gjordes Forsøg 2 Døgn i Træk med Udbytte 20 Liter Sild. Brug af Fugl kunde fremdeles observeres, men noget nærmere Land.

8de Uge. Afgik Tirsdag den 20de September og gjordes paanyt et Forsøg imellem Sklinden og Lekoen med Fangst 13 Sild. Alt tidligere observeret Brug sporløst forsvunden.

Hermed sluttede Forsøgene som meningsløse at fortsætte længer, saa meget mere, som Underretning indløb fra Søndmør om begyndt Drivgarnsfiske dersteds, og Beslutning om Skibets Afgang til dette Fangstfelt.

Austadfjord i Vigten 6te Oktober 1898.

Bernt Nordstrand,
Fører af S. S. «Falken».

Beretning om Forsøg med Drivgarnsfiske efter Sild udfor Sydkysten af Norge foretaget med offentligt Bidrag af Chr. Flack fra Arendal findes indtaget i Fiskeriinspektør Buvigs Beretning om Østlandsfisket, No. 5 i dette Hefte.

Beretning

om Skøite „Rakels" Forsøgsfiske efter Makrel med offentligt Bidrag Aar 1898.

Herved giver Undertegnede sig den Ære at fremkomme med en Beretning om Forsøgsfiske efter Makrel med Garn paa Strækningen mellem Bergen og Halten.

Der vil af vort Fællesandragende til Storthinget af 14de Januar 1898 sees, hvorpaa vi grundet vor Opfatning om Makrelforekomst paa nævnte Strækning, og i Henhold til Departementets Telegram til os af 4de Mai 1898 bestilte vi strax 40 Stk. Makrelgarn til hver af os efter nærmere Konferance med Fiskeriinspektør Wallem.

Garnenes Længde var 60 Alen, Dybden 180 Masker, Traadens Tykkelse 15 Traads No. 40, med et Baand fra 15 til 19 Omfar pr. Alen. Færdigskoten var Garnene 12½ à 13 Favne lang og 6 à 7 Favne dyb. Garnene var oprigget paa lignende Maade som før Storsilddrivgarn, efter den Erfaring vi havde fra dette Fiske, saaledes var Kabelen fra 3" til 4" tyk. Som noget nyt her forsøgtes støbte Murstensynk paa Garnene, ellers var ingen Forskjel uden Maskestørrelsen. Vi satte os som Opgave at forsøge at fange Makrellen med disse Garn, og til den Ende ofrede vi os helt og holdent med Fartøi, Folk, Udrustning den hele Tid, der tog sin Begyndelse 8de August og varede uafbrudt til Udgangen af September. I Almindelighed brugtes Garnene med fra 10 til 15 Favne Slag (Dybden under Vandfladen). I denne Tid blev Garnene udsat og trukket 15 Gange. «Rakels» bedste Makrelfangst var den 8de September, da den fik 2½ Tdr. stor, pen Høstmakrel. Garnene havde da 5 Favne Slag, og man formodede at være paa Torskebanken, idet at man

havde 40 Favnes Dyb (Taagen var tyk). Bedste Sildefangst havdes den 29de September, *9 Tdr. Storsild* og *en Stamp Makrel.* For sidstnævnte Sted havdes 2 Med (Hornelen godt unda Stat og Sukkertoppen til nordre Kant af Rundo). Slaget denne Gang var 17 Favne. I alle de ovrige Forsog indskrænkede Fangsten sig til nogle faa Makrel; somme Tider kunde man faa lidt af hvert, men bestandig ubetydelig Fangst, dog sjelden blev man aldeles fri for Makrel. Vi forsogte helt sydover fra 61 ° 20′ N. Brd. og ca. 3 ° 25′ Lgd. O. Gr. og nordover til Froien eller nord for Veiholmen.

Vi havde tænkt os et planmæssigt Forsog, men da Veiret var stormende omtrent hele Tiden, maatte dette opgives.

Dog formerkedes Makrel, som sagt, overalt, klods under Land saavel som flere Mil tilhavs.

Dette tor nok ogsaa for endel have sin Grund i den umaadelige Masse Blæksprut, som var til stor Skade og forekom overalt, idet Blæksprutten spiste op baade Silden og Makrellen, som var i Garnene; det var saaledes ikke noget nyt, at vi fik bare Hovederne af Makrellen; man kunde tine ud af Garnene baade en og to Poser med ophakket og delvis opspist Sild og Makrel.

Denne «*Ufisk*» ansees at have en betydelig Evne til at sprede saavel Sild som Makrel.

I Forbindelse med Blæksprutten tor man ogsaa nævne en til, nemlig Makrelstørjen. Denne er meget slem; naar den gaar sig fast i Garnene, tuller den sig ind i samme, og at faa denne Fisk ud igjen er til sine Tider meget besværligt. Naar Veiret var godt (smult Vand) toges den ind paa Dækket ved Hjælp af Takkel, men var Veiret rusket, tager dette for lang Tid, og da skjæres den ud af Garnene udenbords — af den Slags Fisk kan man faa fra 0 til 20 Stk. i et Sæt.

Man fik saaledes paa denne og andre Maader snart en hel Del Garn istykkerrevet, og for at holde et nogenlunde respektabelt Antal Garn klar til at gaa i Søen, anskaffedes yderligere 5 Stykker nye.

Den fangede Makrel, som blev solgt, sorteredes af Kjoberen L. Devold hersteds i 3 Sorter, Bloaters, No. 1 og No. 2, altsaa de 3 bedste Merker, og viste sig at være af prima Kvalitet, godt likt og vel tilvirket for det amerikanske Marked, jevnere og bedre end Hostmakrel, fisket i Nordsøen paa Dorg.

Makrellens Aate viste sig at være rodt og sort, saa kaldet Raudaat og Krudtaat. Ingen smaa Fiskeyngel var at se i Mavesækken paa Makrellen.

Storsilden, man fik, var i den forste Tid Istersild, fed og velsmagende, og maa betegnes som af prima Kvalitet.

I den sidste Tiden forekom udelukkende Slosild med Rogn og Melke eller den samme Sort Sild, som fiskedes om Høsten 1897.

Forsogene har vel, som ovenanført vil sees, ikke bragt noget Udbytte, tvert om har det økonomisk været os, i ethvert Fald foreløbig, til stort Tab.

I det Haab, at Forsøget maa lykkes bedre næste Aar, tegner

ærbødigst

L. S. Larsen,
Fører af Skøite «Rakel».

Aalesund den 9de Februar 1899.

Uddrag

af Skøite «Rakels» Journal under Drivgarnsfiske efter Makrel.

Mandag den 8de August. Vinden N. O. laber, klar Luft. Kl. 12 M. D. seiltes fra Aalesund, styrede V. N. V. ud Giskøsundet tilsøs, Kl. 9 Em. peilede Rundø Fyr i O. t. S. og Stat i S., satte ud 20 Garn.

Tirsdag den 9de August. Vinden N. O., frisk, klar Luft, Kl. 4 Fm. begyndtes at trække Garnene, Kl. 7 Fm. var de indhalt med en Fangst af 7 store Makrel samt $^1/_2$ Td. Storsild, som kverkedes og saltedes. Kl. $7^1/_2$ Em. sattes Lænken 24 Garn.

Onsdag den 10de August. Vinden N. O. laber, Kl. 7 Fm. var Garnene indhalt, Fangst $^1/_2$ Pøs Sild samt et Par Makrel, satte Kurs S. V. over. Kl. 8 Em. p. Batalden i Ost, ca. 30′ af efter Gisning, satte 23 Garn. Vinden nu S. O. laber med Regn.

Torsdag den 11te August. Vinden N. O. frisk, Kl. 4 Fm. indhaltes Garnene. Fangst 1 Maal Sild, seilte S. V. over M. D. Obs. N. Brd. 61° 40′ ca. 3° 35′ Lgd. o. f. Gr. Kl. 7 Em. sattes Lænken paa 61° 20′ N. Brd. 3° 25′ Lgd. O.

Fredag den 12te August. Vinden S. S. V. Kuling, Kl. 6 Fm. var Lænken trukket. Fangst 1 Stamp Storsild og 1 Makrel. Vi besluttede at seile nordover igjen, og da Vinden øgede paa, bestemte vi os til Aalesund.

Lørdag den 13de August. Vinden V. S. V. frisk. Kl. 3 Em. ankredes i Aalesunds Havn, hængte Garnene op til Tørring.

Søndag den 14de August tilankers i Aalesund.

Mandag den 15de August. Vinden V. N. V. Kuling.

Tirsdag den 16de August. Vinden N. N. V. laber. Kl. 9 Fm. seiltes fra Aalesund for at seile nordover og gjøre Forsøg paa Onagrunden Kl. 8 Em. ankredes paa Sandø Havn for stille og kontralig.

Onsdag den 17de August. Vinden N. O., laber Kuling. Kl. 9 Fm. seiltes fra Sando, krydsede op til Bjørnsund hvor ankrede.

Torsdag den 18de August Vinden V. S. V., laber. Kl. 3½ Em. seiltes fra Bjørnsund, Kl. 8 p. Ona Fyr i S. og Bjørnsund Fyr i S. O., satte Lænken (7 Favne Slag), skyet Luft med Regn.

Fredag den 19de Aug. Vinden V. S. V. Kuling, som lidt efter lidt ogede til Storm. Kl. 5 Fm. var Garnene indtrækt, Fangst 1 Makrel, 1 Sild, satte Kurs for Harøsund, ankrede der Kl. 7½ Fm.

Lørdag den 20de August og Søndag den 21de August i Harøsund.

Mandag den 22de August. Vinden S. O. lig, laber med skyet Luft. Kl. 10 Fm. seiltes fra Harøsund, styrede N. O. over til Kl. 8 Em., da man p. Grip Fyr i S. O. ½ O. og Kvitholmen Fyr i S. ½ V., satte 20 Garn samt et Prøvegarn.

Tirsdag den 23de August. Vinden S. O. og S., omløbende til V. N. V. laber. Kl. 6 Fm. var Lænken indtrækt. Fangst 10 Makrel 1 Pos Sild. Seilladsen fortsattes nordover. Kl. 6 Em. p. Veiholmen i S., bakkede en Stund, Kl. 7 øgede Vinden til Storm, gik ind i Ramsøfjorden, ankrede paa Værøhavn.

Onsdag den 24de August og Torsdag den 25de August i Værøhavn for Storm. Vinden V. S. V. og vestlig Orkan.

Fredag den 26de August. Vinden ostlig flau. M. D. gik vi Seil fra Værøhavn, styrede ud Ramsøfjorden, kastede Lænken midtfjords mellem Veiholmen og Hittern, drev i 3 Timer, men da Strømmen vilde sætte os paa Land maatte vi trække Kl. 1, Fangst 1 Makrel, halvt opspist af Blæksprut.

Lørdag den 27de August. Vinden S. O.lig laber, faldende Barometerstand, gik til ankers paa Værøhavn, hvor vi blev liggende Søndag den 28de August for Storm.

Mandag den 29de August. Paa Grund af Mangel paa Proviant seiledes til Aalesund, hvor vi blev liggende for Uveir til

Mandag den 5te September. Vinden S. S. V. Kuling, seilte fra Aalesund Kl. 2 Em., bestemt at gjøre et Forsøg i Vanelsgabet.

Tirsdag den 6te September. Kl. 3 Em. styrede vi ud Vanevlsgabet, Kl. 8 Em. sattes Lænken 20 Garn 7 Favne Slag ¾ Mil i Vest af Svinø. Kl. 12 M. N. maatte man trække, da Strømmen vilde sætte os ind paa Svinø. Fangst 5 Makrel.

Onsdag den 7de September. Meget tyk Morkeskodde, havde Kl. 7 40 Favne, satte Lænken, 5 Favne Slag.

Torsdag den 8de September. Vinden S. O., flau. Kl. 6 Fm. træktes Lænken, Fangst 2½ Tønde stor, pen Høstmakrel som flekkedes, vaskedes og saltedes som sædvanlig brugeligt paa Dorgefiske i Nordsoen, for det amerikanske Marked. Da man formodede at have drevet udover, styredes indover mod Land Kl. 4 Em. Storholmen isigte, Kl. 6 Em. sattes Lænken. Kl. 10 Storm af V. S. V. med Udsigt til Øgning af Vinden,

hvorfor man besluttede at trække Garnene, Fangst 5 Makrel og endel Storsild. Satte Kurs for Erkno Fyr, (S. Kurs) forfærdelig Tykke.

Kl. 4 Fm. den 9de September ankredes i Aalesunds Havn, hvor blev liggende for Storm til 12te.

Mandag den 12te September. Vinden V. S. V. Kuling. Kl. 10 Fm. seiltes fra Aalesund, holdt det krydsende ud Bredsundet, men da Vinden var for stærk tilhavs, besluttedes at gjøre et Forsøg ind i Storfjorden, da Rygter gik, at der ogsaa skulde være observeret Makrel, Kl. 7 Em. var Lænken sat, Kl. 12 var den trækt, da Strømmen vilde sætte os paa Land.

Tirsdag den 13de September seiltes til Aalesund, hvor vi blev liggende til den 19de September for Storm og Regn, tildels orkanagtig.

Mandag den 19de September. Vinden S. W. frisk. Kl. 2 Em. seiltes fra Aalesund for at prøve i Vanelvsfjorden, da større Rygter gik derfra om Makrelforekomst.

Tirsdag den 20de September. Vinden flau fra alle Kanter, Kl. 7 Em. tværs af Slagnæs, satte Lænken.

Onsdag den 21de September. Stille. Kl. 4 Fm., trak Lænken, ingen Fangst. Kl. 5 Em. blæste det af en Storm af S. V., holdt ind til Aajem og ankrede der Kl. 7 Em.

Torsdag den 22de September. Vinden sydlig flau, Kl. 8 Fm. seiltes fra Aajem M. D. Vinden N. V. frisk, som lidt efter lidt øgede til Kuling, om Em. ankredes paa Hogsholmen, hvor vi laa

Fredag den 23de September.

Lørdag den 24de September seiltes til Aalesund, hvor blev liggende til

Tirsdag den 27de September, da Vinden O.lig og N. O.lig flau, Kl. 9½ Fm. seiltes fra Aalesund. M. N. sattes 23 Garn med 17 Favne Slag N. V. af Rundø ca. 12′ af efter Gisning, drev til Kl. 5 om Morgenen, da Lænken træktes, Fangst 1 Td. Sild.

Onsdag den 28de September. Vinden østlig, laber, klar Luft. Satte 22 Garn med 24 Favne Slag. Svinø i Kvamsø (søndre Pynt) og Sukkertoppen en Favn unda Læsten, drev hele Natten.

Torsdag den 29de September. Vinden S. O. flau. Kl. 7 Fm., Fangst 9 Tdr. Sild, som blev værket og saltet samt en Stamp Makrel. Kl. 6 Em. sattes Lænken. Hornelen godt unda Stat, Sukkertoppen til Rundø 17 Favne Slag.

Fredag den 30te September. Vinden sydlig flau. Kl. 7 Fm. Fangst 2 Tdr. Sild, ingen Makrel. Kl. 6 Em. sattes Lænken.

Lørdag den 1ste Oktober. Vinden sydlig laber. Kl. 7 Fangst 3 Maal Sild, ingen Makrel. Satte Kurs for Aalesund, hvor vi ankrede Kl. 3 Em. Turen afsluttedes, samlet Fangst ca. 3 Tdr. Makrel og ca. 18 Tdr. Sild.

Beretning

i Uddrag om Kutter Blooming Lily's Drivgarnsfiske efter Makrel Aar 1898 med offentligt Bidrag.

Garnene var fra 180—200 Masker dybe, deres Længde færdiggjorte var 13 Favne og Dybden 6 à 7 Favne. Maskernes Størrelse var fra 15—19 Omfar pr. Alen. Traadens Tykkelse var $^{15}/_{10}$. Den heldigste Maskestørrelse var efter mit Skjøn 16 og 17 Omfar.

Kabelen var af bedste Sort Manila, hvilket viste sig at være heldigt. Den var 400 Favne lang og fra $4^1/_4$, 4, $3^3/_4$, $3^1/_2$ Tomme tyk, altsaa $^1/_4$ Tomme Forskjel for hver 100 Favnes Længde.

Som Opgave satte vi os at fange Makrel paa Strækningen mellem Bergen og det trondhjemske og at forsøge saavel nær Land som langt tilhavs. Saavel efter min egen Erfaring som efter andres Udsagn har Makrel været tilstede paa disse Felter.

I denne Tid udsattes Garnene ialt 14 Gange med en samlet Fangst af $^3/_4$ Tønde Makrel og 10 Tønder Sild. Den bedste Fangst var 2 Pøser Makrel udenfor Svinø paa 62° 24′ n. B. og 5° 10′ L. ø. f. G. I Bredsundet ved Aalesund og i Vanelvsfjorden ved Stat var det aldeles frit for Makrel paa Garnene. Forøvrigt var det nogle faa Makrel at faa overalt.

Farvandet, som paa denne Tid forsøgtes, var fra Alden 61° 4′ n. B. og 3° 40′ L. ø. f. G., til Onagrund 63° n. B., 6° 20′ L. ø. f. G. Den første Gang udsattes Garnene ca. 2′ N. V. af Svinø og vi havde tænkt os planmæssige Forsøg, hvilket blev hindret af Storm og ustadigt Veir.

Makrelens Kvalitet var udmerket baade i Størrelse og Fedme, den var bedre end Nordsjødorgemakrel.

I en hel Garnlænke udsattes op til 35 Garn og nedover til 28 og 26 Garn. For hvert Garn brugtes en Bøie eller Kagge, eller paa 35 Garn brugtes 36 Bøier. Af Lanterner brugtes op til 3 Stykker paa Lænken

ad Gangen. Som Lanterneboier brugtes Bøier af Halvtøndes Størrelse med Stang i, som Lygten sattes paa. Garnenes Dybde i Vandet brugtes fra 8 til 16 Favne med saavel Skjerter som Slag.

Sildens Kvalitet var god. I den første Tid var det Istersild af største Merke; siden blev det den almindelige Høstsild.

Jeg maa tilslut beklage det daarlige Udfald, som blev Forsøget, baade for vor egen Del og for det Offentliges; men saa haaber vi, at næste Forsøg vil lykkes bedre.

Aalesund den 9de Februar 1899.

Ærbødigst

Johan O. Walderhaug,
Fører af Kutter Blooming Lily.

———

Fra

Inspektøren for Saltvandsfiskerierne i nordre Distrikt.

Opgave

over

den i Nordlands og Tromsø Amter opfiskede Kveite og Flyndre, der i fersk Tilstand er sendt til Sydbyerne og Udlandet samt solgt til Russerne i 1897.

	Sendt til Sydbyerne og Udlandet.				Solgt til Russerne.			
	Kveite.		Flyndre.		Kveite.		Flyndre.	
	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.
Nordlands Amt.								
Bindalens Herred . . .	200							
Brønnø Do. . . .	76 340	0,25 0,30	27 480	0,20				
Vega Do. . . .	16 446		3 996					
Tjøtta Do. . . .	23 531							
Alstahaug Do. . . .	11 150	0,18	300	0,10				
Herø Do. . . .	18 045	0,25	7 500					
Nesne Do. . . .	16 589	0,18 til 0,30						
Rodo Do. . . .	14 500	0,20						
Lurø Do. . . .	2 100	0,20	80	0,17				
Melø Do. . . .	7 421	0,18 til 0,25						
Bodin Do. . . .	400	0,25						
Folden Do. . . .	2 223	0,26						
Hammerø Do. . . .	14 200	0,18	100	0,10				
Tysfjorden Do. . . .	2 050							
Vaagan Do. . . .	4 404	0,20						
Gimsø Do. . . .			3 000					
Borge Do. . . .					34 000	0,12		
Buksnæs Do. . . .					22 000			
Værø og Røst Do. . . .			100					
Sortland Do. . . .	7 400							
Bø Do. . . .	650	0,27			96 600	0,12		
Øksnæs Do. . . .	59 180	0,18 0,25			53 940	0,16 0,22		
Dverberg Do. . . .	1 300	0,14 0,18			165 000	0,10 til 0,12		
	278 129		42 557		370 840			

	Sendt til Sydbyerne og Udlandet.				Solgt til Russerne.			
	Kveite.		Flyndre.		Kveite.		Flyndre.	
	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.	Kvantum i Kilogram.	Pris pr. Kilogram.
Tromsø Amt.								
Trondenæs Herred . . .	50.300							
Ibbestad Do. . . .	25 000							
Berg Do. . . .	11 600	$0,_{20}$	1 300		101 000	$0,_{12}$ $0,_{15}$		
Bjarkø Do. . . .	75 950				30 000			
Lenviken Do. . . .					7 200		1 000	
Tromsøsundets Do. . . .					5 000		3 000	
Karlsø Do. . . .	320	$0,_{20}$			200		200	
Kvænangens Do. . . .					2 500			
Tromsø By . . .	3 500	$0,_{18}$						
Skjervø Herred. . . .					67 140			
	166 670		1 300		213 040		4 200	

Bodø den $\frac{\text{31te December 1897.}}{\text{10de Oktober 1898.}}$

J. A. Johnsen.

15

Opgave

over Exporten af fersk Fisk for Nordlands og Tromsø Amter 1898.

		Til Indlandet.					Til Udlandet.				
		Kveite.	Flyndre.	Uer.	Hyse.	Torsk.	Kveite.	Flyndre.	Uer.	Hyse.	Torsk.
Nordlands Amt.											
Bindalens	Herred	14 900	28 000		2 550	400	400				
Brønø	Do.	75 340	26 690			600	12 950	300			
Velfjorden	Do.										
Vega	Do.	7 000	4 684				4 861	1 232			
Tjøtta	Do.	23 208	1 403		3 341		2 600			1 000	
Herø	Do.	20 217	12 168				10 000				
Alstahaug	Do.	5 000	1 500								
Vefsen	Do.										
Hemnes	Do.										
Mo	Do.										
Næsne	Do.	10 000			50	100					
Dønnæs	Do.	16 500	2 000	100							
Lurø	Do.	2 872	1 481								
Trænen	Do.	10 000									
Rødø	Do.	38 000	4 080								
Melø	Do.	7 135	1 220								
Gildeskaal	Do.		500								
Beieren	Do.										
Saltdalen	Do.										

Skjerstad	Herred										
Bodin	Do.	500									
Bodø	By	560									
Nord- & Sørfolden	Herred	3 000									
Steigen	Do.										
Hammerø	Do.	19 000	2 000				6 000	1 000			
Tysfjorden	Do.	3 952					1 711				
Evenæs	Do.										
Ankenæs	Do.										
Lødingen	Do.										
Værø & Røst	Do.	500									
Flakstad	Do.	1 013				500					
Buksnæs	Do.				10 000						
Borge	Do.	1 000									
Gimsø	Do.										
Vaagan	Do.	1 000				15 000					
Hadsel	Do.	300				500					
Sortland	Do.	45 000					2 500				
Bø	Do.	9 721					7 190				
Øksnæs	Do.	85 980					5 150				
Dverberg	Do.	10 000				400	10 000	1 687			
Tilsammen Kilogram		411 698	85 726	100	15 941	17 500	63 362	6 919		1 000	

		Til Indlandet.					Til Udlandet.				
		Kveite.	Flyndre.	Uer.	Hyse.	Torsk.	Kveite.	Flyndre.	Uer.	Hyse.	Torsk.
Tromsø Amt.											
Trondenæs	Herred					420	100 000				
Bjarkø	Do.	58 000					32 675				
Kvædfjord	Do.										
Ibbestad	Do.	28 307				100	14 622				
Salangen	Do.										
Tranø	Do.										
Sør-Reisen	Do.										
Dyrø	Do.	2 500				2 000					
Bergs	Do.	18 621	3 000		2 000	5 000					
Lenviken	Do.	10 000	2 000	2 500							
Hillesø	Do.	1 250									
Maalselven	Do.										
Malangen	Do.										
Balsfjorden	Do.										
Tromsø	By	1 200									
Tromøsundet	Herred.										
Karlsø	Do.										
Helgø	Do.	4 000									
Lyngen	Do.										
Skjervø	Do.										
Nord Reisen	Do.										
Kvænangen	Do.										
Tilsammen Kilogram		123 878	5 000	2 500	2 000	7 520	147 297				

Bodø den $\frac{\text{31te December 1898.}}{\text{12te Juli 1899.}}$

J. A. Johnsen.

Opgave

over fersk Fisk solgt til Russerne i Nordland og Tromsø Amter 1898.

	Kveite.	Flyndre.	Uer.	Hyse.	Torsk.	Brosme.	Lange.	Stenbit.	Sei.
Nordlands Amt.									
Røst og Værø Herred	50 000								
Borge Do.	76 000								
Bo Do.	60 600							1 000	
Øksnæs Do.	24 500							500	
Dverberg Do.	353 000		50 000					150 000	
Tilsammen Kilogram	564 100		50 000					151 500	
Tromsø Amt.									
Hillesø Herred	2 000				1 000	1 500		15 000	500 000
Bergs Do.	1 500								
Karlsø Do.	2 000	4 000	12 000				16 000	8 000	16 000
Skjervø Do.	3 700				4 500			1 200	
Helgø Do.	82 400	1 600			100 640	30 000	10 000	10 000	708 800
Tilsammen Kilogram	91 600	5 600	12 000		106 140	31 500	26 000	34 200	1 224 800

Bodø den 31te December 1898. / 12te Juli 1899.

J. A. Johnsen.

Fra
Inspektøren for Saltvandsfiskerierne
i nordre Distrikt.

Beretning

om hans Virksomhed i Aaret 1898.

(I Uddrag).

— —

Lofotfisket. Dette Fiske foregaaar fremdeles paa gammel Vis med Garn og Liner, dog med den Undtagelse, at der ved Garnbruget er skeet nogen Forandring, dette specielt vedkommende Garnenes Størrelse. Man har nemlig fundet, at de saakaldte Smaagarn er et noksaa lønnende Redskab, ikke alene hvad angaar Anskaffelse, men ogsaa med Hensyn til Brugen; thi man kan til Driften af disse Garn bruge en meget mindre og selvfølgelig mindre kostbar Baad end den, der nu bruges til de almindelige Torskegarn.

Imidlertid er Anvendelsen af saadanne Garn ved Lofotfiskeriet af noksaa ny Dato, og man har endnu ikke Erfaring for, hvorvidt de vil være tjenlige under et eventuelt større paagaaende Fiske, men desuagtet vil dette Redskab under mange Omstændigheder komme til at hævde sin Plads baade som nyttigt og økonomisk.

Hvad der tidligere er udtalt om den store Nordlandsbaads Ombytning med Sneseilsbaade, er ufornødent nu at gjentages; her er Reformen saa at sige fuldstændig gjennemført; thi nu gjælder det ikke alene at anskaffe aabne Sneseilsbaade, men disse forsynes ogsaa for en stor Del med Dæk.

Ogsaa til Linebruget begynder Sneseilsbaaden saa smaat at faa Indpas, idet dens Fordele til dette Fiskeri erkjendes; men den har en skarpere Konkurent at kjæmpe med, Ottingen nemlig, der som Linebaad betragtet, specielt til Lofotbrug, besidder mange Fordele. Desuagtet har man dog dog Følelsen af, at ogsaa denne Baads Dage er talte; det gjælder kun at skaffe en god Type af Sneseilsbaaden.

Fordelen ved at bruge Sneseilsbaade ogsaa som Linebaade, men forsynet med Dæk, er nu noksaa ioinefaldende, og er der nu flere Steder ude ved Havet, specielt Andenæs, hvor man til Sommerbrug helst vil bruge den mindre, men dækkede Sneseilsbaad.

Med Hensyn til Fangstens Behandling staar denne ved de store Torskefiskerier og ikke mindst ved Lofotfisket fremdeles paa et noksaa primitivt Standpunkt. Der spores vistnok en Bedring i Retning Tilvirkning af den saakaldte Kassefisk eller Pressefisk, hvoraf noget sælges til Indlandet og noget til Sverige; men endnu er det tilvirkede Kvantum af denne Vare ikke af nogen nævneværdig Betydning i Forhold til den store Maase, som opfiskes.

Den Vare, som efter min Formening staar lavest med Hensyn til Tilvirkningen, er vor Klipfisk, hvilken faktisk er en af vore Hovedartikler paa Fiskeriets Omraade. Dens Tilberedning er vistnok gjennemgaaende saa primitiv, som den nogensinde kan blive; thi endog selv de tarveligste Hensyn til Renlighed i Behandlingen forbigaaes af Flerheden af Tilvirkerne, og dog er Renlighedsprincipet en Lov for al god Tilvirkning af Fødevarer, selvfølgelig ogsaa naar disse tilberedes som Handelsvare.

Det synes mig forøvrigt, at det burde være indlysende for enhver, der har Kjendskab til Behandlingen fra første Stadium af, at en saadan Fremfærd ved Behandlingsmaaden maa drage Følger efter sig, og man har god Grund til at sporge, om man ikke her staar foran Ophavet til Klipfisksoppen, denne store Plage, hvorved Hundreder af Tusinde Kroner gaar tabt for vort Land. Men selv de simpleste Foranstaltninger til Forebyggelse af denne Plage eller praktiske Experimenter til Undersøgelse af Soppens Opkomst, — Midler, der efter min Formening maa være de mest paakrævede for at kunne naa Maalet: «god og holdbar Klipfisk,» — undlades. Derfor bliver ogsaa Følgen den ved Lagring af større Kvanta, at der afstedkommes stor Ødelæggelse.

Det var derfor, at jeg i 1897 til Departementet indsendte et Forslag om Bevilgning til sammenlignende Prøvetilvirkning af Klipfisk, hvorunder der ogsaa ved videnskabelige Experimenter kunde anskueliggjøres det absolut uforsvarlige og forkastelige i den nuværende urenslige Behandlingsmaade, saa at Tilvirkerne kan lære at indse, at den største Fordel ikke ligger i Masseproduktionen og hvorved de fleste andre Hensyn skydes tilside, men derimod i god og renslig Behandling.

Jeg kan saaledes ikke være enig i den Hypothese, som fra enkelte Hold har gjort sig gjældende, at Ophavet til Soppen ligger i Boderne og fremkommer ved Smitte. En saadan Paastand synes mig allerede at være modbevist ved det Tilfælde, at af to Partier Klipfisk, der staar Side om Side paa samme Bod og under lige Vilkaar, kun det ene Parti er befængt med Sop. Endvidere har man ogsaa Erfaring for, at der fremkommer Sop i Fiskelaster under deres Transport fra Tørrepladsen, ja endog paa selve denne.

Det vilde derfor være onskeligt, om det af mig i 1897 fremsatte Forslag, som ogsaa er gjentaget i indeværende Aar, snart maatte kunne vinde Autoriteters Tilslutning og Plan for Undersogelse og Forebyggelse udarbeidet og realiseret. De med en saadan Foranstaltning forbundne Omkostninger vil kun udgjøre en betydningslos Brokdel i Forhold til de Værdier, der gaar tabt under den nuværende Tilstand.

Rognens Behandling staar ligeledes paa endnu samme primitive Standpunkt som før. Paa dette Omraade vil antagelig ingen Bedring blive forinden Fiskerne ophorer selv at salte sin Rogn. Salget af denne burde under Fiskerierne foregaa i fersk Tilstand, hvorved Tilvirkningen kunde foregaa paa en mere rationel Maade.

Der forbruges rigtignok nu endel Rogn til Nedlægning som Hermetik samt saltes noget til Kaviar. Men disse Kvanta er endnu uden Betydning i Forhold til, hvad der tilvirkes som saltet Vare.

I min forrige Indberetning fremholdt jeg, at Veining af Fisken ved dens Indkjøb i fersk Tilstand vilde være en hensigtsmæssig Foranstaltning. Jeg maa fremdeles fastholde denne Opfatning, idet jeg formener, at det vil være gavnligt, om en saadan Reform kunde blive gjennemført.

Hvad der i Foranstaaende er udtalt om Lofotfisket, gjælder ogsaa de øvrige Torskefiskerier i mit Distrikt.

Sildefisket gav desværre for 1898 et misligt Udbytte i Nordlands og Tromsø Amter. Man kan endog sige, at det helt mislykkedes; thi Forekomsten af Sild var høist ubetydelig saavel inde i Fjordene som ude ved Havet, og Fangsten var ogsaa ringe.

Dertil kom, at en af Sildens værste Fiender, Blæksprutten, var tilstede i stor Mængde ligefra Fjordbunden til udenfor de yderste Havskjær, og det er ikke tvivlsomt, at den øvede sin store Indflydelse ligeoverfor Fiskeriet.

Angaaende denne «Ufisk» vilde det maaske være gavnligt, om Videnskaben ofrede den nogen Opmærksomhed, ikke alene dens Tilstedeværen, Forplantning og Indflydelse paa Sildefiskeriet, men ogsaa, om den tjener som Føde for Hvalen i voxen Tilstand eller som Yngel.

Jeg maa atter fremholde det høist paakrævede i, at der kommer istand en Tønde- og Vragerlov. Flerheden, ja jeg kan vel sige omtrent alle i Nordlands og Tromsø Amter, som er interesserede i Sildebedriften, finder en saadan Lov særdeles ønskelig.

Enkeltes Mening, bygget paa modsat Anskuelse, burde have mindre at sige angaaende denne Sags Afgjørelse, da den særdeles store Majoritets Tilslutning saavel her som paa andre Omraader maa komme i Betragtning.

I min forrige Indberetning udtalte jeg ogsaa Ønskeligheden af, at der under Sildefiskerierne bliver anvendt det samme Mærkesystem for Fiskebaadene, som nu bruges under Lofotfisket. Dette vil i mange Henseender hjælpe til en bedre Orden under et paagaaende større Sildefiske, specielt under Kampen mellem Garn- og Notfiskerne.

Jeg tillader mig ogsaa at gjentage mine Udtalelser om Gavnligheden af Skjerpning af Lov til Forbud om Udkastning af død Sild og Sildeaffald paa Sildefjorden.

Ferskfisk-Exporten for Nordlands og Tromsø Amter har for indeværende Aar taget yderligere Tilvæxt og udgjør alene det exporterede Kvantum Kveite og Flyndre et betragteligt Parti, foruden at Exporten af andre Fiskesorter ogsaa har tiltaget, specielt ved Etableringen af den nye Bergens Hurtigrute. Derved er man ogsaa kommet i god Forbindelse med Tyskland og Holland, til hvilke Steder det tidligere var umuligt herfra at exportere fersk Fisk i Is.

Interessen for denne Næringsvei er ogsaa i stadig Stigende blandt Befolkningen heroppe, og var der allerede ca. 70 Firmaer, der iaar befattede sig med denne Forretning.

Overensstemmende med den til Departementet indsendte Opgave udgjorde Exporten i 1898 for Nordlands og Tromsø Amters Vedkommende for Kveite alene:

Exporteret til Ind- og Udlandet i Is . . .	Kg.	746 235
Solgt til Russerne	»	655 600
Tilsammen	Kg.	1 401 835,

altsaa en Forøgelse fra forrige Aar med Kg. 373 156 og fra 1896 med Kg. 821 865.

Af Flyndre exporteredes til Ind- og Udlandet i Is . .	Kg.	97 645
Solgt til Russerne	»	5 600
Tilsammen	Kg.	103 245

Her udgjør Forøgelsen fra forrige Aar Kg. 55 185.

Værdien af det opfiskede Kvantum Kveite for Nordlands og Tromsø Amter foruden hvad der er medgaaet til eget Forbrug, kan anslaaes til ca. Kr. 240 000,00 og for Flyndrens Vedkommende til henimod Kr 20 000,00, og kan Udforselsværdien af det samlede Kvantum andrage til ca Kr. 400 000,00.

Jeg kan ikke undlade atter at fremholde Nødvendigheden af, at en Fredningslov, hvorved alt Fiskeri af Flyndre i Gydetiden forbydes, sætter en Stopper for den hensynsløse Maade, hvorpaa Flyndrefisket nu for Tiden drives, og som utvivlsomt vil bidrage til Flyndrens Udryddelse.

Værdien af denne Fiskesort er imidlertid nu saavidt stor, at det bliver nødvendigt ved behørige Foranstaltninger at værne om dens Bestand.

Edderfuglen. I min forrige Aarsberetning nævnte jeg denne Fugls Skadelighed ligeoverfor Fiskeyngelen. Jeg er fremdeles af den samme Opfatning, nemlig at denne Fugl er det værste Skadedyr for den aldeles forsvarsløse Yngel.

Jeg finder, at Edderfuglens Fredning er saa meget mere beklageligt, som Udbyttet deraf nu paa langt nær vistnok skaffer Væreierne den samme

Indtægt som tidligere. Min Formening er derfor, at Fredningen nu nærmest maa betragtes som Liebhaberi.

Som yderligere Støtte for min Formening kan anføres, at jeg har konfereret med erfarne Mænd angaaende denne Sag, og disse har udtalt, at Edderfuglen absolut maa betragtes som et Skadedyr i ovennævnte Retning. Derfor turde jeg henstille, at denne Sag ofres al mulig Opmærksomhed. Maaske vil derved konstateres ogsaa en Aarsag til Fiskebestandens Aftagen i vore Fjorde.

Hermetikindustrien synes ogsaa i Nordland at ville tage Opsving. Den af mig i sin Tid etablerede og drevne Forretning «Nordlands Preserving Co.» er nu gaaet over til et større Aktieselskab, og skal der til Vaaren bygges tidsmæssig Fabrik.

Den paa Sømnes paa Helgeland værende mindre Hermetikfabrik vil i nærmeste Fremtid blive betydelig udvidet, og vil tidsmæssige Maskiner anskaffes. Fabriken bygger nu Fabrik (Filial) i Lofoten specielt for Nedlægning af fersk Torskerogn. Dens Produkter har vundet Anerkjendelse og Søgning.

De andre Anlæg, som forefindes i Nordland og Tromsø Amter, har endnu ikke vundet frem til nogen større Virksomhed, men har dog deres Produkter vundet Bifald.

Der har fra flere Hold været konfereret med mig om Anlæg af saadanne Fabriker, men tildels Mangel paa tilstrækkelig Kapital og tildels Mangel paa god og fagmæssig Ledelse staar i flere Tilfælder hindrende iveien. Ikke destomindre er Tanken og Opmærksomheden for denne vigtige Næringsvei saavidt vakt, at man antagelig i nær Fremtid kan paaregne flere Anlæg af denne Art.

Bodø den 31te December 1898. / 10de August 1899.

Ærbøgigst

J. A. Johnsen.

Fra

Fiskeri-Inspektøren i Romsdals og Trondelagens Amter.

Beretning

om hans Virksomhed i Aaret 1898 (i Uddrag).

Herved har jeg den Ære at afgive den i Instruxens § 8 paabudne aarlige Indberetning. I Tilslutning til, hvad jeg i en foregaaende Aarsberetning har bemerket angaaende Baadstellet m. v. i mit Distrikt, skal jeg denne Gang tillade mig at omtale, i hvilken Retning Bestræbelserne i visse Dele af Distriktet gaar for at tilveiebringe de, efter Fiskernes praktiske Erfaring, mest hensigtsmæssige og for Bedriften bedst regningssvarende

Dæksbaade og Skøiter.

I de nordlige Dele af mit Distrikt er aabne Baade med det gammeldagse Raaseil fremdeles mest almindelig, saavel til Brugsbaad som til Fiskerbaad. Sansen for bedre, dækkede Baade med Sneiseilsrig, er dog vakt omtrent overalt. Og var den økonomiske Evne hos Fiskerfolket der noget større, vilde Anskaffelsen af Dæksbaade og Smaaskøiter visselig gaa raskere for sig; ogsaa den Omstændighed, at Befolkningen i de nordlige Dele af Distriktet stiller den Fordring til en Fiskerbaad, at den skal være letvint under Aarerne, bidrager meget til, at Anskaffelse af den kortere, mere dybstikkende og derfor mindre letroede Dæksbaad vækker Betænkeligheder, naar en mere moderne Type af dækket Baad skal vælges fremfor eller istedetfor den traditionelle nordlandske eller trønderske Type. Derfor sees, at en hel Del af de søndenfor aflagte og som uhensigtsmæssige i Naustet satte «Møringer» (Overgangstypen fra Søndmørsottringen til Dæksbaaden) anskaffes nordpaa som fuldt tjenlige Baade, saavel til Fiskeri som til Førselsbaad; en «Møring» er nemlig, i Forhold til sin Størrelse, nogenlunde letroet paa Grund af, at den er flaa og lav paa Vandet. Men netop i dette Valg af en Overgangstype vil Udviklingen af Baadstellet i vedkommende Distrikter føres ind paa en sikker om end længere

Vei til den moderne Baadtype. Reformen vil maaske derved vinde et videre Terrain, fordi den sker trinvis og følger Traditionen og den praktiske Erfaring i andre Bygder; Overgangen fra de gammeldagse til det mest moderne i Skrogets Form saavelsom i Rig og Seilføring vil derved ogsaa kunne gjøres mod et forholdsvis mindre Udlæg, fordi de fleste af disse Moringer gjerne sælges for en billig Pris. Et ikke uvigtigt Moment er det ogsaa, at den «topindede» eller tomastede Moringsbaad er lettere at manøvrere med de smaa Seil, end de store enmastede Dæksbaade, som i uøvede Baadfolks Hænder og under Seilads i Fjorde med hvasse Kastevinde kan være vanskelig nok at greie.

Saalænge Skreifisket om Vinteren og Fedsildfisket om Sommeren var de eneste Fiskerier, hvori det hele Fiskerfolk, Kystbeboere saavelsom Fjordmænd, regelmæssig deltog, var Savnet af dækkede Baade til selve Fiskeriet mindre føleligt i den nordlige og mellemste Del af mit Distrikt. Thi om Vinteren har de Rorboderne eller sine egne Boliger at ty til som Opholdssted om Natten og under Uveir med Landligge, og om Sommeren er Opholdet i de store aabne Baade inde i en Sildefjord ikke forbundet med synderlig Fare for Liv og Helse.

Anderledes er Forholdet blevet i de sidste Aar, da Storsildfisket senhøstes og for Drivgarn ude paa det aabne Hav er blevet en meget betydelig og lønnende Bedrift. Dette Fiskeri foregaar hovedsagelig i de mørke Høst- og Vinternætter, ofte fjernt fra Fiskernes Hjembygd, paa en for mange lidet kjendt Kyststrækning og i tildels vanskeligt Farvand. Baaden med sin Drivgarnslænke kan hyppig i Nattens Løb, under Drivingen, bliveført af Vind og Strøm i en slem Legerval, mellem ubeboede Holme, eller blive nødt til at søge ind til Udhavne og lignende Pladse, hvor man kun er henvist til sin Baad som eneste Opholdssted for kortere eller længere Tid. Under saadanne Omstændigheder kan Fiskerne i aabne Baade blive ilde nok stedt, medens de i en Dæksbaad vil kunne have Tag over Hodet som Proviant og andet til Livsophold, ligesaa bekvemt som i en Rorbod eller i en Bopæl paa Landjorden. Denne Fordel ved at have Dæksbaad er af ikke lidet vidtrækkende Betydning for Fiskerfolket, ikke alene under Storsildfisket og andet Havfiskeri, men ogsaa under ethvert andet Fiskeri, som hidtil har været knyttet til bebyggede Fiskevær og lignende med Boder eller Hytter udstyrede Havne.

Naar Brugen af større Dæksbaade bliver almindelig under alle Fiskerier, vil Kravene paa offentlige Foranstaltninger til Beskyttelse af Fiskernes Liv, Helse og Eiendom forandres i flere Punkter; exempelvis vil saaledes det vanskelige Spørgsmaal om at skaffe Fiskerne i saa mange Fiskevær fornødent Drikkevand og nødtørftigt Husly blive lettere at løse, maaske løses af sig selv, idet enhver veludrustet Dæksbaad vil føre begge Dele med sig for hele sit Mandskab. Paa den anden Side vil Kravene paa Moloer og Havneanlæg i Fiskeriernes Interesse ændres i den Retning, at Anlæg for mindre og aabne Baade vil findes at maatte faa Karakter

af lokale Foranstaltninger, medens Anlæg bestemte for den egentlige Fiskerflaade, vil findes at maatte have en Beliggenhed og et Udstyr som for Skibshavne, tjenlige ogsaa til Samlingsplads for Kjobefartoier, Dampskibe og ovrige Flaade, som i vore Dage jævnlig folger Fiskerflaaden og et større Fiskeri.

Paa mine Reiser i vedkommende Dele af Distriktet har jeg oftere paa Fiskerimoder og i lignende Sammenkomster med Fiskerfolket benyttet Anledning til at fremholde, hvilke mange og vigtige Fordele en dækket Baad byder fremfor de aabne, hidtil almindeligt benyttede. Og Fiskeriselskabernes Opmerksomhed har ogsaa været ledet hen paa disse Forhold, uden at Resultatet heraf har været synderlig fremtrædende. Anledningen for Fiskerne selv til at se og prove Dæksbaadens Fortrin har ikke været forhaanden i foronsket Grad; under de almindelige store Fiskerier i nævnte Del af Distriktet har Fiskerfolket omtrent udelukkende bestaaet af Hjemfolk og Fjordmænd, hvis Baadstel har været det gamle, og for hvem Haandteringen og den rette Brug af en Dæksbaad som Fiskerbaad har været mindre kjendt. At anskaffe eller endog blot forsoge at drive Fisket med en Dæksbaad som paa Prove, har faldt dem i Regelen for vanskeligt, om end saadant ikke har været fremmed og fjernt fra deres Tanker. Den okonomiske Evne har ikke været stor nok til at Vanskelighederne saa let kunde overvindes. I Betragtning af denne Sagernes Stilling har jeg troet, at det vilde være hensigtsmæssigt at give Fiskerfolket Anledning til at se en moderne sondmorsk Dæksbaad paa nært Hold og til af erfarne Sondmorsfiskere at faa al onskelig Forklaring paa Stedet og ombord i selve Baaden, om hvorledes Baaden bruges saavelsom under Skreifisket til Linebaad (med Dorier) eller til Garnbaad, som under Storsildfisket til Drivgarnsbrug. Med dette Formaal for Øie har jeg, som det vil være det kongelige Departement bekjendt, baade i 1897 og i 1898, for offentlig Regning leiet en saadan Dæksbaad og begge Aar i omtrent to Maaneder seilet omkring med den i Dele af Nordmore og Fosen paa Fremvisnings-Tourné. Om disse Ture skal jeg tillade mig at oplyse folgende:

Efter at jeg i August og September 1897 havde gjort endel Ture i Skjærgaarden mellem Haroen i Syd og Grip i Nord, begyndte Turene i 1898 med Hustadviken og fortsattes nordover til Froan i Fosen samt til Trondhjemsfjordens inderste Arme. Den 6te August kom Baaden til Kristiansund, hvorfra den efter et kort Ophold seiledes til Vestsmolen og Nordsmolen med Lods ombord; i Fiskeværene Veiholmen og Bratvær fremvistes Baaden et Par Dage og blev besogt flittigt; i de mindre Fiskevær i Nordsmolen og Vestsmolen gjordes kortere Ophold. Overalt vakte Baaden megen Interesse, og der blev Anledning til ikke alene at give Forklaring om Baadens Brug ved de forskjellige Fiskerier, men ogsaa om andre Fiskerianliggender i Forbindelse dermed; saaledes blev der f. Ex. i Veiholmen, hvor endel Makrel blev fisket under Baadens Ophold der, givet Veiledning i Tilvirkning af Makrel for det amerikanske Marked.

Efter Tilbagekomsten til Kristiansund blev Baaden liggende der nogle Dage, hvorunder en hel Del Fiskere og andre Fagmænd tog den i Øiesyn; ogsaa nogle Baadbyggere fra Nordmøre fik Anledning til at gjøre sig nøiere bekjendt med Bygningsmaaden, Anvendelsen af vandtætte Skot og fast Jernballast, hvormed Baaden var blevet udstyret i Vinterens Løb med velvilligt indvilget Bidrag fra Redningsselskabet.

— —

De 22 Mil fra Kristiansund til Trondhjem blev tilbagelagt (med Fradrag af Opholdet i Bejan) paa 13 Timer — meget godt seilt af en liden Dæksbaad, kun 28 Fod lang.

Under Opholdet i Trondhjem, som varede til 17de September, benyttedes Ventetiden til nogle Ture dels for at vise Baadens Sjødygtighed i haardt Veir, og dels for at give Befolkningen inde i Fjorden Anledning til at se Baaden. Der ankredes op forskjellige Steder i Strinden, Frosten, Leksviken, Skogn, Inderøen og Beitstaden, et Par Dages Ophold gjordes i Levanger og Stenkjær samt ved Tautra. Overalt kom der Folk ombord for at gjøre sig nærmere bekjendt med den for dem ukjendte Baadtype, paa hvis Seilads i Storm og høi Skavl paa Fjorden i et Par Uveirsdage man havde faaet Rede. Saavel i Trondhjem som i Stenkjær og Levanger gjorde Baadbyggere og lignende Fagmænd sig nøie bekjendt med Bygningsmaaden og Udstyret, hvad Skrog saavelsom Rig angaar.

Den 18de September Kl. 4 om Morgenen seiledes fra Trondhjem via Bejan til Hitteren og Frøien, derfra ned Ramsofjorden til Sørsmølen og Edø tilbage til Kristiansund (via Aure), hvor ankredes den 30te September. Reisen var dermed afsluttet. Paa den sidste Del af Tilbageturen besøgtes de Dele af Fosen, hvor Dæksbaade vil faa den mest udstrakte Anvendelse, nemlig i de Farvand, hvor Indsig af Sommersild er omtrent aarvist, og hvor Drivgarnsfisket efter Storsild har gode Chancer. Navnlig Frøiværingerne syntes at interesseresig levende for vor Dæksbaad, som netop ankom til Titran i de Dage, da Sild havde vist sig ude paa Havet og gav Anledning til at drøfte Spørgsmaalet om Drivgarn efter Storsild paa Havet i mørke Nætter. Mange Fiskere kom ombord for grundig at studere Baaden og faa vide nøie Besked om dens Brug. Og da mit Mandskab betsod af 2 flinke Søndmøringer, som med Baaden havde drevet baade Skreifiske (med Garn og Line) og tillige Storsildfiske og Bankfiske paa Storeggen, kunde alle Oplysninger gives fra 1ste Haand. Det hændte flere Gange, at Flokke af Fiskere fulgte med paa Baaden lange Strækninger for personlig og ombord at faa se og høre alt. Ogsaa fra Land fulgtes vor Baad med Opmærksomhed paa dens Ture rundt omkring i Skjærgaarden og til de fjerne Fiskevær; jevnlig tonedes Flag ved vor Ankomst eller hilsedes med Flag, naar vi passerede Stedet.

Om Baaden selv skal her kun oplyses, at den var Klinker og bygget paa Nordre Birkeland i Volden (omtrent 1 Mils Vei fra Sjøen). Kjølens Længde var 28 Fod; fra Stævn til Agterkant af Hekket maalte den 30

Fod) største Bredde var 10 Fod; Dybden i Rummet, fra Kjøl til Dæk 4 F. 6″. Den var enmastet, med almindelig Rig og Seilføring, hvortil hørte Gaffeltopseil. Foruden Storluge og Agterluge havde den helt forud i Stævnen en liden Luge med Plads for en Mand under Indhivning af Garnlænken. Styrerummet var indbygget med Afløbshul i Bunden for Ovenvand. Den faste Jernballast bestod af gamle Jernrister; de afsatte vel meget Rustvand og burde været stenkulstjæret. Der var to vandtætte Tværskot, dobbelte med Mellemlag af Tagpap. Ved Skyveluger af Jern nede ved Kjølsvinet kunde Vandet fra Forrummet eller fra Agterrummet ledes ind til Pumpen; det skede med en til Lugen fæstet Jernstang, hvis Haandtag stod oven Dæk. Baadens Drægtighed var ca. 85 Tønder; den kunde med sin faste Jernballast tage ind, paa Havet, ca. 2 000 Skrei. Dens Navn var «Sverre»; den eiedes og førtes af Johan Kjærstad af Lepsøen. Under Opholdet i Trondhjem blev den solgt til en Lods og Fisker fra Veiholmen i Nordsmølen; Prisen var ca. Kr. 700,00. Den nye Eier overtog den 1ste December og deltog strax i Storsildfisket med Drivgarn udenfor Kristiansund; den var da vistnok den eneste Dæksbaad fra Smølen, ligesom der var yderst faa i det øvrige af Nordmøre, men fra de talrige Forespørgsler, som jeg siden ihøst har modtaget og endnu jevnlig faar, har jeg al Grund til at tro, at der saavel i Fosen som i Nordmøre om føie Tid vil blive anskaffet en hel Del. Under Storsildfisket ivinter i nævnte Distrikter fik Befolkningen der saa klare Beviser paa Dæksbaades Fortrinlighed, ja Nødvendighed, til Drivgarn paa Havet om Vinteren, at der neppe kan være Tvil tilbage hos nogen tænksom Fisker derom. Ogsaa den Omstændighed, at den langt overveiende Del af Flaaden af Dækksbaade var langveisfra, en stor Del fra Nordland, og at netop disse tjente store Mandslotter, medens Hjemmefolket i de aabne Baade tjente forholdsvis lidet, vil gjøre Sagen desto mere indlysende.

Hvad nu angaar den sydlige Del af mit Distrikt, Søndmøre og Romsdalen, saa gaar Udviklingen af Baadstellet og Anskaffelsen af Skøiter i den Retning, at der hovedsagelig bygges store Dæksbaade og Smaaskøiter, medens Storskøiterne paa 40 Tons og derover bliver færre og færre. Fiskerfolket mener at have Erfaring for, at Smaaskøiterne lønner sig bedst; og de Fiskere, som ikke raader over desto større Pengehjælp, anskaffer sig store Dæksbaade paa indtil 40 Fods Kjøl. Ofte kjøber to Fiskere i Fællesskab en Baad. Redere blandt Handelsstanden og større Samlag af Fiskere foretrækker at anskaffe sig Dampbaade. De største Skøiter er nu ikke længere saa let at faa bemandede, og totre er omdannede til Dampbaade; de har i denne Skikkelse vist sig at være meget hensigtsmæssige, især til Drivgarnsfisket. Som i en tidligere Aarsberetning antydet, er jeg personlig af den Mening, at det ikke er selve Storskøiterne og Kutterne paa 45 til 60 Tons Drægtighed, som er ufordelagtige til Fiskeri; men at det er en uheldig eller uhensigtsmæssig For-

deling af Fangstudbyttet og Lotterne, som er Skylden i den Miskredit, hvori disse Fartøier er kommet hos Fiskerfolket: Mandskabet finder at Fartøierne beregnes for mange Lotter, og Rederierne finder, at færre Lotter kan de ikke nøies med. Kommer saa hertil, at Fiskerne fortrækker at eie sin egen Skøite eller Dæksbaad, finder større Tilfredshed i at «være en liden Herre end en stor Tjener,» og at det for Fiskere som for andre arbeidende Klasser er mere tillokkende at arbeide for egen Regning end for en Andens, mere behageligt at være uafhængige end undergivet en Andens Dispositioner, — saa vil Forklaringen over Udviklingens Gang i dette Stykke være dermed givet. At Forholdene arter sig meget anderledes i andre Distrikter paa Kysten kommer formentlig hovedsagelig deraf, at i Søndmøre og Romsdalen er en stor Del af Fiskerfolket udelukkende Fiskere eller driver Fiskeri Aaret rundt; de er derhos i Regelen selvhjulpne eller endog velstaaende, saa de kan indrette hele sin Bedrift saaledes som det høver dem selv bedst. Og da de maa forudsættes at have mere praktisk Erfaring og Indsigt i sit Yrke end største Parten af Rederierne og Handelsstanden, vil Udviklingen i Fiskeriet i nævnte Fogderier faa en anden Karakter end der, hvor Fiskerne kun en kort Tid af Aaret driver Fiskeri, og hvor Udrustningen i sin Helhed almindelig sker for andres Penge eller paa Forskud og Kredit, uden nogen synderlig Adgang for Fiskerne til at indlade sig paa Experimenter med noget nyt eller paa Reformer af indgribende Betydning, naar ikke vedkommende Kreditor selv baade har Indsigt i Fiskeriet og vil deltage i Resikoen med at prøve noget nyt. Det synes mig ogsaa at være ganske naturligt og indlysende, at netop i de Distrikter, hvor de professionelle Fiskere ertalrigst og mest uafhængige, maa den praktiske Fiskeribedrift og særlig den tekniske Side af Fangstarbeide være længst fremme i Udvikling, og enhver Reform eller Forsøg paa noget nyt have de bedste Chancer for at lykkes og vinde almindelig Tilslutning. Kapitalen i andre Fiskeridistrikter kan nok være større, men Kapital uden Indsigt i selve Fiskeribedriften er langt uheldigere stillet overfor Fremskridt, end Indsigten alene eller i Forbund med smaa Resourser.

Med Hensyn til det ovenfor berørte Forhold, at de store Kuttere og Storskøiter er i Tilbagegang og at Smaaskøiterne findes at være mere lønnende, saa lader dette sig tydeligst paavise for Skreifiskets Vedkommende og navnlig fra Aalesund. Herover har jeg udarbeidet en kort Statistik for Vinteren 1892 og for 1898, hvoraf fremgaar følgende: I 1892 repræsenterede de 20 største Kuttere, som deltog i Fisket og fiskede bedst, tilsammen 907 Tons med 280 Mands Besætning; i 1898 repræsenterede den tilsvarende Flaade 712 Tons med 251 Mands Besætning. Deles dernæst disse 20 for begge nævnte Aar i 2 Klasser, en med de drægtigste og en med de mindst drægtige, saa sees, at af første Klasse — 10 Kuttere — var Gjennemsnitsstørelsen i 1892 nøiagtig 54,4 Tons, men i 1898 kun 45 Tons. I 2den Klasse — de øvrige 10 — viste Gjen-

nemsnitsstørrelsen i 1892 sig at være 36,3 Tons, men i 1898 kun 27,1 Tons. Og sammenlignes dernæst Fangstudbyttet for disse Klasser, saa findes, at i 1892 fiskede de 10 største Fartøier gjennemsnitlig 560 Fisk pr. Ton og 2003 Fisk pr. Mand, medens i 2den Klasse fiskedes henholdsvis 714 Fisk pr. Ton og 2 026 pr. Mand. I Vinteren 1898 (da Fisket var middelmaadigt) fiskede de 10 største 397 Fisk pr. Ton og 1 200 pr. Mand, men de 10 mindre 506 Fisk pr. Ton og 1 318 pr. Mand. Paa alle Sammenligningsposter staar de mindre Fartøier foran de større, enten Fisket slaar godt til, som i 1892, eller er middelmaadigt som i 1898; Forskjellen i 1898 er betydeligst, da fiskedes pr. Mand paa de mindre Fartøier ca. 10 Procent mere, og pr. Ton over 27 Procent mere end paa de største Fartøier. Og da nu Mandskabet paa de mindre faar en forholdsvis større Andel i Udbyttet, vil man forstaa, hvorfor de største Kuttere har vanskeligst for at faa Mandskab til Fisket.

Et Sammendrag af vedkommende Tabeller viser følgende, hvoraf ovenstaaende fremgaar:

Under Fisket i 1892.

	1ste Klasse Fartøier, ɔ: største 10.	2den Klasse Fartøier, ɔ: de næststørste 10.
Totaldrægtigheden	544 Tons	363 Tons
Totalfangstudbyttet	304 500 Fisk	259 300 Fisk
Gjennemsnitlig Drægtighed . . .	54,4 Tons	36,3 Tons
Do. Fangst pr. Ton . .	560 Fisk	714 Fisk
Do. Fangst pr. Mand .	2 003 »	2 026 »

Under Fisket i 1898.

	1ste Klasse Fartøier, ɔ: de 10 største:	2den Klasse Fartøier, ɔ: de 10 dernæst.
Totaldrægtigheden	450 Tons	271 Tons
Total Fangstudbyttet	178 600 Fisk	137 050 Fisk
Gjennemsnitlig Drægtighed . . .	45 Tons	27,1 Tons
Do. Fangst pr. Ton . .	397 Fisk	506 Fisk
Do. Fangst pr. Mand .	1 200 »	1 318 »

Dette gjælder, som bemerket, for Skreifisket. Om de end mindre Fartøier, Dæksbaadene, kan tilføies, at Forholdet stiller sig forsaavidt end bedre for dem, idet deres Fisk i Regelen betales med nogle Ører pr. Stykke mere. Under Sommerfisket paa Storeggen er ogsaa Forholdet, hvad Prisen angaar, ordnet saaledes, at Dæksbaadenes Grovfisk faar en lidt høiere Pris end Storskøiternes, de saakaldte Liggere, som bringer

Fisken ind efter længere Tids Forløb end Dæksbaadene. Under Storsildfisket og Makreldorgingen i Nordsjøen gjøres ingen Prisforskjel mellem store og smaa Fartøier, og som Regel kan anføres, at de store Fartøier under disse Fiskerier ikke viser sig at være de mindst lønnende, men oftest det modsatte. Bliver det almindelig Skik, at de store Skøiter fører Is med sig og indretter Kjølerum ombord for Kveite og anden Ferskfisk, vil de under Storeggfisket vistnok atter vise sig fordelagtigst. Imidlertid vil sandsynligvis Dæksbaadenes Antal voxe, og de vil maaske bygges større end nu, eller som Smaaskøiter paa opimod 20 Tons Drægtighed, saa de kan afgive Plads til at salte Storsild ombord og til at indrette Isrum og Kjølerum for Stoieggfisket under Dæk. Udviklingen vil medføre, at Hensyn til begge Dele vil faa stor Indflydelse paa Dæksbaadenes Størrelse og Indredning; det afgjørende synes dog at ville blive Hensynet til Fiskerne selv som Eiere og selvstændige Driftsherrer — et Hensyn, som veier meget hos Fiskerbefolkningen overalt paa Kysten, og som i sig selv synes at være ligesaa berettiget som naturligt. Efterhaanden som Fiskerfolket magter det eller faar Bistand til at magte det, vil de anskaffe Dæksbaade istedetfor aabne Baade og efter Omstændighederne bygge Dæksbaadene saa store, som Resourcerne tillader det, maaske komme tilbage til atter at bruge Storskøiter og Kuttere, men som Eiere, ikke som leiet Mandskab.

Fiskerdampbaadene.

I ovenstaaende Betragtninger er ganske bortseet fra Udviklingen i Retning af Anskaffelse af Dampbaade til Fiskeii. Herom skal denne Gang kun bemerkes, at de sidst anskaffede Fiskerdampbaade inden mit Distrikt er endel større end de ældre. Tidligere var disse Dampbaade almindeligst omtrent af følgende Størrelse: 70 Fod (engelsk) Længde overalt, $17^1/_4$ Fod største Bredde og $6^1/_2$ à 7 Fod Dybde; Drægtighed 45 à 50 Tons brutto og 13 à 17 Tons netto. Enkelte var ikke lidet mindre. I de sidste Aar er Størrelsen mere almindelig: 90 à 93 (engelsk) Fods Længde overalt, $17^1/_2$ à 18 Fods største Bredde, 8 à 9 Fod Dybde med en Drægtighed af henimod 90 Tons brutto og 38 à 40 Tons netto. Det er vanskeligt at sige, om man herefter vil bygge end større til dette Fiskeribrug, som hovedsagelig gjælder Vinterfisket efter Skrei, Storeggfisket efter Kveite og Drivgarnsfisket efter Storsild. Saaledes som disse Fiskerier drives hos os, vil større Dampbaade end 40 à 45 Registertons netto rimeligvis ikke findes hensigtsmæssige, dels fordi Farvandet kræver mindre og lethaandterlige Dampbaade, og end mere fordi vore Fiskere ikke vil have saa let for at reise den fornødne Kapital til større og kostbarere Dampbaade.

I denne Forbindelse finder jeg at burde gjøre en Bemerkning overfor de paa Udland og Indland, fra offentlige Fiskerifunktionærer og Privatmænd fremkomne Opmuntringer og Forslag om at bygge store Fiskerdampbaade, efter engelsk og tysk Mønster, som kunde bringe Fangstudbyttet direkte paa det udenlandske Forbrugsmarked. Det forekommer mig, at disse Forslag tager lidet eller intet Hensyn til vore Fiskeriforhold. Og naar disse Forslags Talsmænd anfører som et formentligt sterkt Argument for sine Anskuelser i Sagen, at vi som sjøfarende Nation bør konkurere med de Fremmede paa Fiskepladsene ude i Nordsjøen og under Færøerne og Island, bestræbe os flittigt paa at forsyne engelske og tyske Markeder med Ferskfisk fra Nordsjøen og tilstødende Havstrækninger samt begynde at bruge Trawldampskibe m. v. og gaa over fra Seil til Damp i Fiskeriernes Tjeneste, saaledes som allerede er Tilfældet i Koffardiflaaden, — saa skal jeg indrømme, at i denne Argumentation er der god Klang, og at det store, mindre sagkyndige Publikum vistnok vil føle sig tiltalt, maaske endog overbevist om en saadan Argumentations Holdbarhed. Men enhver med nærmere Kjendskab til vort Lands Fiskeriforhold og med nogen Indsigt i selve Fangstarbeidet paa vore Fiskepladse vil vide, at i Virkeligheden stiller Sagen sig helt anderledes, og at den i Perspektiv seede «Reform» ikke er nogen Forbedring af vore egne Fiskerier, ikke ligger indenfor vore Fiskeriers Ramme, neppe nok kan henføres til vor Fiskerbefolknings Opgave og under alle Omstændigheder ikke, økonomisk betragtet, vil kunne magtes af vore Fiskere.

Den af Forslagsstillerne fremholdte «Reform» vedkommer *Fiskehandlerne, Exportørerne* og tildels Dampskibsrederierne; Forslagene bør derfor adresseres til disse Næringsdrivende. Sagen ligger for dem, angaar deres Forretning og vil kunne magtes af dem. Selve Fiskeriet ude paa Nordsjøens Banker er internationalt og kan forsaavidt ogsaa komme ind under norsk Fiskeribedrift, men det staar uden direkte Forbindelse med vore Fiskerier og kan ikke betegnes som en Udvikling af dem, saaledes som de er bestemte og betingede af Naturforhold, hvorover ingen menneskelig Magt raader.

Naar det engelske og tyske Fiskeri med Dampbaade og Trawlere stilles op som følgeværdigt Exempel, saa kan som modsvarende — ikke modsat — Exempel opstilles for vore Fiskere det amerikanske, hollandske og tildels det skotske, hvoraf vort Fiskerfolk visselig kan lære meget, og med hvis Ordning af Fiskeribedriften vore Fiskerier har større Lighed i flere Punkter.

Hvorledes man end stiller sig overfor de fremmede Nationers Fiskerier som indeholdende lærerige Anvisninger for os, saa maa fremfor alt erindres, at kun en Brokdel af vore Fiskere bor eller hører hjemme ved Nordsjøens Kyster, og at den langt overveiende Del af vort Fiskerfolk har og fremtidig vil have sit Arbeidsfelt langt nordenfor, samt at deres

Livsgjerning er at udnytte Fiskerierne paa vore egne Kyster og i de tilstødende Farvande, hvor der endnu er overmaade rummelig Plads for store Fremskridt og vidtrækkende Reformer i mange Retninger. Den landsgavnlige Opgave, som den private Foretagsomhed saavelsom de offentlige Foranstaltninger bør og maa stille sig, er vore egne Fiskeriers tidsmæssige Udvikling — ved *Fiskerne selv* og for *Fiskernes Fremgang* i økonomisk Velvære. Dette er uomtvistelig Hovedopgaven, hvorom alle Kræfter bør samles. I næste Række kan gjerne stilles op at fremme norske Næringsdrivendes Deltagelse i Fiskeriet i fremmede Farvande, hvor der er et stort Felt for Kapitalisters og Aktieselskabers Konkurrence med alle Nationer rundt Nordsjøen og i andre fjernere Farvande. Ogsaa dette kan jo fortjene Opmerksomhed og Opmuntring samt de offentlige Fiskerifunktionærers Veiledning. Det indrømmer jeg villigt, men det første skal gjøres, om end det sidste maa forsømmes; Arbeidet med Hovedopgavens Løsning taaler endnu ikke, at Kræfterne spredes.

Som en Illustration af, hvorledes Havfisket hos os udvikler sig, hvorledes Arbeidsfeltet flyttes fjernere fra Kysten og allerede ligger i internationale Farvande, vil en kort Fremstilling af

Søndmørsbankfiskeri 1898

kunne tjene. Dette gjælder Fangst af Lange og Brosme, men væsentlig Kveite, som især Dampbaadene lægger sig efter. Fangstfeltet ligger langt tilhavs. Dæksbaadene og Smaaskøiterne fra Aalesund har en længere Vei til sin nærmeste Egg eller Bratting end de fleste engelske Trawlere til Doggerbank og andre Fiskegrunde. Og vore Dampbaade, som fisker Kveite, var i 1898 i Sommerens Løb jevnlig nærmere Skotlands Kyster end Norges; den væsentligste Fangst gjordes omtrent midtveis mellem Stat og Shetlandsøerne, hvor Udbyttet tildels var rigt, og Linerne sattes ud paa 2 à 300 Favnes Dyb. (I Nordsjøen, vestenfor «den norske Rende», er 40 à 50 Favnes Dyb og mindre; 100-Favne-Kurven mod Nord ligger egentlig udenfor Nordsjøens Banker og Nordsjøfiskernes almindelige Fangstfelt). Storeggen, Nordeggen og Nyeggen er ældre Fiskepladse, men Aktiveggen ude i Nordhavet er ny Fiskeplads, fundet af Aalesundsfiskere for faa Aar siden og opkaldt efter den Aalesundske Dampbaad «Aktiv», som skal være det første Fangskib, som gjorde regelmæssig Ture derhen. Efterhaanden er Fangstfeltet flyttet end længre ud i Nordhavet og var i 1898, som bemerket, nærmere Shetlandsøerne end Romsdals Amt. Ogsaa Skøiterne fra Søndmøre seilede efterhaanden i Sommer sydover til Aktiveggen, hvor ogsaa de i Løbet af Høsten fik et godt Udbytte af Kveite. 10 à 12 Skøiter satte da sine Kveitestubber midtwaters mellem Skotland og Norge paa 2 à 300 Favnes Dybde.

Et mere udpræget Dybvandsfiskeri drives ikke af nogen anden Nation i Europa. Som veritabelt Havfiskeri staar ikke dette, hvad Sjømandsdygtighed og Fiskerikyndighed angaar, tilbage for nogen Nations. Og det er forsaavidt overflødigt at fremstille det tyske eller engelske Havfiskeri som et følgeværdigt Exempel paa, hvor fjerne Fiskerpladse der bør søges. En helt anden Sag er det at fremholde, hvorledes Fangstudbyttet og fremfor alt Ferskfisken burde bringes til de udenlandske Forbrugsmarkeder, og hvorledes Kveiten og anden værdifuld Ferskfisk burde behandles saavel ombord som især efter Ilandbringelsen og under den videre Transport til Forbrugsmarkederne. Her er det Fiskemodtagernes og Exportorernes Opgave at træde til; det er ved at betale fin Vare høiere end slet behandlet, at den foronskede Forbedring skal opnaaes; i dette Punkt er det, at man savner den flinke Forretningsmands sunde Sans og praktiske Greb i betragtelig Grad. Var denne Del af Fiskehandelen blevet rogtet med Indsigt og aabent Blik for Konsumenternes Tarv og berettigede Krav, vilde Fangstværdien været betydelig forøget og Varens Værdi og Salgbarhed paa Markedet forholdsvis steget. Uden i denne Henseende at ville bebreide de ledende Forretningskredse og Byernes Fiskeriselskaber nogen Mangel paa praktisk Interesse for Sagen, saa kan jeg ikke tilbageholde den Ytring, at jeg tror sikkert, der burde og kunde gjøres meget af begge i saa Henseende. Overfor Fiskerne kan man ikke med fuld Føie og uden videre kræve, at de skal levere Ferskfisken i prima Kondition, naar der ikke altid opnaaes en høiere Pris for saadan Vare end for simpleste Sort, hvortil hverken er anvendt Is eller Afkjøling eller almindelig Renlighed.

Af følgende statistiske Opgave over Udbyttet af Aalesunds Bankfiskeri 1898 vil sees, hvilke Priser og hvilken Fangstværdi Fiskerne har opnaaet gjennemsnitlig:

Udbytte.		Pris.			Værdi.
517 432	Blanklænger	à 43	Øre	pr. Stk.	Kr. 222 495,76
97 460	Blaalænger	- 20	»	—	» 19 492,00
911 624	Brosmer	- 8	»	—	» 72 929,92
14 133	Torsk	- 20	»	—	» 2 826,60
1 241 650	kg. Kveite	- 12	»	pr. kg.	» 148 998,00
					Kr. 466 742,28

Om Priserne paa Kveite kan tilføies, at i April og Mai, da Fangsten var liden, betaltes indtil 20 Øre pr. kg., men hen paa Sommeren under rigelig Fangst faldt Prisen ned i 7 Øre og steg oftere til 15; for Høstens Fangst opnaaedes 17 à 18 Øre, Bagateller betaltes med 20 à 25 Øre.

Exporten til udenlandske Markeder, ialt fra mit Distrikt i 1898, af Kveite og «anden Ferskfisk», (hvori ikke er indbefattet Lax, Makrel og Sild) var ifølge Opgaven følgende:

Fra	Aalesund	950 580	kg.,	værd	Kr.	285 174,00
»	Trondhjem	607 770	-	—	»	182 321,00
»	Kristiansund	15 050	-	—	»	4 515,00
	Tilsammen	1 573 400	kg.,	værd	Kr.	472 010,00

Den samlede Export paa den Post opgives for det hele Land for 1898 at være 2 229 290 Kg., værd Kr. 668 787,00, hvorefter nævnte Byers Export udgjør ca. 70 Pct. af det hele Lands.

3 2044 093 327 104